

ספר חקיקה לבחינת הלשכה

מועד דצמבר 2025

דיני עבודה

דיני משפחה

בית הספר רייסמן
בית הספר האינטרנטי הראשון להכנה לבחינות הלשכה

תוכן עניינים

דיני עבודה

3.....	חוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969
21.....	צו בית הדין לעבודה (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), תשע"ח-2017
23.....	תקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשנ"ב-1991
45.....	תקנות בית הדין לעבודה (קביעת סכום התביעה בדיון מהיר), תש"ן-1990
47.....	תקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), תשס"ג-2003

דיני משפחה

50.....	חוק בית המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה-1995
59.....	חוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, תשע"ה-2014
65.....	חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג-1953
70.....	חוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991
86.....	חוק מניעת הטרדה מאיימת, תשס"ב-2001
91.....	חוק שיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין-לאומית), תשכ"ט-1969
95.....	צו בית המשפט לענייני משפחה (בוררות בענייני משפחה), תשנ"ו-1996
97.....	תקנות בית המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020
124.....	תקנות להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, תשע"ו-2016
140.....	תקנות למניעת אלימות במשפחה (סדרי דין), תשנ"א-1991
146.....	תקנות למניעת אלימות במשפחה (סדרי דין בבתי דין רבניים), תשנ"ט-1999

חוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969

תוכן עניינים

6	בית דין לעבודה	סעיף 1
6	שופטים ונציגי ציבור	סעיף 2
6	הכשירות להיות שופט	סעיף 3
6	סייג למינוי שופט	סעיף 3א
6	מינוי שופטים	סעיף 4
6	נשיא בית הדין הארצי וסגנו	סעיף 5
6	נשיא בית הדין האזורי וסגנו	סעיף 6
6	שופט בפועל	סעיף 7
6	שופט עמית	סעיף 7א
7	מעמדו של שופט בית הדין	סעיף 8
7		סעיף 9
7	מינוי נציגי ציבור	סעיף 10
7	תקופת כהונה של נציגי ציבור	סעיף 11
7	תקנות לעניין מינוי נציגי ציבור וכהונתם	סעיף 11א
7	פרסום מינוי	סעיף 12
7	התפטרות נציג ציבור	סעיף 13
7	סיום משפטים	סעיף 14
8	בירור תלונות נגד נציגי ציבור והטלת אמצעי משמעת	סעיף 15
8	העברה או השעיה מכהונה של נציג ציבור	סעיף 15א
8	אי-תלות של נציגי ציבור	סעיף 16
8	ועדה מייעצת לעניין נציגי ציבור	סעיף 16א
9	מינוי רשם	סעיף 17
9	הרכב בית דין אזורי	סעיף 18
9	מותב בית הדין האזורי	סעיף 19
9	הרכב בית הדין הארצי	סעיף 20
10	מותב בית הדין הארצי	סעיף 21
10	העדר נציג ציבור	סעיף 22
10	מקום מושב ואיזור שיפוט	סעיף 23
10	סמכות בית-דין אזורי	סעיף 24
11	סמכות בית הדין הארצי	סעיף 25
11	ערעור לפני בית הדין הארצי	סעיף 26
12	סמכויות הרשם	סעיף 27
12	בוררות	סעיף 28
12	סמכות למתן סעד	סעיף 29
12	זכות התערבות בהליכים	סעיף 30
13	דיון מהיר	סעיף 31
13	ראיות	סעיף 32
13	סדרי-דין	סעיף 33
13	ייצוג	סעיף 34
13	פטור ממס בולים	סעיף 35
13	החלטת בית הדין	סעיף 36
14	הוצאה לפועל	סעיף 37
14	בזיון בית הדין	סעיף 38
14	תחולת הוראות	סעיף 39
14	טענת פסלות	סעיף 39א

14	משמר בתי המשפט	סעיף 39ב
14	תחילה	סעיף 40
14	הוראות מעבר	סעיף 41
14	דין המדינה	סעיף 42
14	ביצוע ותקנות	סעיף 43
15	תוספת ראשונה	
	תיקון חוק הביטוח הלאומי	סעיף 1
	תיקון חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה)	סעיף 2
	תיקון חוק שירות המדינה (גימלאות)	סעיף 3
	תיקון חוק שירות התעסוקה	סעיף 4
	תיקון חוק הגנת השכר	סעיף 5
	תיקון חוק ארגון הפיקוח על העבודה	סעיף 6
	תיקון חוק שעות עבודה ומנוחה	סעיף 7
	תיקון חוק שכר שווה לעובדת ולעובד	סעיף 8
	תיקון חוק הגימלאות לנפגעי ספר	סעיף 9
	תיקון חוק התגמולים לנפגעים בהצלת נפש	סעיף 10
	תיקון חוק חופשה שנתית	סעיף 11
	תיקון חוק שירותי הכבאות	סעיף 12
17	תוספת שניה	
18	תוספת שלישית	
		סעיף (1)
		סעיף (2)
		סעיף (3)
		סעיף (4)
		סעיף (5)
		סעיף (6)
		סעיף (7)
		סעיף (8)
19	תוספת רביעית	
		סעיף (1)
		סעיף (2)
		סעיף (3)
		סעיף (4)
		סעיף (5)
		סעיף (6)
		סעיף (7)
		סעיף (8)
		סעיף (9)
		סעיף (10)
		סעיף (11)
		סעיף (12)
		סעיף (13)
		סעיף (14)
		סעיף (15)
		סעיף (16)
20	תוספת חמישית	
		סעיף (1)
		סעיף (2)

- סעיף (3)
- סעיף (4)
- סעיף (5)
- סעיף (6)
- סעיף (7)
- סעיף (8)
- סעיף (9)
- סעיף (10)
- סעיף (11)
- סעיף (12)
- סעיף (13)
- סעיף (14)
- סעיף (15)
- סעיף (16)
- סעיף (17)
- סעיף (18)

1. בית דין לעבודה
בית דין לעבודה (להלן – בית הדין) יהיה של שתי ערכאות: בית דין אזורי ובית דין ארצי.
2. שופטים ונציגי ציבור
לבית הדין יתמנו שופטים ונציגי ציבור.
3. הכשירות להיות שופט
מי שכשיר להתמנות שופט בית משפט מחוזי, לפי חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן – חוק בתי המשפט), כשיר להתמנות שופט בית הדין (להלן – שופט).
- 3א. סייג למינוי שופט
על מועמד להתמנות שופט בית הדין יחולו הוראות סעיף 7א לחוק בתי המשפט.
4. מינוי שופטים
(א) שופט יתמנה בידי נשיא המדינה לפי בחירה של הוועדה לבחירת שופטים לפי סעיף 4(ב) לחוק-יסוד: השפיטה, אלא שחברי הממשלה בוועדת הבחירה יהיו שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה.
(ב) שופט יצהיר הצהרת אמונים כאמור בסעיף 6 לחוק-יסוד: השפיטה.
(ג) היו שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה סבורים, שלתקופה מסוימת קיים צורך ששופט משופטי בתי המשפט יכהן כשופט בית הדין, יודיעו על כך לנשיא בית המשפט העליון, והוא רשאי למנות, בהסכמת המתמנה, שופט משופטי בית המשפט העליון או שופט משופטי בית משפט מחוזי להיות שופט בית הדין לאותה תקופה; שופט שנתמנה על פי סעיף קטן זה והתחיל בדיון יהיה מוסמך לסיימו גם לאחר תום תקופת מינויו.
5. נשיא בית הדין הארצי וסגנו
(א) בבית הדין הארצי יהיו נשיא וסגן נשיא שיתמנו בדרך שנקבעה למינוי שופט.
(ב) נתפנה מקומו של נשיא בית הדין הארצי וכל עוד הנשיא החדש לא התחיל לכהן, או נעדר הנשיא מן הארץ או שנבצר ממנו זמנית למלא תפקידו, ימלא סגן הנשיא את התפקידים המוטלים על הנשיא וישתמש בסמכויות הנתונות לו לפי כל חיקוק.
(ג) תקופת כהונתם של נשיא בית הדין הארצי וסגן נשיא בית הדין הארצי תהיה שבע שנים מיום המינוי, ולא ניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת באותו תפקיד.
(ד) (בוטל)
6. נשיא בית הדין האזורי וסגנו
(א) נשיאים וסגני נשיאים של בתי דין אזוריים יתמנו בידי שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה, בהסכמת נשיא בית הדין הארצי לעבודה, מקרב השופטים של בתי הדין האזוריים.
(ב) תקופת כהונתם של נשיאים וסגני נשיאים של בתי דין אזוריים תהיה שבע שנים מיום המינוי, ולא ניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת באותו תפקיד בבית דין אזורי.
(ג) לא יתמנה לנשיא בית דין אזורי או לסגן נשיא בית דין אזורי מי שלא יוכל לכהן בתפקיד זה במשך שלוש שנים לפחות עקב יציאתו לקצבה לפי הוראות סעיף 13(א)(1) לחוק בתי המשפט כפי שהוא מוחל בסעיף 8(ב).
7. שופט בפועל
שר המשפטים, בהתייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה ובהסכמת נשיא בית הדין הארצי, רשאי למנות, בהסכמת המתמנה, שופט בית הדין הארצי לכהן בפועל כנשיא בית דין אזורי או כשופט בית דין אזורי, ושופט בית דין אזורי לכהן בפועל כשופט בית הדין הארצי; כהונה בפועל, ברציפות או לסירוגין, לא תארך יותר משנה אחת מתוך תקופה של שלוש שנים.
- 7א. שופט עמית
(א) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הכלכלה, ונשיא בית הדין הארצי לעבודה כאחד, רשאים למנות שופט בית דין אזורי שיצא לקצבה לפי סעיף 13(א)(1), (ב) או (ג) לחוק בתי המשפט לתפקיד של שופט עמית בבית דין אזורי, ואם יצא לקצבה לפי סעיף 13(ב)(3) לחוק האמור – אם הנסיבות שבשלן יצא לקצבה אינן מונעות ממנו לכהן כשופט עמית (בחוק זה – שופט עמית).
(ב) לא ימונה שופט כשופט עמית אלא אם כן חלפו 45 ימים מיום ששר המשפטים ונשיא בית הדין הארצי לעבודה הודיעו לוועדה לבחירת שופטים כאמור בסעיף 4 על הכוונה למנותו ושום חבר ועדה לא הגיש הסתייגות למינוי; הוגשה הסתייגות בתקופה האמורה, תדון בה הוועדה ותחליט אם לאשר את המינוי.

- (ג) שופט עמית ימונה לתקופה שלא תעלה על ארבע שנים, ושר המשפטים ונשיא בית הדין הארצי לעבודה רשאים, לפי בחירת הוועדה לבחירת שופטים כאמור בסעיף 4, להאריך את מינויו לתקופה אחת נוספת שלא תעלה על שנתיים, והכול ובלבד שלא יכהן כשופט עמית מי שגילו עולה על 75.
- (ד) שופט עמית יראו אותו כשופט לכל דבר ועניין, ואולם יכול שיכהן במשרה חלקית.
- (ה) מספר השופטים העמיתים שיכהנו לא יעלה על 15 אחוזים ממספר התקנים המאושים של שופטים בבתי הדין האזוריים לעבודה.
- (א) על שופט יחולו הוראות סעיפים 5, 7 עד 14 לחוק-יסוד: השפיטה בשינוי זה: בסעיף 9(א) לחוק-יסוד: השפיטה, אחרי "אלא בהסכמת נשיא בית המשפט העליון" יקראו "ונשיא בית הדין הארצי".
- (ב) סעיף 5, וסעיפים 11 עד 24 ו-46 לחוק בתי המשפט, יחולו בשינויים המחויבים על שופט בבית הדין.
9. (בוטל)
10. (א) נציגי הציבור בבית הדין יהיו נציגי עובדים ונציגי מעסיקים, שימנו שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה (בחוק זה – השרים) לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור, שמונתה לפי סעיף 16א.
- (ב) כשיר להתמנות לנציג ציבור מי שמתקיימים לגביו כל אלה:
- (1) הוא בעל ניסיון של חמש שנים לפחות בתפקיד או בפעילות בתחום משפט העבודה, יחסי עבודה, רווחה, ביטחון סוציאלי, כלכלה או מינהל ציבורי, לרבות ניסיון בהוראה או במחקר בתחומים אלה במסגרת אקדמית;
- (2) הוא לא הורשע בעבירה פלילית, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כנציג ציבור; לעניין זה, "הורשע", בעבירה פלילית – לרבות מי שבית המשפט קבע כי ביצע את העבירה;
- (3) הוא לא הורשע בעבירת משמעת אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כנציג ציבור.
- (ג) היו תלויים ועומדים נגד אדם הליכים בעבירות כאמור בסעיף קטן (ב)(2) או (3), רשאים השרים לדחות את החלטתם בעניין מינויו עד לסיום ההליכים נגדו; בסעיף זה, "הליכים" – החל בחקירה על פי דין.
- (ד) במינוי נציגי ציבור, יפעלו השרים למתן ביטוי הולם, בנסיבות העניין, לייצוגן של אוכלוסיות שונות.
11. מינויו של נציג ציבור הוא לארבע שנים, אך מותר לחזור ולמנותו לתקופת כהונה נוספת אחת, ובלבד שלא יכהן כנציג ציבור מי שמלאו לו 75 שנים.
- 11א. השרים רשאים לקבוע, לאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר, הוראות נוספות בעניין מינוי של נציגי ציבור בבית הדין וכהונתם, לרבות בעניינים אלה:
- (1) הליכי מיון למועמדים להתמנות לנציגי ציבור, וכן הכשרת נציגי ציבור מכהנים ובכלל זה השתלמויות שעליהם לעבור;
- (2) אמות מידה לחידוש מינוי של נציג ציבור בתום תקופת כהונתו;
- (3) פרסום הודעה לציבור בדבר הכוונה למנות נציג ציבור ובדבר הדרך להגשת מועמדות להתמנות לנציג ציבור.
12. נציג ציבור שמינויו פורסם ברשומות אין עוררין על מינויו.
13. נציג ציבור רשאי להתפטר מתפקידו במתן הודעה בכתב לשר המשפטים; כהונתו תופסק כתום שלושים יום מהגשת כתב ההתפטרות, אם לא הסכים שר המשפטים למועד קצר יותר.
14. נציג ציבור שהחל בדיון ותקופת מינויו לכהונה הסתיימה יהיה מוסמך לסיים את הדיון בתוך שישה חודשים מיום סיום הכהונה, אלא אם כן הוא הועבר או הושעה מכהונתו לפי סעיף 15(ה)(1)(ב) או (ז), או לפי סעיף 15א(א) או (ב).

15. (א) בירור תלונות נגד נציגי ציבור והטלת אמצעי משמעת
- תלונה נגד נציג ציבור בשל התנהגות שאינה הולמת את תפקידו או בשל הפרת כללי האתיקה לנציגי ציבור שנקבעו לפי סעיף קטן (ח), תוגש לוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור או לנשיא בית הדין הארצי שיעבירה לוועדה.
- (ב) הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור תהיה אחראית לבירור תלונות שהוגשו לפי סעיף קטן (א); בירור תלונה יהיה בדרך שתיראה לוועדה המייעצת והיא לא תהיה קשורה להוראות שבסדרי הדין או בדיני הראיות, פרט לדינים בדבר ראיות חסויות.
- (ג) הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור תיתן לנציג הציבור שהתלונה נוגעת אליו, הזדמנות להשמיע את דבריו לפניו, בהקדם האפשרי בנסיבות העניין.
- (ד) הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור תעביר, בתום בירור תלונה, את ממצאיה והמלצותיה לשרים.
- (ה) (1) השרים רשאים, על יסוד המלצות הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור ולאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, לקבוע כי תלונה נגד נציג ציבור היא מוצדקת ולהטיל על נציג הציבור הנילון אחד מאמצעי משמעת אלה:
- (א) נזיפה;
- (ב) העברתו מכהונתו או אי-חידושה;
- (2) שר המשפטים יודיע בכתב למתלונן על ההחלטה לפי פסקה (1).
- (ו) מצאו השרים, על יסוד המלצות הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור ולאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, שהתלונה לא היתה מוצדקת, יודיע שר המשפטים על כך בכתב למתלונן.
- (ז) הוגשה תלונה נגד נציג ציבור, רשאים השרים, על יסוד המלצות הוועדה המייעצת ולאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, להשעותו מכהונתו עד למתן החלטה לפי סעיף זה בעניינו.
- (ח) נשיא בית הדין הארצי רשאי, לאחר התייעצות עם השרים, לקבוע כללי אתיקה לנציגי ציבור.
- (ט) הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור רשאית, ביוזמתה, לפתוח בהליך בירור נגד נציג ציבור אם היה לה יסוד סביר להניח כי הוא נהג בדרך שאינה הולמת את תפקידו או הפר כלל מכללי האתיקה, כאמור בסעיף קטן (א), ויחולו על הליך הבירור כאמור הוראות סעיף זה החלות על בירור תלונה.
- 15א. (א) השרים יעבירו נציג ציבור מכהונתו לפני תום תקופת כהונתו אם חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים למינוי.
- (ב) היו תלויים ועומדים נגד נציג הציבור הליכים בעבירות כאמור בסעיף 10(ב)(2) או (3), רשאים השרים להשעותו מכהונתו עד לסיום ההליכים נגדו; בסעיף זה, "הליכים" – החל בחקירה על פי דין.
- (ג) החלטת השרים בעניין העברה או השעיה מכהונה, לא תינתן אלא לאחר שניתנה לנציג הציבור הזדמנות להשמיע את דבריו לפני הוועדה המייעצת, והוועדה המייעצת המליצה על העברתו או השעייתו מכהונה.
16. (א) אין על נציג ציבור מרות בעניני שפיטה, אלא מרותו של הדין.
- (ב) בפעולתו בבית הדין יפעל נציג ציבור לפי מצפונו ולא יראה עצמו חייב בנאמנות לארגון שבהתייעצות עמו נתמנה או לציבור שהוא מייצג.
- 16א. (א) השרים ימנו ועדה לעניין נציגי ציבור (בחוק זה – ועדה מייעצת לעניין נציגי ציבור), ואלה תפקידיה:
- (1) לייצג לשרים בעניין מינויים של נציגי ציבור, כאמור בסעיף 10(א);
- (2) לברר תלונות וכן לנקוט ביוזמתה בהליך בירור נגד נציגי ציבור ולהמליץ לשרים בעניינם, כאמור בסעיף 15;
- (3) להמליץ לשרים בעניין העברה או השעיה מכהונה לפי סעיף 15א.
- (ב) הרכב הוועדה לעניין נציגי ציבור יהיה כמפורט להלן:

- (1) שופט בדימוס של בית הדין הארצי או של בית דין אזורי, שיקבע נשיא בית הדין הארצי, והוא יהיה היושב ראש ;
- (2) נציג שר המשפטים, מבין עובדי משרדו ;
- (3) נציג שר התעשייה המסחר והתעסוקה, מבין עובדי משרדו ;
- (4) נציג ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ;
- (5) נציג ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר.

מיוני רשם	17.	(א)	נשיא בית הדין הארצי, לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה ובאישור שר המשפטים, רשאי למנות שופט בית דין אזורי או אדם הכשיר להתמנות שופט בית משפט שלום להיות רשם של בית-דין.
		(ב)	רשם שמינויו פורסם ברשומות, אין עוררין על מינויו.
		(ג)	סעיפים 21א עד 21ח לחוק בתי המשפט יחולו על רשם, בשינויים המחויבים.
הרכב אזורי	18.	(א)	בית דין אזורי ידון בשלושה, שהם השופט – והוא יהיה אב בית הדין – ושני נציגי ציבור, האחד מנציגי העובדים והאחד מנציגי המעסיקים.
		(ב)	על אף הוראות סעיף קטן (א), בהתקיים האמור בפסקאות (1) או (2), ידון בית הדין האזורי לפני השופט כדן יחיד, בכפוף לאמור באותן פסקאות :
		(1)	בהליך המנוי בתוספת השלישית ; ואולם רשאי נשיא בית דין אזורי להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, כי הדיון בו יתקיים בהרכב כאמור בסעיף קטן (א) ;
		(2)	אם שופט של בית דין אזורי החליט על כך בהחלטה מנומקת, על פי בקשת אחד הצדדים, ולאחר שנתן לצדדים האחרים בהליך הזדמנות להשמיע את דבריהם בפניו ; ואולם לא יחליט שופט של בית דין אזורי כאמור, בעניין תובענה לפי סעיף 24(א)(2) או (4).
		(ג)	ההחלטה בדבר הרכב בית הדין תינתן לפני שנקבע מותב בית הדין, ואין אחריה ולא כלום.
		(1ג)	(בוטל)
		(ד)	בהליכים שבית הדין דן בהם בשלושה, יהיו לשופט לבדו הסמכויות המנויות בתוספת הרביעית.
		(ה)	השרים, בהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי ועם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאים, בצו, לשנות את התוספת השלישית, ובלבד שלא תכלול הליכים לפי סעיף 24(א)(2) או (4).
		(ו)	שר המשפטים, בהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הרביעית.
		(ז)	בצו כאמור בסעיפים קטנים (ה) או (ו) ניתן לקבוע כי השינוי האמור בצו יחול גם לעניין הליכים תלויים ועומדים.
מותב אזורי	19.		מותב של בית דין אזורי ייקבע על ידי שופט אותו בית דין, ואם היו בו יותר משופט אחד – על ידי נשיא בית הדין האזורי או סגנו, ויכול שייקבע לתקופה מסויימת או לדיון בענין פלוני, או לדיון בענינים שבתחום ענף עבודה או מקצוע פלוני ; מותב שנקבע לתקופה מסויימת והתחיל בדיון יהיה מוסמך לסיימו גם לאחר תום אותה תקופה.
הרכב ארצי	20.	(א)	בית הדין הארצי ידון בחמישה, שהם שלושה שופטים ושני נציגי ציבור, נציג עובדים ונציג מעסיקים ; ואולם רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, או במהלכו, כי הדיון בו יתקיים לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים ולפני שני נציגי ציבור, נציג עובדים ונציג מעסיקים, או ארבעה נציגי ציבור, שני נציגי עובדים ושני נציגי מעסיקים, אם מצא כי מפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה של שאלה משפטית שעולה באותו עניין, יש מקום לדיון לפני הרכב מורחב כאמור.
		(1א)	על אף הוראות סעיף קטן (א) –

(1) בערעור על פסק דין בהליך המנוי בתוספת השלישית ידון בית הדין הארצי בשלושה שופטים בלבד; ואולם רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, או במהלכו, כי הדיון בו יתקיים בהרכב כאמור בסעיף קטן (א) או לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים;

(2) בערעור על פסק דין של בית דין אזורי לפי סעיף 24(ב) ידון בית הדין הארצי בשלושה שופטים בלבד; ואולם רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, או במהלכו, כי הדיון בו יתקיים לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים;

(3) בעניינים שהוא דן בהם לפי סעיף 125(1) ידון בית הדין בשבעה שהם שלושה שופטים, שני נציגי עובדים ושני נציגי מעסיקים; ואולם רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, או במהלכו, כי הדיון בו יתקיים לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים ולפני ארבעה נציגי ציבור, שני נציגי עובדים ושני נציגי מעסיקים, אם מצא כי מפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה של שאלה משפטית שעולה באותו עניין, יש מקום לדיון לפני הרכב מורחב כאמור.

(ב) בבית הדין הארצי יהיו לאב בית הדין או לשופט שהוא מינה לכך הסמכויות המנויות בתוספת הרביעית.

21. מותב של בית הדין הארצי ייקבע על ידי נשיא בית הדין; אב בית הדין יהיה מי שיושב בדיון, שהוא הראשון מבין אלה:

- (1) נשיא בית הדין;
- (2) סגן נשיא בית הדין;
- (3) נשיא לשעבר של בית הדין, ואם כמה נשיאים לשעבר יושבים בדיון – הוותיק שביניהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;
- (4) סגן לשעבר לנשיא בית הדין, ואם כמה סגנים לשעבר יושבים בדיון – הוותיק שביניהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם;
- (5) הוותיק שבשופטים, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

22. (א) נציג ציבור שהוזמן ולא בא, רשאי בית הדין, מנימוקים שיירשמו, לקיים את הדיון ללא השתתפותו, והוא רשאי, בשים לב לשלב שבו נמצא הדיון, להורות על הפסקת השתתפותו של אותו נציג ציבור באותו הליך ולקבוע כי יש להמשיך את ההליך עם נציג ציבור אחר.

(ב) נשאר המותב במספר זוגי והיו הדעות שקולות, תכריע דעתו של אב בית הדין.

23. שר המשפטים לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה יקים בצו את בתי הדין האזוריים ויקבע בו את מקום מושבם, אזור שיפוטם ומספר השופטים בכל אחד מהם; סעיפים 34 ו-36 לחוק בתי המשפט, יחולו על בית דין אזורי בשינויים המחוייבים.

24. (א) לבית דין אזורי תהא סמכות ייחודית לדון –

(1) בתובענות בין עובד או חליפו למעסיק או חליפו שעילתן ביחסי עבודה, לרבות השאלה בדבר עצם קיום יחסי עבודה ולמעט תובענה שעילתה בפקודת הנזיקין [נוסח חדש];

(א1) בתובענה שעילתה במשא ומתן לקראת כריתתו של חוזה ליצירת יחסי עבודה, בתובענה שעילתה בחוזה כאמור לפני שנוצרו יחסי עבודה או לאחר שנסתיימו יחסים כאמור, או בתובענה שעילתה בקבלת אדם לעבודה או באי-קבלתו;

(ב1) תובענה שעילתה בסעיפים 29, 31, 62 או 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] בקשר לסכסוך עבודה;

(ג1) תובענה שבין מעסיק לעובדיו, בקשר לסכסוך עבודה, שעילתה בסעיפים 16 או 17 לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969;

(ד1) בתובענה של עובד או נציג ארגון עובדים נגד מעסיק או נושא משרה אצלו, או של מעסיק או נושא משרה אצלו נגד עובד או נציג ארגון

עובדים, בקשר ליחסי עבודה, שעילתה עוולה אזרחית לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965; לענין זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, ממונה על העובד ופקיד האחראי מטעם התאגיד על תחום זכויות עובדים;

(2) בתובענה בין מי שיכולים להיות צדדים להסכם קיבוצי מיוחד כמשמעותו בחוק ההסכמים הקיבוציים, תשי"ז-1957 (להלן – חוק הסכמים קיבוציים), בענין קיומו, תחולתו, פירוש, ביצוע או הפרתו של הסכם קיבוצי, או הסדר קיבוצי אחר, או בכל ענין אחר הנובע מהם או בענין תחולתו, פירוש, ביצוע או הפרתו של כל דין;

(3) תובענות של חברים או חליפיהם או של מעסיקים או חליפיהם נגד קופות גמל, כמשמעותן בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958, או תובענות של קופות הגמל נגד חבריהן או חליפיהם או נגד מעסיקים או חליפיהם, הכל אם התובענות נובעות מהחברות בקופות או מחבותם של מעסיקים לקופות, לפי הענין, וכן כל תובענה לקצבה הנובעת מיחסי עבודה;

(4) תובענות שבין עובד לארגון עובדים הקשורות בחברות או בתחום פעילותו של הארגון בעניני עבודה;

(5) בכל ענין שמוענקת לבית הדין האזורי סמכות בו על פי התיקונים לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968, ולחוקים אחרים, כמפורט בתוספת הראשונה, או בכל חוק אחר.

(1א) האמור בסעיף קטן (א) אינו בא לגרוע מהוראת כל דין לענין השיפוט בהליכי פשיטת רגל, פירוק חברה או פירוק אגודה שיתופית.

(ב) לבית דין אזורי תהא הסמכות לדון בעבירות על החיקוקים המפורשים בתוספת השניה והתקנות על פיהן; שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה רשאים, באישור ועדת העבודה של הכנסת, לתקן בצו את התוספת השניה, להוסיף עליה ולגרוע ממנה; בהליכים לפי סעיף קטן זה ידון שופט יחיד ויחולו סדרי הדין ודיני הראיות החלים בהליכים פליליים בבתי המשפט.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)(2), רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו, על פי בקשה של בעל דין או של היועץ המשפטי לממשלה שהוגשה לפני תחילת הדיון או במהלכו, להורות שדיון בתובענה לפי הסעיף הקטן האמור, שהוא בעל חשיבות, דחיפות או רגישות מיוחדת, יתקיים בבית הדין הארצי.

לבית הדין הארצי תהא הסמכות הייחודית לדון –

25. סמכות בית הדין הארצי

(1) בתובענה בין מי שיכולים להיות צדדים להסכם קיבוצי כללי כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים בענין קיומו, תחולתו, פירוש, ביצוע או הפרתו של הסכם קיבוצי, או הסדר קיבוצי אחר, או בכל ענין אחר הנובע מהם, או בענין תחולתו, פירוש, ביצוע או הפרתו של כל דין;

(2) בתובענות בין ארגון עובדים לארגון עובדים אחר ותובענות בין ארגון מעבידים לארגון מעבידים אחר, הכל אם התובענות נובעות מענינים שביחסי עבודה.

(א) פסק דין של בית דין אזורי לפי סעיף 24(א) ניתן לערער לפני בית הדין הארצי; כל החלטה אחרת של בית דין אזורי ניתנת לערער אם נתקבלה רשות לכך מנשיא בית הדין הארצי או סגנו או שופט של בית הדין הארצי שנתמנה לכך על-ידי הנשיא; רשות כאמור בסעיף קטן זה, לגבי החלטה אחרת, תינתן אם שוכנע בית הדין כי אם הערעור על ההחלטה יידון במסגרת הערעור על פסק הדין ולא באופן מיידי, יהיה בכך כדי להשפיע באופן ממשי על זכויות הצדדים או שעלול להיגרם לצד להליך נזק של ממש, או שעלול להתנהל הליך מיותר או בדרך שגויה.

26. ערעור לפני בית הדין הארצי

(1א) על אף הוראות סעיף קטן (א), לא תינתן רשות ערעור על סוגי החלטות ששר המשפטים קבע, בצו, בהתייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת; נקבע סוג החלטה בצו כאמור, יחול הצו על החלטה שהתקבלה לאחר תחילתו.

(ב) פסק דין של בית דין אזורי לפי סעיף 24(ב) ניתן לערעור לפני בית הדין הארצי; בערעור כאמור ידון בית הדין הארצי בשלושה שופטים בלבד, ויחולו בו סדרי הדין ודיני הראיות החלים בערעורים פליליים בבית משפט.

(ג) פסק דין בערעור לפי סעיף קטן (ב) דינו לענין ערעור נוסף כדין פסק דין של בית משפט מחוזי בערעור פלילי.

(א) 27. סמכויות ותפקידיו של הרשם וערעור על החלטותיו יהיו בהתאם לסעיפים 86, 87, 88, 89, 90(1) עד 90(11), 91, 95, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 105א ו-105ג לחוק בתי המשפט, בתיאומים ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

(ב) (1) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) תהיה גם לרשם הסמכות הנתונה לבית דין אזורי בתובענות לשכר עבודה כמשמעותו בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, בתובענות לקצבה כמשמעותה בחוק האמור, למעט תובענות שענינן עצם הזכויות לקצבה, וכן בכל תובענה כספית אחרת שבין עובד למעסיקו שעניינה הזכויות שהעובד זכאי להן עקב עבודתו, לפי חוק, הסכם קיבוצי, או לפי צו הרחבה כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, המנויים בתוספת החמישית, ובלבד ששכום התובענה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים, והחלטת בית הדין האזורי בערעור על החלטת הרשם לפי סעיף קטן זה תהיה נתונה לערעור נוסף ברשות לפני בית הדין הארצי בשאלה משפטית; הרשות יכול שתיתן בגוף החלטת בית הדין האזורי או מאת נשיא בית הדין הארצי או סגנו;

(2) רשם בית דין אזורי רשאי לתת צו המחייב מעסיק למסור לעובד מסמכים שחובה על מעסיק להנפיק על פי חוק.

(1ב) שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה, בהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאים בצו להגדיל את הסכום הנקוב בסעיף קטן (ב); תובענה לשכר עבודה או לקצבה או תובענה כספית אחרת כמשמעותה בסעיף קטן (ב) שהגדלת הסכום כאמור הוסיפה לסמכותו של רשם, וערב תחילתו של הצו היתה תלויה ועומדת לפני בית דין אזורי לעבודה, ולא החלו בשמיעת עדים, רשאי שופט של בית הדין להעבירה לדיון לפני רשם.

(2ב) תובענה לשכר עבודה הכוללת פיצוי הלנת שכר כמשמעותו בסעיף 17 לחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958, וכן תובענה לקצבה הכוללת פיצוי הלנת קצבה כמשמעותו בסעיף 16(ג) לחוק האמור, יראו לענין הסכום הנקוב בסעיף קטן (ב) כאילו לא כלול בה פיצוי כאמור.

(3ב) שר המשפטים רשאי, בצו, בהסכמת שר התעשייה המסחר והתעסוקה, לאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את התוספת החמישית.

(ג) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה, לקבוע בתקנות סמכויות ששופט בית דין אזורי יהיה רשאי להעביר לרשם; תקנות המסמיכות רשם לעשות כל דבר שבסדרי דין ונוהג טעונות את אישורה של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

28. בוררות שום דבר בחוק זה לא יתפרש כאילו הוא בא למנוע מסירת ענין פלוני לבוררות; אולם אם נושא הבוררות היחיד היה ענין שיש בו לבית הדין סמכות ייחודית, יהיו לבית הדין סמכויות בית המשפט בבוררות וכן תהא לבית הדין סמכות ייחודית לדון בתובענה שעילתה בפסק של בוררות כאמור.

29. (א) בית דין אזורי, או בית הדין הארצי כשאינו דן בערעור, מוסמכים ליתן כל סעד שבית משפט מחוזי מוסמך לתת, ובתחום סמכותם כוחם ככוחו של בית המשפט המחוזי.

(ב) בית הדין הארצי הדן בערעור מוסמך לתת כל סעד שבית המשפט העליון כבית משפט לערעורים מוסמך לתת, ובתחום סמכותו כוחו ככוחו של בית המשפט העליון.

30. (א) ראה היועץ המשפטי לממשלה, שבהליך פלוני שלפני בית הדין כרוכים או נפגעים, או עלולים להיות כרוכים או נפגעים, זכות של מדינת ישראל, או זכות

ציבורית או ענין ציבורי, רשאי הוא, לפי ראיות עיניו, להתייבב באותו הליך ולהשמיע דברו, או להסמיך במיוחד את נציגו לעשות זאת מטעמו.

(ב) ארגון עובדים או ארגון מעבידים שהוא צד להסכם קיבוצי רשאי להתייבב בכל הליך שלפני בית-הדין שבו נתון אותו הסכם קיבוצי לפירוש, ולהשמיע בו את טענותיו.

31. (א) בתובענה כאמור בסעיף 24(א)(1) או (3) לתשלום סכום שלא יעלה על הסכום שקבעו שר התעשייה המסחר והתעסוקה ושר המשפטים ידון בית דין אזורי בדרך של דיון מהיר על-פי הוראות סעיף זה; הסכום האמור ייקבע על-ידי השרים בהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

(ב) בדיון מהיר לא יהיה בית הדין כפוף לסדרי הדין, והוא יפעל בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה.

(ג) בדיון מהיר תהיה לבית הדין האזורי סמכות לפסוק לדין או בהסכמת בעלי הדין – לפשרה.

(ד) פסק דין של בית דין אזורי בדיון מהיר אינו נתון לערעור, אלא אם כן נשיא בית הדין הארצי או סגנו או שופט של בית הדין הארצי שנתמנה לכך על-ידי הנשיא נתנו לכך רשות.

(ה) בית דין אזורי רשאי, בין מיזמתו ובין לבקשת צד, להפסיק את הדיון המהיר מבלי לפסוק בו, אם מצא כי נושא הדיון, הבעיות השנויות במחלוקת, או היקף הראיות הדרושות לבירור הענין אינן מאפשרות דיון מהיר או שמן הצדק להפסיק את הדיון המהיר מבלי לפסוק בו. הופסק הדיון המהיר כאמור – ימשיך בית הדין האזורי לדון בתובענה בדרך הרגילה.

(ו) בית דין אזורי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, להעביר את הדיון בתובענה כאמור בסעיף קטן (א) לבורר שהסכים לדון בענין בלי לקבל שכר; שופט או נשיא בית דין אזורי או סגנו, או רשם, הכל לפי הענין, רשאים לעשות כן אף בטרם החל הדיון לפני בית הדין האזורי; הוראות חוק הבוררות, התשכ"ח-1968, למעט סעיפים 23 עד 29 ו-31 עד 35 יחולו על בוררות לפי סעיף זה, ככל שהן נוגעות לענין, אולם –

(1) כל מקום שנאמר בו "בית המשפט" ייקרא כאילו נאמר "בית דין אזורי לעבודה";

(2) דין פסק בורר לפי סעיף קטן זה, פרט לערעור, כדין פסק דין של בית דין אזורי.

(ז) (בוטל)

(ח) לענין סעיף זה, "בית דין אזורי" – לרבות רשם של בית הדין בענין שבתחום סמכותו.

32. בית הדין לא יהיה קשור בדיני הראיות אלא בדיון על פי סעיפים 24(ב) ו-26(ב).

33. בכל ענין של סדר דין שאין עליו הוראה בחוק זה או בתקנות לפיו, ינהג בית הדין בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית משפט צדק.

34. בבית הדין רשאי בעל דין להיות מיוצג על ידי מי שקבע לכך ארגון העובדים או מעבידים שהמיוצג חבר בו; הייצוג יהיה על פי הרשאה מיוחדת בלבד, ואולם הודעה של המיוצג שנרשמה בפרוטוקול, והאומרת שהוא חבר בארגון עובדים או מעבידים, לפי הענין, והוא מסכים להיות מיוצג על ידי מי שקבע לכך הארגון, דינה – לענין סעיף זה, כדין הרשאה מיוחדת.

35. הרשאה, הן לעורך-דין והן לאדם אחר, לייצג בעל-דין בהליך לפני בית הדין – פטורה ממש בולים ומכל תשלום חובה אחר.

36. החלטה של בית הדין, ופסק הדין בכלל זה, תינתן בכתב בידי כל אחד מחברי המותב שישבו לדין, ובדן יחיד – בידי השופט שישב לדין.

דיון מהיר

ראיות

סדרי-דין

ייצוג

פטור ממס בולים

החלטת בית הדין

37. הוצאה לפועל פסק דין של בית הדין דינו בכל הנוגע להוצאה לפועל כדין פסק דין של בית משפט, והוראות חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967, והתקנות לפיו, יחולו בשינויים המחוייבים.
38. בזיון בית הדין לשופט יהיו כל הסמכויות על פי סעיפים 5 עד 8 לפקודת בזיון בית המשפט בשינויים המחוייבים, ולענין סעיף 8 לפקודה יהיו לבית הדין הארצי, במותב של שלושה שופטים, הסמכויות של בית המשפט העליון.
39. תחולת הוראות סעיפים 68 עד 81, 82(ב) ו-82א לחוק בתי המשפט ותקנות שהותקנו לפי סעיף 73 לחוק האמור, יחולו על בית הדין בשינויים המחוייבים, אלא שסמכות נשיא בית המשפט העליון לפי הסעיפים האמורים, למעט הסמכות לפי סעיף 72, תהיה מסורה לנשיא בית הדין הארצי, ולענין סעיף 77 לאותו חוק יהיה בית הדין מוסמך לדון רק בתובענות שבתחום סמכותו העניינית.
- 39א. הוראת סעיף 77א לחוק בתי המשפט תחול בשינויים המחוייבים על השופטים, הרשמים ונציגי הציבור של בית הדין; ערעור כאמור בסעיף 77א(ג) יהיה לפני בית הדין הארצי, וידון בו נשיא בית הדין הארצי, או מותב של שופטי בית הדין הארצי, או שופט אחד, הכל כפי שיקבע הנשיא.
- 39ב. איש משמר בתי המשפט ימלא את תפקידי משמר בתי המשפט לפי פרק ג' לחוק בתי המשפט גם לגבי בית הדין, ויהיו נתונות לו לשם כך הסמכויות לפי הפרק האמור, בשינויים המחוייבים.
40. תחילתו של חוק זה היא ביום י"ח באלול תשכ"ט (1 בספטמבר 1969).
41. הליכים שערב תחילתו של חוק זה היו תלויים ועומדים לפני בית משפט, בית הדין לביטוח לאומי, או רשות אחרת שבית הדין בא במקומה מכוח התיקונים שבתוספת הראשונה, ינהגו בהם כאילו לא נכנס חוק זה לתקפו.
42. לענין חוק זה דין המדינה כדין כל מעסיק אחר ובית הדין רשאי ליתן סעד נגד המדינה גם בדרך צו מניעה או ביצוע בעין.
43. (א) שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.
(ב) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה, להתקין תקנות בדבר סדר הדין בבית הדין, לרבות תקנות בדבר ערעורים וכן תקנות בדבר –
- (1) מועדים לשיבות הרגילות של בית הדין;
 - (2) פרסום פסקי דין;
 - (3) אגרות בית דין ופטור מהן;
 - (4) הטלת הוצאות משפט, הערכתן וקביעת שכר טרחה של עורכי הדין ששופט או רשם רשאים להקציב להם בעד פעולותיהם לפני בית הדין;
 - (5) סעד משפטי;
 - (6) תשלום לנציגי ציבור;
 - (7) דמי נסיעה, אוכל ולינה ושכר בטלה של עדים.
 - (8) הארכת מועדים לעשיית דבר שבסדרי דין או שבנוהג, אף אם נקבעו בחיקוק.
 - (9) קביעת שיעורי התשלומים שרשאי בית דין או רשם לחייב בהם בעל דין בהליך אזרחי עבור רישום פרוטוקול הדיון, בין ידנית ובין במכשיר הקלטה או באמצעים אחרים (להלן – התשלומים), לרבות –
- (1) סוגי ההליכים בהם ניתן להטיל את התשלומים;
 - (2) דרכי גביית התשלומים;
 - (3) מועדי הטלתם של התשלומים, תוך מתן אפשרות להטילם לפני ההליך, במהלכו או עם סיומו וכן לשנות עם סיום ההליך החלטה שניתנה קודם לכן לענין זה;
 - (4) התחשבות ביכולתו הכספית של בעל הדין;

- (10) קביעת אגרה מיוחדת שתיועד למימון רישום פרוטוקולים כאמור בפסקה (9), ותשולם על-ידי בעל דין בדרך שתיקבע בתקנות.
- (11) בית הדין שתהא נתונה לו הסמכות המקומית לדון בבקשה בעניין פרסום שם חשוד לפי סעיף 70(ד1)(2)(א), (ה) או (ה1) לחוק בתי המשפט, לרבות בקשה כאמור המוגשת לאחר שעות העבודה הרגילות של בית הדין, על אף האמור בסעיף 70א(א) ו-(ב) לחוק בתי המשפט.
- (ג) תקנות לפי סעיף קטן (ב)(9) עד (11) טעונות אישורה של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

תוספת ראשונה

(סעיף 24(א)(5))

1. תיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968 –
- (1) בסעיף 1 במקום ההגדרה "בית הדין לביטוח לאומי" קרי "בית הדין לעבודה – כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969";
- (2) בכל מקום שמדובר בו ב"בית דין" קרי "בית הדין לעבודה";
- (3) בכל מקום שמדובר בו ב"בית דין מקומי" קרי "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969";
- (4) בסעיף 127, בסעיף קטן (א), במקום "לפני בית המשפט ובבקשה לצו תשלום בנוגע לקצבה לפני הממונה על גביית השכר, כמשמעותו בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958" יבוא "לפני בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969";
- (5) בסעיף 127, סעיף קטן (ב), במקום "בית משפט או בפני הממונה" יבוא "בית הדין האזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969";
- (6) סעיפים 224 עד 229 ו-233 עד 238 – בטלים;
- (7) במקום סעיף 232 יבוא:
- "השתתפות בתקציב בית הדין לעבודה 232. המוסד לביטוח לאומי ישתתף בתקציב בית הדין לעבודה על ידי ניכוי מהקצבת האוצר האמורה בסעיף 217 בשיעור שיקבעו שרי האוצר, המשפטים והעבודה, לאחר התייעצות עם המוסד";
- (8) בסעיף 243, במקום "223, 225, 227(ב) ו-229" יבוא "ו-223".
2. בחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תש"ט-1949 –
- (1) סעיף 22 – בטל;
- (2) בסעיף 23, בסעיף קטן (א), במקום "ועדת ערעור" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן – בית דין אזורי)";
- (3) בסעיף 23, בסעיף קטן (ג), במקום "ועדת ערעור" יבוא "בית דין אזורי";
- (4) בסעיף 23, בסעיף קטן (ד), במקום "ועדת ערעור צריכה" יבוא "בית דין אזורי צריך";
- (5) בסעיף 24, במקום "ועדת ערעור רשאית" יבוא "בית דין אזורי רשאי";
- (6) בסעיף 25, בסעיף קטן (א), יימחקו המלים "ולכל ועדת ערעור";
- (7) בסעיף 25, בסעיף קטן (ג), יימחקו המלים "או לוועדת ערעור";
- (8) בסעיף 26, בסעיף קטן (א), יימחקו המלים "ולוועדת הערעור";
- (9) בסעיף 26, בסעיף קטן (ב), יימחקו המלים "וועדת ערעור";
- (10) בסעיף 26, בסעיף קטן (ג) ובסעיף קטן (ד), יימחקו המלים "וכל ועדת ערעור" בכל מקום שהן;

(11) בסעיפים 27, 28 ו-29, במקום המלים "ועדת ערעור" בכל מקום שהן יבוא "בית דין אזורי";

(12) בסעיף 42, בסעיף קטן (ה), יימחקו המלים "או של ועדת ערעור";

(13) בסעיף 42, בסעיף קטן (ו), במקום "של ועדת ערעור" יבוא "של בית דין אזורי בערעור לפי חוק זה".

3. תיקון חוק שירות המדינה (גימלאות) שירות המדינה (גימלאות) – בחוק שירות המדינה (גימלאות), תשט"ו-1955 –

(1) סעיף 7 – בטל;

(2) בסעיף 8 יימחקו המלים "לועדת ערעור";

(3) בסעיף 36, בסעיף קטן (א), במקום "ועדת ערעור (להלן – הועדה)" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן – בית דין אזורי)";

(4) בסעיף 36, בסעיף קטן (ב), יימחקו המלים "סדרי הגשתו וסדרי הדין בערעור";

(5) בסעיף 36, סעיפים קטנים (ג), (ה) ו-(ו) – בטלים;

(6) בסעיף 36, בסעיף קטן (ד), במקום "הועדה רשאית" יבוא "בית הדין האזורי רשאי";

(7) סעיף 37 – בטל;

(8) בסעיף 38, במקום "סעיפים 36 או 37" יבוא "סעיף 36" ובמקום "שהועדה תורה" יבוא "שבית הדין האזורי יורה";

(9) בסעיף 42, בסעיף קטן (ג), במקום "סעיפים 36 או 37" יבוא "סעיף 36";

(10) סעיף 56 – בטל.

4. תיקון חוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959 – בחוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959 –

(1) בסעיף 35, במקום הסיפה המתחילה במלים "לבקש את הכרעת שר העבודה" יבוא "לבקש את הכרעת בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן – בית דין אזורי)";

(2) בסעיף 43, במקום הסיפה המתחילה במלים "לפני ועדת עררים עליונה" יבוא "לפני בית דין אזורי, הכל במועדים שייקבעו בתקנות; דרכי הערר בפני ועדת הערר ייקבעו בתקנות".

5. תיקון חוק הגנת השכר, תשי"ח-1958 – בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958 –

(א1) סעיף 16 – בטל;

(2) בסעיף 17א, במקום "לבית המשפט או לממונה על גביית השכר" יבוא "לבית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן – בית דין אזורי)", ובמקום "בית המשפט או הממונה" יבוא "בית הדין האזורי";

(3) בסעיף 18, במקום "בית משפט וממונה על גביית שכר רשאים" יבוא "בית דין אזורי רשאי", במקום "נוכחו" יבוא "נוכח" ובמקום "בית המשפט או הממונה על גביית השכר, לפי הענין," יבוא "בית הדין האזורי";

(4) סעיף 19 – בטל;

(5) בסעיף 19א, בסעיף קטן (א), יימחקו המלים "לענין סעיף 19", וסעיף קטן (ב) – בטל;

(6) סעיפים 20, 21, 22א, 23 ו-29 – בטלים;

(7) בסעיף 31 תימחק הסיפה המתחילה במלים "וכן רשאי הוא בהתייעצות עם שר המשפטים להתקין תקנות".

(1) בסעיף 14א (א) במקום "אך רשאי ממונה על גביית השכר" יבוא "אך רשאי בית הדין האזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969" ובמקום

"שנקבע על ידי הממונה על גביית השכר" יבוא "שנקבע על ידי בית הדין האזורי";

(א5) בסעיף 19 סעיף קטן (ב) – בטל;

6. בסעיף 7 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954, בסעיף קטן (א), במקום "שופט בית משפט מחוזי על פי בקשה בדרך המרצה" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969, על פי בקשה".	תיקון חוק ארגון הפיקוח על העבודה
7. בסעיף 30(ב) לחוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951, במקום הסיפה המתחילה במלים "לבקש את הכרעת שר העבודה" יבוא "לבקש את הכרעת בית הדין לעבודה, כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969; בית הדין יתן לועד העובדים הזדמנות להשמיע את דברו בדרך שיורה אף אם לא הועד הוא שביקש את ההכרעה".	תיקון חוק שעות עבודה ומנוחה
8. בחוק שכר שווה לעובדת ולעובד, תשכ"ד-1964 –	תיקון חוק שכר שווה לעובדת ולעובד
(1) בסעיף 2, בסעיף קטן (א), במקום הסיפה המתחילה במלים "לבקש את הכרעת הממונה על גביית השכר" יבוא "לבקש את הכרעת בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969" (להלן – "בית דין אזורי");	
(2) בסעיף 2, בסעיף קטן (ב), במקום "שר העבודה רשאי, לאחר התייעצות עם שר המשפטים" יבוא "שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם שר העבודה" ובמקום "הממונה על גביית השכר" יבוא "בית דין אזורי";	
(3) בסעיף 3, במקום "הממונה על גביית השכר" ו"הממונה" יבוא "בית הדין האזורי".	
9. בסעיף 10 לחוק הגימלאות לנפגעי ספר, תשי"ז-1956 –	תיקון חוק הגימלאות לנפגעי ספר
(1) במקום "בית הדין לביטוח לאומי המוקם לפי חוק הביטוח הלאומי" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית דין לעבודה, תשכ"ט-1969";	
(2) במקום "הסעיפים 105, 106, 107, 108 ו-111 לחוק הביטוח הלאומי והתקנות לפיהם" יבוא "והסעיף 231 לחוק הביטוח הלאומי והתקנות לפיו".	
10. במקום סעיף 6 לחוק התגמולים לנפגעים בהצלת נפש, תשכ"ה-1965 יבוא: "סמכות בית דין לעבודה 6. הסמכות הייחודית לדון ולפסוק בכל תביעה לגימלה לפי חוק זה תהא בידי בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969".	תיקון חוק התגמולים לנפגעים בהצלת נפש
11. בסעיף 14(ב) לחוק חופשה שנתית, תשי"א-1951, במקום הסיפה המתחילה במלים "יכריע שר העבודה הכרעה סופית" יבוא "יכריע בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969".	תיקון חוק חופשה שנתית
12. בחוק שירותי הכבאות, תשי"ט-1959 –	תיקון חוק שירותי הכבאות
(1) בסעיף 29, במקום "בית הדין לביטוח לאומי שהוקם לפי חוק הביטוח הלאומי" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969", ובמקום כותרת השוליים יבוא "סמכות בית הדין לעבודה";	
(2) בסעיף 30, במקום כותרת השוליים יבוא "ייצוג בפני בית הדין לעבודה".	

תוספת שניה

(סעיף 24(ב))

פקודת מחלקת העבודה, 1943

פקודת תאונות ומחלות משלוח יד (הודעה), 1945

פקודת הבטיחות בעבודה, 1946

חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תשי"ט-1949

חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951

חוק חופשה שנתית, תשי"א-1951

- חוק איסור אפיית לילה, תשי"א-1951
- חוק חמרי נפץ, תשי"ד-1954
- חוק החניכות, תשי"ג-1953
- חוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953
- חוק עבודת נשים, תשי"ד-1954
- חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954
- חוק הגנת השכר, תשי"ח-1958
- חוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959
- חוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959
- חוק שירות עבודה בשעת חירום, תשכ"ז-1967
- חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968
- תקנות המלאכות והתעשיות (הסדרתן) (נפט) – 1934
- חוק מס מקביל, תשל"ג-1973
- חוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז-1957
- חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987
- חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988
- חוק עובדים זרים (העסקה שלא כדין), התשנ"א-1991
- חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994
- סימן א' לפרק ו' לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ה-1994
- חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996
- פרק ד' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998
- סעיף 8 לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998
- סעיף 29 לחוק מידע גנטי, התשס"א-2000
- חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957
- חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001
- חוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה), התשס"ב-2002
- חוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006
- סעיף 5א לחוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין), התשנ"ז-1997
- סעיפים 24, 31, 32, 33, 35, 36 ו-37 לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011
- חוק איסור קבלת ביטחונות מעובד, התשע"ב-2012
- פרק ב' לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016

תוספת שלישית

(סעיפים 18(ב)(1) ו-1(ה) ו-20(א)(1))

- (1) ערעור על החלטה או קביעה לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (בפרט זה – חוק הביטוח הלאומי), כמפורט להלן:
 - (א) קביעה של דרגת נכות, דרגת אי-כושר להשתכר, מוגבלות בניידות או רמת תלות, לפי הסכם שנערך לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי;
 - (ב) החלטה של ועדה רפואית לעררים לפי סעיף 123 לחוק הביטוח הלאומי;
 - (ג) החלטה של ועדה רפואית לעררים, החלטה של ועדה לעררים והחלטה של ועדה לעררים לשירותים מיוחדים, לפי סעיף 213 לחוק הביטוח הלאומי;

- (ד) החלטה של ועדה לעררים לילד נכה לפי סעיף 222(ד) לחוק הביטוח הלאומי ;
- (ה) החלטה של ועדה לעררים לעניין מצב תפקודי לפי סעיף 230ב לחוק הביטוח הלאומי ;
- (2) ערעור על החלטה של ועדה רפואית לעררים לפי סעיף 7 לחוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992 ;
- (3) ערעור על החלטה של ועדה רפואית לעררים לפי סעיף 5(ד) לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970 ;
- (4) ערעור על החלטה של המוסד לביטוח לאומי בדבר תשלום קצבה חודשית לפי סעיף 7א לחוק לפיצוי נפגעי עירוי דם (נגיף האיידס), התשנ"ג-1992 ;
- (5) תובענה לפי סעיף 6 לחוק המסייעים לנטרול תוצאות אסון צ'רנוביל, התשס"א-2001 ;
- (6) ערעור על החלטה של ועדת ערעור לפי סעיף 17(ה) לחוק חומרי נפץ, התשי"ד-1954 ;
- (7) ערעור על החלטה של ועדה רפואית לפי סעיף 14(ב) לחוק לפיצוי נפגעי גזות, התשנ"ד-1994 .
- (8) תובענה לפי סעיף 5 לחוק שירותי רווחה (זכויות נשים ששהו במקלט לנשים מוכות), התשע"ג-2012 .

תוספת רביעית

(סעיפים 18(ד) ו-1(ו) ו-20(ב))

- (1) לבדוק אם כתבי הטענות ערוכים כדין ;
- (2) להתיר תיקון כתבי טענות או להורות על כך ;
- (3) לערוך רשימת הפלוגות ;
- (4) לקבוע את שלבי הדיון בתובענה ואת הסדר שבו יתבררו שאלות שבעובדה ושבמשפט ;
- (5) ליתן צווים לעיקול נכסים או לעיכוב יציאה מן הארץ ;
- (6) ליתן פסק דין במעמד צד אחד בתובענה שנתבע אינו מתגונן בה או ליתן החלטה במעמד צד אחד בבקשה שמשיב אינו משיב לה, כנגד אותו נתבע או משיב, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי, וכן לבטל פסק דין או החלטה שניתנו כאמור ;
- (7) ליתן פסק דין במעמד צד אחד למחיקת תובענה או בקשה כשהתובע או המבקש אינו מתייצב לדיון, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי ;
- (8) למחוק תובענה או בקשה, על פי בקשת התובע או המבקש ;
- (9) ליתן פסק דין בנוסח מוסכם אם הסכימו בעלי הדין למתן פסק דין כאמור, אף אם הסכימו בעלי הדין לגופו של עניין בלבד ולא על סכום הוצאות המשפט, וכן ליתן, לבקשת בעלי הדין, תוקף של פסק דין להסדר פשרה שעשו ביניהם ;
- (10) להאריך, מטעמים מיוחדים שיירשמו, מועד או זמן שנקבע בחיקוק או להאריך מועד שקבע בית הדין או רשם, לעשיית דבר שבסדר דין או שבנוהג ;
- (11) להעביר הליך לבית דין אחר, אם מצא שאין הוא יכול לדון בו מחמת שאינו בסמכותו המקומית ;
- (12) לדון ולהחליט בבקשה לעיכוב ביצוע של פסק דין, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי ;
- (13) להורות כל הוראה לסדר הדין שיש בה כדי לפשט את הדיון או להקל עליו ;
- (14) לדון ולהחליט בבקשות שהוגשו עד לתחילת שלב ההוכחות בהליך, בעניינים שאינם מנויים בתוספת זו, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי ובבקשות לדחייה על הסף ;
- (15) נוסף על האמור בפרט (5), לדון ולהחליט בבקשות למתן סעד זמני, עד לתחילת שלב ההוכחות בדיון בבקשה למתן סעד זמני, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי ;
- (16) להפעיל סמכות או למלא תפקיד הנתונים לרשם בית דין לפי סעיף 27(א), ושאין מנויים בפרטים (1) עד (15) .

תוספת חמישית

(סעיף 27(ב)(1) ו-(ב3))

- (1) חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 ;
- (2) חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 ;
- (3) חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951 ;
- (4) חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 ;
- (5) חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987 ;
- (6) חוק דמי מחלה, התשל"ו-1976 ;
- (7) חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת בן זוג), התשנ"ח-1998 ;
- (8) חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת הורה), התשנ"ד-1993 ;
- (9) חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), התשנ"ג-1993 ;
- (10) חוק דמי מחלה (היעדרות עקב היריון ולידה של בת זוג), התש"ס-2000 ;
- (11) חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001 ;
- (12) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר תשלום דמי הבראה ;
- (13) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר השתתפות מעסיק בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה ;
- (14) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר תשלום תוספת יוקר ;
- (15) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר דמי חגים ;
- (16) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר ימי אבל ;
- (17) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בעניין פנסיה.
- (18) חוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה), התשס"ב-2002.

צו בית הדין לעבודה (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור),
תשע״ח-2017
תוכן עניינים

22	סוגי החלטות	סעיף 1
22	שמירת דינים	סעיף 2
22	תחילה ותחולה	סעיף 3

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26(א1) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969 (להלן – החוק), לאחר התייעצות עם שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מצווה לאמור:

1. לא תינתן רשות ערעור על החלטה מן הסוגים המפורטים להלן:
 - (1) החלטה בעניין קביעה ושינוי של מועדי דיון ומועדים להגשת בקשות, תגובות, כתבי טענות, מסמכים, סיכומים ותצהירים זולת אם ניתנה באחד מן ההליכים האלה:
 - (א) לפי סעיפים 24(א), (ב1), (ג1), (ד1) ו-2(2) לחוק;
 - (ב) מתן סעד זמני לפי סעיף 29(א) לחוק ובכלל זה בקשה לסעד זמני שנדונה עם תובענה כאמור בתקנה 369 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984;
 - (ג) לפי סעיפים 33 ו-33א לחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957;
 - (2) החלטה בבקשה להארכת מועד הקבוע בחיקוק, למעט החלטה הניתנת לפי סעיף 24(א)2(2) לחוק ולמעט החלטה כאמור שמשמעותה שלילת האפשרות לפתוח בהליך;
 - (3) החלטה בעניין שלבי דיון בהליך, למעט החלטה שדיון יישמע במפוצל או שיתקיים דיון נפרד בתביעה שכנגד ובהודעה לצד שלישי;
 - (4) החלטה בעניין הזמנת עדים, סדר שמיעת עדים של אחד מבעלי הדין ושאלות המוצגות לעדים לרבות קבלה או דחייה של התנגדות בעניין זה, למעט החלטה על דחיית בקשה לזמן עד או להגיש ראיה, או החלטה בעניין בקשה לעדות מוקדמת; הוראה זו לא תחול על החלטות בעניין מומחה רפואי מטעם בית דין לעבודה;
 - (5) החלטה בעניין סדר הבאת עדויות ואופן הגשת עדויות של אחד מבעלי הדין, למעט החלטה בעניין מתן עדות מחוץ לכותלי בית הדין, ובכלל זה בהיוועדות חזותית;
 - (6) החלטה שהיא קבלת בקשה לביטול פסק דין או לביטול החלטה;
 - (7) החלטה בעניין הטלת הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין ושיעורם, למעט אם ניתנה לאחר מתן פסק הדין ואינה נבלעת בו;
 - (8) החלטה לפי סימן ט' לפרק ב' לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב-1991, למעט החלטה בעניין גילוי מסמך פלוני, עיון במסמכים ובעניין טענת חיסיון.
2. אין באמור בצו זה כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטות מן הסוגים המפורטים בו במסגרת ערעור על פסק דין.
3. תחילתו של צו זה 30 ימים מיום פרסומו, והוא יחול, כאמור בסעיף 26(א1) לחוק, על החלטה שהתקבלה לאחר תחילתו.

סוגי החלטות

שמירת דינים

תחילה ותחולה

תקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשנ"ב-1991
תוכן עניינים

	פרק א': פרשנות ותחולה	
27	הגדרות [1]	סעיף 1
27	תחולה	סעיף 2
	פרק ב': הליכים בבית דין אזורי	
	סימן א': מקום השיפוט	
27	מקום השיפוט [2]	סעיף 3
28	תובענה נגד המדינה [3]	סעיף 4
28	מקום שיפוט במקרים אחרים	סעיף 5
28	תובענה בנושא אחד בבתי דין אחדים [4]	סעיף 6
28	נתבעים אחדים [5]	סעיף 7
	סימן ב': פתיחת תובענה	
29	מסירת כתב תביעה [6]	סעיף 8
29	סייג לקבלת כתב בי דין	סעיף 8א
29	פרטי כתב תביעה [7]	סעיף 9
29	מען להמצאת כתבי בי-דין [8]	סעיף 10
29	רשימת מסמכים [9]	סעיף 11
29	טפסי הזמנה [10]	סעיף 12
29	טפסי תובענות שכר, פיצויי פיטורים וקיצבה [58]	סעיף 13
30	תובענה על פי חוק הביטוח הלאומי [61ג]	סעיף 14
	סימן ג': בעלי דין	
30	צירוף תובעים ונתבעים [11]	סעיף 15
30	סייג לצירוף בעלי דין [12]	סעיף 16
30	ספק בנוגע לנתבעים [13]	סעיף 17
30	שינוי בעלי דין [14]	סעיף 18
30	שמירת זכויות [15]	סעיף 19
30	תובע או נתבע בשם תובע או נתבע אחר [16]	סעיף 20
30	אחד מטעם כל המעוניינים [17]	סעיף 21
30	טוענים בהליך ייצוג	סעיף 22
31	ייצוג של תאגיד [18]	סעיף 23
31	פסולי-דין [19]	סעיף 24
31	חילופי בעל דין [20]	סעיף 25
	סימן ד': פיצול סעדים	
31	תביעת מלוא הסעד ופיצול סעדים	סעיף 26
	סימן ה': כתב הגנה וכתבי טענות אחרים	
31	הגשת כתב הגנה [21]	סעיף 27
31	המועד להגשת כתב הגנה [22]	סעיף 28
32	כתב הגנה – תוכן וצורה [23]	סעיף 29
32	שתיקה כהודאה [24]	סעיף 30
32	המצאת כתב הגנה [25]	סעיף 31
32	הגשת כתב הגנה בתובענות לשכר עבודה, פיצויי פיטורים וקיצבה	סעיף 32
32	הגשת כתב הגנה בתובענות על פי חוק הביטוח הלאומי	סעיף 33
32	רשות הנתבע לקיזוז ולתביעה שכנגד [26]	סעיף 34
32	תשובה לתביעה שכנגד [27]	סעיף 35
32	בקשה למחוק או להפריד דיון בתביעה שכנגד [28]	סעיף 36

	סימן ו': כתבי טענות – הוראות כלליות	
33	הגשת כתב טענות [29]	סעיף 37
33	התנגדות טכנית [30]	סעיף 38
33	סימון כתב טענות [31]	סעיף 39
33	מחיקה בכתב טענות [33]	סעיף 40
33	תיקון כתב טענות [34]	סעיף 41
	סימן ז': דין יחיד	
33	בקשה לדין יחיד [34א]	סעיף 42
	סימן ח': פסק דין בהעדר הגנה, מחיקה ודחיה	
33	פסק דין על יסוד כתב התביעה [35]	סעיף 43
33	מחיקת כתב טענות על הסף [36]	סעיף 44
33	דחייה על הסף [37]	סעיף 45
	סימן ט': הליכי ביניים להבהרת כתב טענות	
34	פרטים נוספים, גילוי ועיון במסמכים, שאלונים	סעיף 46
	סימן י': הדיון	
34	הודעה על תאריך הדיון [38]	סעיף 47
34	דחיית הדיון	סעיף 48
34	מחיקת תובענה מחמת חוסר מעש	סעיף 48א
34	אי התייצבות לדיון [40]	סעיף 49
34	ביטול [41]	סעיף 50
35	סדרי הטיעון והסיכום [42]	סעיף 51
35	טענת סיכום בכתב [43]	סעיף 52
	סימן י"א: הזמנת עדים	
35	הזמנת עד [44]	סעיף 53
35	צו הבאה [45]	סעיף 54
	סימן י"ב: פסק דין	
35	פסק דין [47]	סעיף 55
35	הקראת פסק הדין [47א]	סעיף 56
35	פסיקתה [48]	סעיף 57
35	פסק דין מוסכם [49]	סעיף 58
	סימן י"ג: בוררות	
36	מקום השיפוט לענין שבבוררות [50]	סעיף 59
36	תחולת תקנות [51]	סעיף 60
	סימן י"ד: ערעור על החלטת הממונה על תשלום הגימלאות	
36	הגדרות [61א]	סעיף 61
36	הגשת ערעור [61ב]	סעיף 62
36	צירוף העתקי ההחלטה [61ג]	סעיף 63
36	המצאה למשיב [61ד]	סעיף 64
36	תשובה [61ה]	סעיף 65
36	פסק דין על פי חומר שבכתב [61ו]	סעיף 66
36	תחולת הוראות [61ז]	סעיף 67
	סימן ט"ו: ערר לפי חוק שירות התעסוקה	
36	הגדרות [61ח]	סעיף 68
36	הגשה [61ט]	סעיף 69
36	קביעת מועד לדיון [61י]	סעיף 70
36	פסק דין על פי חומר שבכתב [61יא]	סעיף 71
36	איחוד והפרדה [61יב]	סעיף 72
	פרק ג': ערעור	

	סימן א': מועדי ערעור על החלטות בית דין אזורי	
36	המועד להגשת ערעור בזכות [62]	סעיף 73
37	המועד להגשת ערעור ברשות [63 ; 64(א)]	סעיף 74
37	המועד להגשת ערעור ברשות לפי סעיפים 64א, 127לד ו-200א לחוק הביטוח הלאומי [64(ב)]	סעיף 75
	סימן ב': ערעור על פסק דין ועל החלטה אחרת של רשם בית דין אזורי	
37	ערעור על פסק דין של רשם	סעיף 76
37	ערעור על החלטה אחרת של רשם	סעיף 77
37	ערעור על פסק דין של רשם בתביעת שכר עבודה או קצבה וערעור שכנגד [61]	סעיף 78
	סימן ג': ערעור על החלטה אחרת של רשם בית הדין הארצי	
37	ערעור על החלטה אחרת של רשם בית הדין הארצי	סעיף 79
	סימן ד': רשות לערער	
37	רשות מסוייגת לערער [67]	סעיף 80
37	אין ערעור על רשות לערער [68]	סעיף 81
38	הגשת בקשת רשות לערער – כהגשת ערעור [69]	סעיף 82
38	הפיכת בקשת רשות לערער לכתב ערעור	סעיף 83
38	השגה על החלטה אחרת [70]	סעיף 84
38	מסמכים שיצורפו לבקשת רשות לערער [71]	סעיף 85
38	החלטת בית הדין הארצי [72]	סעיף 86
	סימן ה': הגשת הערעור	
38	הגשת ערעור [73]	סעיף 87
38	ערעור על תובענות שאוחדו [74]	סעיף 88
38	איחוד בעלי-דין [75]	סעיף 89
38	מיהו המשיב [76]	סעיף 90
38	צירוף משיב בידי בית הדין	סעיף 91
38	תחולת הוראות [77]	סעיף 92
38	תוכן כתב ערעור [78]	סעיף 93
39	נימוקים שלא פורשו [79]	סעיף 94
39	מחיקת נימוקים ותיקונים [80]	סעיף 95
39	פרטים נוספים [81]	סעיף 96
39	מסמכים שיש לצרפם לכתב ערעור [82]	סעיף 97
39	מסמכים שיש להמציאם למשיבים	סעיף 98
	סימן ו': ערעור שכנגד	
39	ערעור שכנגד טעון הודעה [83]	סעיף 99
39	אי הגשת הודעה [84]	סעיף 100
	סימן ז': הדיון בערעור	
39	פגם בצורת כתב הערעור [85]	סעיף 101
39	עיקרי טיעון בבית הדין הארצי	סעיף 102
40	סיכום טענות בכתב	סעיף 103
40	אי-התייצבות בערעור [86]	סעיף 104
40	השבת ערעור שנמחק [87]	סעיף 105
40	דיון שנית בערעור שנדון על פי צד אחד [88]	סעיף 106
	סימן ח': פסק הדין בערעור	
40	פסק דין בערעור [89]	סעיף 107
40	תוכן פסק הדין [89א]	סעיף 108
40	פסק דין מוסכם [90]	סעיף 109

40	סמכותו של בית הדין בערעור [91]	סעיף 110
41	שימוע החלטה	סעיף 111
41	פסיקתה [92]	סעיף 112
	פרק ג' 1: טענת פסלות לישב בדין	
41	סייג לתחולתן של התקנות	סעיף 112א
41	מועד לטענת פסלות	סעיף 112ב
41	ערעור על החלטה	סעיף 112ג
	פרק ד': הוראות כלליות	
	סימן א': תשלום הוצאות וערובה לתשלומן	
41	הכלל בדבר הוצאות [93]	סעיף 113
41	סכום ההוצאות [94]	סעיף 114
42	אכיפת צו הוצאות [95]	סעיף 115
42	עורך דין שהוא בעל דין [96]	סעיף 116
42	ערובה לתשלום הוצאות	סעיף 116א
	סימן ב': אימות עובדות	
42	הצהרת אימות [97]	סעיף 117
42	חקירת המצהיר [98]	סעיף 118
42	הימנעות מאימות או מחקירה שכנגד [99]	סעיף 119
	סימן ג': שונות	
42	איחוד ענינים מטעם בית הדין [100]	סעיף 120
42	בעל דין או עד שהוא קטין	סעיף 120א
42	עריכת טופס [101]	סעיף 121
42	קבלת טפסים בהליכים מסויימים [102]	סעיף 122
43	תיקון טעויות [103]	סעיף 123
43	סמכות כללית לתקן פגם בהליך [104]	סעיף 124
43	הארכת מועדים [105]	סעיף 125
43	תקופת פגרה לא תבוא במנין [105א]	סעיף 126
43	מחיקה אינה מעשה בית דין [107]	סעיף 127
43	אי קיום התקנות [108]	סעיף 128
43	תחולת תקנות סדר הדין האזרחי	סעיף 129
43	תחולת תקנות בדבר החזרת פקדונות [109א]	סעיף 130
43	ביטול	סעיף 131
43	תחילה והוראות מעבר	סעיף 132
43	מדינת ישראל	

בתוקף סמכותי לפי סעיף 43(ב) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969 (להלן – החוק), ולאחר התייעצות עם שר העבודה והרווחה אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': פרשנות ותחולה

1. בתקנות אלה –
 - "בית דין אזורי", "בית דין ארצי" ו"רשם" – כמשמעותם בחוק;
 - "בית דין" – בית דין אזורי או בית דין ארצי, לפי הענין, לרבות שופט בבית הדין כשהוא דן בענין לבדו, וכן רשם הפועל על-פי סעיף 27(ב) ו-(ג) לחוק;
 - "החלטה" – פסק דין וכל החלטה אחרת של בית הדין;
 - "הליך" – תובענה וכל ענין אחר המובא בידי בעל דין לפני בית דין;
 - "טופס" – שנוסחו ניתן בתוספת;
 - "כתב-בי-דין" – כל מסמך שניתן למסרו או להמציאו על פי תקנות אלה, לרבות החלטה או הודעה, פסיקתה, דרישה והזמנת בעל דין או עד;
 - "מספר זהות" –
 - (1) לגבי חברה הרשומה בישראל – מספר הרישום;
 - (2) לגבי חברה הרשומה מחוץ לישראל – המדינה שבה היא רשומה ומספר הרישום, אם יש לה מספר רישום;
 - (3) לגבי תאגיד אחר שיש לו מספר רישום על-פי דין – מספר הרישום שלו;
 - (4) לגבי יחיד תושב ישראל – מספר זהותו במרשם האוכלוסין;
 - (5) לגבי יחיד שאינו תושב ישראל – המדינה שבה הוצא הדרכון ומספר הדרכון;
 - (6) לגבי יחיד תושב האזור – מספר הזהות על פי מרשם האוכלוסין הפלסטיני שבאזור כמשמעותו בחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003;
 - "מען", לענין המצאת כתבי-דין – שם הישוב, שם הרחוב, מספר הבית ומספר המיקוד, ולרבות מספר הטלפון והפקסימיליה באותו מען, אם ישנו; בהעדר שם לרחוב או מספר לבית – סימן זיהוי אחר;
 - "פסול דין" – לרבות "קטין" וכמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;
 - "תובענה" – תביעות, בקשות ושאר עניינים שמביא בעל דין לפני בית הדין באחת הדרכים שנקבעו לכך;
 - "תצהיר" – תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, לרבות הצהרה בכתב שניתנה מחוץ לישראל בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל או שניתנה לפי דין המקום שבו ניתנה ואושרה בידי נציג כאמור, ולרבות הצהרת אימות הניתנת בפני רשם;
 - "תקנות סדר הדין האזרחי" – תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.
2. סדר הדין בכל ענין המובא לפני בית הדין, יהיה לפי תקנות אלה, אולם במידה שבענין פלוני נוהגים לפי סדר דין אחר – לא ינהגו לפי תקנות אלה.

פרק ב': הליכים בבית דין אזורי

סימן א': מקום השיפוט

3. (א) מקום השיפוט הוא –
 - (1) בתובענה כאמור בסעיף 24(א)(1) לחוק – בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום העבודה של העובד שהיא העבודה נושא התובענה, או שבאזור שיפוטו בוצעה העבודה;
 - (2) בתובענה כאמור בסעיף 24(א)(1) לחוק – בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום העבודה או מקום העבודה המיועד של

הגדרות [1]

תחולה

מקום השיפוט [2]

העובד, שהיא העבודה נושא התובענה, או שבאזור שיפוטו בוצעה או אמורה היתה להתבצע העבודה;

(3) בתובענה כאמור בסעיף 24(א)(1) לחוק – בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום העבודה של העובד שהיא העבודה נושא התובענה, או נמצא מקום מגוריו;

(4) בתובענה נגד קופת גמל כאמור בסעיף 24(א)(3) לחוק – בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו או מרכז מפעלו של התובע;

(5) בתובענה של קופת גמל נגד מעביד כאמור בסעיף 24(א)(3) לחוק – בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מרכז מפעלו של הנתבע בישראל;

(6) בתובענה של קופת גמל נגד חברה כאמור בסעיף 24(א)(3) לחוק – בית הדין האזורי שבתחומו נמצא מקום מגוריו של הנתבע, או שבתחומו שולמו או צריכים היו להשתלם דמי הביטוח לקופה;

(7) בתובענה שבין עובד לארגון עובדים כאמור בסעיף 24(א)(4) לחוק – בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של העובד, זולת אם נקבע אחרת בתקנון הארגון;

(8) בתובענה נגד המוסד לביטוח לאומי או גוף אחר שהמוסד לביטוח לאומי פועל בשמו – בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של התובע;

(9) בתובענה של המוסד לביטוח לאומי או גוף אחר שהמוסד לביטוח לאומי פועל בשמו – בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו או מרכז מפעלו של הנתבע, ואם הנתבע הוא תאגיד – משרדו הרשום;

(10) בהליך לפי חוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959 (להלן – חוק שירות התעסוקה) – בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצאת לשכת שירות התעסוקה הנוגעת בדבר או נמצא מקום מגוריו או מרכז מפעלו של הנתבע;

(11) בכל הליך אחר – בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום עבודתו או מקום מגוריו של התובע או מרכז מפעלו של הנתבע, ואם הנתבע הוא תאגיד – משרדו הרשום.

(ב) לענין תקנת משנה (א)(1), (2), (3), (10) ו-(11), אם מקום העבודה או ביצועה הוא מחוץ לאזור שיפוטו של בית דין לעבודה – בית הדין אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של העובד או מרכז מפעלו של המעביד בישראל; אם מרכז מפעלו של המעביד הוא מחוץ לאזור שיפוטו של בית דין לעבודה – בית הדין אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של המעביד, או – אם המעביד הוא תאגיד – בית הדין אשר באזור שיפוטו נמצא משרדו הרשום בישראל או כל מקום אחר בישראל שבו הוא מנהל עסקיו.

4.	תובענה נגד המדינה תוגש לבית הדין האזורי שבאזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו או מקום עבודתו של העובד.	נגד המדינה [3]
5.	תובענה שאין מקום שיפוט המתאים לה לפי תקנות אלה או לפי כל דין אחר, יכול שתוגש לכל בית דין אזורי, אולם רשאי בית הדין להורות על העברת הדיון לבית דין אזורי אחר, אם ראה שלפי נסיבות הענין יהיה הדיון בבית דין אחר נוח יותר לבעלי הדין.	מקום שיפוט במקרים אחרים
6.	הוגשו תובענות בנושא אחד לבתי דין אחדים, יקבע נשיא בית הדין הארצי למי מבתי דין אלה השיפוט, ולאותו בית דין יהיה לפי זה שיפוט ייחודי והתובענות בשאר בתי הדין יועברו לבית הדין שנקבע כאמור ויידונו בו במאוחד.	תובענה בנושא אחד בבתי דין אחדים [4]
7.	היו נתבעים אחדים, יכול שהתובענה תוגש לכל בית דין שניתן להגישה בו כנגד אחד הנתבעים.	נתבעים אחדים [5]

סימן ב': פתיחת תובענה

8. תובענה תיפתח במסירת כתב תביעה לבית הדין בשלושה עותקים בשביל בית הדין ובמספר עותקים נוסף כמספר הנתבעים. [6]
- א.8. לא יקובל כתב בי דין לרישום אם לא צוין בראשו מספר זהותו של מגיש כתב בי הדין. (א)
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), לא היה לבעל דין מספר זהות, יציין זאת בראש כתב בי הדין ויפרט את הטעמים לכך; ראה מזכיר ראשי או מי שהוא הסמיכו כי אין לבעל דין מספר זהות, יאשר את קבלת כתב בי הדין לרישום.
- (ג) הרואה את עצמו נפגע מאי-קבלתו לרישום של כתב בי-דין לרישום, רשאי, בתוך עשרה ימים ממועד קבלת ההודעה על אי-הקבלה לרישום, לבקש כי העניין יועבר לעיונו ולהכרעתו של שופט או רשם; לא הגיש בקשה כאמור, יראוהו כמי שאינו מתנגד לאי-קבלת כתב בי-הדין לרישום.
9. אלה הפרטים שיכיל כתב תביעה, וחוז' מן האמור בתקנות להלן לא יכיל אלא פרטים אלה: [7]
- (1) ציון בית הדין שהתובענה מוגשת לו;
- (2) שמו, מספר זהותו ומקום מגוריו של התובע, ומען להמצאת כתבי בי-דין;
- (3) שמו, מספר זהותו ומקום מגוריו של הנתבע, במידה שניתן לבררם;
- (א3) העובדה שהתובע או הנתבע הוא פסול דין או קטין, אם הדבר הוא כך, או שהוא תאגיד, ובמקרה זה – גם הצורה שבה התאגד;
- (4) העובדות המהוות עילת התובענה, ואימתי נולדה;
- (5) העובדות המראות שבית הדין מוסמך לדון בתובענה;
- (6) הסעד המבוקש לרבות פיצויי הלנה והפרשי ריבית והצמדה והוצאות משפט;
- (7) שוויו של נושא התובענה, ככל שניתן לקבעו, לפי הענין; היתה התביעה לסכום שיגיע לתובע לאחר בירור חשבונות שלא נתיישבו בינו לבין הנתבע, יפורש בכתב התביעה הסכום הנתבע לפי המשוער.
10. המען להמצאת האמור בתקנה 9(2) יהיה:
- (1) מקום מגוריו של התובע – אם הוא טוען לעצמו;
- (2) משרד עורך דינו של התובע – אם עורך דין מייצג אותו;
- (3) משרדו של ארגון עובדים או של ארגון מעבידים – אם התובע מיוצג על ידי מי שהארגון קבע לו לפי סעיף 34 לחוק או אם התובענה הוגשה בידי ארגון עובדים על פי חוק אחר;
- (4) מקום מגוריו או מקום עסקו של מי שנתמנה מורשה לקבלת כתבי בי-דין לפי תקנה 163(א) סיפה לתקנות סדר הדין האזרחי;
- (5) כאשר המדינה היא המעביד, יהיה המען להמצאת כתבי בי-דין פרקליט המחוז שבו נמצא מקום מושבו של בית הדין האזורי הדן בהליך; היה בית הדין המוסמך לדון בהליך בית הדין הארצי – פרקליט המדינה.
11. (א) התובע ירשום בכתב התביעה או ברשימה המצורפת אליה, מה הם המסמכים שעליהם הוא נסמך בתביעתו, בין שהם ברשותו ובין שאינם ברשותו.
- (ב) מסמך שרשם התובע כאמור בתקנת משנה (א) והוא ברשותו, יצרף העתק או תצלום שלו לכתב התביעה; אם איננו ברשותו – יציין בידי מי הוא נמצא לפי מיטב ידיעתו.
12. (א) הוגשה תובענה לבית דין אזורי, תומצא מטעם בית הדין לכל נתבע הזמנה לדין חתומה ביד הרשם או פקיד של בית הדין האזורי, יחד עם עותק של כתב התביעה.
- (ב) ההזמנה לדין כאמור בתקנת משנה (א) תהיה ערוכה על פי טופס 1.
13. (א) תובענה לתשלום שכר תהיה לפי טופס 2.
- (ב) תובענה לתשלום פיצויי פיטורים תהיה לפי טופס 3.
- טפסי תובענות שכר, פיצויי פיטורים וקיצבה [58]

- (ג) תובענה לתשלום קיצבה תהיה לפי טופס 4.
14. תובענה על פי חוק הביטוח הלאומי [61ג]
בכתב תביעה שעילתו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968 (להלן – חוק הביטוח הלאומי) או בחוק אחר שהמוסד לביטוח לאומי פועל על פיו, יצוין מספר זהותו של התובע ויצורפו לו העתקי כל החלטות המוסד לביטוח לאומי שבגינן מוגשת התובענה.
- סימן ג': בעלי דין**
15. צירוף תובעים ונתבעים [11]
(א) מותר לצרף בחזקת תובעים בתובענה אחת את כל הטוענים לזכות סעד מאותו נתבע – בין ביחד, בין לחוד ובין לחלופין – ושאלו הגישו תובענות נפרדות היתה מתעוררת בהן שאלה משותפת, משפטית או עובדתית.
(ב) מותר לצרף בחזקת נתבעים בתובענה אחת את כל הנתבעים למתן סעד לאותו תובע – בין ביחד, בין לחוד ובין לחלופין – ושאלו הוגשו נגדם תובענות נפרדות היתה מתעוררת בהן שאלה משותפת, משפטית או עובדתית; אין הכרח שכל נתבע יהא לו ענין לגבי כל הסעד שתובעים בתובענה.
16. סייג לצירוף בעלי דין [12]
ראה בית הדין שהצירוף עלול לסבך את הדיון או להכביד במידה יתרה על בעלי הדין, רשאי הוא להורות על הפרדת הדיון או על דרך דיון אחרת.
17. ספק בנוגע לנתבעים [13]
היה לתובע ספק ממי הוא זכאי לתבוע, רשאי הוא לצרף נתבעים אחדים, כדי ששאלת החבות ומידת החבות של כל אחד מהם תוכרע בין כל בעלי הדין.
18. שינוי בעלי דין [14]
(א) בכל שלב משלבי הדיון רשאי בית הדין או הרשם, לבקשת בעלי דין או בלא בקשה כזאת ובתנאים שייראו לו, לצוות על מחיקת שמו של בעל דין שצורף שלא כהלכה כתובע או כנתבע, או על הוספת שמו של אדם שהיה צריך לצרפו כתובע או כנתבע או שנוכחותו בבית הדין דרושה כדי לאפשר לבית הדין לפסוק ולהכריע ביעילות ובשלמות בכל השאלות הכרוכות בתובענה.
(ב) בקשה להוסיף או למחוק או להחליף בעל-דין תוגש לשופט או לרשם, אולם אפשר גם להשמיעה לפני בית הדין בשעת הדיון וללא הודעה מוקדמת.
(ג) הוסף בעל דין או הוחלף, יתוקן כתב התביעה לפי הצורך, אם לא הורה בית הדין או הרשם אחרת; הוסף נתבע או הוחלף, יומצאו לנתבע החדש הזמנה למשפט ועותק של כתב התביעה המתוקן; בית הדין או הרשם רשאי להורות על תיקון כתב התביעה ועל המצאת כתב התביעה המתוקן גם לנתבעים הראשונים.
(ד) הוחלף או הוסף בעל דין, רואים, לענין ההתיישנות, את ההליכים לגבי בעל הדין החדש כאילו התחילו עם כתב התביעה המתוקן.
19. שמירת זכויות [15]
לא תיפגע תובענה בשל כך בלבד שבעלי דין צורפו בה שלא כהלכה או שלא צורפו, ורשאי בית הדין לדון בענין, ככל שהוא נוגע לבעלי הדין שלפניו למעשה, ומותר ליתן פסק דין, ללא תיקונים, לטובת מקצתם של התובעים שנמצאו זכאים לסעד ולפי זכותם, או נגד מקצתם של הנתבעים שנמצאו חבים ולפי חבותם.
20. תובע או נתבע בשם תובע או נתבע אחר [16]
מקום שיש כמה תובעים יכול שאחד או אחדים מהם יהיו מורשיהם של אחד או אחדים מן השאר להתייצב, לטעון או לפעול בכל הליך במקומם, והוא הדין לגבי הרשאת הנתבע מטעם נתבע אחר.
21. אחד מטעם כל המעוניינים [17]
(א) היה מספר המעוניינים בתובענה אחת גדול, יכולים מקצתם – לבקשת תובע אם הם תובעים, או לבקשת תובע או נתבע אם הם נתבעים, וברשות בית הדין או הרשם – לייצג באותה תובענה את כל המעוניינים; לא ידעו המעוניינים האחרים על דבר התובענה, יודיע להם בית הדין או הרשם על הגשתה בהמצאה אישית, או במודעה פומבית אם ההמצאה האישית אינה מעשית מכל סיבה שתיראה לבית הדין או לרשם, ככל שיוורה בית הדין או הרשם בכל מקרה ומקרה.
(ב) כל מי שמיוצג בתובענה כאמור בתקנת משנה (א) רשאי לבקש מבית הדין או מהרשם לעשותו בעל דין בה.
22. טוענים בהליך ייצוגי
(א) היה מספר הטוענים לזכות סעד אחד גדול – ושאלו הגישו תובענות נפרדות היתה מתעוררת בהן שאלה משותפת, משפטית או עובדתית – יכולים מקצתם, ברשות בית הדין או הרשם, לייצג באותה תובענה את כל הטוענים; לא ידעו הטוענים האחרים על דבר התובענה, יודיע להם בית הדין או הרשם על הגשתה באחת מהדרכים הבאות:

(1) פרסום מודעה בשני עיתונים יומיים והעמדת כתב התביעה במזכירות בית הדין לרשות כל אחד מהם, לשם עיון;

(2) אם הטוענים הם עובדים – גם הצגתו במקום העבודה; אם אין הם עובדים במקום עבודה אחד – פרסום מודעה בשני עיתונים יומיים והעמדת כתב התביעה במזכירות בית הדין לרשות כל אחד מהם, לשם עיון.

(ב) כל מי שמיוצג בתובענה כאמור בתקנת משנה (א) רשאי לבקש מבית הדין או מהרשם לעשותו בעל דין בה, או להורות שהוא לא יהיה מיוצג כאמור.

23. בעל דין שהוא תאגיד, רשאי מנהל התאגיד או פקיד מפקידיו, שהורשה לכך כראוי, לעשות מטעם התאגיד כל מה שהתאגיד עצמו יכול היה לעשות אילו היה יחיד. [18] ייצוג של תאגיד

24. בית הדין המוסמך לדון בתובענה רשאי למנות לפסול-דין או למי שזקוק לאפוטרופוס, אפוטרופוס לדין אשר ייצגו ייצוג מלא בכל ההליכים בבית הדין, והוא רשאי לעשות זאת לבקשת בעל דין או בלא בקשה כזאת. [19] פסול-דין

25. (א) לא תפוג תובענה על שום שאחד מבעלי הדין מת או פשט את הרגל, ובלבד שעילת התובענה בעינה עומדת; מת אחד מבעלי הדין בין גמר הדיון לבין פסק הדין, לא תפוג התובענה אף אם אין עילתה קיימת עוד אלא מותר ליתן פסק דין. [20] חילופי בעל דין

(ב) מת בעל דין או פשט את הרגל או שנכס שלו נסב – אם מרצון ואם מכוח דין – רשאי בית הדין להורות, אם ראה צורך בכך לשם יישוב מלא של כל השאלות הכרוכות בדבר, כי מבצע הצוואה או מנהל העזבון, או היורשים או הנאמנים, או חליף אחר של בעל הדין, כולם או מקצתם, יהיו לבעלי הדין, או שתומצא להם הודעה בדרך או בצורה שיקבע בית הדין ובתנאים שיקבע, והוא יתן צו בדבר המשך המשפט כפי שנראה לו.

(ג) מת בעל דין ועילת התובענה בעינה עומדת, אך מי שזכאי להמשיך בתובענה אינו עושה כן, רשאי הנתבע או בעל דין שנגדו אפשר היה להמשיך, לבקש מבית הדין שיחייב את הזכאי להמשיך בתובענה תוך זמן שיקבע; לא המשיך, מותר ליתן פסק דין לזכות הנתבע או בעל הדין האחר.

סימן ד': פיצול סעדים

26. (א) תובענה תכיל את מלוא הסעד שהתובע זכאי לו בשל עילת התובענה, אך רשאי תובע לוותר על חלק מהסעד. תביעת מלוא הסעד ופיצול סעדים

(ב) מי שזכאי לסעדים אחדים בשל עילה אחת, רשאי לתבוע את כולם או מקצתם.

(ג) תובע שלא כלל בתובענה את כל הסעדים להם הוא זכאי בשל אותה עילה, לא ייחשב כמי שוויתר עליהם והוא יהיה זכאי לתובעם ובלבד שקיבל על כך רשות מבית הדין לא יאוחר ממועד הגשת התובענה הנוספת; בדונו בבקשה למתן רשות כאמור, יתחשב בית הדין באלה:

- (1) התביעה קנטרנית או טורדנית;
- (2) התביעה הוגשה שלא בתום לב;
- (3) נימוק אחר שעל פיו סבור הוא שיש לסרב מתן הרשות.

(ד) רשות כאמור בתקנת משנה (ג) אפשר ליתן ללא תנאי, ואפשר להתנותה בתנאים ככל אשר ייראה לבית הדין.

סימן ה': כתב הגנה וכתבי טענות אחרים

27. (א) נתבע רשאי להגיש כתב הגנה, והוא חייב לעשות זאת אם נדרש לכך בהוראת שופט או רשם בתוקף סמכותו לפי סעיף 18(ד)(6) לחוק. [21] הגשת כתב הגנה

(ב) ניתנה הוראה כאמור בתקנת משנה (א) שלא בפני הנתבע, תומצא לו ההוראה לפי טופס 5.

28. כתב הגנה יוגש תוך שלושים ימים מהיום שניתנה ההוראה, אם ניתנה בנוכחות הנתבע, או שלושים ימים מיום שהומצאה לו, אם ניתנה שלא בנוכחותו; שופט או רשם רשאי להאריך את המועד להגשת כתב הגנה, ובמקרה זה רשאי הוא לחייב את הנתבע בהוצאות, אם יראה זאת לנכון, וכן רשאי הוא לקצר את המועד מטעמים מיוחדים שיירשמו. [22] המועד להגשת כתב הגנה

- כתב הגנה יכלול תגובה לכל טענה שנתעוררה בכתב התביעה, ולא די בהכחשה שתמית אלא צריך המגיש להרצות טענתו במפורש. (א) 29. כתב הגנה – תוכן וצורה [23]
- כתב הגנה יוגש באותו מספר עותקים שמגשים בו כתב תביעה; הנתבע רשאי לרשום בכתב הגנה, או ברשימה שיצרף לכתב הגנה, מהם המסמכים שעליהם הוא נסמך בהגנתו, בין שהם ברשותו ובין שאינם ברשותו; כל מסמך שנרשם בכתב הגנה, או ברשימה שצורפה אליו, יצורף העתקו או תצלומו אם הוא ברשות הנתבע, ואם איננו ברשותו – יצויין בידי מי הוא נמצא לפי מיטב ידיעתו של הנתבע. (ב)
- בכתב הגנה יציין הנתבע את מספר זהותו, את שם נציגו, או שהוא טוען לעצמו, ואת מענו להמצאת כתבי בי-דין, שיהיה אחד מאלה: (ג)
- (1) מקום מגוריו של הנתבע כשהוא טוען לעצמו;
 - (2) משרד עורך דינו של הנתבע אם עורך דין מייצג אותו;
 - (3) מקום מושבו של ארגון העובדים או ארגון המעבידים – אם הנתבע מיוצג על ידי מי שהארגון קבע לו לפי סעיף 34 לחוק או לפי כל חוק אחר;
 - (4) מקום מגוריו או מקום עסקו של מי שנתמנה מורשה לקבלת כתבי בי-דין לפי תקנה 163(א) סיפה לתקנות סדר הדין האזרחי.
- כל טענת עובדה בכתב התביעה שלא הוכחה בכתב ההגנה, במפורש או מכללא, או שלא נאמר עליה כי אין מודים בה, רואים אותה כטענה שמודים בה, זולת אם נטענה נגד פסול-דין, אך בית הדין רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש שעובדות כאמור יוכחו שלא על דרך ההודאה האמורה. (א) 30. שתיקה כהודאה [24]
- על אף האמור בתקנת משנה (א), אין צורך בהכחשה, או בתגובה בכתב הגנה, לענין שיעור דמי הנזק או סכום הפיצוי המגיע על פי כל עילה, ולעולם רואים אותם כשנויים במחלוקת, זולת אם הודו בהם במפורש. (ב)
- היה בית הדין סבור כי טענת עובדה, שהוכחה בכתב ההגנה או שלא הודו בה, מן הראוי היה שיוודו בה, רשאי הוא ליתן כל צו שייראה לו צודק בענין הוצאות יתרות שנגרמו עקב ההכחשה או אי ההודאה. (ג)
- הוגש כתב הגנה, יומצא עותק אחד ממנו, עם כל מצורפיו, לכל אחד מבעלי הדין האחרים. 31. המצאת כתב הגנה [25]
- כתב הגנה בתובענה לתשלום שכר עבודה, פיצויי פיטורים או קצבה יהיה: (א) 32. הגשת כתב הגנה בתובענות לשכר עבודה, פיצויי פיטורים וקצבה
- (1) בתובענה לתשלום שכר עבודה – לפי טופס 6;
 - (2) בתובענה לתשלום פיצויי פיטורים – לפי טופס 7;
 - (3) בתובענה לתשלום קצבה – לפי טופס 8.
- טפסים 6, 7 או 8, לפי הענין, יומצאו לנתבע יחד עם כתב התביעה. (ב)
- בתובענה המוגשת על פי חוק הביטוח הלאומי או בחוק אחר שהמוסד לביטוח לאומי פועל על פיו יוגש כתב הגנה, על אף האמור בתקנה 27(א), תוך שלושים ימים מיום שנמסר למוסד העתק מכתב התביעה. 33. הגשת כתב הגנה בתובענות על פי חוק הביטוח הלאומי
- נתבע רשאי לקזז כל זכות ותביעה שלו כנגד תביעתו של התובע או להגיש אותן בתביעה שכנגד, בין אם הן על נזק ממון ובין אם לאו; כוחם של קיזוז או תביעה שכנגד ככוח תובענה שכנגד, ובית הדין יוכל ליתן בהם פסק דין סופי הן על התביעה המקורית והן על התביעה שכנגד, ובלבד שהעילה לתובענה שכנגד היא בתחום סמכותו של בית הדין. 34. רשות הנתבע לקיזוז ולתביעה שכנגד [26]
- תובע שהוגשה נגדו תביעה שכנגד, רשאי להגיש כתב תשובה; על כתב תשובה לתביעה שכנגד יחולו ההוראות החלות על כתב הגנה. 35. תשובה לתביעה שכנגד [27]
- העלה נתבע תביעה שכנגד, רשאי בית הדין, על פי בקשת תובע או ללא בקשה כזאת, להורות על מחיקת התביעה שכנגד או להורות על הפרדת הדיון, אם ראה שאין זה מן הראוי לפסוק בתביעה שכנגד יחד עם התביעה המקורית אלא בדרך של תובענה נפרדת. 36. בקשה למחוק או להפריד דיון בתביעה שכנגד [28]

סימן ו': כתבי טענות – הוראות כלליות

37. הגשת כתב טענות [29]
הגשתו של כתב טענות תהיה במסירה לבית הדין כדי לצרפו לתיק התובענה, ויש למסור מספר של עותקים מספיק לשם המצאה לכל אחד מבעלי הדין שכנגד, לפי מענו להמצאת כתבי בי-דין, אך אין צורך להמציא עותק לבעל דין שהרשה בעל דין אחר לתבוע או להגן מטעמו.
38. התנגדות טכנית
אין לעורר התנגדות טכנית לכתב טענות על יסוד פגם שבצורה.
39. סימון כתב טענות [30]
כתב טענות יוכתר בשמו המתאים, יסומן במספר התיק של התובענה, ובתאריך הגשתו, ויהיה חתום ביד בעל הדין המגישו או ביד עורך דין או נציג אחר שלו.
40. מחיקה טענות [31]
בית הדין או הרשם רשאי, בכל עת, להורות כי יימחק או יתוקן כל ענין בכתב טענות שאין בו צורך או שהוא מביש או עלול להפריע לדיון הוגן בתובענה, לסבכו או להשהותו.
41. תיקון כתב טענות [34]
(א) בית הדין או הרשם רשאי, בכל עת, להתיר לכל אחד מבעלי הדין או להורות לו לתקן את כתבי טענותיו.
(ב) נתבקש התיקון בשעת הדיון, יירשם התיקון בפרוטוקול, אלא אם כן הורה בית הדין או הרשם אחרת.
(ג) נעשה התיקון בהעדר אחד מבעלי הדין, יקבע בית הדין או הרשם מועד להמשך הדיון ויצרף להזמנת אותו בעל דין עותק מכתב הטענות המתוקן.
(ד) בעל דין שאינו משיב לכתב טענות מתוקן או אינו מתקן את כתב טענותיו רואים אותו כאילו הוא מסתמך על כתב טענותיו המקורי כתשובה לכתב הטענות המתוקן.

סימן ז': דין יחיד

42. בקשה לדין יחיד [34]
(א) בקשת בעל דין שתובענה תידון לפני השופט כדן יחיד, תהיה בכתב ומנומקת; הבקשה תוגש בעת הגשת התובענה או כתב ההגנה או במועד אחר, אך לפני שנקבע מותב בית הדין.
(ב) השופט רשאי לדחות את הבקשה על אתר או לצוות שהעתיקים ממנה יומצאו לבעלי הדין האחרים; מי שקיבל העתק בקשה כאמור רשאי להגיש תשובה מנומקת בכתב, תוך שבעה ימים או תוך מועד ארוך יותר שקבע השופט בצו כאמור; השופט רשאי להחליט בבקשה על יסוד טענות שבכתב בלבד.

סימן ח': פסק דין בהעדר הגנה, מחיקה ודחיה

43. פסק דין על יסוד כתב התביעה [35]
(א) נתבע שנדרש להגיש כתב הגנה ולא הגישו תוך המועד שנקבע לכך, או נתבע שנדרש, מכוח סעיף 18(ד) לחוק, לבצע פעולה בקשר לכתב הגנה שהגיש ולא ביצע אותה במועד או במועד שהאריך השופט או הרשם, רשאי בית הדין או הרשם לתת פסק דין שלא בפניו על יסוד כתב התביעה בלבד, זולת אם היה בית הדין או הרשם סבור כי מן הצדק לדרוש מן התובע הוכחה מלאה או חלקית של תביעתו או מקצתה לפני שיינתן פסק הדין.
(ב) פסק דין כאמור בתקנת משנה (א), ניתן להוצאה לפועל בלא שתיפגע זכותו של התובע להמשיך בתובענה נגד הנתבעים האחרים.
44. מחיקת כתב טענות על הסף [36]
בית הדין רשאי, בכל עת, לבקשת בעל דין או אף בלא בקשה כזאת, למחוק על הסף כתב טענות מאחד הנימוקים האלה:
(1) אין הכתב מראה עילה;
(2) מתוך כתב הטענות נראה שהוא טרדני או קנטרני;
(3) בעל הדין נדרש, מכוח סעיף 18(ד) לחוק, לבצע פעולה בקשר לכתב טענות שהגיש, ולא ביצע אותה במועד.
45. דחייה על הסף [37]
(א) בית הדין רשאי בכל עת, לבקשת בעל דין או אף בלא בקשה כזאת, לדחות על הסף תובענה נגד נתבע מאחד הנימוקים האלה:
(1) מעשה בית דין;
(2) חוסר סמכות;
(3) כל נימוק אחר שעל פיו סבור בית הדין שניתן לדחות מלכתחילה את התובענה בנוגע לאותו נתבע.

(ב) החליט בית הדין לדחות את התובענה בנוגע לנתבע שביקש זאת, רשאי הוא להורות בדבר ההוצאות – הן של הבקשה והן של התובענה עצמה – ככל שייראה לו.

(ג) לא ייעתר בית הדין לבקשת דחיה מחוסר סמכות, אם נראה לו שיש להעביר את הענין לבית משפט או לבית דין מוסמך לפי סעיף 79 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984 (להלן – חוק בתי המשפט).

סימן ט': הליכי ביניים להבהרת כתב טענות

(א) 46. בית הדין או הרשם רשאי ליתן צו למסירת פרטים נוספים, ולבקשת בעל דין אף לגילוי או לעיון במסמכים, אם היה סבור שיש צורך בכך כדי לאפשר דיון יעיל או כדי לחסוך בהוצאות.

(ב) בית הדין או הרשם רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ליתן לבקשת בעל דין צו למסירת שאלון לבעל דין אחר, אם היה סבור שיש בכך כדי לאפשר לבית הדין להכריע בשאלות שהן באמת השאלות השנויות במחלוקת בין בעלי-הדין.

(ג) בהחליטו בבקשה כאמור בתקנת משנה (א) או (ב), ישקול בית הדין או הרשם, כל הצעה שתבוא מצד בעל דין למסור פרטים או להודות בעובדות או להראות או להמציא מסמכים.

(ד) לא קיים בעל דין צו שניתן על פי תקנת משנה (א) או (ב), רשאי בית הדין או הרשם להאריך את המועד לקיום הצו או למחוק את כתב טענותיו.

סימן י': הדיון

47. הודעה על התאריך שנקבע לדיון תישלח לבעלי הדין שלושים ימים לפחות לפני התאריך, וזולת אם נראה הענין לשופט או לרשם דחוף.

48. (א) בית הדין או הרשם רשאי לדחות את הדיון, למועד אחר או ללא מועד.

(ב) (בוטלה)

(ג) (בוטלה)

48. (א) נבצר מבית הדין או הרשם לדון בתובענה או להמשיך את הדיון בה מחמת חוסר מעש מצד בעל דין, רשאי בית הדין או הרשם או המזכיר הראשי של בית הדין, על דעת עצמו, ליתן הודעה לבעלי הדין או למי שהורה ובדרך שהורה לבוא וליתן טעם מדוע לא תימחק התובענה; הודעה כאמור יכול שתישלח באמצעות הדואר לפי המען הרשום במסמך שהוגש לבית הדין או לפי המען הרשום במרשם האוכלוסין, ויראו אותה כהודעה שהומצאה כדין ביום העשירי שלאחר המשלוח.

(ב) לא ניתן כל טעם, בתוך שלושים ימים מיום ההמצאה או פרק זמן ארוך יותר שנקבע בהודעה, יראו את התובענה כתובענה שנמחקה.

(ג) בית הדין או הרשם רשאי למחוק את התובענה אם הטעם שניתן אינו מניח את דעתו.

49. (א) לא התייצבו בעלי הדין או מי מהם בתאריך שנקבע לדיון, רשאי בית הדין לדחות את הדיון או את המשך הדיון למועד אחר ולהזמין את בעלי הדין.

(ב) ראה בית הדין שבעל דין שלא התייצב הוזמן כדין, רשאי הוא כמו כן –

(1) אם הנעדר הוא התובע – לדחות או למחוק את התביעה;

(2) אם הנעדר הוא הנתבע – לדון בתביעה כאילו התייצב הנתבע או ליתן פסק דין כאמור בתקנה 43(א).

50. (א) בעל דין שלא הגיעה לידיו ההודעה במועד האמור בתקנה 47 או שלא התייצב לדיון ובית הדין דן שלא בפניו – רשאי, לא יאוחר משלושים ימים לאחר שהומצאו לידיו פסק הדין או ההחלטה האחרת, לבקש ביטול ועיכוב הוצאתם לפועל.

(ב) הוגשה בקשת ביטול כאמור בתקנת משנה (א), יזמין בית הדין או הרשם את בעלי הדין לדיון בה, ורשאי הוא לעכב את הוצאת פסק הדין או ההחלטה האחרת לפועל, אם בערובה או בתנאים אחרים או נוספים ואם בלי תנאים.

(ג) התייצב המבקש לדיון על בקשת הביטול, רשאי בית הדין או הרשם לבטל את פסק הדין או ההחלטה האחרת, לפי הענין, לשנותם או לאשרם, בתנאים

שייראו לו בדבר הוצאות או בעניינים אחרים; לא התייצב המבקש כאמור –
רשאי בית הדין או הרשם לדחות את הדיון לתאריך אחר או לדחות את בקשת
הביטול, ורשאי הוא לחייב את המבקש בהוצאות.

- בכפוף לכל הסדר שיקבע השופט בתוקף סמכותו לפי סעיף 18(ד) לחוק –
- (1) ייפתח הדיון בבית הדין האזורי בדברי פתיחה של התובע ולאחר מכן יישמעו עדיו – אם יש לו עדים, ויוגשו ראיותיו האחרות; לאחר מכן ישמע בית הדין את דברי הפתיחה של הנתבע ואת עדיו, אם יש לו עדים, ויוגשו ראיותיו האחרות, אולם רשאי בית הדין, לפי שיקול דעתו, להתיר לבעל הדין הפותח להביא עדות סותרת בטרם יסכמו בעלי הדין את פרשותיהם;
- (2) לאחר דברי הפתיחה והבאת העדים והראיות האחרות, יסכם התובע את פרשתו ואחריו יסכם הנתבע את פרשתו, אולם בית הדין רשאי, לפי שיקול דעתו, להתיר לתובע להשיב על טענות הסיכום של הנתבע, כולן או מקצתן.
- (א) סיימו בעלי הדין את הבאת ראיותיהם, בין שהתחילו בסיכום פרשותיהם ובין אם לאו, רשאי בית הדין, בצו, להורות להם לסכם את טענותיהם בכתב, על הפרשה כולה או על שאלה מסויימת שיקבע, בין בנוסף על הסיכום שבעל-פה ובין במקומו, ורשאי הוא להגביל את היקפם של סיכומים אלה.
- (ב) צו כאמור יקבע את סדרי הטענות, הן שבעל-פה והן שבכתב, וכל יתר הדברים שלדעת בית הדין טעונים הסדר לענין צו כזה.
- (ג) דינו של בעל דין שלא הגיש כתב סיכומיו במועד שבו נדרש להגישו כדין בעל דין שלא התייצב במועד שנקבע לדיון, זולת אם הורה בית הדין אחרת.
- סימן י"א: הזמנת עדים**
- (א) בית הדין או הרשם רשאי להזמין אדם להעיד בפניו, להיחקר כעד או להגיש מסמך.
- (ב) ההזמנה לעד תהיה לפי טופס 9.
- (ג) תקנות 83 עד 86 ו-92 לתקנות סדר הדין האזרחי יחולו, בשינויים המחויבים, על הזמנת עדים לפי תקנה זו, ואולם יקראו את תקנה 83(א) לתקנות סדר הדין האזרחי כאילו במקום הרישה נאמר "בעל דין יודיע לעד מטעמו על כוונתו להזמין לעדות או לשם הצגת מסמכים".
54. ציווה בית הדין או הרשם לפי סעיף 73(א) לחוק בתי המשפט על הבאת אדם לפניו ייערך צו ההבאה לפי טופס 10.
- סימן י"ב: פסק דין**
- (א) כתום הדיון או לאחר מכן, בהקדם ככל האפשר לפי הנסיבות, יתן בית הדין את פסק דינו.
- (ב) בדיון בפני מותב או שופט כדן יחיד, יינתן פסק הדין תוך שלושים ימים, ובדיון בפני רשם יינתן פסק-הדין תוך חמישה עשר ימים; לא ינתן פסק הדין כאמור, ימסור על כך אב בית הדין או הרשם, לפי הענין, הודעה מנומקת בכתב לנשיא בית הדין הארצי; בבית דין שבו מכהן שופט ראשי, יימסר העתק ההודעה לשופט הראשי.
56. את פסק הדין יקרא אב בית הדין ותאריך הקראת הפסק ייחשב לתאריך שימוע פסק הדין; אולם אפשר שבמקום לקרוא את פסק הדין, יישלחו העתקים ממנו בדואר רשום לבעלי הדין; נשלחו העתקים מפסק הדין בדואר רשום לבעלי הדין כאמור, יראו כאילו ניתן פסק הדין בהעדר הצדדים.
57. על סמך פסק הדין תיערך, לבקשת בעל דין, פסיקתה שתכיל את מספר התיק, שמות בעלי הדין ותיאורם, הסעד או ההכרעה האחרת שניתנו בענין הנדון וצו בדבר הוצאות המשפט; הפסיקתה תיחתם בידי אב בית הדין או הרשם ותאריכה הוא התאריך שבו הושמע פסק הדין.
58. הסכימו בעלי הדין למתן פסק דין בנוסח מוסכם, רשאי בית הדין או הרשם ליתן פסק דין כאמור, אף אם הסכימו בעלי הדין לגופו של ענין בלבד ולא על סכום הוצאות המשפט, ובלבד שהוסכם מי ישא בהן, ובית הדין או הרשם ישום ויקבע בפסק הדין את ההוצאות האמורות.

- מקום השיפוט
לענין שבבוררות
[50]
59. בקשה לענין שבבוררות, שבית הדין דן בו מכוח סעיף 28 לחוק (בסימן זה – הליכי בוררות), אפשר להגישה בנוסף לבית הדין שנקבע כאמור בתקנה 3, גם לבית הדין שבאזור שיפוטו התנהלה הבוררות או לבית הדין שעליו הסכימו בעלי-הדין בבוררות.
- תחולת תקנות [51]
60. תקנות סדרי הדין בעניני בוררות, התשכ"ט-1968, יחולו על הליכי בוררות, בשינויים המחויבים לפי הענין.
- סימן י"ד: ערעור על החלטת הממונה על תשלום הגימלאות**
- הגדרות [א61]
61. בסימן זה –
"הממונה" – כמשמעותו בחוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 (להלן – חוק הגימלאות);
"ערעור גימלאות" – ערעור על החלטה סופית או על החלטת ביניים של הממונה או של נציב שירות המדינה לפי סעיפים 43 או 101 לחוק הגימלאות.
62. ערעור גימלאות יוגש לבית דין אזורי בארבעה עותקים לפי טופס 11.
63. לכתב הערעור יצורפו ארבעה עותקים מההחלטה שעליה מוגש הערעור.
64. עותק של כתב הערעור בצירוף עותק ההחלטה ומצורפיה יומצאו למשיב.
65. תוך שלושים ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור יגיש המשיב תשובה מנומקת בארבעה עותקים; הוגשה תשובה כאמור, יומצא עותק ממנה למערער.
66. (א) ויתרו המערער והמשיב, בכתבי הטענות או בהודעה מיוחדת לבית הדין, על השמעת טענותיהם בפני בית הדין, ידון בית הדין בערעור לפי החומר שהוגש לו ויתן פסק דין.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי שופט להורות על קביעת מועד לדיון, אפילו ויתרו בעלי הדין על כך, ומשעשה כן ידון בית הדין בערעור כאילו לא ויתרו בעלי הדין על השמעת טענותיהם.
67. הוראות סימנים א' ו' ו-י' עד י"ב לפרק זה, יחולו על ההליכים לפי סימן זה ככל שלא נקבעה בו הוראה אחרת ובשינויים המחויבים לפי הענין.
- סימן ט"ו: ערר לפי חוק שירות התעסוקה**
- הגדרות [ח61]
68. בסימן זה, "ערעור תעסוקה" – ערר על החלטת ועדת ערר לפי סעיף 43 לחוק שירות התעסוקה.
69. (א) ערעור תעסוקה יוגש לבית דין אזורי בארבעה עותקים לפי טופס 12, בצירוף ההחלטה שעליה הוא מוגש וכל יתר המסמכים הנוגעים לענין; עותק אחד של כתב הערעור בצירוף המסמכים כאמור יועבר למינהלת שירות התעסוקה.
(ב) המועד להגשת ערעור תעסוקה הוא ששים ימים מיום מתן ההחלטה בערר או מיום שבו הומצאה לעורר ההחלטה, אם ניתנה שלא בפניו, לפי המאוחר.
70. הודעה על התאריך שנקבע לדיון תישלח לבעלי הדין חמישה ימים לפחות מראש.
71. (א) ויתרו המערער והמשיב, בהודעה בכתב לבית הדין או בהודעה בעל-פה לשופט או לרשם, על השמעת טענותיהם בפני בית הדין, ידון בית הדין בערעור תעסוקה לפי החומר שהוגש לו ויתן פסק דין.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) רשאי שופט להורות לרשם לקבוע מועד לדיון, אפילו ויתרו בעלי הדין על כך, ומשעשה כן ידון בית הדין בערעור תעסוקה כאילו לא ויתרו בעלי הדין על השמעת טענותיהם.
72. שופט רשאי –
(1) לצרף כמשיב בערעור כל אדם הנראה לו נוגע בדבר;
(2) לאחד ערעורים או להפריד ערעורים מאוחדים.
- פרק ג': ערעור**
- סימן א': מועדי ערעור על החלטות בית דין אזורי**
- המועד להגשת ערעור על פסק דין של בית דין אזורי הוא שלושים ימים מיום השימוע, או מהיום שבו הומצא למערער פסק הדין אם ניתן בהעדר הצדדים, והוא כשאין הוראת חיקוק אחרת הקובעת מועד שונה להגשת ערעור.
73. המועד להגשת ערעור בזכות [62]

74. (א) המועד להגשת ערעור ברשות [63];
[64(א)]
בקשת רשות לערער על החלטה של בית דין אזורי תוגש תוך חמישה עשר ימים מיום שניתנה ההחלטה, אם ניתנה בפני המבקש, או מיום שהומצאה לו, אם ניתנה שלא בפניו.
- (ב) ניתנה רשות לערער, יהיה המועד להגשת הערעור על החלטת בית הדין האזורי חמישה עשר ימים מיום שניתנה הרשות, אם ניתנה בפני המערער, או חמישה עשר ימים מהיום שבו הומצאה לו ההחלטה הנותנת את הרשות אם ניתנה שלא בפניו; לא הוגש כתב ערעור תוך חמישה עשר הימים יראו את בקשת הרשות לערער ככתב ערעור.
75. (א) המועד להגשת ערעור ברשות לפי סעיפים 64א, 127לד או 200א לחוק הביטוח הלאומי, תוגש תוך שלושים ימים מיום שניתן פסק הדין, אם ניתן בפני המבקש, או מיום שהומצא לו, אם ניתן שלא בפניו.
- (ב) ניתנה רשות לערער, יהיה המועד להגשת ערעור על פסק דין של בית דין אזורי בעניינים כאמור בתקנת משנה (א), שלושים ימים מהיום שבו ניתנה הרשות, אם ניתנה בפני המערער, או שלושים ימים מהיום שבו הומצאה לו ההחלטה הנותנת רשות, אם ניתנה שלא בפניו; לא הוגש כתב ערעור תוך שלושים הימים יראו את בקשת הרשות לערער ככתב ערעור.
- סימן ב': ערעור על פסק דין ועל החלטה אחרת של רשם בית דין אזורי**
76. ערעור על פסק דין של רשם יוגש, בכפוף לאמור בפרק זה, לבית הדין הארצי תוך חמישה עשר ימים מיום מתן פסק הדין, אם ניתן בפני המערער, או מהיום שבו הודע לו פסק הדין אם ניתן שלא בפניו, והוראות פרק זה יחולו על ערעור כאמור בשינויים המחוייבים.
77. ערעור על החלטה אחרת של רשם יוגש לבית הדין האזורי, תוך שבעה ימים מיום מתן ההחלטה אם ניתנה בפני המערער, או מהיום שבו הודעה לו ההחלטה אם ניתנה שלא בפניו, והוראות פרק זה יחולו על ערעור כאמור בשינויים המחוייבים.
78. (א) ערעור על החלטת רשם בתביעת שכר עבודה או בתביעה לקצבה יוגש לבית הדין האזורי.
- (ב) המועד להגשת ערעור על פסק דין של רשם בתובענה לתשלום שכר עבודה או לתשלום קצבה, הוא חמישה עשר ימים מיום מתן פסק הדין – אם ניתן בפני המערער, או מהיום שבו הומצא לו – אם ניתן שלא בפניו.
- (ג) הערעור יוגש במסירת שלושה עותקים של כתב הערעור בצירוף עותקים נוספים כמספר המשיבים; כל מי שהיה בעל דין בתובענה לפני הרשם ואינו מערער, יהיה משיב בערעור; כתב הערעור יכול שיהיה לפי טופס 13 והוא יומצא לכל משיב.
- (ד) היה בדעת המשיב לטעון בשעת הדיון בערעור שפסק הדין של הרשם טעון שינוי, יגיש על כך הודעה לבית הדין האזורי, בפירוט הנימוקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור, אולם לא יאוחר מחמישה ימים לפני התחלת הדיון בערעור; העתק מההודעה יומצא לכל בעל דין העלול להיפגע מטענה זו.
- סימן ג': ערעור על החלטה אחרת של רשם בית הדין הארצי**
79. ערעור על החלטה אחרת של רשם בית הדין הארצי יוגש לבית הדין הארצי תוך שבעה ימים מיום מתן ההחלטה אם ניתנה בפני המערער, או מהיום שבו הודעה לו ההחלטה אם ניתנה שלא בפניו, והוראות פרק זה יחולו על ערעור כאמור בשינויים המחוייבים.
- סימן ד': רשות לערער**
80. בית דין הנותן רשות לערער רשאי לפרש את הבעיה שעליה ניתנה הרשות לערער, ומשעשה כן לא יטען המערער בבעיה שלא פורשה; אולם אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכותו של בית הדין הארצי לפי תקנות 94 ו-110.
81. החלטה המרשה לערער אינה ניתנת לערער.
- רשות מסוייגת לערעור [67]
- אין ערעור על רשות לערער [68]

82. הגשת בקשת רשות לערער – כהגשת ערעור [69]
- הוגשה בקשה לרשות לערער לבית הדין הארצי, רשאי בית הדין לדון בה כאילו ניתנה הרשות והוגש ערעור על פי הרשות שניתנה, אם הסכימו לכך בעלי הדין לערער, ואף ללא הסכמת בעל דין לאחר שניתנה לו הזדמנות להביע התנגדותו ונראה לבית הדין שלא תיפגע זכותו כבעל דין; החליט בית הדין כאמור, לא יחולו תקנות 85, 86(א), 87, 88, 97 ו-99 עד 105.
83. הפיכת בקשת רשות לכתב ערעור
- הוגשה בקשה לרשות ערעור לבית הדין שלערעור וראה בית הדין כי הבקשה הוגשה בטעות משום שלמערער היתה זכות ערעור, רשאי בית הדין להחליט לדון בבקשה כבכתב ערעור, בתנאים שיקבע; ההחלטה לא תינתן אלא לאחר שניתנה למשיב הזדמנות להביע התנגדותו לכך; החליט בית הדין כאמור, לא יחולו תקנות 87 ו-97.
84. השגה על החלטה אחרת [70]
- לא ערער בעל דין על החלטה אחרת והיא ניתנת לערער ברשות בלבד, אין בכך כדי לפגוע בזכותו להשיג על אותה החלטה בבואו לערער על פסק הדין במשפט; האמור בתקנה זו לא יחול על החלטה לפי סעיף 5 לחוק הבוררות, התשכ"ח-1968.
85. מסמכים שיצורפו לבקשת רשות לערער
- (א) לבקשת רשות לערער המוגשת לבית הדין הארצי יצורפו העתקים של החלטות בית הדין האזורי באותו ענין, כשהם מאושרים בידי המזכיר הראשי או פקיד של בית הדין האזורי, או בידי עורך דין או היועץ המשפטי לממשלה או בא כוח; אך רשאי בית הדין לדון בבקשה אף אם לא צורפו העתקים כאמור.
- (ב) הבקשה תוגש בכתב במספר עותקים מספיק לבית הדין ולמשיבים, ותפרט בצורה תמציתית את הנימוקים שעליהם סומך המבקש את בקשתו.
- (ג) החליט בית הדין לאחר שעיין בבקשה שאין היא מצריכה תשובה – ידחנה מיד; החליט שהיא מצריכה תשובה, תומצא הבקשה למשיב ועליו להגיש את תשובתו בצורה תמציתית תוך חמישה עשר ימים מיום ההמצאה, או במועד מוקדם יותר שקבע לכך בית הדין, ובערעורים לפי סעיפים 64א, 127לד ו-200א לחוק הביטוח הלאומי – תוך שלושים ימים מיום ההמצאה.
86. החלטת בית הדין הארצי [72]
- (א) בתום התקופה לפי תקנה 85(ג) או לפניו – אם נתקבלה תשובת המשיב – יחליט בית הדין אחת מאלה:
- (1) לדחות את הבקשה;
- (2) ליתן רשות ערעור אם דרך כלל ואם לגבי בעיה מסויימת כאמור בתקנה 80;
- (3) להורות על הגשת טענות נוספות בעל-פה.
- (ב) החלטת בית הדין תומצא לבעלי-הדין אם ניתנה שלא בפניהם ואין צורך להשמיעה אלא אם כן הורה על כך בית הדין.
- סימן ה': הגשת הערעור**
87. הגשת ערעור [73]
- (א) ערעור לבית הדין הארצי יוגש במסירת חמישה עותקים של כתב הערעור בצירוף עותקים נוספים כמספר המשיבים.
- (ב) ערעור לבית הדין האזורי יוגש במסירת שלושה עותקים של כתב הערעור בצירוף עותקים נוספים כמספר המשיבים.
88. ערעור על תובענות שאוחדו וניתנה בתובענה המאוחדת החלטה אחת, רשאי כל בעל דין לערער על ההחלטה ואין צורך להגיש ערעור נפרד לכל אחת מן התובענות שאוחדו.
89. איחוד בעלי-דין [75]
- בעלי דין אחדים בתובענה אחת רשאים להצטרף יחד בערעור אחד.
90. כל מי שהיה בעל דין בתובענה לפני הערכאה הקודמת ואיננו מערער, יהיה משיב בערעור. [76]
91. צירוף משיב בידי בית הדין
- בית דין של ערעור רשאי להורות על צירוף משיב שלא היה בעל דין; הורה כאמור, יתוקן כתב הערעור ויומצא לאותו משיב כתב הערעור המתוקן, ורשאי בית הדין לדחות את מועד הדיון בערעור, בתנאים שייראו לו צודקים, ורשאי בית הדין ליתן פסק דין כאילו היה המשיב שצורף בעל דין.
92. תחולת הוראות [77]
- הוראות סימן ג' לפרק ב' יחולו על ערעורים לבית הדין, ולענין זה כל מקום שנאמר "תובע", "נתבע" או "תובענה" – קרי "מערער", "משיב" ו"ערעור", לפי הענין.
93. תוכן כתב ערעור [78]
- (א) אלה הדברים שיכיל כתב ערעור:

- (1) שמו, מספר זהותו ומקום מגוריו של המערער;
- (2) שמו של כל משיב, מספר זהותו ומקום מגוריו, אם ניתן לברר;
- (3) שם בית הדין שנתן את ההחלטה שעליה מערערים, תאריך ההחלטה ומספר התיק של התובענה שבה ניתנה;
- (4) מען לשם המצאה למערער;
- (5) אם ניתנה ההחלטה שלא בפני המערער – התאריך שבו הומצאה לו, אם הומצאה, או ציון שההחלטה לא הומצאה;
- (6) נימוקי הערעור.

(ב) כתב ערעור יפרט בצורה תמציתית את נימוקי ההתנגדות להחלטה שעליה מערערים שלא על דרך הויכוח או סיפור דברים.

94. המערער לא יטען נימוק התנגדות שלא פורש בכתב הערעור אלא ברשות בית הדין, אולם בית הדין בבואו להחליט בערעור לא יהיה מוגבל לנימוקי ההתנגדות שפורשו בכתב הערעור או שנטענו בבית הדין לפי תקנה זו.

95. כתב ערעור ניתן לתיקון בכל עת שתיראה לבית הדין, ורשאי הוא בכל עת להורות על מחיקתו או תיקונו של כל נימוק שבערעור שאינו דרוש לענין, או שהוא מביש או עלול להפריע לדיון הוגן או לסבכו או להשהותו.

96. בית הדין רשאי, בכל עת, להורות למערער להמציא לו פרטים נוספים ומפורטים יותר לכל נימוק שבערעור, בתנאים שייראו לבית הדין, לרבות תשלום הוצאות.

97. (א) אלה המסמכים שיש לצרף לכתב ערעור המוגש לבית הדין הארצי: חמישה העתקים של ההחלטה שעליה מערערים כשהם מאושרים בידי המזכיר הראשי או פקיד של בית הדין שעל החלטתו מערערים, או בידי עורך דין או היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, והעתקים נוספים מאושרים כאמור כמספר המשיבים.

(ב) מסמכים המצורפים לכתב ערעור המוגש לבית הדין האזורי, יהיו בשלושה עותקים כשהם מאושרים כאמור בתקנת משנה (א), וכן יצורפו העתקים נוספים מאושרים כאמור כמספר המשיבים.

98. (א) ואלה המסמכים שיש להמציא למשיבים בערעור לבית דין:

(1) עותק של כתב הערעור;

(2) העתק ההחלטה שעליה מערערים.

(ב) היו משיבים אחדים מיוצגים על ידי עורך דין אחד או נציג אחד אחר, די בהעתק אחד מן המסמכים האמורים בתקנת משנה (א) בשביל כל המשיבים האלה.

סימן ו': ערעור שכנגד

99. היה בדעת המשיב לטעון בשעת הדיון בערעור שהחלטת בית דין קמא טעונה שינוי, יגיש על כך הודעה לבית הדין שלערו, בפירוט הנימוקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור כאמור בתקנה 98, אולם לא יאוחר מאשר חמישה ימים לפני התחלת הדיון בערעור, והעתק ההודעה יומצא לכל אחד מהמשיבים.

100. אי הגשת הודעה אין בה כשלעצמה כדי לגרוע מהסמכויות הנתונות לבית הדין שלערו לפי תקנות אלה או לפי כל דין אחר, אך יכולה היא לשמש סיבה, לפי שיקול דעתו של בית הדין, לדחיית הדיון בערעור או לצו מיוחד להוצאות.

סימן ז': הדיון בערעור

101. אין לעורר התנגדות טכנית לכתב ערעור על יסוד פגם שבצורה.

102. (א) נקבע תאריך לדיון בערעור, רשאי בית הדין הארצי להורות כי כל צד יגיש לבית הדין, במספר עותקים מספיק, את עיקרי טיעונו וימסור לצד שכנגד עותק מהם שבעה ימים לפחות לפני אותו תאריך.

(ב) עיקרי טיעון יכללו, בצורה תמציתית, את טענותיו של כל צד ואת האסמכתאות שבדעתו להסתמך עליהן כשהן מפורטות ליד כל טענה בנפרד.

סיכום בכתב	טענות	103.	(א)	בית דין שלערעור, רשאי, בצו, להורות לבעלי הדין, לפני תחילת הדיון בערעור או במהלכו, לסכם את טענותיהם בכתב על הפרשה כולה או על שאלה מסויימת שקבע, בין בנוסף על טענות שבעל-פה, כולן או מקצתן, ובין במקומן, ורשאי הוא להגביל את היקפם של סיכומים אלה.
			(ב)	צו כאמור יקבע את סדרי הטענות הן שבעל-פה והן שבכתב וכל יתר הדברים הטעונים, לדעת בית הדין, הסדר בשל צו כזה.
			(ג)	בעל דין שלא הגיש סיכום טענותיו במועד, כהוראת בית הדין, דינו כדין בעל דין שלא התייצב במועד שנקבע לדיון, זולת אם הורה בית הדין הוראה אחרת.
אי-התייצבות בערעור [86]		104.		לענין ההתייצבות בתאריך שנקבע לדיון בערעור, או לדיון נדחה, ינהגו כך:
			(1)	נמסרה הודעה על תאריך הדיון ואיש מבעלי הדין לא התייצב, רשאי בית הדין לדחות את הדיון או למחוק את הערעור;
			(2)	התייצב המערער ואילו המשיב לא התייצב לאחר שקיבל הודעה על תאריך הדיון, יתברר הערעור או שהדיון בו יידחה למועד אחר, כפי שיחליט בית הדין;
			(3)	התייצב המשיב ואילו המערער לא התייצב לאחר שקיבל הודעה על תאריך הדיון, יתברר הערעור או יימחק או יידחה הדיון בו למועד אחר, הכל כפי שיחליט בית הדין.
השבת ערעור שנמחק [87]	ערעור	105.		נמחק ערעור כאמור בתקנה 104, רשאי המערער, תוך שבעה ימים מיום המצאת ההחלטה על המחיקה, לבקש מבית הדין שלערעור להשיב את הערעור; בית הדין רשאי להשיב את הערעור בתנאים שיראה לקבוע בדבר תשלום הוצאות או בענינים אחרים.
דיון שנית בערעור שנדון על פי צד אחד [88]	דיון שנית בערעור	106.		נדון ערעור על פי צד אחד לפי תקנה 104, רשאי בעל הדין הנעדר, לא יאוחר משבעה ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה, לבקש מבית הדין שידון בערעור שנית; בית הדין רשאי לדון בערעור שנית, ואם יהיה צורך בכך – לבטל את פסק הדין שניתן כלפי כל בעלי-הדין שבערעור או כלפי מקצתם, בתנאים שיראה לקבוע בדבר תשלום הוצאות או בענינים אחרים.
סימן ח': פסק הדין בערעור				
פסק דין בערעור [89]	פסק דין בערעור	107.		בית הדין שלערעור יתן פסק דין או החלטה אחרת כתום הדיון או בתאריך אחר שעליו יודע לבעלי הדין; ההחלטה תהיה בכתב, תיחתם בידי בית הדין ויירשם בה תאריך נתינתה.
תוכן פסק הדין [89א]	פסק הדין	108.	(א)	פסק דינו של בית הדין שלערעור יכיל את אלה:
			(1)	השאלות הטעונות הכרעה;
			(2)	ההכרעה;
			(3)	נימוקי ההכרעה;
			(4)	הסעד שהמערער זכאי לו, אם ההחלטה שעליה ערער בוטלה או שונתה.
			(ב)	על אף האמור בתקנת משנה (א) (1) עד (3), אם החליט בית הדין שלערעור לדחות ערעור, רשאי הוא לכלול בפסק דינו את קביעתו בדבר דחיית הערעור בלבד אם מתקיימים לדעתו, לגבי ההחלטה שעליה מערערים, כל אלה:
			(1)	אין מקום לדחות את הממצאים העובדתיים שנקבעו בה;
			(2)	הממצאים שנקבעו בה תומכים במסקנה המשפטית;
			(3)	אין לגלות טעות שבחוק.
פסק דין מוסכם [90]	פסק דין מוסכם	109.	(א)	פסק דין יכול לאשר, לשנות או לבטל את ההחלטה שעליה מערערים; אך אם הגיעו בעלי הדין שבערעור לידי הסכם על צורת פסק הדין בערעור, רשאי בית הדין ליתן פסק דין לפי ההסכם.
			(ב)	הסכימו בעלי הדין בערעור למתן פסק דין לפי נוסח מוסכם, רשאי בית הדין שלערעור, על פי בקשת בעל דין בכתב או בעל פה, ליתן פסק דין כאמור אף אם הסכימו בעלי הדין לגופו של הענין בלבד ולא על סכום הוצאות המשפט, ובית הדין שלערעור ישום ויקבע בפסק הדין את ההוצאות האמורות.
סמכותו של בית הדין בערעור [91]	סמכותו של בית הדין בערעור	110.		בית הדין שלערעור מוסמך ליתן כל החלטה שצריך היה לתיתה או לאשר או לבטל את ההחלטה שניתנה ולהורות על דיון חדש או ליתן החלטה נוספת או אחרת, ככל שיחייב

הענין; בית הדין רשאי להשתמש בסמכותו זו אף אם הערעור נוגע רק לחלק מן ההחלטה ורשאי הוא להשתמש בה לטובת המשיבים או בעלי הדין האחרים, כולם או מקצתם, אף אם לא הגישו ערעור או ערעור שכנגד.

שימוע החלטה 111. בשימוע החלטה רשאי בית הדין שלערעור לקרוא רק את אותו חלק המפרט את הסעד או את ההכרעה שניתנו בערעור.

פסיקתה [92] 112. על סמך החלטה של בית הדין שלערעור מותר לערוך פסיקתה כדרך שעורכים אותה בערכאה ראשונה, ויצוין בה התאריך שבו ניתנה ההחלטה.

פרק 11: טענות פסלות לישב בדין

סייג לתחולתן של התקנות 112.א. (א) בקשה ששופט, רשם או נציג ציבור יפסול עצמו מלישב בדין לפי סעיף 39 לחוק (להלן – טענת פסלות), וערעור על החלטה בבקשה כאמור או בבקשה להיתר ייצוג לפי אותו סעיף, לא יוגשו אלא בהתאם להוראות פרק זה, על אף כל הוראה אחרת בענין הגשת בקשות או ערעורים בתקנות אלה.

112.ב. (ב) הוראות אחרות בתקנות אלה יחולו לענין טענת פסלות במידה שאינן סותרות הוראות פרק זה ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

מועד פסלות לטענת 112.ב. בתחילת הדיון בתובענה או בערעור, ולפני כל טענה אחרת, רשאי בעל דין לטעון טענת פסלות; לא היה באפשרותו לטעון אותה טענה בשלב האמור, רשאי הוא לטענה לאחר מכן, ובלבד שיעשה זאת מיד לאחר שנודעה לו עילת הפסלות.

ערעור על החלטה 112.ג. (א) בעל דין שבדעתו לערער על החלטה בעניין טענות פסלות או בעניין היתר ייצוג יודיע על כך לבית הדין, ומשהודיע כך, יימשך המשפט, זולת אם החליט השופט המותב או הרשם, לפי העניין, מנימוקים שיירשמו, שיש להפסיקו.

112.ג. (ב) הערעור יוגש בכתב בשלושה עותקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הודעה לבעל הדין ההחלטה בבקשה; בערעור יפורטו כל נימוקי ההתנגדות להחלטה ויצורף לו תצהיר לשם אימות העובדות המשמשות יסוד לבקשה; בו ביום ימציא המערער עותק מהערעור על מצורפיו, במישרין, לכל אחד מבעלי הדין; היו בעלי דין אחדים מיוצגים בידי עורך דין אחד, די בהמצאת עותק אחד בשביל כל בעלי הדין המיוצגים כאמור.

(ג) נשיא בית הדין הארצי לעבודה או מי שדן בערעור רשאי להורות לבקשת המערער בכתב הערעור, על הפסקת המשפט עד להחלטה בערעור.

(ד) כל בעל דין אחר רשאי להשיב לערעור; תשובת בעל דין תוגש בכתב בשלושה עותקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור, יפורטו בה כל נימוקיו ויצורף לה תצהיר לשם אימות העובדות המשמשות יסוד לתשובה; לא הוגשה תשובה בתוך עשרה ימים כאמור, רשאי בית הדין להחליט בערעור לאלתר על יסוד הטענות בכתב שבפניו.

(ה) מי שדן בערעור רשאי, מטעמים מיוחדים, ליתן, לבקשת בעל דין בכתב ערעור או בכתב תשובה, הזדמנות לטעון טענות נוספות בכתב או בעל פה, וכן לבקש מהשופט, הרשם או נציג הציבור אשר על החלטתו הוגש ערעור להעיר את הערותיו.

(ו) הוחלט בערעור להעביר את הדיון בתובענה לשופט אחר או לרשם אחר או להחליף את נציג הציבור באחר, רשאי השופט או הרשם או המותב, לפי הענין, לדון בה מן השלב שאליו הגיע השופט הקודם או מכל שלב אחר שייראה לו נכון וצודק בנסיבות הענין.

פרק ד': הוראות כלליות

סימן א': תשלום הוצאות וערובה לתשלומן

הכלל בדבר 113. בכפוף להוראות כל חיקוק, יהיה ענין ההוצאות בכל תובענה, ערעור או הליך אחר, מסור לשיקול דעתו של בית הדין או של הרשם, ואם בבקשה פלונית או בדיון פלוני ניתן צו להוצאות לא ייפגע צו זה על ידי כל צו אחר להוצאות שיינתן לאחר מכן שלא בדרך ערעור על הצו הראשון.

סכום ההוצאות 114. (א) בית הדין או הרשם, כשהוא פוסק ההוצאות, רשאי לקבוע סכום קצוב, ואם לא קבע סכום קצוב, ישום הרשם את ההוצאות.

(ב) חייב בית הדין בעל דין בתשלום הוצאותיו של בעל הדין שכנגד, רשאי הרשם לקבוע סכום הוצאות אלה – במידה שהן אגרות בית הדין, מס בולים, שכר

בטלת עדים, שכר מומחים ודמי לינה – לפי החומר שבתיק בית הדין, בלי שיהיה צורך בהגשת בקשה ושלא בפני בעל הדין, ובין שנקבע גם סכום שכר טרחת עורך דין ובין שלא נקבע.

115. צו לתשלום הוצאות ניתן להוציא לפועל כדרך שמוציאים לפועל פסק דין של בית הדין לתשלום סכום כסף. [95] **אכיפת צו הוצאות**

116. עורך דין שהוא בעל דין וטוען לעצמו, הוא גופו או באמצעות משרדו, ונפסקו לו הוצאות, זכאי הוא שייכללו בשומה ההוצאות שהיה מקבל אילו העסיק עורך דין. **עורך דין שהוא בעל דין [96]**

116א. (א) שופט בית הדין או הרשם רשאי, אם נראה לו הדבר, לצוות על תובע לתת ערובה לתשלום כל הוצאותיו של נתבע. **ערובה לתשלום הוצאות**

(ב) היה התובע מי שאינו תושב ישראל ואינו אזרח אחת המדינות בעלת האמנה לפי תקנות לביצוע אמנת האג 1954 (סדר הדין האזרחי), התשכ"ט-1969, יורה שופט בית הדין או הרשם לתובע, לבקשת נתבע, להפקיד ערובה לתשלום הוצאותיו של הנתבע, זולת אם הראה התובע ראשית ראייה להוכחת תביעתו או שהוא הראה כי הנתבע יוכל להיפרע את הוצאותיו ממנו אם התביעה תידחה או אם ראה שופט בית הדין או הרשם לפטור את התובע מטעמים מיוחדים שירשמו.

(ג) הורה שופט בית הדין או הרשם על הפקדת ערובה ולא הופקדה ערובה בתוך המועד שנקבע, תימחק התובענה, זולת אם הורשה התובע להפסיקה.

סימן ב': אימות עובדות

117. (א) בכל הליך שהוגש על פי תקנות אלה, רשאי בית הדין או הרשם להורות למגיש כי העובדות שעליהן הוא מסתמך יאומתו באזהרה שתימסר בפני הרשם, או בתצהיר (בסימן זה – הצהרת אימות). **הצהרת אימות [97]**

(ב) נמסרה ההצהרה, יערוך הרשם את הצהרת האימות וירשום אותה בפרוטוקול שיצרף לתיק התובענה; העתק ההצהרה יומצא לבעל הדין שכנגד.

118. (א) רצה בעל דין לחקור את מי שמסר הצהרת אימות חקירה שכנגד, יודיע על כך למגיש הצהרת האימות וידרוש את התייצבותו של המצהיר לשם חקירה שכנגד בשעת הדיון; ההודעה תומצא מבעוד מועד כדי ליתן למצהיר שהות מספקת להתכונן ולהגיע למקום הדיון. **חקירת המצהיר [98]**

(ב) בית הדין רשאי בכל עת לדרוש, מיזמתו הוא, התייצבותו של מצהיר הצהרת האימות לשם חקירה שכנגד.

119. הורה בית הדין או הרשם על הגשת הצהרת אימות כאמור בתקנה 117, ולא נמסרה הצהרה תוך המועד שנקבע לכך, או שנמסרה הצהרת האימות אך המצהיר לא התייצב לחקירה שכנגד משנדרש לכך בידי בית הדין או בעל הדין, רשאי בית הדין שלא להיוקק לעובדות שהצהרת האימות אימתה או צריכה היתה לאמת. **הימנעות מאימות או מחקירה שכנגד [99]**

סימן ג': שונות

120. ענינים אחדים התלויים ועומדים בבית דין אחד וכרוכות בהם שאלות זהות או שאלות דומות, של משפט או של עובדה, רשאי בית הדין, לפי שיקול דעתו, להורות על איחודם, בין על פי בקשת בעל דין ובין ללא בקשה כזאת, ובתנאים שייראו לו. **איחוד ענינים מטעם בית הדין [100]**

120א. היה בעל דין או עד קטין שטרם מלאו לו שמונה עשרה שנים, יציין מגיש כתב-בי-הדין את עובדת היותו קטין בראש כתב-בי-הדין סמוך לשם הקטין; כלל כתב-בי-הדין שהוגש לבית הדין מידע על מצבו הבריאותי, הגופני או הנפשי של הקטין או שיש חשש שפרסומו של מידע כאמור לרבות מידע לפי סעיף 24 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התשי"ז-1960, אסור לפי דין, יגיש בעל הדין הודעה על כך לבית הדין. **בעל דין או עד שהוא קטין**

121. מסמך שיש לערכו לפי אחד הטפסים שבתוספת יהיה ערוך בשינויים המחוייבים לפי הנסיבות ואין חובה שיהיה העתק מילולי ממנו. **עריכת טופס [101]**

122. כל הנוקק לטפסים המפורטים בפסקאות (1), (2) או (3) יוכל לקבלם חינם כמפורט להלן: **קבלת טפסים בהליכים מסויימים [102]**

(1) טופס 2 להגשת תביעה לתשלום שכר עבודה, טופס 6 להגשת כתב הגנה בתביעה כאמור, טופס 3 להגשת תביעה לתשלום פיצויי פיטורים, טופס 7 להגשת כתב הגנה בתביעה כאמור, טופס 4 להגשת תביעה לתשלום קצבה, טופס 8 להגשת כתב הגנה בתביעה כאמור או טופס 13 להגשת ערעור על החלטת רשם בתובענה

לתשלום שכר עבודה או קצבה – בכל מזכירות של בית דין אזורי לעבודה, בכל סניף של משרד העבודה והרווחה ובמשרדו של כל ארגון עובדים שביקש זאת מהמזכיר הראשי של בית הדין;

(2) טופס 11 לערעור גימלאות – בכל מזכירות של בית דין אזורי לעבודה, בלשכת הממונה על תשלום גימלאות, בלשכת נציב שירות המדינה ובכל לשכה מחוזית של נציבות שירות המדינה;

(3) טופס 12 לערעור תעסוקה – בכל מזכירות של בית דין אזורי לעבודה ובכל לשכת שירות תעסוקה.

123.	בענין תיקון טעות בפסיקתה או בהחלטה ינהג בית הדין כאמור בסעיף 81 לחוק בתי המשפט, והוא הדין לגבי הרשם לענין פסיקתה או החלטה שנחתמו בידו.	טיעויות	תיקון [103]
124.	בית הדין רשאי, בכל עת, לתקן כל פגם או טעות בכל הליך, וליתן הוראות בדבר הוצאות או בענינים אחרים ככל שייראה לו צורך, וחובה לעשות כל התיקונים הדרושים כדי לפסוק בשאלות השנויות במחלוקת בין בעלי הדין, והוא הדין לגבי הרשם בהחלטה שנתן.	כללית	סמכות לתקן פגם בהליך [104]
125.	מועד או זמן שקבע בית הדין או הרשם לעשיית דבר שבסדר הדין או שבנוהג, רשאי הוא, לפי שיקול דעתו ובאין הוראה אחרת בתקנות אלה, להאריך מזמן לזמן, אף שנסתיים המועד או הזמן שנקבע מלכתחילה; נקבע המועד או הזמן בחיקוק, לרבות בתקנות אלה, רשאי הוא להאריך מטעמים מיוחדים שיירשמו.	מועדים	הארכת [105]
126.	תקופת פגרה של בית הדין לא תבוא במנין הימים שנקבעו בתקנות אלה או שנקבעו בידי בית הדין או הרשם, אלא אם כן הורה בית הדין או הרשם, לפי הענין, אחרת.	פגרה לא	תקופת פגרה לא תבוא במנין [105א]
127.	מחיקת הליך אינה מעשה בית דין ואין בה, כשהיא לעצמה, כדי למנוע את התובע מלהגיש תובענה חדשה בשל אותה עילה.	מחיקה אינה מעשה בית דין [107]	
128.	אי קיום תקנות אלה, או כל נוהג הקיים אותה שעה, אינו פוסל שום הליך, אלא אם כן הורה כך בית הדין, אך מותר לבטל הליך, כולו או מקצתו, כהליך שאינו כראוי או לתקנו או לנהוג בו בדרך אחרת, כפי שייראה לבית הדין, והוא הדין לגבי הרשם בהליכים שבפניו.	אי קיום התקנות	אי קיום התקנות [108]
129.	על הליכים לפי תקנות אלה יחולו, בשינויים המחויבים, תקנות סדר הדין האזרחי המפורטות להלן:	תחולת תקנות סדר הדין האזרחי	
(1)	תקנות 70 ו-71 לענין הגשת העתק מסמך והצגת ראיות במדיה אלקטרונית או דיגיטלית על ידי בעל דין;		
(2)	תקנה 72 לענין מתן עדות בהיוועדות חזותית;		
(3)	תקנה 73 לענין מתן עדות מוקדמת;		
(4)	תקנות 94 עד 110, 124 עד 128 לענין סעד זמני, וכן תקנה 132 לענין סעד בעת מתן פסק הדין או בתכוף לו;		
(5)	תקנה 145 לענין עיכוב ביצוע וסעד זמני בשל ערעור;		
(6)	תקנות 158 עד 169 לענין המצאת כתבי-דין;		
(7)	תקנות 170 ו-171 לענין ייפוי כוח, ואם בעל הדין מיוצג על ידי עורך דין – גם תקנה 9(ה).		
130.	תקנות בתי משפט והוצאה לפועל (החזרת פקדונות וקנסות), התשמ"א-1981, יחולו, בשינויים המחויבים לפי הענין, על פקדונות שהופקדו וקנסות ששולמו בבית דין.	תקנות החזרת פקדונות [109א]	תחולת בדבר החזרת פקדונות [109א]
131.	תקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשכ"ט-1969 – בטלות.		
132.	תחילתן של תקנות אלה שלושים ימים מיום פרסומן (להלן – יום התחילה), והן יחולו גם על עניינים התלויים ועומדים ביום התחילה לפני בית הדין או הרשם.	והוראות מעבר	תחילה [109א]

מדינת ישראל

בית הדין לעבודה

טופס 1 (תקנה 12(ב)) [] הזמנה לדין

טופס 2 (תקנה 13(א)) [] תביעה לתשלום שכר עבודה

- טופס 3 (תקנה 13(ב)) [] תביעה לתשלום פיצויי פיטורים
- טופס 4 (תקנה 13(ג)) [] תביעה לתשלום קצבה
- טופס 5 (תקנה 27(ב)) [] דרישה להגיש כתב הגנה והזמנה לדיון
- טופס 6 תקנה 32(א)(1)) [] כתב הגנה בתביעה לתשלום שכר עבודה
- טופס 7 (תקנה 32(א)(2)) [] כתב הגנה בתביעה לתשלום פיצויי פיטורים
- טופס 8 (תקנה 32(א)(3)) [] כתב הגנה בתביעה לתשלום קצבה
- טופס 9 (תקנה 53(ב)) [] הזמנה לעד
- טופס 10 (תקנה 54) [] צו הבאה
- טופס 11 (תקנה 62) [] ערעור לפי חוק שירות המדינה (גמלאות)
- טופס 12 (תקנה 69) [] ערעור לפי חוק שירות התעסוקה
- טופס 13 (תקנה 78(ג)) [] ערעור על החלטת רשם בתובענה לתשלום שכר עבודה או קצבה

תקנות בית הדין לעבודה (קביעת סכום התביעה בדיון מהיר), תש"ן-

1990

תוכן עניינים

46	קביעת סכום	סעיף 1
46	הצמדה לשכר הממוצע	סעיף 1א
46	ביטול	סעיף 2

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 31(א) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969 (להלן – החוק), ובהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי לעבודה, עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעתנו הם יציגים ונוגעים בדבר, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אנו מתקינים תקנות אלה:

1. סכום התביעה או שווי הנושא בדיון מהיר בפני שופט או רשם לא יעלה על 39,500 שקלים חדשים ליום הגשת התביעה; לענין זה, "סכום התביעה או שווי הנושא" –
 - (1) לגבי דיון לפני שופט – לא כולל פיצויי הלנה או הפרשי הצמדה או ריבית ליום הגשת התביעה;
 - (2) לגבי דיון לפני רשם – הסכום שהוא מוסמך לדון בו לפי סעיף 27 לחוק, לא כולל פיצויי הלנה או הפרשי הצמדה או ריבית ליום הגשת התביעה.
- א1. (א) בתקנה זו, "השכר הממוצע" – כמשמעותו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968.
 - (ב) ביום 1 בינואר של כל שנה יוגדל הסכום הנקוב בתקנה 1 ויהיה כסכום של שלוש פעמים השכר הממוצע לאותו יום; סכום מוגדל כאמור יעוגל למאה השקלים החדשים הקרובים.
 - (ג) מנהל בתי המשפט יפרסם ברשומות הודעה על הסכום שהוגדל לפי תקנה זו.
2. תקנות בית הדין לעבודה (קביעת סכום התביעה בדיון מהיר), התשמ"ז-1986 – בטלות.

קביעת סכום

הצמדה
הממוצע

לשכר

ביטול

תקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), תשס"ג-2003
תוכן עניינים

48	הגדרות	סעיף 1
48	עיון הציבור ברשימת המשפטים	סעיף 2
48	זכות עיון של בעלי הדין	סעיף 3
48	זכות העיון של מי שאינו בעל דין	סעיף 4
49	היתר כללי לעיון	סעיף 5
49	סדרי עיון והסמכות לקבעם	סעיף 6
49	תחולה ושמירת דינים	סעיף 7
49	ביטול	סעיף 8
49	תחילה	סעיף 9
49	תוספת	

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 82, 108 ו-109 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן – החוק) וסעיף 43(ב) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969, ולאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות אלה –
 - "בית משפט" – לרבות שופט או רשם;
 - "החלטה" – פסק דין, פסיקתה וכל החלטה אחרת של בית משפט;
 - "מנהל בתי המשפט" – כמשמעותו בסעיף 82 לחוק;
 - "נשיא בית משפט" – לרבות סגן נשיא;
 - "עיון" – לרבות צפיה, האזנה, העתקה, צילום, הדפסה, הקלטה, קבלת פלט מחשב או קבלת עותק של מסמך בכל דרך אחרת, בהתאם לסוג המידע וצורת החזקתו;
 - "רשימת המשפטים" – כמשמעותה בסעיף 101 לחוק;
 - "תיק בית משפט" – תיק בית משפט, לרבות כל המסמכים והמוצגים שבו, הנמצא בבית המשפט שבו מתבקש העיון או בארכיון.
2. (א) כל אדם רשאי לעיין ברשימת המשפטים שבמזכירות בית המשפט.

(ב) כל אדם רשאי לעיין בהחלטות שאינן אסורות לפרסום על פי דין.
3. בעל דין רשאי, לאחר שמילא הודעת עיון לפי טופס 1 שבתוספת (להלן – הודעת עיון), לעיין בתיק בית המשפט שהוא צד בו, אלא אם כן הוא אסור לעיונו על פי דין; לעניין תקנה זו, "בעל דין" – לרבות עובד לשכת הסיוע המשפטי לפי חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972, שהוסמך על ידי ראש הסיוע המשפטי או על ידי מנהל המחוז לעיין בתיקים שבהם ניתן ייצוג על ידי הסיוע המשפטי ולרבות עובד הסנגוריה הציבורית לפי חוק הסנגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995, שהוסמך על ידי סניגור ציבורי ארצי או על ידי סניגור מחוזי בתיקים שבהם ניתן ייצוג על ידי הסנגוריה הציבורית, לפי העניין, והכול לצורך ייצוג או פיקוח ובקרה מקצועית בקשר לייצוג המשפטי הניתן בתיקים אלה.
4. (א) כל אדם רשאי לבקש מבית משפט לעיין בתיק בית משפט (להלן – בקשת עיון), ובלבד שהעיון בו אינו אסור על פי דין.

(ב) בקשת עיון תוגש לשופט או רשם שהתיק נדון לפניו, ובאין אפשרות כאמור, לשופט או רשם שיקבע נשיא בית המשפט.

(ג) בקשת עיון תהיה מנומקת, ותוגש לפי טופס 2 שבתוספת.

(ד) בבואו לשקול בקשת עיון, ייתן בית המשפט את דעתו, בין השאר, לענינו בתיק של המבקש, לענינם של בעלי הדין ושל מי שעלול להיפגע כתוצאה מהעיון, וכן לסבירות הקצאת המשאבים הנדרשת לשם היענות לבקשה.

(ה) בית המשפט רשאי להורות על העברת בקשת העיון לתגובת בעלי הדין בתיק שמבוקש בו העיון או לתגובת צד שלישי, אם הוא סבור כי העיון עלול לפגוע במי מהם, וכן רשאי בית המשפט לבקש את תגובת היועץ המשפטי לממשלה, אם הוא סבור כי העיון עלול לפגוע באינטרס ציבורי; תגובות כאמור בתקנת משנה זו יוגשו בתוך שלושים ימים ממועד המצאת ההודעה על זכות התגובה או בתוך מועד אחר שיקבע בית המשפט.

(ו) החליט בית המשפט להתיר את העיון, רשאי הוא לקבוע בהחלטתו כל תנאי או הסדר הדרושים כדי לאזן בין הצורך בעיון לבין הפגיעה אשר עלולה להיגרם לבעלי הדין או לצד שלישי בשל העיון, לרבות השמטת פרטים, הגבלת מספר המעיינים ונקיטת אמצעים למניעת זיהוים של בעלי דין או אנשים אחרים; בית המשפט רשאי להגביל את היקף העיון ולהתנותו בתנאים, אם ראה כי הקצאת המשאבים הנדרשת מחייבת זאת.

(ז) התיר בית המשפט עיון לפי תקנה זו, ימלא המבקש הודעת עיון כאמור בתקנה 3, טרם העיון.

- היתר כללי לעיון 5. (א) על אף האמור בתקנה 4, רשאי מנהל בתי המשפט ליתן לאדם היתר כללי לעיון בתיקי בית משפט, או בחלקם, אם ראה שקיים ענין ציבורי במתן ההיתר.
- (ב) מנהל בתי המשפט רשאי לקבוע בהיתר כללי לעיון כל תנאי או הסדר הדרושים כדי לאזן בין הצורך בעיון ובין הפגיעה אשר עלולה להיגרם לבעלי דין או לצד שלישי בשל העיון, לרבות השמטת פרטים, הגבלת מספר המעיינים ונקיטת אמצעים למניעת זיהויים של בעלי דין או אנשים; כמו כן רשאי מנהל בתי המשפט לסרב ליתן היתר כללי לעיון או לקבוע תנאים או הסדרים למימוש בהתחשב בהקצאת המשאבים הנדרשת לכך.
- (ג) בקשה להיתר כללי לעיון תוגש בכתב למנהל בתי המשפט ויצוינו בה פרטי המבקש, לרבות עיסוקו, סוגי התיקים, המסמכים או המוצגים שלגביהם מבוקש ההיתר הכללי לעיון, מטרת העיון, תקופת ההיתר המבוקשת והטעמים המצדיקים מתן ההיתר כללי לעיון.
- (ד) היתר כללי לעיון יכול שיהיה מוגבל, ובין השאר –
- (1) לאדם או לסוגי בני אדם;
 - (2) לסוגי מסמכים, מוצגים או תיקים;
 - (3) לבית משפט מסוים או לסוגי בתי משפט;
 - (4) לפרק זמן מסוים;
 - (5) למטרה מסוימת.
- (ה) היתר כללי לעיון לפי תקנה זו יינתן בהתאם לאמות מידה שיקבע מנהל בתי המשפט, באישור שר המשפטים.
6. (א) הוצאות עיון בתיקי בית משפט יחולו על המעיין.
- (ב) נשיא בית המשפט יקבע את סדרי העיון ומועדי העיון בתיקי בית המשפט שבו הוא מכהן.
- (ג) מנהל בתי המשפט רשאי להתיר עיון בתיקי בית משפט בהתאם לתקנות אלה באמצעות רשת האינטרנט או בכל דרך ממוחשבת אחרת.
7. (א) תקנות אלה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על בתי הדין לעבודה.
- (ב) עיון במידע המצוי בתיק בית משפט יתאפשר לפי תקנות אלה בלבד, למעט מידע שנוצר בידי צד להליך שהוא רשות ציבורית כהגדרתה בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, או בשבילו; לעניין זה, "עיון" – לרבות צפייה במידע באמצעות קבלתו.
8. תקנות הארכיון, 1935 – בטלות.
9. (א) תחילתן של תקנות אלה, למעט תקנה 5, שלושה חודשים מיום פרסומן.
- (ב) תחילתה של תקנה 5 במועד אישור אמות המידה לפי תקנה 5(ד); על מועד זה תפורסם הודעה ברשומות.
- (ג) היתרי עיון שניתנו לפי תקנה 3א לתקנות הארכיון, 1935, יעמדו בתוקפם עד תום שלושים ימים לאחר תחילת תוקפה של תקנה 5.

תוספת

טופס 1 (תקנה 3) הודעת עיון בתיק בית משפט

טופס 2 (תקנה 4(ג)) בקשת עיון בתיק בית משפט

חוק בית המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה-1995

תוכן עניינים

51	הגדרות	סעיף 1
51	כינון בית המשפט לענייני משפחה	סעיף 2
52	סמכות בית המשפט לענייני משפחה	סעיף 3
52	הוראות נוספות בענין סמכות	סעיף 4
53	יחידת סיוע בבית המשפט לענייני משפחה	סעיף 5
53	איסור פרסום, חיסיון ואי-קבילות של מידע שנמסר ליחידת הסיוע	סעיף 5א
54	איחוד תיקים	סעיף 6
54	הליכי ביצוע	סעיף 7
54	סדרי דין וראיות	סעיף 8
55	ערעור	סעיף 9
55	תיקון חוק בתי המשפט – מס' 21	סעיף 10
55	תיקון דברי המלך במועצה על ארץ-ישראל	סעיף 11
55	תיקון חוק גיל הנישואין – מס' 3	סעיף 12
55	תיקון חוק שירותי הסעד – מס' 4	סעיף 13
56	תיקון חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות) – מס' 3	סעיף 14
56	תיקון חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות – מס' 9	סעיף 15
56	תיקון חוק קביעת גיל	סעיף 16
56	תיקון חוק הירושה – מס' 6	סעיף 17
56	תיקון חוק מרשם האוכלוסין – מס' 6	סעיף 18
56	תיקון חוק ההוצאה לפועל – מס' 16	סעיף 19
56	תיקון חוק שיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים)	סעיף 20
57	תיקון חוק יחסי ממון בין בני זוג – מס' 3	סעיף 21
57	תיקון חוק אימוץ ילדים	סעיף 22
57	תיקון חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים)	סעיף 23
57	תיקון חוק למניעת אלימות במשפחה	סעיף 24
57	שמירת סמכויות	סעיף 25
57	ביצוע ותקנות	סעיף 26
57	הוראות מעבר	סעיף 27

1. בחוק זה, "ענייני משפחה" – אחת מאלה:
- (1) תובענה בענייני המעמד האישי, כמשמעותם בדברי המלך במועצה על ארץ-ישראל, 1947-1922, למעט הנהלת נכסי אנשים נעדרים;
 - (2) תובענה אזרחית בין אדם או עזבונו לבין בן משפחתו, או עזבונו, שעילתה סכסוך בתוך המשפחה, יהא נושא או שוויה אשר יהא; לענין פסקה זו – "בן משפחתו" –
 - (א) בן זוגו, לרבות הידועה בציבור כאישתו, בן זוגו לשעבר, בן זוגו שנישואיו עמו פקעו ובלבד שנושא התובענה נובע מהקשר שהיה ביניהם בתקופה שבה היו בני זוג;
 - (ב) ילדו, לרבות ילדו של בן זוגו;
 - (ג) הוריו, הורי בן זוגו או בני זוגם;
 - (ד) נכדו;
 - (ה) הורי הוריו;
 - (ו) אחיו ואחיותיו, שלו או של בן זוגו;
- "הורה" – לרבות הורה מאמץ או אפוטרופוס;
- (3) תובענה למזונות או למדור;
 - (4) תובענה לאבהות או לאמהות;
 - (5) תובענה בענין החזרתו של קטין חטוף, לרבות תובענה לפי חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), התשנ"א-1991;
 - (6) תובענה לפי חוקים אלה:
 - (א) חוק גיל הנישואין, התש"י-1950;
 - (ב) חוק השמות, התשט"ו-1956;
 - (ג) חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962, ובכללה זכויות משמורת, חינוך, ביקור, הבטחת קשר בין קטין להוריו או יציאת קטין מן הארץ;
 - (ד) חוק קביעת גיל, התשכ"ד-1963;
 - (ה) חוק הירושה, התשכ"ה-1965, לרבות תובענה שעילתה סכסוך בקשר לירושה, יהיו הצדדים אשר יהיו;
 - (ו) חוק שיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים), התשכ"ט-1969;
 - (ז) חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973;
 - (ח) חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981;
 - (ט) חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991.
 - (י) חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור ההסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996;
 - (7) הליך לפי סעיף 20 לחוק להגנה על עדים, התשס"ט-2008.
 - (8) הליך לפי סעיף 36 לחוק תרומת ביציות, התש"ע-2010.
2. כינון בית המשפט לענייני משפחה
- (א) שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, רשאי להסמיך בצו בית משפט שלום מסוים לשבת כבית משפט לענייני משפחה, אשר ידון בענייני משפחה, ולקבוע את תחום שיפוטו לצורך חוק זה; צו כאמור יכול שיסמיך את בית המשפט לדון בכל העניינים או בחלקם.
 - (ב) שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, רשאי למנות שופטים מבין שופטי בית משפט השלום, שידונו בבית המשפט לענייני משפחה, וכן למנות סגן נשיא לענייני משפחה; על מינוי של סגן נשיא לענייני משפחה ועל כהונתו יחולו הוראות סעיף 9(ב) ו-(ג) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, החלות על מינויו וכהונתו של סגן נשיא בית משפט שלום.

- (ג) כשיר להתמנות לשופט בית משפט לענייני משפחה מי שהינו בעל ידע ונסיון מקצועי בתחום זה.
- (ד) הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מסמכותו של שופט בית משפט לענייני משפחה לדון בעניינים הנדונים בבית משפט השלום.
- (ה) נשיא בית המשפט העליון, באישור שר המשפטים, רשאי למנות שופט, או אדם הכשיר להתמנות שופט של בית משפט שלום, לרשם של בית משפט לענייני משפחה, ודינו כדין רשם של בית משפט שלום.
- (ו) שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע בצו עניינים נוספים שבית המשפט לענייני משפחה יהיה מוסמך לדון בהם על פי חוק זה.
- (א) ענייני משפחה לפי חוק זה יידונו בבית המשפט לענייני משפחה.
3. בית לענייני סמכות המשפט משפחה
- (ב) בית המשפט לענייני משפחה יהא מוסמך לדון בתובענה לאכיפה של פסק חוק בענייני משפחה או להכרה בו.
- (1ב) על אף הוראות סעיף 25, בית המשפט לענייני משפחה יהא גם הוא מוסמך לדון בענייני משפחה של מי שנקבעה לגביו סמכות שיפוט ייחודית בסימנים 52 או 54 לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל 1947-1922, למעט ענייני נישואין וגירושין.
- (ג) כל ענין שלגביו נתונה לבית המשפט לענייני משפחה סמכות לפי חוק זה, גם אישור הסכם בקשר אליו במשמע, אף אם אינה תלויה ועומדת אותה שעה תובענה לגביו, ובית המשפט יהיה רשאי ליתן להסכם תוקף של פסק דין.
- (ד) בענין מענייני המשפחה הנוגע לקטין, רשאי עובד סוציאלי שמונה לפי חוק, באמצעות או באישור היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, להגיש תובענה לפי חוק זה; וכן רשאי הקטין, בעצמו או על ידי ידיד קרוב, להגיש תובענה כאמור בכל ענין שבו עלולה זכותו להיפגע פגיעה של ממש; לענין סעיף זה –
- "הגשת תובענה" – לרבות הגשת בקשה במסגרת תובענה שהוגשה על ידי אחר ולרבות הופעה בבית המשפט;
- "עובד סוציאלי שמונה לפי חוק" – עובד סוציאלי שמונה לפי כל אחד מהחוקים המפורטים להלן, לפי העניין:
- (1) חוק גיל הנישואין, התש"י-1950;
 - (2) חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955;
 - (3) חוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958;
 - (4) חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960;
 - (5) חוק ההגנה על חוסים, התשכ"ו-1966;
 - (6) חוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית), התשכ"ט-1969;
 - (7) חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981;
 - (8) חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996.
- (א) בשבתו כבית משפט לענייני משפחה יהיו נתונות לבית המשפט אף הסמכויות הנתונות לבית משפט לנוער לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960.
- (ב) (בוטל)
- (ג) מתן צו לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991, יכול שיידון בבית משפט שלום שאינו בית משפט לענייני משפחה.
- (ד) ערעור על החלטה אחרת של רשם לפי סעיף 96(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, בתובענה בענייני משפחה, או ערעור על החלטה או צו של ראש הוצאה לפועל לגבי ביצוע פסק דין בענייני משפחה יידון לפני בית
4. הוראות נוספות בענין סמכות

המשפט לענייני משפחה, בפני שופט אחד; לענין סעיף זה, "פסק דין" – כמשמעו בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967.

- יחידת סיוע בבית המשפט לענייני משפחה
5. (א) שר המשפטים ושר העבודה והרווחה יקימו בצו באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, יחידת סיוע בבית המשפט לענייני משפחה, אשר תיתן לבעלי הדין, בעצמה או באמצעות אחרים, לפי הוראות סעיף זה, שירותי אבחון, ייעוץ, טיפול וגישור בענייני משפחה, לרבות העמדת מומחים לרשות בית המשפט, ויקבעו את דרכי הפעלתה של יחידת הסיוע וכללים לסדרי עבודתה.
- (ב) שר העבודה והרווחה, בהסכמת שר המשפטים, יקבע בצו את כישוריהם המקצועיים של עובדי יחידת הסיוע ודרכי הפיקוח המקצועי עליהם.
- (ג) בית המשפט לענייני משפחה רשאי להפנות בעל דין ליחידת הסיוע, הכל כפי שיפרט בהחלטתו, ורשאי הוא להורות ליחידת הסיוע להגיש חוות דעת בכתב, בעניין הנדון לפניו, ככל שהדבר נדרש לצורך מיידי, ובלבד שאין אפשרות סבירה לקבל תסקיר בעניין זה מאת עובד סוציאלי; סירב בעל דין להופיע בפני יחידת הסיוע, יודיע על כך בכתב לבית המשפט תוך 15 ימים מיום ההפניה; בסעיף קטן זה, "עובד סוציאלי" – עובד סוציאלי שמונה לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960 או לעניין חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955.
- (ד) מבלי לגרוע מהוראות כל חוק, רשאי רשם של בית המשפט לענייני משפחה להפנות ליחידת הסיוע, כאמור בסעיף קטן (ג).
- (ה) בית המשפט לענייני משפחה או רשם של בית המשפט לענייני משפחה, רשאי, מטעמים שיירשמו, להפנות ליחידת הסיוע גם בן משפחתו של בעל דין בתובענה בענייני משפחה שהוגשה לבית המשפט, ובלבד שאותו בן משפחה הסכים לכך; לענין זה, "בן משפחתו" – כהגדרתו בסעיף 1, בפסקה (2) להגדרה "ענייני משפחה".
- (ו) אין בהפניה ליחידת הסיוע, במתן שירותים על ידה לפי סעיף 5, בגיבוש הסכם בסיועה, וכן בהסכמת בעלי הדין לכל אלה, כדי להקנות לבית המשפט סמכות לדון בנושא שלא היה בסמכותו בטרם ההפניה ליחידת הסיוע; אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות הדין בעניין הקניית סמכות באמצעות בקשה ליישוב סכסוך.
- איסור פרסום, חיסיון ואי-קבילות של מידע שנמסר ליחידת הסיוע
- 5א. (א) דברים שנאמרו ומידע שנמסר ליחידת הסיוע יראו אותם לעניין איסור פרסום כדברים שנאמרו לפני בית משפט הדין בדלתיים סגורות.
- (ב) טענות בדבר ההשתתפות בדיון ביחידת הסיוע, מהלך הדיון בה או הפסקתו, לא יובאו בחשבון על ידי בית המשפט.
- (ג) אין אדם חייב למסור ובית משפט, בית דין, או כל רשות או אדם המוסמכים על פי דין לגבות ראיות, לא יקבלו, דברים שנאמרו ומידע שנמסר ליחידת הסיוע, אלא אם כן מתקיים אחד מאלה:
- (1) הדברים או המידע נאמרו או נמסרו ליחידת הסיוע לצורך מתן חוות דעת, לבקשת בית המשפט, ובית המשפט הודיע לבעלי הדין, מראש, כי לא יחול חיסיון על הדברים או המידע כאמור;
- (2) כל בעלי הדין ומי שהופנה ליחידת הסיוע לפי סעיף 5(ה) ויתרו בכתב על החיסיון.
- (ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג)(2), פעל עובד יחידת הסיוע ליישוב סכסוך בדרך של גישור, לא יובאו דברים שנאמרו על ידי אותו עובד, לפני בית משפט, לפני בית דין או לפני כל רשות או אדם המוסמכים על פי דין לגבות ראיות, אלא בהסכמתו, נוסף על הוויתור על חיסיון מאת בעלי הדין ומי שהופנה ליחידת הסיוע, הנדרש לפי סעיף קטן (ג)(2).
- (ה) הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) לא יחולו על דברים שנאמרו ומידע שנמסר ליחידת הסיוע, שמהם עולה חשש כי נעברה או עומדת להתבצע עבירה בקטין או בחסר ישע בנסיבות שבהן חלה חובת דיווח לפי סעיף 368ד(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שמהם עולה חשש כי התקיימה העילה למתן צו הגנה

לפי סעיף 3(2) לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991, או שמהם עולה חשש לפגיעה בשלומם הנפשי או הגופני של הקטין ומסירת המידע דרושה לשם מניעת פגיעה כאמור, לשם מניעת החמרתה או הישנותה או לשם טיפול בקטין בקשר לפגיעה כאמור.

(ו) דברים שהיה אפשר להציגם לפני בית משפט, לפני בית דין או לפני כל רשות או אדם המוסמכים על פי דין לגבות ראיות, בלא קשר להליך ביחידת הסיוע, לא יהיו חסויים רק בשל כך שהובאו לפני יחידת הסיוע.

(ז) על אף הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד), בהליך פלילי יחולו הוראות פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

6. (א) הוגשו תובענות בעניני משפחה לכמה בתי משפט באותו אזור שיפוט, יידונו התובענות יחדיו בבית המשפט לעניני משפחה שיקבע נשיא בית משפט השלום או סגן הנשיא לעניני משפחה, לפי סעיף 49(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.

(ב) הוגשו תובענות כאמור לבתי משפט באזורי שיפוט שונים, רשאי נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא להורות על העברת הדיון לבית המשפט לעניני משפחה שיקבע, שידון בהם יחדיו.

(ג) נשיא בית משפט השלום או סגן הנשיא לעניני משפחה רשאי להורות, שסוג תובענות בעניני משפחה יידונו בבית משפט לעניני משפחה, שיקבע.

(ד) תובענה חדשה בעניני משפחה תוגש על ידי בעלי הדין לאותו בית משפט לעניני משפחה שדן בתובענה קודמת בענינם, אלא אם כן הורה נשיא בית משפט השלום או סגן הנשיא לעניני משפחה, אחרת.

(ה) הוגשה תובענה לבית משפט לעניני משפחה והוגשה תובענה אחרת לבית משפט אחר, לגבי ענין שנדון בתובענה בבית המשפט לעניני משפחה, רשאי בית המשפט לעניני משפחה להורות על צירוף התובענות ולדון בהן יחדיו, יהא נושא התובענה האחרת או שוויה אשר יהא, אם לדעתו הצדק והתועלת בצירוף התובענות עולים על הפגיעה בענינו של אדם אחר שהוא צד לתובענה; החל הדיון בתובענה בבית המשפט האחר, לא תצורף התובענה כאמור אלא בהסכמת השופט שהחל לדון בה.

(ו) בית משפט לעניני משפחה רשאי לצרף לתובענה מי שלצורך בירור התובענה והכרעה בסכסוך נדרש שיהיה צד לה, יהא נושא התובענה או שוויה אשר יהא.

(ז) היתה תובענה תלויה ועומדת בבית משפט לעניני משפחה בענינו של קטין, והוגשה תובענה בענינו לבית משפט לנוער על פי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, יועבר הדיון בתובענה לבית המשפט לעניני משפחה.

(ח) נשיא בית משפט השלום רשאי להורות כי תובענה שהוגשה לבית משפט לנוער, לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, ואשר קדמה להגשת תובענה לבית המשפט לעניני משפחה, תועבר לדיון לבית המשפט לעניני משפחה, אם יש בה כדי להשפיע על ענינו של הקטין הנדון בבית משפט לעניני משפחה.

(ט) הועבר הענין כאמור בסעיפים קטנים (ז) ו-(ח), רשאי בית המשפט לעניני משפחה להמשיך לדון בו, מן השלב שבית המשפט לנוער הגיע אליו.

7. הליכי ביצוע בתובענה לאיזון משאבים בין בני זוג או בתובענה לפירוק שיתוף בנכס של בני זוג או בתובענה בענינו של קטין, למעט בעניני רכוש, יבוצעו על פי החלטת בית המשפט לעניני משפחה ובפיקוחו, זולת אם הורה בית המשפט על ביצועם באמצעות לשכת ההוצאה לפועל; כן רשאי בית המשפט להורות על ביצועם בדרך אחרת הנראית לו יעילה וצודקת יותר בנסיבות הענין.

8. (א) בכל ענין של דיני ראיות וסדרי דין, שאין עליו הוראה אחרת, לפי חוק זה, ינהג בית המשפט בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק; אין בהוראה זו כדי לגרוע מכללי חסיונות עדים או כללי ראיות חסיונות.

(ב) בית המשפט לעניני משפחה רשאי לשמוע עדות של קטין שלא בנוכחות איש או בנוכחות מי שבית המשפט התיר לו להיות בדיון, וכן רשאי הוא להורות על הפסקת שמיעת עדותו של קטין או למנוע את חקירתו אם הוא סבור שעלול להיגרם נזק לקטין.

- (ג) מונה מומחה או יועץ מטעם בית המשפט, לא יהיה בעל דין רשאי להביא עדות נוספת של מומחה מטעמו, אלא ברשות בית המשפט.
- (ד) הוראות סעיף זה יחולו גם על בית משפט שלום בדונו בתובענות לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991.
- (ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על תובענה לפי חוק הירושה, התשכ"ה-1965, שעילתה אינה סכסוך בתוך המשפחה.
9. לבית משפט הדן בערעור על פסק דין או על החלטה של בית משפט לעניני משפחה, יהיו הסמכויות הנתונות, לפי חוק זה, לבית המשפט לעניני משפחה, לרבות שמיעת עדויות או הבאת ראיות נוספות, אם הוא סבור שהדבר דרוש לבירור הערעור.
10. בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 –

ערעור

תיקון חוק בתי המשפט – מס' 21

- (1) בסעיף 37, בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (5) יבוא:
- "(6) ערעורים על פסקי דין של בית משפט לעניני משפחה, למעט ערעורים על פסק דין שכולו או חלקו בעניני ירושה, אבהות או אמהות, אימוץ, זכויות משמורת או החזרתו של קטין חטוף.";
- (2) בסעיף 40, בפסקה (1), בסופה יבוא: "ואולם אם היתה התביעה שכנגד בסמכותו של בית משפט לעניני משפחה, רשאי בית המשפט להעביר את התביעות לבית משפט לעניני משפחה שבאזור שיפוטו היתה מוגשת התביעה שכנגד, יהא שוויה אשר יהא, אם לדעתו הצדק והתועלת בהעברה עולים על הפגיעה בענינו של אדם אחר שהוא צד לתובענה";
- (3) בסעיף 51 –
- (א) בסעיף קטן (א) –
- (1) פסקה (3א) – תימחק;
- (2) אחרי פסקה (4) יבוא:
- "(5) בעניני משפחה כמשמעותם בחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995, וזאת על אף האמור בפסקאות (2) ו-(3).";
- (ב) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ג) בענינים המפורטים בפסקה (5) בסעיף קטן (א) ידון בית משפט שהוסמך כאמור בחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995.";
- (4) בסעיף 68 –
- (א) פסקה (6) – תימחק;
- (ב) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
- "(ה) על אף הוראות סעיף 68(א), עניני משפחה, כמשמעותם בחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995, למעט תובענות לפי חוק הירושה, התשכ"ה-1965, שעילתן אינה סכסוך בתוך המשפחה ותובענות לפי חוק השמות, התשט"ו-1956, ולפי חוק קביעת גיל, התשכ"ד-1963 – יידונו בדלתיים סגורות, אלא אם כן הורה בית המשפט לדון בענין, כולו או מקצתו, בפומבי.";
- (5) סעיפים 92 ו-93 – בטלים.
11. בסימן 64(I) לדברי המלך במועצה על ארץ-ישראל, 1922-1947, בכל מקום, במקום "בתי המשפט המחוזיים" יבוא "בתי המשפט האזוריים".
12. בסעיף 5 לחוק גיל הנישואין, התש"י-1950, במקום "בית משפט מחוזי" יבוא "בית משפט לעניני משפחה".
13. בסעיף 1 לחוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958, בהגדרת "בית משפט", לפני "לרבות בית דין" יבוא "בית המשפט לעניני משפחה".

תיקון דברי המלך במועצה על ארץ-ישראל
תיקון חוק גיל הנישואין – מס' 3
תיקון חוק שירותי הסעד – מס' 4

14. תיקון חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות) – מס' 3
בסעיף 18 לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), התשי"ט-1959, במקום "בית המשפט המחוזי" יבוא "בית המשפט לעניני המשפחה".
15. תיקון חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות – מס' 9
בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962 –
- (1) סעיפים 73 ו-75 – בטלים ;
- (2) בסעיף 78, במקום "בית המשפט המחוזי" יבוא "בית המשפט לעניני משפחה".
16. תיקון חוק קביעת גיל
בסעיף 1 לחוק קביעת גיל, התשכ"ד-1963, במקום "בית משפט השלום" יבוא "בית המשפט לעניני משפחה".
17. תיקון חוק הירושה – מס' 6
בחוק הירושה, התשכ"ה-1965 –
- (1) בסעיפים 21, 22(ה), 23 ו-75, המילה "מחוזי" – תימחק ;
- (2) בסעיף 22, בסעיף קטן (א), המילים "מחוזי או של בית משפט שלום" – יימחקו ;
- (3) בסעיף 60, סעיף קטן (ג) – בטל ;
- (4) בסעיף 151 –
- (א) בסעיף קטן (א), בכל מקום, במקום "המחוזי" יבוא "השלום" ;
- (ב) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :
- "(ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), בית משפט לעניני משפחה ידון בתובענות בעניני ירושה כפי שנקבע בחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995 ;
- (5) סעיף 152 – בטל.
18. תיקון חוק מרשם האוכלוסין – מס' 6
בסעיף 19 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, במקום "בית המשפט המחוזי" יבוא "בית המשפט לעניני משפחה".
19. תיקון חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 –
- (1) בסעיף 62(א), אחרי "בקשר לקטין" יבוא "ונקבע בהחלטה שהביצוע ייעשה באמצעות ההוצאה לפועל" ;
- (2) אחרי סעיף קטן 80(ב) יבוא :
- "(ב1) על אף הוראות סעיף קטן (ב), ערעור בענין ביצוע פסק דין בעניני משפחה, לרבות ערעור על החלטה לפי סעיפים 19, 25, 48 ו-58 יידון בזכות לפני בית המשפט לעניני משפחה בפני שופט אחד, אולם ערעור כאמור על החלטה של שופט בית משפט שלום, מכוח סמכותו על פי סעיף 3, יידון בזכות בפני בית משפט מחוזי בפני שופט אחד ; על החלטה בערעור יחולו הוראות סעיף 96(ג) ו- (ד) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984."
20. תיקון חוק שיפוט בעניני התרת נישואין (מקרים מיוחדים), התשכ"ט-1969 –
בסעיף 1(א), בסופו יבוא "או שופט אחר של בית המשפט העליון שקבע הנשיא" ;
- (2) בכל מקום, במקום "בית משפט מחוזי" יבוא "בית משפט לעניני משפחה" ;

- (3) בסעיף 8, הסיפה "או מסעיף 18 לחוק בתי המשפט, התשי"ז-1957" – תימחק.
21. בסעיף 2 לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973, במקום "בית המשפט המחוזי" יבוא "בית המשפט לענייני משפחה".
22. בסעיף 26 לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981, בסעיף קטן (א), במקום "בית משפט מחוזי" יבוא "בית משפט לענייני משפחה".
23. בסעיף 6 לחוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), התשנ"א-1991, במקום "בית המשפט המחוזי" יבוא "בית המשפט לענייני משפחה".
24. בחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991 –
- (1) בסעיף 1, בהגדרת "בית משפט", המילים "או בית משפט מחוזי" – יימחקו ;
- (2) האמור בסעיף 8 יסומן (א) ואחריו יבוא :
- "(ב) הוראות סעיף 8 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995, יחולו על בית משפט השלום הדין בתובענה על פי חוק זה."
25. (א) חוק זה אינו בא לגרוע מסמכויותיהם של בתי הדין הדתיים ובית הדין לעבודה. (ב) בענין הנתון לסמכותו המקבילה של בית דין דתי, יהיה בית המשפט לענייני משפחה מוסמך לדון כל עוד אין בית הדין הדתי דן בו.
26. (א) שר המשפטים רשאי להסדיר בתקנות, את סדרי הדין והנהוג לפני בית המשפט לענייני משפחה, ובכלל זה הוראות בדבר סמכויות בית המשפט לצוות בעניינים הבאים :
- (1) הזמנת עד מטעם בית המשפט ;
- (2) מינוי מומחה או יועץ מטעם בית המשפט, דרכי פעולתו ושכרו ;
- (3) מינוי כונס נכסים על ידי בית המשפט, דרכי פעולתו ושכרו ;
- (4) העברת ענין להליך של פישור כמשמעותו בסעיף 79ג(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, לרבות סדרים וכללים בהליך הפישור וניהולו ;
- (5) אגרות.
- (ב) בכל ענין מן העניינים המפורטים בסעיף קטן (א) בפסקאות (1) עד (4) מוסמך בית המשפט ליתן כל צו וכל סעד אחר שיראה לנכון לתיתם בנסיבות הענין.
- (ג) תקנות לפי סעיף קטן (א)(5) טעונות אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.
27. (א) הקמת בתי משפט לענייני משפחה, שידונו בכלל ענייני המשפחה, תושלם בכל הארץ, לא יאוחר מתום שנתיים מיום תחילתו של חוק זה ; ואולם, הסמכתם של בתי משפט לענייני משפחה לדון בתובענות לפי חוק הירושה, התשכ"ה-1965 (להלן – חוק הירושה), תושלם לא יאוחר מיום י' באלול התשנ"ח (1 בספטמבר 1998) ; שר המשפטים, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, רשאי להורות בצו על העברתן של תובענות כאמור לבית משפט לענייני משפחה מסוים במועד מוקדם יותר ; לענין חוק זה יראו כל בקשה לפי חוק הירושה כתובענה.
- (ב) הוקם בית משפט לענייני משפחה, תוקם בו יחידת סיוע, כאמור בסעיף 5, לא יאוחר מתום ששה חודשים מיום הקמתו.
- (ג) תובענות או סוגי תובענות בענייני משפחה, שהיו תלויות ועומדות ביום תחילתו של חוק זה בבית משפט מחוזי או בבית משפט שלום, רשאי מנהל בתי המשפט באישור שר המשפטים להורות בצו על העברתן לבית משפט שלום, שהוסמך לשבת כבית משפט לענייני משפחה, לאחר תיאום עם הנשיאים של בתי המשפט הנוגעים בדבר ; בית המשפט שאליו הועברה תובענה כאמור רשאי להמשיך ולדון בה מן השלב שאליו הגיע בית המשפט הקודם.
- (ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג), רשאי נשיא בית המשפט שבו נדונה התובענה, לבקשת בעל דין, להורות כי התובענה תמשיך להידון באותו בית משפט.

(ה) בכל תחום שיפוט שטרם הוקם בו בית משפט לענייני משפחה יידונו ענייני המשפחה וערעורים על החלטות ראש ההוצאה לפועל, בענין ביצוע פסק דין בענייני משפחה, בבית המשפט המוסמך לכך ערב תחילתו של חוק זה, ובאותו תחום לא יחולו הוראות חוק זה.

חוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, תשע״ה-2014

תוכן עניינים

60	מטרת החוק	סעיף 1
60	הגדרות	סעיף 2
61	הגשת בקשה ליישוב סכסוך ופגישות מהו"ת	סעיף 3
62	הגשת תובענה	סעיף 4
62	סייג לתחולה	סעיף 4א
62	ביצוע ותקנות	סעיף 5
62	שמירת דינים	סעיף 6
62	מניין ימים ותקופות	סעיף 6א
62	תחילה ותחולה	סעיף 7
63	דיווח לכנסת	סעיף 8

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

1. מטרתו של חוק זה לסייע לבני זוג ולהורים וללדיהם ליישב סכסוך משפחתי ביניהם בהסכמה ובדרכי שלום, ולצמצם את הצורך בקיום התדיינות משפטית, מתוך התחשבות במכלול ההיבטים הנוגעים לסכסוך ובטובתם של כל ילדה וילד.
2. בחוק זה –

מטרת החוק

הגדרות

"בית דין דתי" – בית דין רבני, בית דין שרעי, בית דין דתי דרוזי ובית דין של עדה נוצרית;

"בית משפט" – בית המשפט לענייני משפחה;

"גירושין" – לרבות ביטול נישואין, הכרזה שהנישואין בטלים מעיקרם, ופירוד לפי דין דתי שאינו מאפשר גירושין, וכן התרת נישואין לפי חוק שיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין-לאומית), התשכ"ט-1969;

"חוק בית המשפט לענייני משפחה" – חוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995;

"חוק יחידות הסיוע" – חוק בתי דין דתיים (יחידות סיוע), התשע"א-2011;

"יחידת סיוע" – יחידת סיוע לפי חוק בית המשפט לענייני משפחה או יחידת סיוע לפי חוק יחידות הסיוע, לפי העניין;

"ילדה או ילד" – אדם שלא מלאו לו 18 שנים;

"עדה נוצרית" – עדה דתית נוצרית כמשמעותה בסימן 54 לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל, 1922 עד 1947;

"ערכאה שיפוטית" – בית משפט או בית דין דתי;

"ראש בית הדין הדתי" – כל אחד מאלה, לפי העניין:

- (1) לעניין בית דין רבני – נשיא בית הדין הרבני הגדול;
- (2) לעניין בית דין דתי דרוזי – ראש בית הדין הדתי הדרוזי לערעורים;
- (3) לעניין בית דין שרעי – נשיא בית הדין השרעי לערעורים;
- (4) לעניין בית דין של עדה נוצרית – ראש ערכאת הערעור בישראל של אותה עדה נוצרית;

"תובענה" – תביעה, בקשה או הליך אחר שמביא בעל דין לפני ערכאה שיפוטית לפי דין, ובכלל זה בקשה למתן סעד זמני, ולמעט כל אחד מאלה:

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

- (1) בקשה לאישור הסכם;
- (2) ערעור ובקשת רשות ערעור;
- (3) תובענה לאכיפה ולביצוע של החלטה שיפוטית, לרבות לפי פקודת בזיון בית משפט;
- (4) בקשה לאכיפת פסק חוץ לפי חוק אכיפת פסקי חוץ, התשי"ח-1958;

"תובענה בעניין של סכסוך משפחתי" – תובענה בין בני זוג, בין הורים או בין הורים לילדיהם בכל אחד מהעניינים האלה:

- (1) ענייני נישואין וגירושין, למעט תובענה לגירושין או להתרת נישואין שהוגשה בהסכמת הצדדים;
- (2) יחסי ממון בין בני זוג, לרבות תובענה כספית או רכושית הנובעת מהקשר בין בני הזוג ולמעט תובענה בענייני ירושה;
- (3) מזונות או מדור של בן זוג או של ילדה או ילד;
- (4) כל עניין הנוגע לילדה או לילד לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962, למעט תובענה לפי חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), התשנ"א-1991 או בקשה לצו עיכוב יציאה מן הארץ המוגשת בקשר לתובענה כאמור;
- (5) אבהות או אמהות לגבי ילדה או ילד, למעט תובענה בעניין

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

כאמור שהוגשה בהסכמת הצדדים ;

(6) מזונות או מדור של צעיר או צעירה או סכסוך בין הורה או הורים לבתם או בנם הצעירים ; לעניין זה, "צעיר" – בגיר שטרם מלאו לו 21 שנים.

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

3. (א) המבקש להגיש לערכאה שיפוטית תובענה בעניין של סכסוך משפחתי יגיש תחילה לערכאה השיפוטית בקשה ליישוב סכסוך ; הבקשה לא תכלול טענות או עובדות בקשר לסכסוך או בקשר לסמכות השיפוט של הערכאה השיפוטית.

הגשת בקשה ליישוב סכסוך ופגישות מהו"ת (תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(ב) (1) הוגשה בקשה ליישוב סכסוך כאמור בסעיף קטן (א) (להלן – בקשה ליישוב סכסוך), יוזמנו הצדדים לבקשה ליחידת הסיוע שליד הערכאה השיפוטית לארבע פגישות מידע, היכרות ותיאום (להלן – פגישת מהו"ת), ודינה של הזמנה לפגישת מהו"ת כדין הזמנה לדיון בבית המשפט ; יחידת הסיוע רשאית לקיים מספר קטן יותר של פגישות, בהתאם לשיקול דעתה המקצועי ;

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(2) הצדדים יתייצבו בעצמם לפגישות המהו"ת, ויחידת הסיוע רשאית להיפגש בנפרד עם כל אחד מהם ; הממונה הארצי על יחידות הסיוע יקבע בנוהל אמות מידה, נסיבות ושיקולים לעניין השתתפותם של ילדים בישיבות מהו"ת שבהן מתגבשים הסדרים הנוגעים אליהם ואת דרכי השתתפותם ; הנוהל ותיקונו יובאו לידיעת ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ;

(3) כל פגישות המהו"ת יתקיימו בתוך 45 ימים מיום הגשת הבקשה, ואולם יחידת הסיוע רשאית להאריך את התקופה, פעם אחת, ב-15 ימים בהודעה לערכאה השיפוטית ולצדדים ;

(4) עורך דין ביחידת הסיוע שהוא בעל ידע וניסיון מקצועי של חמש שנים לפחות בתחום דיני המשפחה ובעל הכשרה וניסיון בתחום יישוב סכסוכים בהסכמה, ישתתף בפגישות המהו"ת, כולן או חלקן, לפי שיקול דעתה המקצועי של יחידת הסיוע.

(ג) פגישות המהו"ת יכללו –

(1) מתן מידע על ההליכים המשפטיים לעניין סכסוך משפחתי ועל השלכות של גירושין ושל כל עניין אחר בסכסוך משפחתי על הצדדים ועל ילדיהם, ובכלל זה השלכות משפטיות, רגשיות, חברתיות וכלכליות ;

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(2) מתן מידע לצדדים על הדרכים שיש בהן כדי לסייע להם ליישב את הסכסוך בהסכמה ובדרכי שלום ולהתמודד עם השלכותיו, לרבות ייעוץ, גישור, גירושין בשיתוף פעולה, טיפול משפחתי או זוגי, ועל השירותים הניתנים לשם כך ביחידת הסיוע שליד הערכאה השיפוטית, בקהילה ובמגזר הפרטי ; לעניין זה, "גירושין בשיתוף פעולה" – משא ומתן לפירוד בין בני זוג שבו כל אחד מהצדדים מיוצג על ידי עורך דין בשיתוף פעולה עם אנשי מקצוע נוספים אם הדבר נדרש, ובלבד שאותם עורכי דין לא יוכלו לייצג את הצדדים בהליך המשפטי שיתנהל ביניהם, אם המשא ומתן ייכשל ;

(3) היכרות עם הצדדים כדי להעריך יחד אתם את צורכיהם ואת רצונותיהם, ולעניין ילדיהם – טובתם, רצונותיהם וזכויותיהם בעניינים הנוגעים אליהם, לסייע להם לבחון דרכים ושירותים שעשויים לתרום ליישוב הסכסוך ביניהם בהסכמה ובדרכי שלום, ולהתמודדות עם השפעות הסכסוך ולתאם עמם תכנית מתאימה להמשך התהליך ;

(4) קביעת הסדרים בהסכמה בין הורים לרבות בעניין מזונות, החזקת ילדים, חלוקת זמני שהות בין הורים וכל עניין אחר בענייניו של ילדם, או מתן המלצה לצדדים ולגורם שאליו הם יופנו להמשך הליך יישוב הסכסוך, לדאוג לקביעת הסדרים בעניינים אלה בהסכמה.

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(ד) בתום פגישת המהו"ת האחרונה תמליץ יחידת הסיוע לצדדים בעניין התאמת הליך יישוב הסכסוך בהסכמה בעניינים ; בתום חמישה ימים מיום פגישת המהו"ת האחרונה, יודיע כל אחד מהצדדים ליחידת הסיוע אם הוא מעוניין להמשיך בהליך חלופי ליישוב הסכסוך.

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(ה) בתקופה של 60 ימים מיום הגשת בקשה ליישוב סכסוך, ואם התקופה

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

הוארכה כאמור בסעיף קטן (ב)(3) – 75 ימים, או בתקופה קצרה או ארוכה מזו אם החליטה על כך ערכאה שיפוטית לפי סעיף 5(א)(5) (להלן – תקופת עיכוב ההליכים), ובכל תקופה נוספת שהצדדים הסכימו לה בכתב, לא יוכלו הצדדים להגיש תובענה בעניין של סכסוך משפחתי לכל ערכאה שיפוטית ולא תדון ערכאה שיפוטית בתובענה בעניין של סכסוך משפחתי בין הצדדים, לרבות בעניין סמכות השיפוט של הערכאה השיפוטית.

(ו) (בוטל).

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(ז) (1) על אף האמור בסעיף קטן (ה), צד לבקשה ליישוב סכסוך רשאי להגיש, בכל עת, לערכאה שיפוטית המוסמכת לכך לפי דין, בקשה לסעד דחוף בעניין נקבע לפי סעיף 5, לסעד זמני לשמירת המצב הקיים או לעיכוב יציאה מן הארץ;

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(2) בקשה לסעד דחוף או זמני תיערך בצורה קצרה ותמציתית ותכלול אך ורק את עיקרי העובדות הדרושות לצורך הדיון בה; הערכאה השיפוטית תדון בסעד הדחוף או הזמני בלבד;

(3) ערכאה שיפוטית לא תיתן צו לסעד דחוף או זמני בעניין שבו ניתן קודם לכן סעד כאמור על ידי ערכאה שיפוטית אחרת ולא תדון בשאלת הסמכות לדון בתובענה;

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(4) צו לסעד דחוף או זמני שניתן לפי סעיף קטן זה יעמוד בתוקפו חמישה חודשים מיום מתן הצו, ואם קבעה הערכאה השיפוטית שנתנה את הצו תקופה אחרת – לתקופה שקבעה; ואולם, נתנה הערכאה השיפוטית שנקבעה כמוסמכת לדון בתובענה העיקרית, לאחר שהוגשו כתבי בי-דין לפי סעיף 4, החלטה בעניין הצו, לפני תום התקופה כאמור, יעמוד הצו בתוקף עד למתן ההחלטה.

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(ח) אין בדיון בסעד דחוף או זמני או במתן סעד כאמור כדי לקבוע בשאלת הסמכות לדון בתובענה.

(11) (1) יחידת הסיוע תדווח לערכאה שיפוטית על התייצבות או אי-התייצבות של הצדדים לפגישות המהו"ת, והערכאה השיפוטית רשאית להביא בחשבון טענות בדבר התייצבות או אי-התייצבות כאמור;

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(2) סבר עובד יחידת הסיוע, בתום פגישת מהו"ת, כי בשל חשש לפגיעה בשלומם הגופני או הנפשי של ילד או לשם מניעת החמרה במצבו הגופני או הנפשי, יש לנקוט אמצעים לשם מניעת פגיעה או החמרה כאמור, ובכלל זה עריכת תסקיר עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955, או מינוי אפוטרופוס לדין לקטין לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962, רשאי הוא להמליץ לערכאה השיפוטית להורות על נקיטת אמצעים כאמור, מיוזמתה בהתאם לסמכותה לפי כל דין, או אם תוגש לה תובענה לפי סעיף 4; ההמלצה תהיה תמציתית ומנומקת ותכלול פרטים על הילד ומשפחתו בהיקף הנדרש לשם מתן ההמלצה, בלבד;

(3) הוראות סעיף קטן זה יחולו על אף הוראות סעיף 5א לחוק בית המשפט לענייני משפחה וסעיף 3 לחוק יחידות הסיוע.

(ט) הגיעו הצדדים להסדר בהליך ליישוב סכסוך בהסכמה, רשאית ערכאה שיפוטית לתת תוקף של פסק דין להסדר, בעניין שהיא מוסמכת לדון בו.

(י) על אף האמור בסעיף קטן (א), אדם רשאי להגיש תובענה בעניין של סכסוך משפחתי בלא שהגיש תחילה בקשה ליישוב סכסוך, אם מתקיים אחד מאלה:

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(1) בשנה שקדמה להגשת התובענה כבר הוגשה בקשה ליישוב סכסוך בין אותם צדדים והמבקש להגיש את התובענה הגיע לפגישות המהו"ת, ובלבד שבעת הגשת התובענה חלפו התקופות כאמור בסעיף קטן (ה) ותקופת 15 הימים שבסעיף 4 לעניין הבקשה;

(2) הוגשה בקשה ליישוב סכסוך בין אותם צדדים לפני יותר משנה, ובעת הגשת התובענה תלויה ועומדת בערכאה שיפוטית תובענה בעניין של סכסוך משפחתי בין הצדדים או שההליכים בתובענה כאמור הסתיימו בשנה שקדמה להגשת התובענה.

4. חלפו התקופות כאמור בסעיף 3(ה), ולא הגיעו הצדדים להסדר מוסכם בהליך ליישוב סכסוך בהסכמה, רשאי הצד שהגיש תחילה את הבקשה ליישוב הסכסוך, להגיש בתוך 15 ימים, תובענה בעניין של סכסוך משפחתי לכל ערכאה שיפוטית שלה סמכות לדון בעניין לפי דין; לא הגיש הצד האמור תובענה כאמור או שהגיש תובענה כאמור רק לגבי חלק מהעניינים שבסכסוך המשפחתי, רשאי הצד האחר להגיש לכל ערכאה שיפוטית שלה סמכות לדון בעניין לפי דין, תובענה בעניין של סכסוך משפחתי שלגביו לא הוגשה תובענה כאמור.

הגשת תובענה

4א. הוראות חוק זה לא יחולו על הליכים אלה:

- (1) הליך שמקום מושבו של צד לו אינו בישראל;
- (2) הליך שהמדינה צד לו, למעט תובענה בעניין אבהות או אימהות לגבי ילדה או ילד, שהוגשה שלא בהסכמת הצדדים;
- (3) הליך לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991;
- (4) הליך לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001.

סייג לתחולה
(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

5. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, בין השאר בעניינים אלה:

- (1) טופס להגשת בקשה ליישוב סכסוך;
- (2) סוגי הליכים נוספים ליישוב סכסוך בהסכמה, ביחידת הסיוע או מחוצה לה;
- (3) רשימת עניינים שבהם ניתן להגיש בקשה לסעד דחוף לפי סעיף 3(ז), ודרכי הדיון בבקשה לסעד דחוף או זמני לרבות טופס להגשת הבקשה;
- (4) קיצור סדרי הדיון במזונות הזמניים והסדרים זמניים בעניין חלוקת זמני שהות בין הורים, לרבות טופס להגשת הבקשה;
- (5) רשימת העניינים החריגים שבהם רשאית ערכאה שיפוטית שהוגשה לה בקשה ליישוב סכסוך לקצר או להאריך את תקופת עיכוב ההליכים לפי סעיף 3(ה).
- (ב) הוראות כאמור בסעיף קטן (א)1(1) ו-3(1) לעניין בית דין דתי, ייקבעו בהתייעצות עם ראש בית הדין הדתי.
- (ג) הוראות כאמור בסעיף קטן (א)2(2) עד (5), טעונות אישור של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

ביצוע ותקנות
(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

6. הוראות חוק זה אין בהן כדי לפגוע בדיני נישואין וגירושין, והן אינן באות להוסיף על סמכויות השיפוט של הערכאות השיפוטיות או לגרוע מהן.

שמירת דינים

6א. (א) הימים והתקופות המנויים להלן לא יבואו במניין הימים לפי חוק זה:

- (1) לעניין בקשות ליישוב סכסוך המוגשות לבתי המשפט לענייני משפחה ובתי הדין הרבניים – שני ימי ראש השנה, יום הכיפורים, התקופה שמיום י"ד בתשרי עד יום כ"ב בתשרי והתקופה שמיום י"ד בניסן עד כ"א בניסן;
- (2) לעניין בקשות ליישוב סכסוך המוגשות לבתי הדין השרעיים – ימי חג אלפיטר מהיום הראשון עד היום השלישי בחודש שוואל, וערב החג, וימי חג אלאדחא מהיום העשירי עד היום הארבעה עשר בחודש דיו אל-חג'ה, וערב החג.
- (ב) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע מועדים ותקופות נוספים על אלה המנויים בסעיף קטן (א), שלא יבואו במניין הימים לפי חוק זה.
- (ג) על אף ההוראות לפי סעיפים קטנים (א) ו-ב), במניין 15 הימים להגשת תובענה בעניין של סכסוך משפחתי כאמור בסעיף 4 יבואו גם המועדים והתקופות לפי אותם סעיפים קטנים, אלא אם כן היום האחרון להגשת התובענה חל במועד או בתקופה כאמור.

מניין ימים ותקופות
(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

7. תחילתו של חוק זה ביום י"א בתמוז התשע"ו (17 ביולי 2016) (בחוק זה – יום התחילה), ואולם לגבי בית דין דתי שלא הוקמה לידו יחידת סיוע עד מועד פרסומו של חוק זה, יחולו הוראות חוק זה במועד שיקבע שר המשפטים, בצו,

תחילה ותחולה
(תיקון מס' 1)
תשע"ו-2016

בהתייעצות עם ראש בית הדין הדתי הנוגע בדבר, לאחר שהוקמה לידו יחידת סיוע או אם חלות לגביו הוראות סעיף 8(ג) לחוק יחידות הסיוע.

8. אחת לשנה, החל מיולי 2017, ימסרו שר המשפטים ושר הרווחה והשירותים החברתיים, לפי העניין, דיווח לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת כמפורט להלן:

דיווח לכנסת
(תיקון מס' 1)
תשע"ו-2016

(1) שר המשפטים – על מספר התובענות שהוגשו לפי סעיף 4 בבתי משפט ובבתי דין דתיים;

(2) שר הרווחה והשירותים החברתיים – על מספר הבקשות ליישוב סכסוך ופגישות המהו"ת שהתקיימו ביחידות הסיוע שליד בתי המשפט וליד בתי הדין הדתיים, ומספר הבקשות ליישוב סכסוך שהסתיימו בהסכמה ביחידות הסיוע.

9. (בוטל).

(תיקון מס' 3)
תש"ף-2020

חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג-1953

תוכן עניינים

66	שיפוט בעניני נישואין וגירושין	סעיף 1
66	עריכת נישואין וגירושין	סעיף 2
66	שיפוט אגב גירושין	סעיף 3
66	שיפוט בעניני מזונות	סעיף 4
66	סמכות מבחינה בין-לאומית בתביעה לגירושין	סעיף 4א
66	סדרי דין בענין נתבע שהוא תושב חוץ	סעיף 4ב
67	סמכות מבחינה בין-לאומית בתביעת גט של אישה יהודייה שלא ניתן לערוך מחוץ לישראל	סעיף 1ב4
67	סדרי דין בתביעה לגט לפי סעיף 1ב4	סעיף 2ב4
68	דיווח לכנסת – הוראת שעה	סעיף 3ב4
69	חוות דעת הלכתית בענין גט פיטורין או היתר נישואין במדינת חוץ	סעיף 4ג
69	שיפוט בעניני חליצה	סעיף 5
69	כפיה למתן גט ולקבלתו	סעיף 6
69	כפיה למתן חליצה	סעיף 7
69	סופיות של פסק דין	סעיף 8
69	שיפוט על פי הסכמה	סעיף 9
69	תקפם של פסקי דין	סעיף 10
69	ביצוע ותקנות	סעיף 11

- שיפוט בעניני נישואין וגירושין 1. עניני נישואין וגירושין של יהודים בישראל אזרחי המדינה או תושביה יהיו בשיפוטם היחודי של בתי דין רבניים.
- עריכת נישואין וגירושין 2. נישואין וגירושין של יהודים ייערכו בישראל על פי דין תורה.
- שיפוט אגב גירושין 3. הוגשה לבית דין רבני תביעת גירושין בין יהודים, אם על ידי האשה ואם על ידי האיש, יהא לבית דין רבני שיפוט יחודי בכל ענין הכרוך בתביעת הגירושין, לרבות מזונות לאשה ולילדי הזוג.
- שיפוט בעניני מזונות 4. הגישה אשה יהודיה לבית דין רבני תביעת מזונות, שלא אגב גירושין, נגד אישה היהודי או נגד עזבונו, לא תישמע טענת הנתבע שאין לבית דין רבני שיפוט בענין.
- סמכות מבחינה בין-לאומית בתביעה לגירושין 4א. בלי לגרוע מסמכויות השיפוט לפי סעיף 1, לבית דין רבני יהיה שיפוט ייחודי בתביעה לגירושין בין בני זוג יהודים שנישאו על פי דין תורה, בהתקיים אחת מהזיקות האלה:
- (1) מקום מושבו של הנתבע בישראל;
- (2) שני בני הזוג הם אזרחים ישראלים;
- (3) מקום מושבו של התובע בישראל, ובלבד שהתגורר בה במשך שנה לפחות בסמוך להגשת התביעה;
- (4) מקום מושבו של התובע בישראל, ובלבד שמקום מושבם המשותף האחרון של בני הזוג היה בישראל;
- (5) התובע הוא אזרח ישראלי ומקום מושבו בישראל;
- (6) התובע הוא אזרח ישראלי והתגורר בה במשך שנה במהלך השנתיים שקדמו למועד הגשת התביעה.
- (ב) הוגשה לבית דין רבני תביעה לפי סעיף קטן (א) –
- (1) לא יהיה בכך כדי למנוע מבית משפט מוסמך במדינת חוץ לדון בתביעה לגירושין אזרחיים בין בני הזוג;
- (2) הוגשה תביעה לגירושין אזרחיים בין בני הזוג לבית משפט מוסמך במדינת חוץ בטרם ניתן גט פיטורין, לא יהיה בית הדין הרבני מוסמך לדון ולהכריע בגירושין האזרחיים.
- (ג) היו בני זוג יהודים שנישאו על פי דין תורה, גרושים לפי דין של מדינת חוץ, יהיה בית הדין מוסמך לדון בתביעה לגירושין כדין תורה או בתביעה להסרת מניעה להינשא כדין תורה, אף אם התובע בלבד הוא אזרח ישראלי.
- (ד) לבית דין רבני יהיה שיפוט ייחודי בתביעה לגירושין בין בני זוג יהודים שנישאו על פי דין תורה אם התובע הוא אזרח ישראלי הנמצא בישראל במועד הגשת התביעה, ובמועד זה במקום מושבם האחרון של בני הזוג, לא ניתן לערוך גירושין על פי כל דין.
- (ה) אין בהוראות סעיף זה כדי להקנות לבית הדין הרבני סמכות שיפוט בענינים הכרוכים בגירושין.
- (ו) לענין סעיף זה, "מקום מושב", של אדם – המקום שבו נמצא מרכז חייו או מקום מגוריו הרגיל.
- סדרי דין בענין נתבע שהוא תושב חוץ 4ב. הוגשה לבית דין רבני תביעה לפי סעיף 4א כנגד נתבע שמקום מושבו אינו בישראל, וקבע בית הדין כי התקיימו תנאי הסמכות שלפי אותו סעיף, יחולו הוראות אלה:
- (1) בית הדין יהיה רשאי לפסוק בתביעה רק לאחר שכתב התביעה הומצא לנתבע בצירוף הזמנה והעתק מאושר של ההחלטה בענין סמכותו של בית הדין;
- (2) פסק בית הדין בתביעה לטובת התובע בהעדר התייצבות מטעם הנתבע, רשאי הנתבע להגיש לבית הדין בקשה לעיון חוזר בתביעה בתוך מועד שייקבע בתקנות;
- (3) נתן בית הדין פסק דין של גירושין כנגד הנתבע והנתבע לא קיים את פסק הדין, יהיו לבית הדין הסמכויות הנתונות לו על פי כל דין לשם קיום פסק הדין, ובלבד שאם פסק הדין ניתן בהעדר התייצבות מטעם הנתבע, לא יינקטו אמצעים לפי חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה-1995

(בחוק זה – חוק קיום פסקי דין של גירושין), אלא לאחר שהתובע המציא לנתבע עותק מאושר של פסק הדין, הודעה על כך שהנתבע רשאי להגיש בקשה לעיון חוזר בתביעת הגירושין והתראה על נקיטת אמצעים לפי חוק קיום פסקי דין של גירושין, בנוסח שנקבע בתקנות;

(4) המצאת מסמך אל מחוץ לישראל לפי סעיף זה תיעשה בצירוף תרגום של המסמך לשפה רשמית במקום מושבו של הנתבע, כשהוא מאושר על ידי נוטריון.

בלי לגרוע מסמכויות השיפוט לפי סעיף 1 וסעיף 4א, לבית דין רבני יהיה שיפוט ייחודי בתביעת גט לפי דין תורה שהגישה אישה יהודייה נגד אישה יהודי, אף אם לא מתקיימות לגביהם הזיקות המנויות בסעיף 4א(א), ובלבד שהנישואין נערכו על פי דין תורה והאישה לא קיבלה גט מנישואין אלה בבית דין מחוץ לישראל, ומתקיים אחד מאלה:

(1) במקום מושבו של הנתבע או במקום מושבה של התובעת אין בית דין שניתן לערוך לפניו גט לפי דין תורה מחוץ לישראל (בחוק זה – בית דין מחוץ לישראל); לעניין זה, הגישה האישה בקשה לעריכת גט לפני בית דין מחוץ לישראל, לא תישמע טענה כי אין בית דין שיכול לערוך גט לפי דין תורה אלא אם כן קבע בית הדין שאליו הוגשה הבקשה כי אינו יכול לערוך גט לפי דין תורה;

(2) האישה הגישה בקשה לעריכת גט לפי דין תורה לבית דין מחוץ לישראל והאיש לא התייצב לפני בית הדין במשך ארבעה חודשים מיום שזומן על ידי בית הדין כאמור;

(3) בית דין מחוץ לישראל קבע שהאיש ייתן גט לאשתו, ואולם על אף מאמץ סביר לאכוף את החלטת בית הדין באמצעים המשפטיים והדתיים הקיימים באותה מדינה, הגט לא ניתן במשך שישה חודשים מיום שקבע בית הדין כאמור.

(ב) לתביעה המוגשת לפי פסקה (2) או (3) של סעיף קטן (א), תצורף החלטת בית הדין מחוץ לישראל בדבר התקיימות הנסיבות שבשלהן התעורר הצורך בהגשת תביעה לגט לבית הדין הרבני בישראל, אלא אם כן בנסיבות העניין יש קושי לצרף החלטה כאמור.

(ג) לא ידון בית דין רבני בתביעה כאמור בסעיף קטן (א) אלא אם כן התקיימו תנאים אלה:

(1) כתב התביעה הומצא לנתבע בישראל או שהנתבע נמצא בישראל במועד הגשת התביעה, ובלבד שכתב התביעה הומצא לו כדין;

(2) אם בני הזוג נישאו גם על פי הדין החל במדינת חוץ – בני הזוג גרושים לפי אותו דין; ואולם, אם התקיימו נסיבות מיוחדות המקשות על עריכת גירושין כאמור במדינת חוץ, די בכך שהוגשה תביעה לגירושין לבית משפט מוסמך במדינת חוץ, והתובעת פעלה בשקידה ראויה לעריכת הגירושין כאמור.

(ד) הוגשה לבית דין רבני תביעה לפי סעיף זה לא יהיה בכך כדי למנוע מבית משפט מוסמך במדינת חוץ לדון בתביעה לגירושין אזרחיים בין בני הזוג.

(ה) נוכח בית הדין כי לא התקיימו התנאים האמורים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) – ימחק את התביעה לאלתר.

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי להקנות לבית הדין הרבני סמכות שיפוט בעניינים הכרוכים בגירושין.

(ז) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ו), הוגשה תביעה לפי סעיף זה, לא תהיה לבית הדין הרבני, אגב אותה תביעה, סמכות שיפוט בעניינים שנקבעו בפסק דין או בהחלטה של בית משפט מוסמך במדינת חוץ או בהסכם תקף על פי דין של מדינת חוץ או שמתנהל בעניינם הליך בבית משפט מוסמך של מדינת חוץ.

הוגשה לבית דין רבני תביעה גט לפי סעיף 1ב4, והנתבע נוכח בישראל, יקבע בית הדין הרבני מועד לדיון במתן הגט בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבוע מיום הגשת התביעה אם הנתבע נכח בישראל במועד זה או מיום המצאת התביעה לנתבע בישראל.

סמכות מבחינה בין-לאומית בתביעת גט של אישה יהודייה שלא ניתן לערוך מחוץ לישראל

1ב4. (א)

סדרי דין בתביעה לגט לפי סעיף 1ב4

2ב4. (א)

(ב) החלטת בית הדין הרבני בתביעה כאמור בסעיף קטן (א) תינתן בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-30 ימים ממועד הדיון כאמור באותו סעיף קטן; ואולם, בנסיבות חריגות ומטעמים שיירשמו, רשאי בית הדין לתת את החלטתו לא יאוחר מ-60 ימים מהמועד האמור; נשיא בית הדין הרבני הגדול רשאי להאריך את התקופה למתן החלטת בית הדין ב-30 ימים נוספים אם סבר שנסיבות העניין מצדיקות זאת.

(ג) (1) החלטה לעניין סמכות בית הדין בתביעה שהוגשה לפי סעיף קטן (א) תינתן בצירוף נימוקים;

(2) החלטה כאמור בפסקה (1) ניתנת לערעור בפני בית הדין הרבני הגדול בתוך שבעה ימים מיום המצאתה ותשובה לערעור תוגש בתוך שבעה ימים מיום המצאתו למשיב;

(3) בית הדין הרבני הגדול ידון בערעור כאמור בפסקה (2) בדן יחיד או במושב, כפי שיקבע נשיא בית הדין הרבני הגדול או דין שהוא הסמך לכך; הדיון יתקיים בתוך 14 ימים ממועד הגשתו;

(4) החלטת בית הדין הרבני הגדול בערעור כאמור בפסקה (2) תינתן בתוך 14 ימים ממועד הדיון.

(ד) על אף הוראות סעיף 4(א)(1) ו-2 לחוק קיום פסקי דין של גירושין, קבע בית דין רבני בפסק דין או בהחלטה (בסעיף זה – פסק דין) כי על הצדדים להתגרש והנתבע נמצא בישראל במועד מתן פסק הדין, יקבע מועד לסידור גט בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-14 ימים מיום מתן פסק הדין.

(ה) ניתן פסק דין לגירושין ולא סודר הגט במועד שנקבע לפי סעיף קטן (ד) והנתבע נמצא בישראל, יחולו לגביו הוראות חוק קיום פסקי דין של גירושין, בשינויים אלה:

(1) בסעיף 3, אחרי סעיף קטן (ב) יקראו: "ג) ציווה בית דין רבני על מאסר כפייה של נתבע שמקום מושבו מחוץ לישראל, תימסר הודעה מיידית בכתב לנשיא בית הדין הרבני הגדול על מתן הצו, והוא יהיה רשאי לבטל את המאסר או לקבוע כל הוראה אחרת כפי שיראה לנכון."

(2) בסעיף 4 –

(א) בסעיף קטן (א)(1), במקום "מ-45 ימים" יקראו "מ-14 ימים", ובמקום "45 ימים" יקראו "14 ימים";

(ב) בסעיף קטן (א)(2), במקום "לא יאוחר מ-21 ימים" יקראו "בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבוע";

(ג) בסעיף קטן (ב), אחרי "ובהתחשב בין היתר" יקראו "במקום מגוריו";

(ד) בסעיף קטן (ג)(1) –

(1) בפסקה (1), במקום "90 ימים" יקראו "30 ימים";

(2) בפסקה (2), במקום "45 ימים" יקראו "14 ימים";

(3) בפסקה (3), במקום "בתוך 15 ימים" יקראו "בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבוע";

(3) בסעיף 4א –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום "21 ימים" יקראו "שבוע" ובמקום "60 ימים" יקראו "30 ימים";

(ב) בסעיף קטן (ג)(1) ו-2, בכל מקום, במקום "60 ימים" יקראו "30 ימים".

(א) 3ב4. – דיווח לכנסת – מנהל בתי הדין הרבניים ידווח לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, בחודש יוני אחת לשנה, על יישום הוראות סעיפים 1ב4 ו-2ב4; הדוח יכלול בין השאר פירוט לגבי העניינים שלהלן בשנה שקדמה למועד הדיווח:

- (1) מספר התביעות שהוגשו לפי סעיף 1ב4 (בסעיף זה – תביעות), ומתוכן מספר התביעות שבהן הייתה לבית הדין הרבני סמכות לדון ומה הייתה העילה לרכישת הסמכות;
- (2) פירוט מדינות המושב של בעלי הדין בתביעות;
- (3) מספר התביעות שהסתיימו במתן גט ופרק הזמן ממועד הגשת התביעה ועד מתן הגט;
- (4) מספר התביעות שבהן הוטלו צווי הגבלה לפי חוק קיום פסקי דין של גירושין ופירוט צווי ההגבלה שהוטלו;
- (5) מספר התביעות שבהן בני הזוג נישאו גם על פי הדין במדינת חוץ, ומתוכן מספר התביעות שבהן בני הזוג היו גרושים לפי אותו דין במועד הגשת התביעה.
- (ב) לדיווח כאמור בסעיף קטן (א) יצורפו, ככל הניתן ובכפוף להוראות כל דין, פסקי דין שניתנו לפי הסעיפים האמורים בשנה שקדמה למועד הדיווח, בלא ציון פרטים שמאפשרים לזהות את בעלי הדין.
- (ג) סעיף זה יעמוד בתוקפו עד יום כ"ה בסיוון התשפ"ז (30 ביוני 2027).
4. בלי לגרוע מהוראות סעיף 9, התקבלה בבית דין רבני פניה לקבל חוות דעת הלכתית בענין הסדרת גט פיטורין בין בני זוג יהודים הנשואים כדין תורה שאינם נתונים לשיפוט היחודי של בית הדין, או בענין היתר נישואין, רשאי נשיא בית הדין הרבני הגדול למנות הרכב של דיין אחד או יותר לשם מתן חוות הדעת.
5. תבעה אשה מיבמה בבית דין רבני מתן חליצה, יהא לבית הדין הרבני שיפוט יחודי בענין התביעה, לרבות מזונות לאשה עד יום מתן החליצה.
6. ציווה בית דין רבני בפסק-דין סופי לכפות איש לתת גט פיטורין לאשתו או לכפות אשה לקבל גט פיטורין מאישה, רשאי בית משפט מחוזי, כתום ששה חדשים מיום מתן הצו, לפי בקשת היועץ המשפטי לממשלה, לכפות במאסר לציית לצו.
7. ציווה בית דין רבני בפסק דין סופי לכפות איש לתת חליצה לאלמנת אחיו, רשאי בית משפט מחוזי, כתום שלושה חדשים מיום מתן הצו, לפי בקשת היועץ המשפטי לממשלה, לכפות במאסר לציית לצו.
8. לצורך הסעיפים 6 ו-7 יראו פסק דין כסופי כשאין עוד ערעור עליו.
9. בעניני המעמד האישי של יהודים כמפורט בסעיף 51 ל"דבר המלך במועצתו על ארץ-ישראל 1922-1947" או בפקודת הירושה, אשר בהם אין לבית דין רבני שיפוט יחודי לפי חוק זה, יהא לבית דין רבני שיפוט לאחר שכל הצדדים הנוגעים בדבר הביעו הסכמתם לכך.
10. פסק דין שניתן, אחרי הקמת המדינה ולפני תחילת תקפו של חוק זה, על ידי בית דין רבני לאחר דיון במעמד בעלי הדין, ושהיה ניתן כדין אילו אותה שעה היה חוק זה בתוקף, רואים אותו כאילו ניתן כדין.
11. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהסכמת נשיא בית הדין הרבני הגדול ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.
- חוות דעת הלכתית בענין גט פיטורין או היתר נישואין במדינת חוץ
- שיפוט בעניני חליצה
- כפיה למתן גט ולקבלתו
- כפיה למתן חליצה
- סופיות של פסק דין שיפוט על פי הסכמה
- תקפם של פסקי דין
- ביצוע ותקנות

חוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991

תוכן עניינים

71	הגדרות	סעיף 1
72	צו הגנה	סעיף 2
73	התחייבות לקבלת טיפול	סעיף 2א
74	איסור החזקה ונשיאה של נשק	סעיף 2ב
74	היתר להחזקה ולנשיאה של נשק	סעיף 2ג
75	דיון במעמד הצדדים	סעיף 2ד
75	הסדרים להבטחת שלום בן המשפחה	סעיף 2ה
75	העברת החלטות בית המשפט	סעיף 2ו
75	בקשה למתן צו הגנה והתנאים לנתינתו	סעיף 3
75	צו הגנה מפני קטין	סעיף 3א
76	צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי	סעיף 3ב
77	הקמת יחידת פיקוח טכנולוגי ומינוי בעלי תפקידים ביחידה	סעיף 3ג
78	הסמכת נציגי חברה מפעילה ותפקידם	סעיף 3ד
79	חיווי מאמצעי פיקוח טכנולוגי	סעיף 3ה
80	הנחיות לבעלי תפקידים ביחידת הפיקוח הטכנולוגי ולנציגי חברה מפעילה	סעיף 3ו
80	אישור אמצעי פיקוח טכנולוגי	סעיף 3ז
80	מאגר מידע	סעיף 3ח
80	אבטחת המידע	סעיף 3ט
81	מכסת אמצעים לפיקוח טכנולוגי	סעיף 3י
81	סדרי דין	סעיף 4
81	תקופת תוקף	סעיף 5
81	תסקיר	סעיף 6
82	הערכת מסוכנות	סעיף 6א
82	מינוי מעריך מסוכנות, ביטול והתליה של מינוי	סעיף 6ב
83	סמכות מעריך המסוכנות לקבל מידע	סעיף 6ג
83	מכסת הערכות מסוכנות	סעיף 6ד
83	הפרת צו	סעיף 7
84	דיני ראיות	סעיף 8
84	דרכי המצאה	סעיף 9
84	סמכות	סעיף 10
84	הוצאות ופיצויים בפניית סרק	סעיף 11
84	חובת יידוע	סעיף 11א
84	חובת סודיות	סעיף 11ב
84	שמירת דינים	סעיף 12
84	ביצוע ותקנות	סעיף 13
85	תיקון חוק הנוער (טיפול והשגחה)	סעיף 14
85	תיקון חוק סדר הדין הפלילי	סעיף 15
85	תחילה	סעיף 16

- "אבטחת מידע" – כהגדרתה בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981;
- "אמצעי פיקוח טכנולוגי" – מכשיר טכנולוגי או יישום, המאכן את מקום הימצאו של אדם ומתריע במקרה של הפרת צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי או במקרה של כניסת מפוקח לטווח אזהרה, שאישר השר לביטחון לאומי לפי סעיף 13;
- "בית משפט" – בית משפט השלום, בית המשפט לענייני משפחה, וכן בית דין דתי לגבי צדדים שבענינם הוא מוסמך לדון;
- "בית דין דתי" – בית דין רבני, בית דין שרעי, בית דין של עדה נוצרית ובית דין דתי דרוזי;
- "בן זוג" – לרבות ידוע בציבור;
- "בן משפחה" – לרבות מי שהיה בן משפחה בעבר, והוא אחד מאלה:
- (1) בן זוג, הורה או בן זוג של הורה, הורה של בן זוג או בן זוג של ההורה, סב או סבתא, צאצא או צאצא של בן זוג, אח או אחות, גיס או גיסה, דוד או דודה, אחין או אחיינית;
 - (2) מי שאחראי לצרכי מחייתו, בריאותו, חינוכו או שלומו של קטין או חסר ישע, המתגורר עמו, וקטין או חסר ישע המתגורר עם מי שאחראי עליו כאמור;
- "גורם סיוע אזרחי" – נציג חברה מפעילה שמנהל יחידת הפיקוח הטכנולוגי הסמיכו לשמש ככזה לפי סעיף 33;
- "הערכת מסוכנות" – הערכת הסיכון, לרבות רמת הסיכון, לקיומה של התנהגות כאמור בסעיף 3 כלפי בן משפחה אשר צו הגנה כהגדרתו בסעיף 2 התבקש להגנתו;
- "חברה מפעילה" – חברה, אחת או יותר, שהמדינה התקשרה עימה למטרה ממטרות אלה:
- (1) הספקה, התקנה, הפעלה ותחזוקה של אמצעי פיקוח טכנולוגי;
 - (2) הסתייעות בגורם סיוע אזרחי לביצוע תפקידיה של יחידת הפיקוח הטכנולוגי, לפי הוראות סעיף 33;
- "חסר ישע" – כהגדרתו בסעיף 368 לחוק העונשין, התשל"ז-1977;
- "טווח אזהרה" – תחום הסמוך גאוגרפית לטווח ההפרה, כפי שקבע בית המשפט בצו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, אשר מתנהל בו מעקב אחר מיקומו של המפוקח בהתאם להוראות חוק זה;
- "טווח הפרה" – אזור, יישוב או מקום מסוים אחר שבית המשפט אסר על המפוקח להיכנס אליו בצו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, או אזור שבו נמצא בן המשפחה שלהגנתו ניתן צו הגנה כאמור שבית המשפט אסר על המפוקח בצו הגנה כאמור להימצא במרחק מסוים ממנו;
- "טכנאי" – נציג חברה מפעילה שהוסמך לשמש טכנאי לפי סעיף 33;
- "יחידת הפיקוח הטכנולוגי" – היחידה שהוקמה לפי סעיף 33(א);
- "מאגר מידע" – המאגר שהוקם לפי סעיף 33(א);
- "מברר" – סוהר שמונה לפי סעיף 33(ג);
- "מוקדן" – סוהר שמונה לשמש מוקדן לפי סעיף 33(ד);
- "מנהל היחידה" – מי שמונה לתפקיד מנהל יחידת הפיקוח הטכנולוגי לפי סעיף 33(ב);
- "מעריך מסוכנות" – מי שמונה לפי סעיף 36;
- "מפוקח" – מי שניתן כלפיו צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי;
- "הנציב", "סוהר" ו"סוהר בכיר" – כהגדרתם בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971;

"עבירת אלימות" – עבירה לפי סעיפים 192, 245, 246, 300 עד 301ג, 305, 329, 333 עד 335, 345 עד 348, 351, 368, 369 עד 374, 377, 380, 382(ג), 427 או 428 לחוק העונשין, התשל"ז-1977;

"עבירת אלימות במשפחה" – עבירת אלימות כלפי בן משפחה;

"עובד סוציאלי לפי חוק" – כל אחד מאלה:

- (1) עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960;
- (2) עובד סוציאלי לפי חוק ההגנה על חוסים, התשכ"ו-1966;
- (3) עובד סוציאלי לעניין סדרי דין כהגדרתו בחוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955;
- (4) עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית), התשכ"ט-1969;
- (5) עובד סוציאלי לפי חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981;

"צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי" – כמשמעותו בסעיף 33(ג);

"קטין" – כהגדרתו בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;

"קצין משטרה מוסמך" – קצין משטרה שהמפקח הכללי של משטרת ישראל או מי מטעמו הסמיכו לשם אישור המלצה על טווח אזהרה וטווח הפרה לפי סעיף 33(ו);

"פקיד סעד" – (נמחקה)

"רשות ביטחון" – משטרת ישראל, הרשות להגנה על עדים, משמר הכנסת, כמשמעותו בחוק משכן הכנסת, רחבתו ומשמר הכנסת, התשכ"ח-1968, צבא הגנה לישראל, שירות הביטחון הכללי ושירות בתי הסוהר.

2. (א) בית המשפט רשאי לתת צו האוסר על אדם לעשות את אלה כולם או מקצתם או לקבוע להם תנאים (להלן – צו הגנה):

- (1) להיכנס לדירה בה מתגורר בן משפחתו או להימצא בתחום מרחק מסויים מאותה דירה, והוא אף אם יש לו זכות כלשהי בה, או להיכנס למקום מסוים אחר שבו שוהה בן משפחתו באופן קבוע במהלך שגרת חייו, לרבות מקום עבודתו, או להימצא בתחום מרחק מסויים מאותו מקום;
- (2) להטריד את בן משפחתו בכל דרך ובכל מקום;
- (3) לפעול בכל דרך המונעת או המקשה על שימוש בנכס המשמש כדין את בן משפחתו, והוא אף אם יש לו זכות כלשהי בנכס;
- (4) להימצא בתחום מרחק מסויים ממקום הימצאו של בן משפחתו, בודעו כי בן המשפחה נמצא באותו מקום.

(1א) על מתן צו הגנה לפי סעיף קטן (א)(1) או (4) יחולו הוראות סעיף 33 לעניין שימוש באמצעי פיקוח טכנולוגי.

(ב) צו הגנה יכול שיכיל גם דרישה לערובה הן לקיומו והן להתנהגות טובה, או כל הוראה אחרת הדרושה, לדעת בית המשפט, להבטחת שלומו ובטחונו של בן משפחה, ויכול שיכיל גם הוראות בדבר הסידורים הנדרשים כתוצאה ממתן הצו.

(ג) תנאי הערובה כאמור בסעיף קטן (ב), לרבות חילוטה, יפורטו בצו ההגנה.

(1ג) בית המשפט רשאי, מנימוקים מיוחדים שיפורטו בהחלטתו, להאריך את תקופת תוקפה של ערובה להתנהגות טובה לתקופה שלא תעלה על שנה מיום שיפוג תוקפו של צו ההגנה.

(ד) (בוטל)

(ה) (בוטל)

(ו) (בוטל)

(ז) (1) ניתן צו הגנה להגנתו של קטין, תימסר הודעה על כך על ידי בית המשפט, לעובד סוציאלי שמונה לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960;

(2) ניתן צו הגנה להגנתו של קטין, רשאי בית המשפט להורות לעובד סוציאלי כאמור בפסקה (1), להגיש תסקיר בכתב במועד שיקבע;

(3) ניתן צו הגנה להגנתו של קטין כאמור בסעיף קטן (א)(1), כלפי אדם האחראי על הקטין, יורה בית המשפט לעובד סוציאלי כאמור בפסקה (1), על הגשת תסקיר לבית המשפט; תסקיר כאמור יוגש בתוך 30 ימים ובו ימסור העובד הסוציאלי, בין היתר, את עמדתו ביחס לקיומה של אפשרות לשמירת קשר בין הקטין לבין האחראי על הקטין;

(4) נוכח בית המשפט, על סמך תסקיר כאמור בפסקה (3), כי שמירת הקשר בין הקטין ובין האחראי על הקטין שכלפיו ניתן צו ההגנה, עולה בקנה אחד עם טובת הקטין, רשאי הוא ליתן הוראות לעניין זה.

(ח) ניתן צו הגנה כאמור בסעיף קטן (א)(1) כלפי אדם האחראי על קטין, ומטרת הצו אינה להגן על הקטין, רשאי בית המשפט לתת הוראות לעניין שמירת הקשר שבין האדם לבין הקטין, ובלבד שנוכח, על סמך תסקיר לפי הוראות סעיף 6 או בדרך אחרת, כי מתן הוראות כאמור לא יהיה כרוך בפגיעה בקטין; התבקשה הערכת מסוכנות לפי סעיף 6א כלפי אדם האחראי על הקטין, לא ייתן בית משפט צו לקבלת התסקיר כאמור אלא לאחר שקיבל את הערכת המסוכנות.

(1ח) בית משפט הדן בבקשה למתן צו הגנה לפי הוראות חוק זה, רשאי לתת גם צו מניעת הטרדה מאיימת לאדם, לענין בן משפחתו, בהתאם להוראות חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001.

(ט) לענין סעיף זה, "אחראי על קטין" – הורה, הורה חורג, אפוטרופוס, או מי שהקטין נתון במשמורתו או בהשגחתו.

(א) ניתן צו הגנה, רשאי בית המשפט עם מתן הצו או במועד מאוחר יותר, להורות למחוייב על פי הצו, לתת התחייבות שיקבל טיפול מגורם שיקבע בית המשפט (להלן בסעיף זה – התחייבות לקבלת טיפול).

(ב) לא יורה בית משפט על התחייבות לקבלת טיפול, אלא לאחר שהוגש לו תסקיר כאמור בסעיף 6 ובית המשפט נוכח כי המחוייב על פי צו ההגנה מתאים לטיפול, מסכים ומבין את תנאיו ואת מהותו של הטיפול, וכי קיימת מסגרת לטיפול בו.

(ג) נתן בית משפט הוראה להתחייבות לקבלת טיפול, יורה על מסירת דיווח לבית המשפט על התקדמות הטיפול, במועדים ובדרכים שיקבע.

(ד) (1) בסעיף קטן זה – "מסגרת טיפולית מתאימה" – מסגרת טיפולית המתאימה לטיפול באדם שתוקצבה במסגרת התקציב שנותן לאחר תקצוב העסקת עובדים סוציאליים מגייסים ומעריכים, מתוך כלל התקציב שיועד לביצוע סעיף זה בחוק תקציב שנתי כהגדרתו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן – חוק תקציב שנתי); "עובד סוציאלי מגייס ומעריך" – עובד סוציאלי שהסמיך שר הרווחה והביטחון החברתי לביצוע סעיף קטן זה ושהעסקתו תוקצבה במסגרת התקציב שיועד לביצוע סעיף זה בחוק תקציב שנתי; "תקופת הוראת השעה" – תקופה שתחילתה ביום תחילתו של חוק למניעת אלימות במשפחה (תיקון מס' 18 – הוראת שעה), התשפ"ב-2021, וסיומה בתום חמש שנים מאותו מועד, ואם הוארכה לפי הוראות פסקה (9) – עד תום תקופת ההארכה;

(2) בתקופת הוראת השעה יחולו הוראות סעיף קטן זה ולא יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג);

(3) ניתן צו הגנה, יורה בית המשפט, עם מתן הצו או במועד מאוחר יותר, על קבלת חוות דעת של עובד סוציאלי מגייס ומעריך לגבי המחוייב על פי הצו (בסעיף קטן זה – חוות הדעת); חוות הדעת תכלול התייחסות מפורשת להתאמת המחוייב על פי הצו לטיפול ולקיומו של מקום פנוי במסגרת טיפולית מתאימה או במסגרת טיפולית אחרת התואמת את צרכיו; הוראות פסקה זו לא יחולו על צו הגנה שניתן במעמד צד אחד, אלא אם כן המחוייב על פי הצו הוזמן כדין ולא התייצב לדיון;

- (4) על אף האמור בפסקה (3), בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שלא להורות על קבלת חוות הדעת;
- (5) הוגשה חוות הדעת, רשאי בית המשפט להורות שהמחויב על פי צו ההגנה יקבל טיפול במסגרת מטעם המדינה שהומלצה בחוות הדעת, אם נמצא בחוות הדעת כי הוא מתאים לטיפול וכי יש מקום פנוי באותה מסגרת;
- (6) נתן בית המשפט הוראה לקבלת טיפול כאמור בפסקה (5), יורה על מסירת דיווח לבית המשפט בדבר התקדמות הטיפול, במועדים ובדרכים שיקבע; עם קבלת הדיווח, רשאי בית המשפט לבקש את תגובת הצדדים, והוא רשאי לזמן את הצדדים כדי לבחון מחדש את צו ההגנה ואת תנאיו;
- (7) הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על צו הגנה שניתן לפי הוראות סעיף 3א;
- (8) שר הרווחה והביטחון החברתי ידווח לוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי של הכנסת, אחת לשנה, החל מיום תחילתו של חוק למניעת אלימות במשפחה (תיקון מס' 18 – הוראת שעה), התשפ"ב-2021, על יישום הוראות סעיף קטן זה, ובכלל זה על מספר המחויבים על פי צו הגנה שניתנה לגביהם חוות דעת, על מספר המחויבים כאמור שהופנו לקבלת טיפול ועל מספר המחויבים שסיימו הליך של טיפול;
- (9) שר המשפטים, בהסכמת שר הרווחה והביטחון החברתי ושר האוצר ובאישור הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי של הכנסת, רשאי להאריך, בצו, את תקופת הוראת השעה בתקופות נוספות שלא יעלו על שלוש שנים במצטבר.
- 2ב. ניתן צו הגנה כאמור בסעיף 2, ייאסר על המחויב בצו להחזיק או לשאת נשק, לרבות נשק שניתן לו מטעם רשות ביטחון או רשות אחרת מרשויות המדינה; בית המשפט יורה, במעמד מתן הצו, על תפיסת נשקו של המחויב בצו, לאלתר.
- 2ג. (א) על אף הוראות סעיף 2ב, ניתן צו הגנה שאינו כולל איסור כאמור בסעיף 2(א) או (4), רשאי בית המשפט, לבקשת המחויב בצו, הנושא או המחזיק נשק כדין, להתיר לו להמשיך להחזיק או לשאת נשק, אם סבר כי אין בכך כדי להוות סיכון לשלומם של בן משפחה, והתקיימה אחת מהוראות פסקאות (1) עד (3) –
- (1) הנשק דרוש לו לשם הגנה עצמית מפני סכנה ממשית;
- (2) הנשק משמש אותו במסגרת עבודתו אצל בעל רישיון מיוחד או במפעל ראוי והתקיימו שני אלה:
- (א) איסור החזקה או נשיאה של נשק עלול להביא להפסקת עבודתו או לפגוע באופן ממשי בהמשך עבודתו;
- (ב) הממונה על המחויב בצו אצל בעל הרישיון המיוחד או במפעל הראוי, הגיש לבית המשפט בקשה מנומקת בכתב להמשיך ההחזקה והנשיאה של הנשק בידי המחויב בצו;
- בפסקה זו – "בעל רישיון מיוחד" – בעל רישיון מיוחד לפי סעיף 10ג לחוק כלי היריה, התש"ט-1949 (להלן – חוק כלי היריה); "מפעל ראוי" – כהגדרתו בסעיף 10 לחוק כלי היריה;
- (3) הוא איש רשות ביטחון והממונה עליו ברשות הביטחון הגיש לבית המשפט בקשה מנומקת בכתב להמשיך ההחזקה והנשיאה של הנשק בידי המחויב בצו; בפסקה זו, "הממונה" – אחד מאלה:
- (א) כשהמחויב בצו הוא איש משטרת ישראל – ממונה שהוא בדרגת ניצב משנה ומעלה;
- (ב) כשהמחויב בצו הוא איש משמר הכנסת – ממונה שהוא בדרגת גונן משנה ומעלה;
- (ג) כשהמחויב בצו הוא איש צבא הגנה לישראל – ממונה שהוא מפקד יחידה בדרגת סגן אלוף ומעלה;

(ד) כשהמחויב בצו הוא איש שירות בתי הסוהר – ממונה שהוא בדרגת גונדר משנה ומעלה.

(ה) כשהמחויב בצו הוא איש הרשות להגנה על עדים – מנהל הרשות או עובד הרשות שהוא הסמיכו לכך.

(ב) לענין מחויב בצו הנמנה עם הכוחות הסדירים או עם כוחות המילואים של צבא הגנה לישראל, רשאי גם מפקד יחידה שדרגתו סגן אלוף ומעלה להגיש ביוזמתו בקשה לבית המשפט כי יותר למחויב בצו הגנה כאמור, להחזיק או לשאת נשק, ורשאי בית המשפט להתיר כן למחויב בצו, אם סבר כי אין בכך כדי להוות סיכון לשלומם של בן משפחה.

דיון בבקשה לפי סעיף ג2 יתקיים במעמד שני הצדדים ובלבד שבבקשה – 72. דיין במעמד הצדדים

(1) לפי סעיף ג2(א) או (3) יתקיים הדיון גם במעמד נציג בעל הרישיון המיוחד, המפעל הראוי או רשות הביטחון לפי הענין;

(2) לפי סעיף ג2(ב) יוזמן לדיון גם המחויב בצו.

התיר בית המשפט למחויב בצו הגנה להחזיק או לשאת נשק לפי הוראות סעיף ג2, יפרט את הנימוקים ויקבע בצו תנאים והסדרים להבטחת שלום בן משפחתו של המחויב בצו; ניתן ההיתר על פי הבקשה לפי סעיף ג2(א) או (3) או (ב), יפרט בית המשפט את הצעדים שינקוט בעל הרישיון המיוחד, בעל המפעל הראוי או רשות הביטחון, לפי הענין, שנקבעו בהסכמתם להבטחת קיומם של התנאים וההסדרים שקבע לענין זה. 72.ה. הסדרים להבטחת שלום בן המשפחה

(א) בית המשפט ימסור לגורמים האלה הודעה על צו הגנה שנתן לפי הוראות סעיף 2 וכן על היתר שנתן לפי הוראות סעיפים ג2 ו-2: 72.ו. העברת החלטות בית המשפט

(1) פקיד הרישוי כהגדרתו בחוק כלי היריה;

(2) משטרת ישראל;

(3) צבא הגנה לישראל – אם המחויב בצו נמנה עם כוחות המילואים של צבא הגנה לישראל או אם נמסר לו נשק מטעם צבא הגנה לישראל או בהסכמתו כדי להחזיקו, לרבות נשק שנמסר לו לפי תעודת הרשאה כאמור בסעיף ג2(ג) לחוק כלי היריה;

(4) רשות ביטחון – רשות הביטחון שעמה נמנה המחויב בצו.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), נתן בית המשפט צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, לרבות צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי מותנה כמשמעותו בסעיף ג2(ח), ימסור הודעה על מתן הצו גם ליחידה לפיקוח טכנולוגי.

לבקשת בן משפחה, היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, תובע משטרתי או עובד סוציאלי שהתמנה על פי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960 או על פי חוק ההגנה על חוסים, התשכ"ו-1966, רשאי בית המשפט לתת צו הגנה מפני אדם אם ראה כי נתקיים אחד מאלה: 3. בקשה למתן צו הגנה והתנאים לנתינתו

(1) בסמוך לפני הגשת הבקשה נהג באלימות בבן משפחתו, ביצע בו עבירת מין או כלא אותו שלא כדין;

(2) התנהגותו נותנת בסיס סביר להניח כי הוא מהווה סכנה גופנית ממשית לבן משפחתו או שהוא עלול לבצע בו עבירת מין;

(3) התעלל בבן משפחתו התעללות נפשית מתמשכת, או התנהג באופן שאינו מאפשר לבן משפחתו ניהול סביר ותקין של חייו;

לענין סעיף זה, "עבירת מין" – עבירה לפי סימן ה' בפרק י' לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(א) בקשה למתן צו הגנה מפני קטין תוגש לבית המשפט לעניני משפחה או לבית דין דתי שהוקמה בו יחידת סיוע לפי חוק בתי דין דתיים (יחידות סיוע), התשע"א-2011, ובלבד שבית הדין דן בעניינו של הקטין בתובענה אחרת שבסמכותו. 3.א. צו הגנה מפני קטין

(ב) על בקשה שהגיש בן משפחה יחולו הוראות אלה:

(1) בית המשפט יפנה את המבקש ואת הקטין (בסעיף קטן זה – הצדדים) ליחידת הסיוע שבבית המשפט;

(2) יחידת הסיוע תודיע לבית המשפט אם הגיעו הצדדים להסכמה בדבר הסדר הסכסוך ואת המלצותיה בענין;

(3) לא הגיעו הצדדים לידי הסכמה, תודיע יחידת הסיוע לקטין על זכותו להיות מיוצג על ידי עורך דין בדיון כאמור בפסקה (4), בהתאם להוראות חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972, זולת אם בחר הקטין להיות מיוצג על ידי עורך דין מטעמו;

(4) ראה בית המשפט, לאחר ששקל את נסיבות הענין ואת טובת הקטין נושא הבקשה, כי יש צורך לתת צו הגנה, רשאי הוא, לאחר שנתן לקטין הזדמנות להשמיע את עמדתו לפניו, לתת צו הגנה; ואולם לא ייתן בית המשפט צו לפי סעיף 2(א)(1), אלא לאחר שקיבל תסקיר בכתב מעובד סוציאלי כמשמעותו בסעיף 3, ובלבד שנמצא סידור חוץ ביתי הולם לקטין.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 3א לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960 ואין בהגשת בקשה לצו הגנה לבית דין דתי, לפי סעיף קטן (א), כדי להקנות לבית הדין סמכות לדון לפי החוק האמור.

צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי 3ב. (א) בצו הגנה לפי סעיף 2(א)(1) רשאי בית המשפט לכלול הוראה בדבר שימוש באמצעי פיקוח טכנולוגי, אם מתקיימים התנאים לפי סעיף קטן (ג); צו הגנה כאמור יינתן לאחר שניתנה הסכמתו של בן המשפחה שלהגנתו ניתן הצו לשימוש באמצעי הפיקוח והוא קיבל הסבר על אמצעי הפיקוח ויעילותו ואיסוף המידע על אודותיו, ואם ניתן הצו להגנתו של בן משפחה שהוא קטין – גם התנאים לפי סעיף קטן (ז).

(ב) לא ייתן בית המשפט צו הגנה לפי סעיף 2(א)(4), אלא אם כן הצו הוא להגנתו של בן משפחה שאינו קטין או חסר ישע ומתקיימים התנאים לפי סעיף קטן (ג) ובית המשפט כלל בצו כאמור הוראה בדבר שימוש באמצעי פיקוח טכנולוגי כלפי המפוקח וכלפי בן המשפחה שלהגנתו ניתן הצו; צו הגנה כאמור יינתן לאחר שניתנה הסכמתו של בן המשפחה שלהגנתו ניתן הצו לשימוש באמצעי הפיקוח, לרבות הסכמתו לניטור מקום הימצאו, והוא קיבל הסבר על אמצעי הפיקוח ויעילותו ועל איסוף המידע על אודותיו.

(ג) ואלה התנאים למתן צו הגנה הכולל הוראה לשימוש באמצעי פיקוח טכנולוגי, כאמור בסעיף קטן (א) או (ב) (בחוק זה – צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי):

(1) בית המשפט שוכנע כי שימוש באמצעי פיקוח טכנולוגי נדרש, בנסיבות העניין, לשם הגנה על בן המשפחה, בשל חשש ממשי להפרה של צו ההגנה או בשל סכנה גבוהה הנשקפת מהאדם שכלפיו ניתן או מתבקש הצו, כלפי בן המשפחה שלהגנתו ניתן או מתבקש הצו;

(2) האדם שכלפיו מתבקש צו בתנאי פיקוח טכנולוגי הורשע בעבר בעבירת אלימות או בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה ונסיבותיה יש הצדקה להטלת הפיקוח, והוגש נגדו כתב אישום בעבירות כאמור או שהופר צו הגנה קודם שניתן כלפיו; לעניין זה יראו גם מי שהוגש נגדו כתב אישום והתקיימו נסיבות סעיף 15(א) או (ב) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991;

(3) התקבלה הערכת מסוכנות לפי סעיף 6א או שהובאה בפני בית המשפט הערכת מסוכנות קודמת בעניינו של מי שכלפיו ניתן או מבוקש צו ההגנה; ואולם, לא תובא בפני בית המשפט הערכת מסוכנות שנערכה ביוזמת מי מהצדדים או מי מטעמם, לפי בחירתם.

(ד) בית המשפט ייתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי לאחר ששקל את הפגיעה בפרטיותו ובחופש התנועה של האדם שכלפיו ניתן או מתבקש הצו אל מול הסכנה הנשקפת לשלומו של בן המשפחה שלהגנתו ניתן או מתבקש הצו והפגיעה האפשרית בו ובשגרת חייו אם לא יינתן הצו, ונוכח כי לא ניתן להשיג את מטרת השימוש באמצעי פיקוח טכנולוגי בדרך אחרת שפגיעתה פחותה.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ג), שוכנע בית המשפט, על פי הראיות שהובאו בפניו כי יש סכנה גבוהה וממשית לחייו של בן המשפחה שלהגנתו ניתן או מתבקש צו הגנה, רשאי הוא לתת צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, מנימוקים מיוחדים

שיירשמו, גם אם לא התקיים אחד או יותר מהתנאים כאמור בסעיף קטן (ג)(2) ו-(3).

(ו) בדיון למתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי תמסור יחידת הפיקוח הטכנולוגי הודעה לבית המשפט, בתוך חמישה ימים מהמועד שבו ביקש בית המשפט לקבלה, על כל אלה:

- (1) קיומו של אמצעי פיקוח טכנולוגי פנוי;
- (2) קיומה של היתכנות טכנולוגית לשימוש באמצעי כאמור בנסיבות העניין;
- (3) המלצת משטרת ישראל שאישר קצין משטרה מוסמך בדבר טווח ההפרה וטווח האזהרה; בית המשפט רשאי לתת ליחידת הפיקוח הטכנולוגי הנחיות מיוחדות לעניין השיקולים שתשקול משטרת ישראל לעניין זה, לשם התחשבות בצרכיו של מי שכלפיו ניתן או מתבקש צו הגנה ושל בן המשפחה שלהגנתו ניתן או מתבקש הצו.

(ז) בלי לגרוע מהוראות סעיף 2(ז), צו הגנה כאמור בסעיף קטן (א) שניתן להגנתו של בן משפחה שהוא קטין, יינתן בכפוף לתנאים אלה:

- (1) אמצעי הפיקוח הטכנולוגי יופעל לגבי מקום מגוריו של הקטין או מקום אחר שירורה עליו בית המשפט;
- (2) ניתנה הסכמת הורה או אפוטרופסו של הקטין, שאינו המפוקח, ואם מלאו לקטין 14 שנים – ניתנה גם הסכמתו לצו; ואולם בית המשפט רשאי להורות על שימוש באמצעי פיקוח טכנולוגי אף ללא הסכמת הקטין, הורה או אפוטרופסו, בנסיבות מיוחדות שיירשמו.

(ח) סבר בית המשפט כי מתקיימים התנאים למתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, אך אין בנמצא אמצעי פיקוח טכנולוגי פנוי, רשאי הוא להורות על צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי מותנה, ויבהיר לצדדים את משמעות הצו; התפנה אמצעי פיקוח טכנולוגי, תודיע על כך יחידת הפיקוח הטכנולוגי לצדדים, בהתאם להוראות שיקבע השר לביטחון לאומי בתקנות.

(ט) בצו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי יורה בית המשפט מהו טווח ההפרה ומהו טווח האזהרה לעניין האיסורים הכלולים בצו, ויבהיר למפוקח את משמעות הצו, את תנאיו ואת תוצאות הפרתו, ובכלל זה את חובתו לעמוד את אמצעי הפיקוח הטכנולוגי בהתאם להוראות הצו ואת חובתו לשתף פעולה עם יחידת הפיקוח הטכנולוגי, ויבהיר את המשמעות של אי-שיתוף הפעולה מצידו.

(י) הוגשה בקשה להארכת תוקפו של צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, רשאי בית המשפט להורות על הגשת הערכת מסוכנות נוספת לפי סעיף 6א או על מסירת הודעה נוספת של יחידת הפיקוח הטכנולוגי לפי סעיף קטן (ו), אם מצא שהעדכון נדרש לשם קבלת החלטה בעניין שלפניו, בין היתר בשל שינוי הנסיבות.

(יא) הוראות סעיף זה לא יחולו על צו הגנה מפני קטין.

(יב) (1) בית המשפט יקבל מהיחידה לפיקוח טכנולוגי דיווח עיתי על מספר האמצעים הטכנולוגיים הפנויים מתוך מכסת האמצעים הטכנולוגיים שנקבעה לפי סעיף 3, אם נקבעה, באופן שייקבע בין הנהלת בתי המשפט ובין שירות בתי הסוהר;

(2) בית המשפט יקבל ממשרד הרווחה והביטחון החברתי דיווח עיתי על מספר הערכות המסוכנות הפנויות מתוך המכסה שנקבעה לפי סעיף 6ד, אם נקבעה, באופן שייקבע בין הנהלת בתי המשפט ובין משרד הרווחה והביטחון החברתי.

(א) בשירות בתי הסוהר תוקם יחידת פיקוח טכנולוגי, שתבצע את התפקידים שלהלן וכל תפקיד אחר המוטל עליה לפי חוק זה:

(1) ניטור של מקום הימצאו של מפוקח באמצעי הפיקוח הטכנולוגי שבו נעשה שימוש על פי צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי;

הקמת פיקוח ומינני תפקידים ביחידת טכנולוגי בעלי

- (2) ניטור של מקום הימצאו של בן המשפחה שלהגנתו ניתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, באמצעי הפיקוח הטכנולוגי שבו נעשה שימוש על פי הצו כאמור ;
- (3) מניעת הפרה של צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, באמצעות אזהרת המפוקח, בירור מולו, ובמקרים המתאימים – הזעקת כוח משטרה על פי נוהל שייקבע ;
- (4) הגנה על בן המשפחה שלהגנתו ניתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי ואזהרתו מפני חשש להפרת הצו, ובמקרים המתאימים – הזעקת כוח משטרה או גורם סיוע אזרחי למקום הימצאו, או שניהם, בהתאם לנסיבות העניין ;
- (5) הקמה וניהול של מאגר מידע כאמור בסעיף 3ח.
- (ב) השר לביטחון לאומי ימנה סוהר בכיר שישמש מנהל של יחידת הפיקוח הטכנולוגי ; מנהל היחידה יהיה אחראי להפעלת היחידה, להסמכת טכנאים וגורם סיוע אזרחי בהתאם להוראות סעיף 3ד, ולביצוע פעולות בקרה ופיקוח על הפעלת הפיקוח הטכנולוגי ועל פעילות החברה המפעילה.
- (ג) הנציב רשאי למנות, מקרב סוהרי שירות בתי הסוהר, מבררים לעניין חוק זה ; מברר יעמוד בקשר עם מפוקח ועם בן המשפחה שלהגנתו ניתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, בתקופת תוקפו של הצו, ויערוך בירור בעקבות חיווי שהתקבל מאמצעי פיקוח טכנולוגי, בהתאם להוראות סעיף 3ה(א) ; לשם מתן הסבר על אודות מנגנון ההפעלה של אמצעי הפיקוח הטכנולוגי ודרישות הפיקוח, רשאי המברר להיכנס למקום מגוריו של המפוקח ושל בן המשפחה שלהגנתו ניתן צו ההגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, וכן רשאי הוא לזמנם למקום שיקבע, והכול בתיאום עימם ובהסכמתם.
- (ד) הנציב רשאי למנות, מקרב סוהרי שירות בתי הסוהר, מוקדנים לעניין חוק זה, שיבצעו פעולות אלה :
- (1) מעקב אחר התראות במסך מרכז השליטה של יחידת הפיקוח הטכנולוגי בשלב כניסת מפוקח לטווח האזהרה או לטווח ההפרה, ופעולה בהתאם להוראות סעיף 3ה(ב), בעקבות חיווי שהתקבל מאמצעי פיקוח טכנולוגי ;
- (2) קבלת פניות ליחידת הפיקוח הטכנולוגי, ובכלל זה קבלת קריאות מצוקה של בן משפחה שלהגנתו ניתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי ;
- (3) מעקב אחר חיוויים ופניות לגבי אמצעי הפיקוח הטכנולוגי, ובכלל זה לגבי תקלות, ותיעוד של כל אלה.
- (ה) לשם מילוי תפקידם לפי חוק זה, יעברו מנהל היחידה, מברר או מוקדן הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות להם, ויעמדו בתנאי כשירות נוספים, והכול כפי שיקבע השר לביטחון לאומי.
- (א) מנהל היחידה רשאי להסמיך נציגים של חברה מפעילה לשם הסתייעות בהם לביצוע תפקידי היחידה לפי סעיף 3ג, כמפורט להלן :
- (1) לעניין נציג שהוא טכנאי – התקנת אמצעי פיקוח טכנולוגי, ובכלל זה בדיקת קיומה של היתכנות להתקנתו, בדיקת תקינותו של האמצעי, תיקונו והחלפתו ; לשם מילוי תפקידו רשאי הטכנאי להיכנס למקום מגוריו של המפוקח ושל בן המשפחה שלהגנתו ניתן צו ההגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי וכן רשאי הוא לזמנם למקום שיקבע לביצוע התקנת האמצעי הטכנולוגי בכל עת סבירה ובתיאום מראש ;
- (2) לעניין נציג שהוא גורם סיוע אזרחי – הגעה למקום שהותו של בן המשפחה שלהגנתו ניתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, במטרה לסייע לו להיכנס למקום בטוח.
- (ב) לא יוסמך כטכנאי או כגורם סיוע אזרחי אלא מי שמתקיימים לגביו כל אלה :
- (1) הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל ;

- (2) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת מנהל היחידה, לשמש בעל תפקיד כאמור, ולא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור;
- (3) הוא עבר הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה כפי שהורה מנהל היחידה, ובכלל זה בתחום אלימות במשפחה ושמירה על פרטיות וכבוד האדם;
- (4) הוא לא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו לפי סעיף זה ובין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו; לעניין זה – "עניין אישי" – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שכל אחד מאלה או קרובו, מנהלים או עובדים אחראים בו, או עניין של גוף שיש לכל אחד מהם חלק בהון המניות שלו, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות ההצבעה; "קרוב" – בן זוג, הורה, הורה הורה, הורה של בן זוג, ילד, אח או אחות, או אדם אחר הסמוך על שולחנו, וכן בן זוג או ילד של כל אחד מהם.
- (ג) השר לביטחון לאומי רשאי לקבוע דרישות נוספות על האמור בסעיף קטן (ב), בעניין השכלה, ניסיון או השתלמויות, ורשאי הוא לקבוע דרישות שונות לתפקידים שונים.
- (ד) עם הסמכת טכנאי או גורם הסיוע האזרחי, יביא מנהל היחידה לידיעתם את חובת הסודיות לפי סעיף 11ב, והם יחתמו על התחייבות לשמירה על סודיות המידע בהתאם לחובה כאמור.
- (ה) טכנאי או גורם הסיוע האזרחי לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שהטיפול בו יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים, כאמור בסעיף קטן (ב)(4).
- (ו) טכנאי וגורם הסיוע האזרחי יפעלו מטעם מנהל היחידה, בהתאם להנחיותיו ולהוראותיו ובפיקוחו, ולא יפעילו סמכות הכרוכה בהפעלה של שיקול דעת שניתן למנהל היחידה ולעובדיו לפי הוראות חוק זה.
- (ז) מנהל היחידה רשאי לבטל הסמכה שנתן לנציג חברה מפעילה, לאחר שנתן לנציג כאמור הזדמנות לטעון את טענותיו, אם מתקיים אחד מאלה:
- (1) ההסמכה ניתנה על יסוד מידע כוזב או שגוי;
 - (2) חדל להתקיים תנאי מהתנאים למתן ההסמכה לפי סעיף קטן (ב) או (ג);
 - (3) הוא הפר הוראה או הנחיה של מנהל היחידה לפי סעיף קטן (ו);
 - (4) הוא התנהג התנהגות שאינה הולמת את תפקידו או התרשל בתפקידו.
- (א) התקבל חיווי מאמצעי פיקוח טכנולוגי המעיד על תקלה טכנית באמצעי כאמור או על כניסה של מפקח לטווח אזהרה, רשאי מברר, לשם מניעת הפרה של צו ההגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי –
- (1) לדרוש מהמפקח למסור לו את שמו ומענו, ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;
 - (2) לדרוש מהמפקח למסור לו כל ידיעה או מסמך שעשויים לכלול מידע בנוגע לעמידתו בתנאי הצו או להפרתו, ובכלל זה לברר עימו את מקום הימצאו; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;
 - (3) להיכנס למקום הימצאו של המפקח, אשר נמצא בטווח האזהרה או במקום התקלה הטכנית, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא בהסכמת מחזיק המקום.
- (ב) התקבל חיווי מאמצעי פיקוח טכנולוגי על כניסה של מפקח לטווח אזהרה, יפעל המוקדן בהתאם למפורט להלן, והכול בהתאם לנוהל שנקבע לפי סעיף 13:
- (1) יידע את המפקח על דבר היכנסו לטווח האזהרה ויזהירו מפני הפרה של צו ההגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי;

- (2) יידע את בן המשפחה שלהגנתו ניתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי בדבר הצורך להיכנס למקום בטוח, ויודיע לגורם סיוע אזרחי להגיע למקום שהותו של בן המשפחה האמור ;
(3) יעדכן את משטרת ישראל, ככל שנדרש.

(ג) התקבל חיווי מאמצעי פיקוח טכנולוגי על כניסת המפוקח לטווח ההפרה, יודיע על כך המוקדן למשטרת ישראל.

מנהל היחידה יורה בנוהל על אופן הפעולה של בעלי תפקידים ביחידת הפיקוח הטכנולוגי ובחברה המפעילה ועל תיעוד פעולתם, ובכלל זה יקבע הוראות לעניין אופן יצירת הקשר עם מפוקח או עם בן המשפחה שלהגנתו ניתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי.

השר לביטחון לאומי, בהמלצת הגורמים המקצועיים במשרד לביטחון לאומי ובשירות בתי הסוהר, יאשר מכשיר או יישום כאמצעי פיקוח טכנולוגי, אם פגיעתו בזכויותיהם של מפוקחים אינה עולה על הנדרש לשם הגנה על בני משפחה שלהגנתם ניתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, והוא ברמת אמינות מספקת.

יחידת הפיקוח הטכנולוגי תקים ותנהל מאגר שיכלול מידע שהתקבל מאמצעי פיקוח טכנולוגיים על נתוני איכון המעידים על הפרת צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי או על כניסה לטווח אזהרה, בלבד.

מאגר המידע יהיה חסוי, לא יימסר מידע ממנו אלא לפי חוק זה ולא יחובר לרשת תקשורת מחשבים, למעט לרשת תקשורת מחשבים באחזקת שירות בתי הסוהר.

לא תתאפשר גישה למאגר המידע, למעט למורשה גישה שנקבע לפי סעיף 13(ג)(2), ובכפוף להוראות סעיף זה.

לא ייעשה שימוש במידע שבמאגר המידע אלא למטרות שלהלן, והכול במידה שאינה עולה על הנדרש בנסיבות העניין :

(1) הבטחת קיומו של צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי או הוכחת הפרתו, או מתן צו הגנה או הארכתו, בהליכים לפי חוק זה בלבד ;

(2) הליך פלילי נגד המפוקח בשל הפרת צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי או חשד להפרה כאמור, בשל ביצוע עבירת אלימות במשפחה, או עבירה אחרת כלפי בן המשפחה שלהגנתו ניתן הצו, תוך הפרת הצו, או כלפי קטין שהוא אחראי עליו, או בשל חשד לביצוע עבירה מהעבירות כאמור ;

(3) בדיקת תקינות אמצעי פיקוח טכנולוגי, תחזוקת מאגר המידע, ביצוע תיקונים והוספת תוספות ועדכונים טכנולוגיים ;

(4) ביצוע תחקיר של הנתונים השמורים במאגר המידע, ובלבד שלא יועבר מידע שעלול להוביל לזיהוי אדם ממאגר המידע ;

(5) שימוש שהאדם אשר המידע מתייחס אליו נתן את הסכמתו אליו ;

(6) לשימוש יחידת הפיקוח הטכנולוגי או משטרת ישראל, לשם הגנה בהליך משפטי בשל ביצוע תפקידן על פי דין.

(ה) לא ייעשה שימוש במידע שבמאגר המידע נגד בן משפחה שלהגנתו ניתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי.

(ו) המידע שבמאגר המידע יישמר לתקופה המזערית הנדרשת לשם יישום הוראות חוק זה בעניין צווי הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, כפי שיקבע שר המשפטים בתקנות.

(ז) על אף האמור בסעיף קטן (ג), נדרשה גישה למאגר המידע לשם תחזוקה, תיקונים, הוספת תוספות או עדכונים טכנולוגיים, תותר הגישה למאגר לשם כך גם לבעלי מקצוע שאושרו מראש בידי ראש ענף ביטחון מידע בשירות בתי הסוהר או מי מטעמו.

אמצעי הפיקוח הטכנולוגי, המידע המתקבל ממנו למאגר המידע כאמור בסעיף 3(א) והתקשורת בין אמצעי הפיקוח הטכנולוגי למאגר המידע, יאובטחו ברמת אבטחה גבוהה לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.

הנחיות לבעלי תפקידים ביחידת הפיקוח הטכנולוגי ולנציגי חברה מפעילה אישור אמצעי פיקוח טכנולוגי

מאגר מידע

אבטחת המידע

השר לביטחון לאומי, בהסכמת שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור הוועדה לביטחון לאומי של הכנסת, יקבע בצו מספר מרבי של אמצעי פיקוח טכנולוגי שניתן להורות על שימוש בהם לפי חוק זה, שיעלה על המספר המרבי שנקבע במכסה הקודמת, אם נקבעה מכסה כאמור.

מכסת אמצעים לפיקוח טכנולוגי

4. (א) בית המשפט רשאי לתת צו הגנה במעמד צד אחד; ניתן צו במעמד צד אחד יתקיים הדיון בנוכחות שני הצדדים בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבעה ימים מיום מתן הצו.

סדרי דין

(ב) נקבע דיון כאמור בסעיף קטן (א), רשאי בית המשפט להאריך את תקפו של הצו כאמור בסעיף 5, לבטלו או להכניס בו שינויים, אף אם מי שמחוייב בצו לא התייצב לדיון.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), צו כאמור בסעיף 3(3) וצו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי לפי סעיף 3ב יינתנו רק במעמד שני הצדדים, אלא אם כן הוזמן המשיב כדין ולא התייצב לדיון.

(ד) בית המשפט לא ידחה בקשה למתן צו הגנה אלא לאחר שנתן למבקש או לבא כוחו הזדמנות להשמיע את טענותיו בעל פה, אלא אם כן ראה שמתקיימות נסיבות חריגות ומטעמים שיירשמו.

תקופת תוקף

5. (א) תקפו של צו הגנה לא יעלה על שלושה חדשים; בית המשפט רשאי להאריך את תקפו של הצו מפעם לפעם, ובלבד שהתקופה הכוללת לא תעלה על ששה חדשים; ואולם, מנימוקים מיוחדים שיפורטו בהחלטתו, רשאי הוא להאריך את תוקפו של הצו לתקופה כוללת שלא תעלה על שנה אחת וכן, מנימוקים מיוחדים כאמור, רשאי בית המשפט להאריך את תוקפו של צו הגנה לתקופה כוללת שלא תעלה על שנה אחת נוספת.

(1א) ניתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי לפי סעיף 3ב(ה), ללא הבאת הערכת מסוכנות בפני בית המשפט, יעמוד תנאי הפיקוח הטכנולוגי בתוקפו לתקופה שלא תעלה על עשרה ימים, ורשאי בית המשפט להאריך את התנאי לתקופה אחת נוספת שלא תעלה על שישה ימים; התקבלה הערכת מסוכנות בתוך התקופות כאמור, וסבר בית המשפט שמתקיימים התנאים שבסעיף 3ב(ג)(1), רשאי הוא להורות על הארכת הצו לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים ויחולו הוראות סעיף קטן (א).

(ב) איסור נשיאה והחזקה של נשק כאמור בסעיף 2ב ימשיך לעמוד בתוקפו גם לאחר פקיעת תוקפו של צו ההגנה, כל עוד לא בוטל על ידי בית המשפט לפי בקשת המחויב בצו, ולגבי מי שנמנה עם הכוחות הסדירים או עם כוחות המילואים של צבא הגנה לישראל גם לפי בקשת מפקד יחידה בדרגת סגן אלוף ומעלה; הדיון בבקשה לפי סעיף קטן זה יתקיים במעמד שני הצדדים; לדיון לפי בקשת מפקד יחידה כאמור, יוזמן גם המחויב בצו.

(ג) תנאים והסדרים שבהם הותרו נשיאה והחזקה של נשק כאמור בסעיף 2ה, יעמדו בתוקפם כל עוד לא בוטלו על ידי בית המשפט לפי בקשת המחויב בצו, ולגבי מי שנמנה עם הכוחות הסדירים או כוחות המילואים של צבא הגנה לישראל גם לפי בקשת מפקד יחידה שהוא בדרגת סגן אלוף ומעלה; הדיון בבקשה לפי סעיף קטן זה יתקיים במעמד שני הצדדים כאמור בסעיף קטן (ב).

(ד) התקיים דיון בבקשה לביטול האיסור או לביטול התנאים וההסדרים לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג) לא ידון בית המשפט בבקשה חוזרת בעניינים אלו אלא לאחר שעברו שישה חודשים מיום מתן ההחלטה בדיון הקודם.

(ה) (1) נעתר בית המשפט לבקשה לביטול האיסור או לביטול התנאים וההסדרים לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג), לא יוחזר הנשק למחויב בצו, אלא לאחר הצגת רישיון תקף שנתקבל לפי חוק כלי היריה, אם רישיון כזה נדרש לשם נשיאתו או החזקתו של הנשק;

(2) אין בביטול האיסור לשאת או להחזיק נשק על ידי בית המשפט לפי סעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של פקיד הרישוי לפי סעיף 12 לחוק כלי היריה.

תסקיר

6. לצורך הליך על פי סעיף 4(ב) או סעיף 5(ב) או (ג) רשאי בית המשפט לצוות על עובד סוציאלי כמשמעותו בסעיף 2(ז)(1) או בסעיף 3, לפי העניין, להכין תסקיר בכתב עד למועד שיקבע בכל דבר הקשור למתן צו הגנה, והוראות חוק הסעד (סדרי דין בענייני

קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955, יחולו בשינויים המחוייבים על הכנתו, אף אם התסקיר נתבקש לגבי מי שאינו כלול בחוק האמור.

- הערכת מסוכנות 6א. (א) בלי לגרוע מסמכויות בית המשפט לפי חוק זה, מצא בית המשפט כי מתקיימים לכאורה התנאים שבסעיף 3ב(ג)(1) ו-2), או שמתקיימות הנסיבות שבסעיף 3ב(ה) וטרם הוצגה הערכת מסוכנות בעניינו של מי שכלפיו מבוקש צו ההגנה בפני בית המשפט, ובית המשפט ביקש לבחון אפשרות לתת צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, יורה בית המשפט כי מעריך מסוכנות יבצע הערכת מסוכנות של מי שכלפיו ניתן או מבוקש צו ההגנה; הורה בית המשפט כאמור, יגיש מעריך המסוכנות לבית המשפט את הערכת המסוכנות בתוך עשרה ימים מיום ההוראה כאמור, או במועד מאוחר יותר כפי שהורה בית המשפט.
- (ב) הוראה לפי סעיף קטן (א) לקבלת הערכת מסוכנות תינתן בכפוף לכך שיש מכסה פנויה למתן הערכת מסוכנות, בהתאם למכסה שנקבעה לפי סעיף 6ד, אם נקבעה.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), נתן בית המשפט צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי לפי סעיף 3ב(ה), יבצע מעריך מסוכנות הערכת מסוכנות כאמור בסעיף קטן (א) ויגישה לבית המשפט בתוך עשרה ימים מיום שניתן הצו; בית המשפט רשאי להאריך את התקופה להגשת הערכת מסוכנות בשישה ימים נוספים.
- (ד) בית המשפט יבהיר לצדדים את הדרישה להתייצב בפני מעריך המסוכנות בהתאם למועד, למקום ולאופן שיקבע מעריך המסוכנות ואת חובתם לשתף עימו פעולה; לא התייצב מי שכלפיו מבוקש או ניתן הצו בהתאם לאמור, יודיע על כך מעריך המסוכנות לבית המשפט, ותקום חזקה כי נשקפת ממנו סכנה גבוהה לבן המשפחה שלהגנתו מבוקש או ניתן הצו, זולת אם שוכנע בית המשפט אחרת, בנסיבות העניין.
- (ה) בית המשפט רשאי להחליט אם למסור העתק של ממצאי הערכת המסוכנות לבעלי הדין, ורשאי הוא להחליט שלא למסור, כולם או חלקם, למי מהצדדים, מטעמים שיירשמו, או למסור במועד מאוחר יותר.
- (ו) בית המשפט רשאי לבקש ממעריך המסוכנות שערך את הערכת המסוכנות, הסבר או השלמה לאמור בה.
- (ז) לא יעשה שימוש בהערכת מסוכנות שהוגשה לבית המשפט אלא לעניין חוק זה, והיא לא תתקבל כראיה בהליך משפטי אחר, למעט בבקשות למתן צו הגנה לפי חוק זה.
- (ח) על אף האמור בסעיף קטן (ז), מעריך מסוכנות רשאי להעביר מידע לעובד סוציאלי לפי חוק, לקצין מבחן כמשמעותו בפקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, ולעובד סוציאלי מגייס ומעריך כהגדרתו בסעיף 2א אשר יהיו רשאים לעשות במידע שימוש, והכול לשם מילוי תפקידם לפי חוק, בקשר לאדם מסוים או לילדיו הקטינים, ובמידה שאינה עולה על הנדרש.
- (ט) קיבל בית המשפט הערכת מסוכנות כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 26(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.
- 6ב. (א) לשם ביצוע הערכות מסוכנות, ימנה שר הרווחה והביטחון החברתי (בסעיף זה – השר) מעריכי מסוכנות, ובלבד שיהיו עובדי מדינה, שתפקידם לערוך הערכות מסוכנות; השר יקבע בתקנות תנאי סף למינוי מעריכי מסוכנות, ובכלל זה הסדר ניגוד עניינים ודרישות היעדר עבר פלילי ומשמעתי; כמו כן רשאי הוא לקבוע בתקנות הוראות בעניין הכשירות והמומחיות הנדרשים ממעריך מסוכנות, ובכלל זה מומחיות בתחום האלימות במשפחה, השכלה והכשרה, ניסיון מקצועי, השתלמויות ובחינות.
- (ב) לא ימונה אדם למעריך מסוכנות אלא אם כן הוא בעל הכשרה וכישורים באבחון ובטיפול בתחום אלימות במשפחה, והכול כפי שקבע השר בתקנות.
- (ג) השר רשאי לבטל מינוי של מעריך מסוכנות אם חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים למינוי, ובכלל זה אם מעריך המסוכנות הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, או אם יש נסיבות אחרות שבשלן אין הוא ראוי להיות מעריך מסוכנות.

(ד) השר רשאי להתלות את המינוי של מעריך מסוכנות אם נגד מעריך המסוכנות תלוי ועומד הליך פלילי או משמעותי, אם מצא כי בנסיבות העניין אין הוא ראוי לשמש מעריך מסוכנות.

(ה) החלטת השר בעניין ביטול או התליה לפי סעיף זה לא תינתן אלא לאחר שניתנה למעריך המסוכנות הזדמנות לטעון את טענותיו.

על אף האמור בכל דין ובכפוף להוראות לפי סעיף זה, לשם ביצוע הערכת מסוכנות כאמור בסעיף 6א, רשאי מעריך המסוכנות לקבל מידע כמפורט להלן, אם המידע הוא בקשר לבן המשפחה שכלפיו ניתן או מבוקש צו ההגנה, ומי שברשותו מידע כאמור חייב למוסרו בהקדם האפשרי על פי דרישת מעריך המסוכנות:

(1) מידע כאמור בחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019;

(2) כתבי אישום, הכרעות דין, גזרי דין ופרוטוקולים בהליכים לגבי מי שכלפיו ניתן או מבוקש צו ההגנה בעבירות אלימות במשפחה, וכן מסמכים הנדרשים להערכת מסוכנות והנוגעים להליכים לפני ועדת שחרורים כהגדרתה בחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001, או ועדה לעיון בעונש כמשמעותה בפרק שני לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;

(3) צווי הגנה, וצווי מניעת הטרדה מאיימת שניתנו לפי חוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001, שניתנו בעניינו של מי שכלפיו ניתן או מבוקש צו ההגנה, ומידע על הפרות שלהם, ובכלל זה מידע על הפרות של צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי;

(4) דוחות סוציאליים שנערכו לפי כל דין, לרבות תסקיר מעובד סוציאלי לפי חוק וכל מידע בעניינים סוציאליים אחרים, תסקירי שירות מבחן, למעט תסקירים לגבי מצבו של נפגע עבירה כאמור בסעיף 187 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982;

(5) הערכות מסוכנות קודמות שנעשו בעניינו של מי שכלפיו ניתן או מבוקש צו ההגנה, לרבות ההערכה על אודות מסוכנותו שבוצעה בעת שהותו כאסיר, והערכת מסוכנות לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006;

(6) מידע רפואי כהגדרתו בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996, הנדרש להערכת המסוכנות.

שר הרווחה והביטחון החברתי, בהסכמת שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור הוועדה לביטחון לאומי של הכנסת, רשאי לקבוע בצו מכסה של המספר המרבי של הערכות מסוכנות שיהיה ניתן להעביר לבית המשפט בכל שנה, ובלבד שלא יפחת מהמכסה שקבע בשנה שקדמה לה, וכן רשאי הוא לקבוע בדרך האמורה מכסה מתוך המכסה כאמור, לתקופה מסוימת, של הערכות מסוכנות לשם החלטה בדבר צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי.

(א) (בוטל)

(ב) הוגשה תלונה במשטרה על הפרת צו הגנה הכולל איסור לפי סעיף 2(א)(1) או (4), או התקבל חיווי מאמצעי פיקוח טכנולוגי על הפרת צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי בהתאם לדיווח שהעבירה יחידת הפיקוח הטכנולוגי למשטרת ישראל, רשאי שוטר לעצור את המפר; החלטה שלא לעצור את המפר תינתן על ידי הקצין הממונה, בכתב ובצירוף נימוקים, ובהעדרו – על ידי ממלא מקומו; לעניין זה, "הקצין הממונה" – הקצין הממונה על החקירות בתחנת המשטרה.

(ג) לא תהיה זו הגנה טובה למי שהפר צו הגנה שבני משפחתו לא עמדו על קיומו או על הפעלת הוראות החוק בשל הפרתו.

(ד) הופר צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, תמסור יחידת הפיקוח הטכנולוגי דיווח על כך לבית המשפט ותצרף תיעוד המעיד על ההפרה; קיבל בית המשפט דיווח על הפרת צו הגנה כאמור וצו ההגנה עודנו בתוקף, רשאי הוא לבקש את תגובת הצדדים או לקבוע דיון כדי לבחון את צו ההגנה, תנאיו והצורך בהארכתו.

(ה) ניתנה החלטה של בית משפט על מעצרו של המפוקח, תדווח יחידת הפיקוח הטכנולוגי לבית המשפט על מעצרו של המפוקח ועל הסרת אמצעי הפיקוח הטכנולוגי לתקופת החזקתו במשמורת חוקית; עם שחרורו ממשמורת חוקית

סמכות המסוכנות מידע מעריך לקבל

מכסת מסוכנות הערכות

הפרת צו

ואם צו ההגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי עודנו בתוקף, תתקין יחידת הפיקוח את האמצעי הטכנולוגי על גופו של המחויב בצו.

- דיני ראיות 8. (א) בהליך על פי חוק זה לא יחולו הוראות סעיפים 3 ו-4 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.
- דרכי המצאה 9. (ב) הוראות סעיף 8 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995, יחולו על בית משפט השלום הדין בתובענה על פי חוק זה.
- סמכות 10. (ב) כתבי בית-דין וצווים על פי חוק זה יומצאו על ידי פקיד בית המשפט, או על ידי מי שהוסמך בכתב בידי בית המשפט או מנהל בתי המשפט; ואולם לא יוסמך לכך בן משפחתו של צד בהליך או כל אדם מטעמו, למעט עורך דינו אם זה הסכים לכך.
- הוצאות ופיצויים בפניית סרק 11. (א) בהליך על פי חוק זה בית משפט לא יימנע מלדון או מלתת סעד בענין, מחמת זה בלבד שהענין מתברר בהליך אחר, שנטענה טענה של העדר סמכות מקומית או שאדם התנה על זכותו על פי חוק.
- חובת יידוע 11א. (א) דחה בית המשפט בקשה למתן צו הגנה וקבע כי היא קנטרנית, רשאי הוא להטיל על מי שביקש צו הגנה את אלה או חלק מהם:
- (1) הוצאות לטובת המדינה ולצד שנפגע, בשיעור שימצא לנכון;
 - (2) פיצוי נאות למי שנפגע מהגשת הבקשה.
- (א) בסעיף זה – "מחלקה לשירותים חברתיים" – כמשמעותה בחוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958; "עבירה" – עבירה לפי סעיפים 329, 333 עד 345, 348, 377 ו-382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
- (ב) רופא, אחות, עובד חינוך, עובד סוציאלי, שוטר, פסיכולוג, קרימינולוג קליני, עוסק במקצוע פרה-רפואי, עורך דין, איש דת או טוען רבני, שעקב טיפול או ייעוץ שנתן לאדם במסגרת עיסוקו במקצועו או בתפקידו, היה לו יסוד סביר לחשוב כי זה מקרוב נעברה עבירה באותו אדם (בסעיף זה – המטופל) על ידי בן זוגו או על ידי מי שהיה בן זוגו בעבר, יידע את המטופל על כך שבאפשרותו לפנות לתחנת משטרה, למחלקה לשירותים חברתיים או למרכז לטיפול ולמניעת אלימות במשפחה מטעם המחלקה לשירותים חברתיים, וייתן לו כתובת ומספר טלפון של המקומות האמורים הקרובים למקום מגוריו של המטופל.
- (ג) השר האחראי, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור הועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת, יקבע הוראות לביצוע סעיף קטן (ב) ולתיעוד פעולות שנעשו לביצועו; בסעיף קטן זה, "השר האחראי" –
- (1) לענין רופאים, אחיות, פסיכולוגים, עובדים סוציאליים במערכת הבריאות, קרימינולוגים קליניים ועוסקים במקצועות פרה-רפואיים – שר הבריאות;
 - (2) לענין עובדי חינוך – שר החינוך;
 - (3) לענין עובדים סוציאליים, למעט עובדים סוציאליים במערכת הבריאות – שר העבודה והרווחה;
 - (4) לענין שוטרים – השר לביטחון הפנים;
 - (5) לענין אנשי דת וטוענים רבניים – השר לענייני דתות.
- (ד) המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין, באישור שר המשפטים והועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת, תתקין כללים לביצוע סעיף קטן (ב) ולתיעוד פעולות שנעשו לביצועו לענין עורכי דין.
- חובת סודיות 11ב. אדם שהגיע אליו מידע לפי הוראות חוק זה, תוך כדי מילוי תפקידו או במהלך עבודתו, ישמרנו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לפי הוראות חוק זה או לפי צו בית משפט; העובר על הוראות סעיף זה, דינו – מאסר שלוש שנים.
- שמירת דינים 12. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן.
- ביצוע ותקנות 13. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
- (ב) השר לענייני דתות, בהסכמת שר המשפטים, יתקין תקנות, כפי שהותקנו לפי סעיף קטן (א), לכל בית דין דתי, בהתאמות הנדרשות.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) –

(1) השר לביטחון לאומי ממונה על ביצוע סעיפים 33 עד 33 ו-33, והוא רשאי, בהסכמת שר המשפטים, להתקין תקנות לביצוע סעיפים 33 עד 33 ;

(2) שר המשפטים, בהסכמת השר לביטחון לאומי ובאישור הוועדה לביטחון לאומי של הכנסת, רשאי להתקין תקנות לפי סעיף 33, ובכלל זה לעניין אופן החזקתו ושמירתו של מידע במאגר המידע, אופן הבקרה על פעולות המבוצעות בו, מורשי הגישה למידע הכלול במאגר המידע שהגישה למאגר דרושה לשם מילוי תפקידם וההגבלות שיחולו עליהם בשים לב לרגישות המידע ולהיקפו ;

(3) שר הרווחה והביטחון החברתי ממונה על ביצוע סעיפים 6א עד 6ד, והוא רשאי, בהסכמת שר המשפטים, להתקין תקנות לביצועם.

14. בחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, אחרי סעיף 3 יבוא: "צו הגנה 3א. בית המשפט הדן בעניינו של קטין רשאי, אם ראה צורך בכך, לתת צו הגנה על פי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991".

תיקון חוק הנוער
(טיפול והשגחה)

15. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, בסעיף 44 בסופו, יבוא "כן רשאי בית המשפט לתת צו הגנה כאמור בחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991".

תיקון חוק סדר
הדין הפלילי

16. תחילתו של חוק זה תשעים ימים מיום פרסומו.

תחילה

חוק מניעת הטרדה מאיימת, תשס"ב-2001
תוכן עניינים

87	מטרה	סעיף 1
87	הטרדה מאיימת מהי?	סעיף 2
87	הגדרות	סעיף 3
88	צו מניעת הטרדה מאיימת	סעיף 4
88	הוראות הצו	סעיף 5
89	תקופת תוקף	סעיף 6
89	סדרי דין	סעיף 7
89	הפרת צו	סעיף 8
89	הוצאות ופיצויים בפניית סרק	סעיף 9
89	סמכות	סעיף 10
89	שמירת דינים	סעיף 11
89	ביצוע ותקנות	סעיף 12
89	תיקון חוק הנוער	סעיף 13
90	תיקון חוק למניעת אלימות במשפחה מס' 6	סעיף 14

1. מטרת חוק זה היא להגן על אדם מפני פגיעה בשלוות חייו, בפרטיותו, בחירותו או בגופו, בידי אדם אחר שנקט נגדו הטרדה מאיימת או שפגע בגופו.
2. (א) הטרדה מאיימת היא הטרדתו של אדם בידי אחר בכל דרך שהיא או נקיטת איומים כלפיו, בנסיבות הנותנות בסיס סביר להניח כי המטריד או המאיים עלול לשוב ולפגוע בשלוות חייו, בפרטיותו או בחירותו של האדם או כי הוא עלול לפגוע בגופו.

הטרדה מאיימת – מהי?

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), הטרדה מאיימת כלפי אדם יכול שתהא, בין השאר, באחד מאלה:

- (1) בבילוש, במארב או בהתחקות אחר תנועותיו או מעשיו, או בפגיעה בפרטיותו בכל דרך אחרת;
- (2) בנקיטת איומים בפגיעה בו או במאיים עצמו;
- (3) ביצירת קשר עמו בעל פה, בכתב או בכל אמצעי אחר;
- (4) בפגיעה ברכושו, בשמו הטוב, או בחופש התנועה שלו;
- (5) בעיסוק בשמירה בבית משותף בניגוד להוראות לפי חוק הגבלת שירותי שמירה בבתים משותפים, התשס"ט-2008.

(תיקון מס' 2)
תשס"ט-2008

(ג) לענין חוק זה אחת היא אם המעשים המפורטים בסעיפים קטנים (א) או (ב) נעשו כלפי האדם או כלפי אדם אחר הקרוב לו, בין במפורש ובין במשתמע, בין במישרין ובין בעקיפין.

3. בחוק זה –

הגדרות

"בית משפט" – בית משפט שלום, וכן כל אחד מאלה:

- (1) לענין נפגע שהוא בן משפחה של הפוגע – גם בית משפט ובית דין המוסמכים לדון לפי חוק למניעת אלימות במשפחה;
- (2) לענין פוגע או נפגע שהוא קטין ושבת משפט לנוער דן בענינו לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) – גם בית משפט לנוער;
- "בית משפט לנוער" – כהגדרתו בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971;
- "בן משפחה" – כהגדרתו בחוק למניעת אלימות במשפחה, וכל מונח בהגדרה האמורה יפורש לפי החוק האמור;
- "חוק הנוער (טיפול והשגחה)" – חוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך-1960;
- "חוק כלי היריה" – חוק כלי היריה, תש"ט-1949;
- "חוק למניעת אלימות במשפחה" – חוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991;

"נפגע" – מי שהתקיים בו אחד מאלה:

- (1) ננקטה נגדו הטרדה מאיימת;
 - (2) הוא מצוי בסכנה כמפורט בסעיף 4(ב)(1);
 - (3) אדם עלול לבצע בו עבירת מין כאמור בסעיף 4(ב)(1);
 - (4) בוצע בו מעשה כאמור בסעיף 4(ב)(2);
- ולענין נפגע שהוא קטין – גם מי שאחראי עליו על פי דין;
- "פוגע" – מי שנקט הטרדה מאיימת או שמתקיים בו אחד התנאים המפורטים בסעיף 4(ב)(1) או (2);
- "צו מניעת הטרדה מאיימת" – צו כאמור בסעיף 4(א) או (ב);
- "קטין" – אדם שטרם מלאו לו שמונה עשרה שנים;

"רשות ביטחון" – משטרת ישראל, הרשות להגנה על עדים, משמר הכנסת כמשמעותו בחוק משכן הכנסת ורחבתו, תשכ"ח-1968, צבא הגנה לישראל, שירות הביטחון הכללי ושירות בתי הסוהר.

(תיקון מס' 3)
תשס"ט-2008

4. (א) נוכח בית המשפט כי אדם נקט הטרדה מאיימת, רשאי הוא להורות לאותו אדם בצו להימנע מעשות מעשה מן המעשים המפורטים בסעיף 5(א)(1) עד (4), ואם נוכח כי ההטרדה המאיימת נעשתה בנסיבות שבהן יש חשש לפגיעה ממשית בשלוות חייו של אדם אחר או להמשך פגיעה כאמור, רשאי הוא להורות לאותו אדם בצו גם להימנע מעשות מעשה מן המעשים המפורטים בסעיף 5(א)(5) ו-(6).

(ב) נוכח בית המשפט כי אדם התנהג או פגע באחר כאמור בפסקאות (1) או (2), רשאי הוא להורות לאותו אדם בצו להימנע מעשות מעשה מן המעשים המפורטים בסעיף 5(א)(1) עד (6):

- (1) התנהגותו של האדם, לרבות התנהגות כאמור בסעיף קטן (א), נותנת בסיס סביר להניח, כי הוא מהווה סכנה גופנית ממשית לאדם אחר או כי הוא עלול לבצע בו עבירת מין;
- (2) סמוך לפני הגשת הבקשה פגע בגופו של אדם אחר, ביצע עבירת מין באדם אחר או כלא אדם אחר שלא כדין.
- (ג) הוראות סעיפים קטנים (א) או (ב) לא יחולו אם נוכח בית המשפט כי המעשה שבשלו מתבקש צו מניעת הטרדה מאיימת נעשה בנסיבות שמהוות הגנה טובה במשפט פלילי או אזרחי בשל פגיעה בפרטיות, בהתאם להוראות סעיף 18(2)(ב) עד (ד) או (3) לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981, או בנסיבות שמהוות פטור מאחריות בהתאם להוראות סעיף 19 לחוק האמור.

(ד) אלה רשאים לבקש צו מניעת הטרדה מאיימת:

- (1) הנפגע או אדם מטעמו של הנפגע;
- (2) היועץ המשפטי לממשלה או נציגו;
- (3) תובע משטרתי;
- (4) עובד סוציאלי שהתמנה על פי חוק הנוער (טיפול והשגחה).

(תיקון מס' 2)
תשנ"א-2010

5. (א) צו מניעת הטרדה מאיימת יאסור, בכפוף להוראות סעיף 4, על הפוגע לעשות את אלה, כולם או מקצתם, ויכול שיסווג בתנאים:

- (1) להטריד את הנפגע, בכל דרך ובכל מקום;
 - (2) לאיים על הנפגע;
 - (3) לבלוש אחר הנפגע, לארוב לו, להתחקות אחר תנועותיו או מעשיו, או לפגוע בפרטיותו בכל דרך אחרת;
 - (4) ליצור עם הנפגע כל קשר בעל פה, בכתב, או בכל אמצעי אחר;
 - (5) להימצא במרחק מסוים מדירת מגוריו, מרכבו, ממקום עבודתו או ממקום לימודיו של הנפגע או ממקום אחר שהנפגע נוהג להימצא בו בקביעות;
 - (6) לשאת או להחזיק נשק, לרבות נשק שניתן לו מטעם רשות ביטחון או רשות אחרת מרשויות המדינה;
 - והכל בין כלפי הנפגע ובין כלפי אדם אחר הקרוב לו, בין במפורש ובין במשתמע, בין במישרין ובין בעקיפין.
- (ב) ניתן צו מניעת הטרדה מאיימת הכולל איסור כאמור בסעיף קטן (א)(6)

הוראות הצו

(1) רשאי בית המשפט במעמד מתן הצו להורות על תפיסת נשקו של המחויב בצו, לאלתר;

(2) ימסור בית המשפט לגורמים אלה הודעה על מתן הצו:

- (א) פקיד הרישוי, כהגדרתו בחוק כלי היריה;
- (ב) משטרת ישראל;
- (ג) צבא הגנה לישראל – אם המחויב בצו נמנה עם כוחות המילואים של צבא הגנה לישראל, או אם נמסר לו נשק מטעם צבא הגנה לישראל או בהסכמתו כדי להחזיקו, לרבות נשק שנמסר לו לפי תעודת הרשאה כאמור בסעיף 5(ג) לחוק כלי היריה;
- (ד) רשות ביטחון – רשות הביטחון שעמה נמנה המחויב בצו.

(3) לענין מחויב בצו כמשמעותו בפסקה (2)(ג) או (ד), או אדם שהנשק משמש אותו במסגרת עבודתו אצל בעל רישיון מיוחד או במפעל ראוי, רשאי הממונה על המחויב בצו, בין ביוזמתו ובין לבקשת המחויב בצו, להגיש בקשה מנומקת בכתב לבית המשפט לגבי המשך ההחזקה והנשיאה של הנשק על ידי המחויב בצו; לענין זה, "בעל רישיון מיוחד", "מפעל ראוי" ו"הממונה" – כהגדרתם בסעיף 2(א)(2) ו-(3) לחוק למניעת אלימות במשפחה.

(ג) ניתן צו מניעת הטרדה מאיימת לפי סעיף 4(א) סיפה או 4(ב), שאינו כולל איסור כאמור בסעיף קטן (א)(6), יפרש בית המשפט בהחלטתו את הנימוקים לאי הכללת האיסור בצו.

(ד) צו מניעת הטרדה מאיימת יכול שיכיל גם דרישה לערובה הן לקיומו והן להתנהגות טובה, או כל הוראה אחרת הדרושה, לדעת בית המשפט, להבטחת שלומו וביטחונו של הנפגע או של אדם אחר הקרוב לו, ויכול שיכיל גם הוראות בדבר הסידורים הנדרשים כתוצאה ממתן הצו.

(ה) תנאי הערובה כאמור בסעיף קטן (ד), לרבות חילוטה, יפורטו בצו מניעת הטרדה מאיימת.

6. תוקפו של צו מניעת הטרדה מאיימת לא יעלה על שישה חודשים; בית המשפט רשאי להאריך ולחזור ולהאריך את תוקפו של הצו, ובלבד שהתקופה הכוללת לא תעלה על שנה, ואולם מנימוקים מיוחדים שיפורטו בהחלטתו, רשאי הוא להאריך ולחזור ולהאריך את תוקפו של הצו לתקופה כוללת שלא תעלה על שנתיים.

7. (א) בית משפט רשאי לתת צו מניעת הטרדה מאיימת במעמד צד אחד, אם הוא סבור כי הדבר דרוש לשם הגנה מיידית על שלומו של הנפגע, או כשהמשיב הוזמן כדין ולא התייצב לדיון.

(ב) ניתן צו מניעת הטרדה מאיימת במעמד צד אחד, יתקיים הדיון בנוכחות שני הצדדים בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבעה ימים מיום מתן הצו.

(ג) נקבע דיון כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי בית המשפט להאריך את תוקפו של הצו, לבטלו או להכניס בו שינויים, אף אם מי שמחויב בצו לא התייצב לדיון.

(ד) דיון בבקשה לפי סעיף 5(ב)(3) יתקיים במעמד שני הצדדים ובמעמד נציג בעל הרישיון המיוחד, המפעל הראוי או רשות הביטחון, לפי הענין.

(ה) בית המשפט לא ידחה בקשה למתן צו מניעת הטרדה מאיימת אלא לאחר שנתן למבקש או לבא כוחו הזדמנות להשמיע את טענותיו בעל פה, אלא אם כן ראה שמתקיימות נסיבות חריגות ומטעמים שיירשמו.

8. (א) הוגשה תלונה במשטרה על הפרת צו מניעת הטרדה מאיימת רשאי שוטר לעצור את המפר.

(ב) לא תהא זו הגנה טובה למי שהפר את צו מניעת הטרדה מאיימת, שהנפגע או אדם אחר הקרוב לו, לא עמדו על קיומו או על הפעלת הוראות החוק בשל הפרתו.

9. דחה בית משפט בקשה למתן צו מניעת הטרדה מאיימת וקבע כי היא קנטרנית, רשאי הוא להטיל על מי שביקש את הצו את אלה או חלק מהם:

(1) הוצאות לטובת המדינה ולטובת צד שנפגע, בשיעור שימצא לנכון;

(2) פיצוי נאות למי שנפגע מהגשת הבקשה.

10. בהליך על פי חוק זה בית משפט לא יימנע מלדון או מלהחליט בבקשה לתת צו לפי סעיף 4, מחמת זה בלבד שהענין מתברר בהליך אחר, שנענה טענה של העדר סמכות מקומית או שאדם התנה על זכותו על פי חוק.

11. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן.

12. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין, באישור הועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת, תקנות בכל הנוגע לביצועו.

13. בחוק הנוער (טיפול והשגחה), בסעיף 3א –

(1) בכותרת השוליים, אחרי "צו הגנה" יבוא "וצו למניעת הטרדה מאיימת";

(2) בסופו יבוא "וכן לתת צו מניעת הטרדה מאיימת על פי חוק מניעת

תקופת תוקף

סדרי דין

(תיקון מס' 1)
תשס"ח-2008

הפרת צו

הוצאות ופיצויים
בפניית סרק

סמכות

שמירת דינים

ביצוע ותקנות

תיקון חוק הנוער
(טיפול והשגחה) –
מס' 15

הטרדה מאיימת, תשס"ב-2001."

14. בחוק למניעת אלימות במשפחה –

(1) בסעיף 2, אחרי סעיף קטן (ח) יבוא :

"(ח1) בית משפט הדין בבקשה למתן צו הגנה לפי הוראות חוק זה, רשאי לתת גם צו מניעת הטרדה מאיימת לאדם, לענין בן משפחתו, בהתאם להוראות חוק מניעת הטרדה מאיימת, תשס"ב-2001."

(2) במקום סעיף 10 יבוא :

"סמכות

10. בהליך על פי חוק זה בית משפט לא יימנע מלדון או מלתת סעד בענין, מחמת זה בלבד שהענין מתברר בהליך אחר, שנטענה טענה של העדר סמכות מקומית או שאדם התנה על זכותו על פי חוק."

תיקון חוק למניעת
אלימות במשפחה –
מס' 6

חוק שיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין-לאומית), תשכ"ט-1969
תוכן עניינים

92	סמכות בית המשפט לענייני משפחה ובתי הדין הדתיים	סעיף 1
92	סמכות בית המשפט לענייני משפחה מבחינה בין-לאומית	סעיף 2
93	התרת נישואין של בני זוג שלפחות אחד מהם בן דת מוכרת	סעיף 3
93	הוראות שלא יחולו	סעיף 4
93	ברירת הדין בבית המשפט לענייני משפחה	סעיף 5
94	הגדרות	סעיף 6
95	ביצוע ותקנות	סעיף 7
94	שמירת דינים	סעיף 8

- סמכות המשפט משפחה ובתי הדין הדתיים
1. בית לענייני משפחה (א)
- ענייני התרת נישואין שאינם בשיפוטו הייחודי של בית דין דתי יהיו בשיפוטו של בית המשפט לענייני משפחה (בחוק זה – בית המשפט) אלא אם כן על פי הוראות חוק זה נתונה סמכות השיפוט לבית דין דתי.
- חוק זה לא יחול אם שני בני הזוג יהודים, מוסלמים, דרוזים או בני אחת העדות הנוצריות המקיימות בישראל בית דין דתי, למעט במקרים האלה:
- (1) שני בני הזוג הם בני עדה נוצרית אחת המקיימת בישראל בית דין דתי ואולם לאותו בית דין אין סמכות שיפוט מבחינה בין-לאומית להתיר את נישואיהם;
- (2) שני בני הזוג הם בני עדה דתית אחת, למעט יהודים, ואולם לבית הדין הדתי הנוגע בדבר אין סמכות שיפוט מבחינה בין-לאומית להתיר את נישואיהם, ובלבד שראש בית הדין הודיע, בהודעה כללית לנשיא בית המשפט העליון, כי אינו מתנגד להחלת הוראות חוק זה במקרים אלה.
2. בית המשפט מוסמך לדון בענייני התרת נישואין, לפי סעיף 1, בהתקיים אחת הזיקות האלה:
- (1) מקום מושבו של המשיב בישראל;
- (2) שני בני הזוג הם אזרחים ישראלים;
- (3) מקום מושבו של המבקש בישראל, ובלבד שהתגורר בה במשך שנה לפחות בסמוך להגשת הבקשה להתרת הנישואין;
- (4) מקום מושבו של המבקש בישראל, ובלבד שמקום מושבם המשותף האחרון של בני הזוג היה בישראל;
- (5) המבקש הוא אזרח ישראלי ומקום מושבו בישראל;
- (6) המבקש הוא אזרח ישראלי והתגורר בה במשך שנה במהלך השנתיים שקדמו למועד הגשת הבקשה להתרת הנישואין;
- (7) המבקש הוא אזרח ישראלי ונמצא בישראל במועד הגשת הבקשה להתרת הנישואין, ובלבד שבאותו מועד, במקום מושבם האחרון של בני הזוג לא ניתן לערוך גירושין על פי כל דין.
- (ב) לענין סעיף זה, "מקום מושב", של אדם – המקום שבו נמצא מרכז חייו או מקום מגוריו הרגיל.
3. התרת נישואין של בני זוג שלפחות אחד מהם בן דת מוכרת (א)
- (1) הוגשה לבית המשפט בקשה להתרת נישואין ואחד מבני הזוג הוא יהודי, מוסלמי, דרוזי או בן אחת העדות הנוצריות המקיימות בישראל בית דין דתי, או התעורר ספק ביחס להשתייכותו של אחד מבני הזוג לעדה דתית כאמור (בחוק זה – בן דת מוכרת), או ששני בני הזוג הם בני דתות מוכרות שונות, יפנה סגן נשיא בית המשפט או שופט מוסמך בכתב, לראש בית הדין הנוגע בדבר, כדי שיקבע אם יש צורך בגירושין על פי הדין הדתי שלפיו הוא דן, ולו מספק, כדי שכן הזוג שעליו חל אותו דין דתי יוכל להינשא מחדש (בחוק זה – פניה);
- (2) היו בני הזוג בני דתות מוכרות שונות תישלח פניה לכל אחד מראשי בתי הדין הנוגעים בדבר;
- (3) נשלחה פניה לבית דין דתי של אחת העדות הנוצריות – יקבע ראש בית הדין גם אם הדין הדתי שלפיו הוא דן מאפשר גירושין בנסיבות הענין.
- (4) נשיא בית משפט השלום רשאי להסמיק שני שופטים נוספים של בית משפט לענייני משפחה, לשם ביצוע סמכויותיו לפי סעיף זה של סגן נשיא בית משפט לענייני משפחה באותו מחוז (בסעיף זה – שופט מוסמך).
- (ב) (1) קיבל ראש בית דין פניה, ימסור לבית המשפט ולבני הזוג, בתוך שלושה חודשים מיום משלוח הפניה את קביעתו לגבי כל ענין שנכלל בפניה; הקביעה תהיה מנומקת; סגן נשיא בית המשפט או שופט מוסמך רשאי להאריך את המועד לתקופה נוספת של שלושה חודשים, אם הודיע לו ראש בית הדין כי הדבר נדרש לצורך בירור העובדות;

(2) ראש בית דין רשאי להסמיך דיינים נוספים, שכל אחד מהם יהיה מוסמך לבצע את סמכויותיו של ראש בית הדין לפי סעיף קטן זה (בסעיף זה – דיין מוסמך).

(ג) קבע ראש בית הדין או דיין מוסמך כי יש צורך בגירושין כאמור בסעיף קטן (א)(1), ולענין עדה נוצרית גם כי הדין מאפשר גירושין כאמור בסעיף קטן (א)(3), יעביר בית המשפט את הבקשה להתרת הנישואין לבית הדין הדתי, כדי שיקבע את המועד לדיון ולהחלטה בדבר הגירושין, ואולם אין בהעברת הבקשה כדי להקנות לבית הדין סמכות שיפוט בענינים הכרוכים בגירושין; לבית הדין יהיו הסמכויות הנתונות לו על פי כל דין לצורך הגירושין.

(ד) קבע ראש בית הדין או דיין מוסמך כי אין צורך בגירושין כאמור בפסקה (א)(1) או כי הדין אינו מאפשר גירושין כאמור בפסקה (א)(3), או שלא נמסרה קביעה בתוך שלושה חודשים מיום משלוח הפניה והמועד למסירתה לא הוארך, או שחלפה התקופה שניתנה כארכה – ידון בית המשפט בבקשה להתרת הנישואין.

(ה) על אף האמור בסעיף זה רשאי נשיא בית המשפט העליון לבקשת בעל דין או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, שהוגשה בתוך מועד שייקבע בתקנות, להורות כי סמכות השיפוט בבקשה מסוימת להתרת נישואין תהיה לבית המשפט או לבית דין דתי אחר, אם שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות הענין.

(ו) ראש בית דין רשאי להודיע, בהודעה כללית, לנשיא בית המשפט העליון, כי בהתקיים נסיבות מסוימות אין צורך בגירושין על פי הדין הדתי שלפיו הוא דן, כדי שבן הזוג שעליו חל אותו דין דתי יוכל להינשא מחדש; התקיימו הנסיבות המפורטות בהודעה הכללית, לא תישלח פניה לאותו בית דין.

(ז) בסעיף זה –

"ראש בית דין", כל אחד מאלה לפי הענין:

- (1) לענין יהודים – נשיא בית הדין הרבני הגדול;
- (2) לענין דרוזים – ראש בית הדין הדתי הדרוזי לערעורים;
- (3) לענין מוסלמים – נשיא בית הדין השרעי לערעורים;
- (4) לענין בני עדה נוצרית – ראש בית הדין הגבוה של אותה עדה נוצרית;

"דיין", כל אחד מאלה לפי הענין:

- (1) לענין יהודים – דיין כהגדרתו בחוק הדיינים, התשט"ו-1955, המכהן בבית הדין הרבני הגדול;
- (2) לענין דרוזים – קאדי-מדי'הב כהגדרתו בחוק בתי הדין הדתיים הדרוזיים, התשכ"ג-1962, המכהן בבית הדין הדתי הדרוזי לערעורים;
- (3) לענין מוסלמים – קאדי כהגדרתו בחוק הקאדים, התשכ"א-1961, המכהן בבית הדין השרעי לערעורים;
- (4) לענין בני עדה נוצרית – דיין של בית דין גבוה של עדה נוצרית כמשמעותו בסימן 54 לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל, 1947-1922.

הוראות שלא יחולו 4. (א) סימן 55 לדבר המלך במועצתו לארץ-ישראל, 1947-1922, לא יחול בענין שחוק זה דן בו.

(ב) הסייגים שבסימן 64(1) ובפסוק השני לסימן 65 לדבר המלך האמור לא יחולו בענין שהשיפוט בו נקבע לפי חוק זה.

5. (א) ברירת הדין בבית המשפט לעניני משפחה
בית המשפט לעניני משפחה ששיפוטו נקבע לפי חוק זה ידון בענין לפי סדר ההעדרה הבא:

- (1) הדין הפנימי של מקום מושבם המשותף של בני הזוג;
- (2) הדין הפנימי של מקום מושבם המשותף האחרון של בני הזוג;
- (3) הדין הפנימי של ארץ אזרחותם המשותפת של בני הזוג;
- (4) הדין הפנימי של מקום עריכת הנישואין –

- ובלבד שבית המשפט לא ידון לפי דין כאמור אם חלים על פיו דינים שונים על שני בני הזוג או אם לא ניתן לפיו לערוך גירושין.
- (ב) באין דין שיחול לפי סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לדון לפי הדין הפנימי של מקום מושבו של אחד מבני הזוג, כפי שייראה לו צודק בנסיבות הענין.
- (ג) הסכמת בני הזוג תשמש לעולם עילה לגירושין.
- (ד) לענין סעיף זה, "מקום מושב" – כהגדרתו בסעיף 80 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962.
6. בחוק זה –
- "התרת נישואין" – לרבות גירושין, ביטול נישואין והכרזה שהנישואין בטלים מעיקרם ;
- "גירושין" – לרבות ביטול נישואין, אך למעט הכרזה שהנישואין בטלים מעיקרם ;
- "בית דין דתי" – בית דין רבני, בית דין שרעי, בית דין של עדה נוצרית ובית דין דתי דרוזי, כמשמעותם על פי דין ;
- "מקום מושב" – (נמחקה)
7. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.
- (ב) שר המשפטים רשאי לקבוע בצו בתי משפט מסוימים שיהיו מוסמכים לדון בעניני התרת נישואין לפי חוק זה.
8. הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מסעיף 9 לחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג-1953.

הגדרות

ביצוע ותקנות

שמירת דינים

צו בית המשפט לענייני משפחה (בוררות בענייני משפחה), תשנ"ו-

1996

תוכן עניינים

96	תובענות לפי חוק הבוררות	סעיף 1
96	תחילה	סעיף 2

בתוקף סמכותי לפי סעיף 2(ו) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995 (להלן – החוק), בהסכמת נשיא בית המשפט העליון ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מצווה לאמור:

1. תובענות המוגשות לבית המשפט לפי חוק הבוררות, התשכ"ח-1968, שנושאן ענייני משפחה כמשמעותם בחוק, יידונו בבית המשפט לענייני משפחה.
2. תחילתו של צו זה ביום י"ד בתמוז התשנ"ו (1 ביולי 1996).

תובענות לפי חוק הבוררות
תחילה

תקנות בית המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020

תוכן עניינים

	פרק א': סדרי דין כלליים בבית המשפט לענייני משפחה	
	סימן א': כללי	
101	תחולת תקנות סדר הדין האזרחי	סעיף 1
101	עקרונות יסוד	סעיף 2
101	הגדרות ופרשנות	סעיף 3
102	תחולת הוראות על תובענות בענייני משפחה	סעיף 4
102	סמכות כללית של בית המשפט	סעיף 5
	סימן ב': סמכות מקומית	
102	מקום שיפוט	סעיף 6
103	מקום שיפוט במקומות אחרים	סעיף 7
103	העברה לבית משפט	סעיף 8
	סימן ג': כתבי טענות ומסמכים	
103	פתיחת תיק	סעיף 9
103	כתבי טענות – כללי	סעיף 10
103	כתב תביעה	סעיף 11
103	הרצאת פרטים	סעיף 12
104	הגשת כתב הגנה	סעיף 13
104	כתבי טענות נוספים	סעיף 14
104	סעדים בשל תביעות שונות	סעיף 15
105	אימות כתב טענות בתצהיר	סעיף 16
105	גילוי מסמכים מוקדם	סעיף 17
106	בקשות בהליך	סעיף 18
106	הוראות נוספות	סעיף 19
	סימן ד': ניהול ההליך – הוראות כלליות	
106	דיון מקדמי בתובענה כספית או רכושית	סעיף 20
106	ישיבת מהו"ת אזרחית	סעיף 21
106	קדם משפט	סעיף 22
106	התייצבות בעלי דין	סעיף 23
106	שינוי מועד דיון	סעיף 24
106	חוות דעת של מומחה בענייני משפחה	סעיף 25
107	שכר טרחה של מומחה	סעיף 26
107	הזמנת עד מטעם בית המשפט	סעיף 27
107	קבלת עדות	סעיף 28
107	קבלת מידע ממרשם האוכלוסין	סעיף 29
	סימן ה': סעדים זמניים והוראות נוספות	
108	תחולה	סעיף 30
108	מטרת הסעד הזמני	סעיף 31
108	התחייבות עצמית וערובה	סעיף 32
108	מזונות זמניים	סעיף 33
108	צו עיקול בתביעת מזונות	סעיף 34
109	הוראות שונות בדבר צו עיכוב יציאה מהארץ	סעיף 35
109	כונס נכסים	סעיף 36
	סימן ו' – יישוב סכסוך מחוץ לכותלי בית המשפט והפניה ליחידות הסיוע שלצד בית המשפט לענייני משפחה	
109	הפניה ליחידת סיוע	סעיף 37

109	חיסיון ביחידת סיוע	סעיף 38
109	בקשה ליישוב סכסוך בעניין קביעת דרכי קשר בין הורי הורה לבין קטין	סעיף 39
109	העברת עניין לייעוץ או לגישור	סעיף 40
109	הפסקת הייעוץ או הגישור	סעיף 41
109	הסדר סכסוך	סעיף 42
109	אישור הסכם בענייני משפחה	סעיף 43
	סימן ז' – הערעור	
110	תחולה	סעיף 44
110	מועדים	סעיף 45
110	תשובה בכתב לערעור	סעיף 46
110	הבטחת הוצאות המשיב	סעיף 47
110	המצאת כתב ערעור	סעיף 47א
110	הדיון בערעור	סעיף 48
	פרק ב': השתתפות ילדים	
110	זכות הילד להישמע	סעיף 49
110	החלטה על שמיעת הילד	סעיף 50
111	אופן שמיעת הילד וגילו	סעיף 51
111	פגישת הילד ביחידת הסיוע	סעיף 52
111	שמיעת הילד על ידי שופט	סעיף 53
111	שמיעת הילד באמצעות עובד יחידת הסיוע	סעיף 54
111	חיסיון דברי הילד	סעיף 55
111	מתן החלטה בנוגע לילד	סעיף 56
111	בחינת טובת הילד ושמיעתו באישור הסכם	סעיף 57
111	שמיעת הילד בבקשה ליישוב סכסוך או בהפניה ליחידות הסיוע	סעיף 58
111	שמיעת ילדים בהליכים אחרים	סעיף 59
	פרק ג': אימוץ	
	סימן א': הגדרות כלליות	
111	הגדרות לפרק ג'	סעיף 60
112	בקשה להכרזת ילד כבר-אימוץ	סעיף 61
112	חקירה ותסקיר	סעיף 62
112	מינוי מומחה	סעיף 63
112	תקופת פגרה תובא במניין הימים	סעיף 64
	סימן ב': הכרזת בר-אימוץ	
112	מקום שיפוט	סעיף 65
112	הגשת בקשה ותסקיר	סעיף 66
112	המשיבים	סעיף 67
112	המצאה אל מחוץ לתחום המדינה	סעיף 68
113	סייג לפרסום הודעה ברבים	סעיף 69
113	קביעת מועדי דיון ומתן החלטות	סעיף 70
113	שמיעת אפוטרופוס והורי הורים	סעיף 71
113	דיון בצמצום תוצאי אימוץ	סעיף 72
113	שכר עורך דין ממונה ועדים	סעיף 73
	סימן ג': מסירת ילד	
113	בקשה לאישור פעולה דחופה	סעיף 74
	סימן ד': צו אימוץ	
113	מקום השיפוט	סעיף 75

113	בקשה למתן צו אימוץ	סעיף 76
113	המשיב	סעיף 77
113	למי יומצאו עותקי הבקשה	סעיף 78
114	תסקיר עובד סוציאלי לחוק כתשובה לבקשה	סעיף 79
114	תסקיר נוסף	סעיף 80
114		סעיף 81
114	חזרה מבקשת אימוץ	סעיף 82
114	הוראה בדבר משמורתו של המאומץ	סעיף 83
114	צמצום תוצאי האימוץ	סעיף 84
114	נוסח צו האימוץ	סעיף 85
	סימן ה': אימוץ בין-ארצי	
114	הגדרות לסימן ה' בפרק ג'	סעיף 86
114	בקשה למתן צו אימוץ	סעיף 87
114	המשיב	סעיף 88
114	למי יומצאו עותקי הבקשה	סעיף 89
115	תסקיר וחוות דעת כתשובה לבקשה	סעיף 90
115	תסקיר נוסף	סעיף 91
115	מסירת העתק תסקיר וחוות דעת	סעיף 92
115	סייג למתן צו אימוץ	סעיף 93
115	פקיעת אפוטרופסות	סעיף 94
115	נוסח צו אימוץ	סעיף 95
115	אמצעים להגנה על שלום הילד	סעיף 96
	פרק ד': החזרת ילדים חטופים לחוץ לארץ	
115	הגדרות לפרק ד'	סעיף 97
115	בית המשפט שאליו תוגש התובענה	סעיף 98
115	מען להמצאה למדינה	סעיף 99
115	כתב התביעה	סעיף 100
116	המשיב לתביעה	סעיף 101
116	בקשה לסעד ביניים	סעיף 102
116	המצאת כתב תביעה	סעיף 103
116	תשובת המשיב	סעיף 104
116	מועד הדיון בתביעה	סעיף 105
116	הזמנת עדים וחקירתם	סעיף 106
117	הדיון בתביעה	סעיף 107
117	ראיות נוספות	סעיף 108
117	צו שנתנה רשות שיפוטית אחרת	סעיף 109
117	החלטת בית המשפט בתביעה	סעיף 110
117	ערעור	סעיף 111
118	פטור מערובה	סעיף 112
118	הוצאות התובע	סעיף 113
118	שפת המסמכים	סעיף 114
118	אימות מסמכים	סעיף 115
118	הכרה בהחלטות חוץ	סעיף 116
118	הארכת מועדים	סעיף 117
118	בקשה לאכיפת זכות ביקור בישראל	סעיף 118
118	בקשה בדרך קבלת החלטה בדבר הרחקה שלא כדין	סעיף 119
	פרק ה': היתר נישואין	
118	בקשה להיתר נישואים	סעיף 120

	פרק ו': התרת נישואין	
118	הגדרות פרק ו'	סעיף 121
118	צורת התובענה ותוכנה	סעיף 122
118	צירוף מסמכים	סעיף 123
119	המצאה	סעיף 124
119	כתב הגנה	סעיף 125
119	פנייה לבית דין דתי	סעיף 126
119	הודעה על העברת התובענה לבית דין דתי	סעיף 127
119	הדיון בתובענה	סעיף 128
120	פסק דין להתרת נישואין	סעיף 129
120	בקשה לנשיא בית המשפט העליון	סעיף 130
	פרק ז': ברית הזוגיות	
120	בקשה ליישוב סכסוך להתרת ברית נישואין	סעיף 131
120	בקשה בעניינו של פסול דין או מי שמונה לו אפוטרופוס	סעיף 132
	פרק ח': שינוי שם	
120	בקשה לשינוי שמו של קטין או פסול דין	סעיף 133
	פרק ט': קביעת גיל	
120	הגדרה	סעיף 134
120	מקום השיפוט והגשת הבקשה	סעיף 135
121	המשיבים	סעיף 136
121	המשיבים בבקשת יוצאי צבא	סעיף 137
121	צירוף משיבים להליך	סעיף 138
121	בקשות קודמות לקביעת גיל	סעיף 139
121	צירוף תצהיר ומסמכים	סעיף 140
	פרק י': אבהות ואימהות	
121	המצאה ליועץ המשפטי לממשלה	סעיף 141
121	הצדדים להליך	סעיף 142
121	תובענה לקביעת אבהות	סעיף 142א
121	צירוף מסמכים	סעיף 143
	פרק י"א: שונות	
122	מניין הימים	סעיף 144
122	תחילה והוראת מעבר	סעיף 145
122	תוספת ראשונה	
124	תוספת שנייה	
		סעיף (1)
		סעיף (2)
		סעיף (3)
		סעיף (4)
		סעיף (5)
		סעיף (6)
		סעיף (7)
		סעיף (8)
		סעיף (9)
		סעיף (10)
125	תוספת שלישית	
		סעיף (1)
		סעיף (2)
		סעיף (3)

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26(א) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995 (להלן – החוק), ולפי סעיפים 108 ו-109 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': סדרי דין כלליים בבית המשפט לענייני משפחה

סימן א': כללי

1. תחולת תקנות סדר הדין האזרחי
תקנות סדר הדין האזרחי יחולו על הליכים בבית משפט לענייני משפחה בשינויים המחויבים לפי העניין, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנות אלה; בית המשפט רשאי לסטות מהוראות סדר הדין האזרחי ולנהוג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק לפי סעיף 8 לחוק.
2. עקרונות יסוד
(א) בית המשפט לענייני משפחה אחראי על ניהול ההליך השיפוטי גם לשם צמצום ההתדיינות השיפוטית בין בעלי דין שהם בני משפחה במטרה להגיע לסיום הסכסוך ביניהם וכן ליישובו בדרכי שלום אם ניתן, ותוך התחשבות במכלול ההיבטים הקשורים לסכסוך המשפחתי.
(ב) בלי לגרוע מהוראות כל דין, בהליכים המתנהלים בין בני משפחה, טרם קבלת החלטה בעניינו של ילד, ישקול בית המשפט את טובתו של הילד, ובכלל זה את מכלול זכויותיו, צרכיו והאינטרסים שלו, וכן את רצונו בהתחשב בגילו ובכשריו המתפתחים.
3. הגדרות ופרשנות – בתקנות אלה –
"בית משפט" – בית משפט לענייני משפחה שהוקם לפי סעיף 2 לחוק, או בית משפט שלום כשהוא דן תובענות לפי חוק למניעת אלימות במשפחה;
"הסכם בין-לאומי" – הסכם המנוי בתוספת השלישית;
"חוק ברית הזוגיות לחסרי דת" – חוק ברית הזוגיות לחסרי דת, התש"ע-2010;
"חוק גיל הנישואין" – חוק גיל הנישואין, התש"י-1950;
"חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות" – חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;
"חוק השמות" – חוק השמות, התשט"ז-1956;
"החוק להסדר התדיינות" – החוק להסדר התדיינות בסכסוכי משפחה, התשע"ה-2014;
"חוק למניעת אלימות במשפחה" – חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991;
"חוק מרשם אוכלוסין" – חוק מרשם אוכלוסין, התשכ"ה-1965;
"חוק קביעת גיל" – חוק קביעת גיל, התשכ"ד-1963;
"עובד יחידת הסיוע" לעניין פרק ב' – עובד סוציאלי מיחידת הסיוע שליד בית המשפט לענייני משפחה, שעבר הכשרה לשמיעת ילדים בבית המשפט;
"פסול דין" – כמשמעותו בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות;
"צו ההקמה" – צו בית המשפט לענייני משפחה (הקמת יחידות סיוע, דרכי פעולתן וסדרי עבודתן), התשנ"ו-1996;
"קטין" – כמשמעותו בסעיף 3 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות;
"רשות מרכזית" – גוף שהוסמך לצורך ביצוע הסכם בין-לאומי;
"תביעה למזונות" – תביעה לפי חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), התשי"ט-1959, לרבות תביעה לפי סעיפים 2(א) או 3(א) שבו;
"תובענה" – לרבות בקשה המוגשת לבית משפט כהליך עיקרי;
"תצהיר" – לרבות תצהיר שאישר נציג רשות מרכזית לצורך ביצוע הסכם בין-לאומי;
"תקנות אכיפת פסקי חוץ" – תקנות סדר הדין האזרחי (אכיפת פסקי חוץ), התשמ"ד-1984;
"תקנות הירושה" – תקנות הירושה, התשנ"ח-1998;
"תקנות סדר הדין האזרחי" – תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.

- תחולת הוראות על תובענות בענייני משפחה
4. (א) פרק זה יחול על תובענות הנדונות בבית המשפט אם אינן סותרות את פרקים ב' עד י' או חיקוק אחר.
- (ב) תובענה בעניין קטין שהוגשה לבית משפט לנוער לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960 (להלן בתקנה זו – חוק הנוער), והועברה לבית משפט לענייני משפחה לפי סעיף 6 לחוק, יחולו לגביה סדרי הדין שנקבעו לעניין חוק הנוער; ואולם אם בית המשפט ידון בתובענה האמורה יחד עם תובענה נוספת שבסמכותו, רשאי בית המשפט להחיל את סדרי הדין מתוך תקנות אלה באותו הדיון, מטעמים מיוחדים שיירשמו, אם ראה כי הדבר נדרש בשל הדיון המשותף בתובענות.
- (ג) תקנות אלה יחולו גם על תובענות לאכיפת פסק חוץ בענייני משפחה לפי חוק אכיפת פסקי חוץ, התשי"ח-1958, כל עוד לא נקבעו הוראות אחרות בעניין בחוק האמור או בתקנות לפיו.
- (ד) על אף האמור בתקנות אלה, על כתב טענות שהוגש לפי הסכם בין-לאומי יחולו ההוראות האלה:
- (1) תחול תקנה 354 לתקנות אכיפת פסקי חוץ, ואולם המבקש יהיה רשאי לצרף העתק מפסק החוץ שאישרה רשות מרכזית לפי הסכם בין-לאומי ולא תחול תקנה 354 לתקנות אכיפת פסקי חוץ;
 - (2) תחול תקנה 355 לתקנות אכיפת פסקי חוץ, ואולם המבקש יהיה רשאי להגיש לבית המשפט גם תרגום פסק החוץ לשפה העברית שאישרה רשות מרכזית לפי הסכם בין-לאומי;
 - (3) צירפה הרשות המרכזית בישראל לפי הסכם בין-לאומי, לכתב הטענות כאמור תעודות חוץ שאישרה הרשות המרכזית של המדינה הזרה – ייחשבו התעודות מאומתות ולא יידרש אימות נוסף.
5. (א) נקבע בתקנות אלה או בסדרי דין אחרים, זמן לעשיית דבר או להימנע מעשיית דבר, יחול האמור כל עוד בית המשפט לא הורה אחרת מטעמים מיוחדים.
- (ב) מועד שהורה עליו בית המשפט לעשיית דבר שבסדרי הדין או שבנוהג, רשאי הוא לפי שיקול דעתו, ובאין הוראה אחרת בתקנות אלה, להאריך מזמן לזמן או מטעמים מיוחדים שירשמו אף לקצרו.
- סימן ב': סמכות מקומית**
6. (א) תובענה ראשונה בענייני משפחה שהצדדים לה הם בני זוג או הורים וילדיהם תוגש לבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום מגוריהם המשותף, ואם אין להם מקום מגורים משותף – מקום מגוריהם המשותף האחרון בישראל, ובלבד שאחד הצדדים עדיין מתגורר באותו מקום מגורים; ואולם אם התובענה בעניינו של קטין, רשאי בית המשפט להורות על העברת הדיון בתובענה ובתיקים נוספים בין אותם צדדים, לבית משפט במקום אחר.
- (ב) תובענה אחרת בענייני משפחה, לרבות תובענה שהצדדים לה הם בני זוג או הורים וילדיהם שלא נקבע לה מקום שיפוט לפי תקנת משנה (א), תוגש לבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום מגורי התובע; תובענה הכוללת כמה תובעים, תוגש לבית משפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום מגורי אחד מהם.
- (ג) אם מקום מגורים כאמור בתקנת משנה (א) או (ב) באזור כמשמעותו בתוספת לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967, יראו כבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום המגורים, את בית המשפט שתחום שיפוטו הוא הקרוב לאותו מקום מגורים.
- (ד) תובענה חדשה נוספת בענייני משפחה תוגש לאותו בית משפט לענייני משפחה שדן בתובענה קודמת בין הצדדים, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת כאמור בסעיף 6(ד) לחוק; החל בית משפט לדון בתובענה חדשה בענייני משפחה בלא שניתנה הוראה בעניין לפי סעיף 6(ד) לחוק, ונוכח לדעת כי בית משפט אחר דן בתובענה קודמת בעניינם, בין שהסתיים בה הדיון ובין שהיא עדיין תלויה ועומדת, יעביר את התובענה לאותו בית משפט שימשיך לדון בה מהשלב שאליו הגיע בית המשפט שהעבירה, אלא אם כן מצא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי לשם בירור התובענה עליו לדון בה כאילו לכתחילה הובאה לפניו.

(ה) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי בית המשפט לדון בתובענה שהגישה אישה השווה במקלט או אדם שהוצא צו הגנה להגנתו, אם ראה לנכון לעשות כן מטעמים שיירשמו, אף אם מקום המגורים המשותף לא נמצא באזור השיפוט; בתקנת משנה זו –

"מקלט" – מקלט לנשים מוכות כהגדרתו בסעיף 7(ג)(5) לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954;

"צו הגנה" – צו לפי חוק למניעת אלימות במשפחה.

7. תובענה שאין לה מקום שיפוט מתאים לפי תקנות אלה או לפי חיקוק אחר, תוגש לבית המשפט המוסמך בתל אביב.

8. נשיא בית משפט שלום או סגן נשיא בית משפט לענייני משפחה, רשאי להורות שתובענה תועבר לבית משפט אחר, אם סבר שבנסיבות העניין מוטב כי הדיון יתקיים בבית משפט אחר, וזאת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

סימן ג': כתבי טענות ומסמכים

(א) 9. הוגשה תובענה בין בני זוג או הורים וילדיהם וקיימת תובענה קודמת ביניהם, יצוין מועד הגשתה ויקושר התיק לתובענה הקודמת; התובענה תנובט לאותו שופט אלא אם כן הורה נשיא בית משפט השלום או סגן הנשיא לענייני משפחה, אחרת.

(ב) הוגשו כמה תובענות בין אותם בעלי דין, שאינם בני משפחה הנזכרים בתקנת משנה (א), יקושרו אף הן לתובענות קודמות כאמור בתקנת משנה (א) וינותבו לאותו שופט אלא אם כן הורה נשיא בית משפט השלום או סגן הנשיא לענייני משפחה, אחרת.

(ג) בתובענה חדשה נוספת בין בעלי דין האמורים בתקנות משנה (א) או (ב), יצוין מביא ההליך את מספרם של התיקים האחרים בבית המשפט שבו נדונות התובענות הקודמות.

(ד) תובענה שכנגד או הודעת צד ג' תוגש בתיק נפרד ויצוין בה מספר התובענה שבשלה מוגשת התובענה או ההודעה, והיא תקושר לתובענה זו.

10. על כתבי טענות המוגשים לבית המשפט, יחולו הוראות סימן א' וסימן ד' בפרק ג' לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי, החלות על כתבי טענות המוגשים לבית משפט שלום, בשינויים המחויבים, אלא אם כן נקבע אחרת בסימן זה.

11. (א) תובענה תיפתח במסירת כתב תביעה לבית המשפט; כתב התביעה יכלול הזמנת הנתבע לדין ערוכה לפי טופס 1 או טופס 2 שבתוספת הראשונה, לפי העניין.

(ב) נוסף על האמור בתקנה 10 –

(1) אם הורה או אפוטרופסו של קטין, הגיש את התובענה בעניין קטין – יירשם בחלקו הראשון של כתב התביעה כי התביעה היא "בעניין קטין", תוך ציון פרטי הקטין לרבות תאריך לידה ומספר זהות; שמות הוריו או אפוטרופסיו ובעלי הדין האחרים יירשמו כתובעים או כנתבעים, לפי העניין, תוך ציון מעמדם המשפטי כלפי הקטין;

(2) תובענה עצמאית של קטין לפי סעיף 3(ד) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, תהיה ערוכה לפי טופס 2 בתוספת הראשונה ויצוין בו גם שמם של ידיד קרוב או אפוטרופוס לדין, אם התובענה הוגשה באמצעותם;

(3) אם התביעה היא למזונות בעד כמה תובעים, יפורטו בכתב התביעה צרכיו של כל תובע בנפרד.

12. (א) לתובענה בין בני זוג לרבות אישור הסכם ביניהם, יצורף טופס הרצאת פרטים לפי טופס 3 שבתוספת הראשונה, אלא אם כן התובענה הוגשה יחד עם תובענה אחרת, שלה צורף טופס כאמור.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), לכתב תביעה למזונות –

(1) תצורף הרצאת פרטים לפי טופס 4 שבתוספת הראשונה, אם הדבר מתאים לעניין; הגיש הורה תביעה למזונות קטין, יצרף ההורה

מקום
במקומות אחרים

העברה
לשופט

פתיחת תיק

כתבי
טענות –
כללי

כתב תביעה

הרצאת פרטים

להרצאת הפרטים פירוט של הכנסותיו בשנים עשר החודשים שקדמו להגשת התביעה, וכן פירוט על השווי הכספי המשווער של נכסיו ;

(2) בעל דין שלא מסר פרט בהרצאת הפרטים והפרט הוא בתחום ידיעתו האישית, יראוהו כמי שמודה בפרט שמסר בעל הדין שכנגד בעניין הנדון, ולעניין זה לא די בהכחשה סתמית ;

(3) בעל דין שלא צירף להרצאת הפרטים מסמך שהיה עליו לצרפו, יראוהו כמי שלא מסר פרטים הנוגעים לתוכן המסמך, והוא לא יורשה להביא ראיות לפרטים אלה אלא אם כן בית המשפט התיר לו, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לצרף את המסמך לאחר הגשת כתבי טענותיו ;

(4) פרטים שאינם בתחום ידיעתו האישית של בעל דין, יצהיר עליהם שהם נכונים לפי מיטב אמונתו, בציון היסוד לאמונתו, ואם אין בידו לעשות כן – יציין את הסיבה לכך ;

(5) על אף האמור בתקנה זו, רשאי בית המשפט, אם ראה שבעל דין אינו מקיים הוראה מהוראות פרק זה, למחוק את כתב הטענות שלו או לצוות עליו לקיים את ההוראה בתוך זמן שיוורה.

כתב הגנה יוגש בתוך 30 ימים לאחר המצאת כתב התביעה לידי הנתבע.	(א)	13.	הגשת כתב הגנה
בתביעה למזונות, לכתב ההגנה תצורף הרצאת פרטים לפי טופס 4 שבתוספת הראשונה.	(ב)		
לאחר הגשת כתב הגנה לא יוגש כתב טענות נוסף אלא ברשות בית המשפט ולפי הוראותיו.	(א)	14.	כתבי טענות נוספים
ניתנה רשות בית משפט להגשת כתב תביעה שכנגד, יחול סימן ב' בפרק ג' לחלק ב' בתקנות סדר הדין האזרחי, ואולם כתב הגנה שכנגד יוגש בתוך 30 ימים.	(ב)		
ניתנה רשות בית משפט להגשת הודעת צד שלישי, יחול סימן ג' בפרק ג' לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי, ואולם צד שלישי יגיש כתב הגנה בתוך 30 ימים מהיום שההודעה הומצאה לו.	(ג)		
אשר בית המשפט להגשת כתב טענות נוסף כאמור בתקנה זו, על כתב טענות זה יחולו שאר ההוראות שבפרק זה החלות על כתב טענות.	(ד)		
תובענה בשל כל אחד מהעניינים המפורטים להלן תוגש בתביעה נפרדת, יהיה מספר הסעדים באותו עניין אשר יהיה :	(א)	15.	סעדים תביעות שונות בשל
(1) תובענה כספית או רכושית, לרבות סעד הצהרתי, פירוק שיתוף בנכס וסעד לפי חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973 ; התובע יאחד בתובענה זו את כל עילות התביעה והסעדים כלפי אותו נתבע בשל אותה מסכת עובדתית ;			
(2) תובענה למזונות ולמדור ;			
(3) תובענה בעניין קטין לרבות בקשה להסדר שנושאה זמני שהות, חינוך, הבטחת קשר בין קטין להורו או קרוב משפחה אחר, יציאת קטין מהארץ, וכל תובענה אחרת בין הורים בעניין ילדם הקטין, לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות ;			
(4) תובענה אחרת לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות ;			
(5) תובענה לאבהות או אימהות ובקשה לצו מידע גנטי לפי פרק ה1 לחוק מידע גנטי, התשס"א-2000 ;			
(6) תובענה להחזרת קטין חטוף ;			
(7) תובענה לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991, ותובענה לפי חוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001 ;			
(8) תובענה בעניין הכרזה על ילד כבר-אימוץ או למתן צו אימוץ ;			
(9) תובענה בעניין התרת נישואין ;			
(10) תובענה לפי סעיפים (7)2 ו-11 לחוק ברית הזוגיות לחסרי דת ;			
(11) תובענה לפי חוק גיל הנישואין ;			
(12) תובענה לעניין קביעת גיל ;			

- (13) תובענה לשינוי שם, לפי חוק השמות ;
- (14) תובענה בענייני משפחה לפי חוק הבוררות, התשכ"ח-1968 ;
- (15) תובענה לפי סעיף 19ה(ב) לחוק מרשם אוכלוסין ;
- (16) תובענה לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד הילוד), התשנ"ו-1996 ;
- (17) תובענה לאכיפת פסק חוץ בענייני משפחה ;
- (18) ערעור על החלטת רשם ;
- (19) ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל ;
- (20) תובענה אחרת בענייני משפחה.
- (1א) על אף האמור בתקנת משנה (א), תובענות בעניינים המפורטים בפסקה (5) או תובענות בעניינים המפורטים בפסקה (7), ניתן להגיש בתובענה נפרדת או בתובענה יחדיו.
- (ב) בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין או מיוזמתו, לדון במאוחד בכמה תובענות בעניינים המפורטים בתקנת משנה (א), אם סבר כי יש בכך כדי לייעל את ההליכים.
- (ג) תובענה בענייני ירושה תוגש לפי תקנה 12 לתקנות הירושה.
- (א) 16. אימות כתב טענות בתצהיר
- (א) לכתבי הטענות שיוגשו יצורף תצהיר של כל אחד מבעלי הדין, שבו יאמת בעל הדין את העובדות שבכתב הטענות הידועות לו מידיעה אישית, אלא אם כן ביקש בעל הדין לפטור אותו מהגשת תצהיר ובית המשפט אישר זאת מטעמים מיוחדים שיירשמו ; תצהיר כאמור יוגש לפי טופס 5 לתוספת הראשונה ותקנה 178(א) לתקנות סדר הדין האזרחי לא תחול על תצהיר זה.
- (ב) בתביעה למזונות, יצורף תצהיר גם להוצאת הפרטים.
- (ג) אם בעל דין הוא פסול דין, ייתן אפוטרופוסו את התצהיר לאימות העובדות הידועות לו מידיעה אישית ; אם בעל דין הוא אדם שמונה לו אפוטרופוס והוא מסוגל להבין את משמעות התצהיר ותוצאותיו, בעל הדין רשאי לתת את התצהיר בעצמו אף אם מונה לו אפוטרופוס, וכן רשאי אפוטרופוסו לתת תצהיר לאימות עובדות הידועות לו כאפוטרופוס מידיעה אישית ;
- בתקנת משנה זו, "אפוטרופוס" – לרבות מיופה כוח שמינה אדם בייפוי כוח מתמשך שנכנס לתוקפו לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות.
- (ד) אם בעל הדין קטין, ייתן את התצהיר אפוטרופוסו או ידיו הקרוב אם הגיש תובענה בשם הקטין, לפי סעיף 3(ד) לחוק, ובלבד שהעובדות בכתב הטענות ידועות לו מידיעה אישית.
- (ה) תצהיר שהוגש כאמור בתקנת משנה (א) לא יבוא במקום חקירה ראשית אלא אם כן בית המשפט הורה על כך, מטעמים שיירשמו.
- (ו) ראה בית המשפט שנבצר מבעל דין לתת תצהיר או להיחקר על תצהירו, רשאי הוא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להרשות לאדם אחר לתת תצהיר במקומו, ובלבד שאותו אדם יודע מתוך ידיעתו שלו את הפרטים הנוגעים לתובענה.
- (א) 17. מסמכים גילוי מוקדם
- (א) לכתב טענות יצרף בעל דין רשימה של כל המסמכים הנוגעים לעניינים השנויים במחלוקת בין הצדדים, בין שהם ברשותו ובין שאינם ברשותו.
- (ב) בעל דין המגיש כתב טענות, יצרף העתק או תצלום של מסמך כאמור בתקנת משנה (א) המצוי ברשותו לכתב הטענות ; אם מסמך כאמור אינו מצוי ברשותו, יציין בעל דין כאמור בתצהיר המאמת את כתב הטענות בידי מי, למיטב ידיעתו, הוא מצוי.
- (ג) פרק ט' לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי לא יחול על תובענות בענייני משפחה ; ואולם בית המשפט רשאי להרשות לבעל דין לשלוח שאלון לבעל דין אחר כאמור בתקנה 56 לתקנות סדר הדין האזרחי ; בית המשפט יורה את המועדים לעניין זה ותחול התקנה האמורה.

(ד) לא צירף בעל דין מסמך כאמור בתקנות משנה (א) או (ב), רשאי בית המשפט לתת צו לגילוי מסמכים ולפעול לפי תקנה 60 לתקנות סדר הדין האזרחי, בשינויים המחויבים.

בקשות בהליך 18. (א) תקנה 49 לתקנות סדר הדין האזרחי בעניין רשימת בקשות, תחול על תובענה שהוגשה לפי תקנה 15(א)(1) או (ג).

(ב) בקשת ביניים שתוגש במסגרת הליך משפטי, תוגש לבית המשפט בכתב ובה יצוין סוג התובענה כמפורט בתקנה 15 שבמסגרתו הוגשה, ותאומת בתצהיר כאמור בתקנה 16.

(ב1) אם מונה אפוטרופוס לדין לקטין בהליך, שבמסגרתו הוגשה בקשת ביניים, יצורף האפוטרופוס לדין כמשיב לבקשה.

(ג) בתום הדיון בכל בקשה, רשאי בית המשפט לפסוק את הוצאות הבקשה ועל מי הן חלות, בלא קשר לתוצאות ההליך העיקרי.

הוראות נוספות 19. בלי לגרוע מתקנה 33 לתקנות סדר הדין האזרחי בעניין המזכיר המשפטי, מסמך המנוי על רשימת המסמכים בתוספת השנייה יועבר לעיונו של שופט שיחליט גם בדבר קבלתו.

סימן ד': ניהול ההליך – הוראות כלליות

דיון מקדמי בין בעלי הדין כאמור בתקנות 34 עד 36 לתקנות סדר הדין האזרחי, יחול בתובענה שהוגשה לפי תקנה 15(א)(1) או (ג) בכפוף לתקנות 38 ו-39 לתקנות סדר הדין האזרחי.

דיון מקדמי בתובענה או רכושית 20. (א) על תובענה לפי תקנה 15(ג) או לפי תקנה 15(א)(1) שהחוק להסדר התדיינויות לא חל עליה, יחולו תקנות 37 עד 39 לתקנות סדר הדין האזרחי, אלא אם כן הורה בית המשפט שבנסיבות העניין לא נדרש לקיים ישיבת מהו"ת; תקנה זו תחול בשינויים המחויבים ובשינוי זה: הממונה כהגדרתו בתקנה 37(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, ימנה מגשר מהו"ת מתוך רשימת המגשרים בענייני משפחה כמשמעותה בתקנות בתי המשפט (רשימת מגשרים), התשע"ח-2017, זולת במקרים חריגים שבהם נדרשת מומחיות מיוחדת של המגשר הקיימת רק ברשימת המגשרים שלא בענייני משפחה.

ישיבת אזהרית 21. (ב) תקנה זו לא תחול על הליך שהוגש בהסכמת בעלי הדין, על תובענה לאכיפת הסכם או פסק דין, או על הליכי ביצוע לפי סעיף 7 לחוק.

קדם משפט 22. על אף האמור בתקנה 61 לתקנות סדר הדין האזרחי, רשאי בית המשפט להורות כי בהליך שלפניו לא תתקיים ישיבת קדם משפט; הורה בית המשפט כאמור, יורה על סדרים לניהול ההליך לרבות לעניין הגשת רשימת עדים ואופן דיון בבקשות בהליך.

התייצבות בעלי דין 23. (א) בדיון בתובענה לרבות בקדם משפט, יתייצבו בעלי הדין זולת אם בית המשפט הורה אחרת; דין אי-התייצבות של בעל דין כדין אי-התייצבות לפי תקנה 75 לתקנות סדר הדין האזרחי.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול על הליך שמתנהל לפי הסכם בין-לאומי, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

שינוי מועד דיון 24. תקנה 175 לתקנות סדר הדין האזרחי יחולו בשינויים המחויבים, ובשינוי שלהלן: טעמים כגון קיום משא ומתן לפשרה או הליך גישור יכולים להוות, בכפוף לשיקול דעת בית המשפט, עילה מספקת לשינוי מועד דיון; הוראה זו לא תחול אם מצא בית המשפט שנעשה שימוש לרעה בעילה זו על ידי מי מבעלי הדין.

חוות דעת של מומחה בענייני משפחה 25. (א) בית המשפט רשאי, אף שלא בהסכמת בעלי הדין, למנות מומחה מטעמו, שיגיש לו חוות דעת בכתב בכל עניין הנוגע לענייני המשפחה; המומחה ייבחר מתוך רשימת המומחים, כמשמעותה בסעיף 4 לצו ההקמה; בבחירת המומחה ייוועץ בית המשפט עם בעלי הדין; לא הגיעו בעלי הדין לידי הסכמה בדבר מינוי מומחה מסוים, יבחר בית המשפט את המומחה; מיד עם קבלת המינוי, יצהיר המומחה על זיקות אישיות העשויות להיות לו בנוגע להליך, לבעלי הדין או לבית המשפט; ההצהרה תהיה ערוכה לפי טופס 6 שבתוספת הראשונה ותומצא לבית המשפט ולבעלי הדין.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) בית המשפט רשאי למנות מומחה שלא מתוך רשימת המומחים, אם ראה כי המקצוע הנדרש של המומחה לא קיים ברשימת המומחים.

- (ג) הורה בית המשפט על מינוי מומחה מטעמו, רשאי בעל דין להביא לפניו סוגי מסמכים הנוגעים לעניין לפי הוראות בית המשפט, בתוך ארבעה עשר ימים מיום מינויו.
- (ד) המומחה יגיש לבית המשפט, בתוך ארבעים וחמישה ימים מיום מינויו, את חוות דעתו, לפי הטופס שבתוספת הראשונה לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, ובו יציין את פרטיו של המומחה שעמו הוא התייעץ, כאמור בסעיף 4(ה) לצו ההקמה.
- (ה) בעל דין רשאי להגיש למומחה שאלות הבהרה, בכתב, על חוות דעתו בתוך ארבעה עשר ימים מיום שקיבל את חוות הדעת, והמומחה ישיב על השאלות, בכתב, בתוך ארבעה עשר ימים מיום שקיבל את השאלות.
- (ו) מומחה שמינה בית המשפט לא יוזמן להיחקר על חוות דעתו אלא ברשות בית המשפט, לאחר שהוגשה בקשה מנומקת לחקור אותו בתוך ארבעה עשר ימים מיום קבלת התשובות לשאלות הבהרה, למעט אם הורה בית המשפט כי בעל הדין יהיה רשאי לחקור את המומחה גם אם לא הגיש שאלות הבהרה.
- (ז) בית המשפט יורה מי מבעלי הדין יישא בתשלום שכרו של המומחה שנבחר כאמור בתקנת משנה (א), ורשאי הוא להורות כי אחדים מבעלי הדין או כולם יישאו בתשלום שכרו; ואולם בתביעה נזיקית שהוגש בה כראיה פסק דין חלוט במשפט פלילי לפי סעיף 42א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, בשל ביצוע עבירת מין או עבירת אלימות כלפי בן משפחה, יטיל בית המשפט את תשלום שכרו והוצאותיו של המומחה שמינה בית המשפט על הנתבע שהורשע, זולת אם שוכנע מטעמים מיוחדים כי קיימת הצדקה להטלתם על בעלי הדין או על מי מהם, ויורה מה תהיה ההשתתפות של כל אחד מהם בהוצאות כאמור.
- (ח) בעל דין לא יגיש חוות דעת של מומחה מטעמו אלא לאחר שבית המשפט בחן אם לתת החלטה לפי סעיף 8(ג) לחוק.
- (ט) תקנה זו תחול גם על בית משפט הדן בערעור או בבקשת רשות לערער.
- (א) שכרו לשעה של מומחה שמינה בית המשפט יהיה השכר המצוין ברשימת המומחים לצד שמו. 26
- (ב) השכר שיפסוק בית המשפט למומחה לא יעלה על שכרו לשעה, כאמור בתקנת משנה (א) כפול במספר השעות המרבי שנקבע בצו ההקמה, ולעניין פסיכיאטר ורופא אחר – השכר הכולל בעד חוות דעת המצוין ברשימת המומחים לצד שמו.
- (ג) בית המשפט רשאי, בנסיבות מיוחדות ולפי בקשה בכתב ומראש של המומחה, להורות על שכר העולה על האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), ובלבד שלא יעלה על 150% של השכר האמור בתקנת משנה (ב), אלא בהסכמת הצדדים.
- (ד) בית המשפט יחליט על שכר בעד חוות דעת מיוחדת של מומחה, שאינה מצויה בצו ההקמה.
- (ה) על מינוי מומחה לפי תקנות אלה, יחולו הוראות בדבר הפקדת הערובה להבטחת תשלום כאמור בתקנה 92(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי.
- (א) נוסף על הוראות פרק י"ג לחלק ב' בתקנות סדר הדין האזרחי, בית המשפט רשאי להזמין עד מטעמו אם הוא סבור שעדותו דרושה לצורך בירור המשפט. 27
- (ב) בית המשפט רשאי לחייב את בעלי הדין או מי מהם לשאת בתשלום הוצאותיו של עד שהוזמן כאמור בתקנת משנה (א).
- (א) בית המשפט רשאי לקבל כראיה כל עדות שהובאה לפניו, אף אם אינה קבילה בבית משפט אחר. 28
- (ב) בית המשפט יקבע את ממצאיו לפי הראיות המסתברות יותר.
- (ג) תקנה זו לא תחול על תובענה לפי חוק הירושה, התשכ"ה-1965, שעילתה אינה סכסוך בתוך המשפחה.
- (א) בלי לגרוע מהוראות כל דין, מצא בית המשפט כי הדבר נדרש לצורך טיפול בבקשה, הוא רשאי מיוזמתו, או לבקשת צד, לתת צו המסמיק את המבקש לקבל מידע על כניסות ויציאות של בעל דין לתקופות שיוורה ורשאי הוא
- קבלת עדות מידע ממרשם האוכלוסין 29

להסמיק צד כאמור לצורך קבלת מידע על דבר הימצאותו של אדם בישראל במועד מסוים; בית המשפט יורה על קבלת מידע באמצעות טופס 7 שבתוספת הראשונה.

(ב) בלי לפגוע באמור בסעיפים 29 ו-30 לחוק מרשם האוכלוסין ובתקנות מרשם האוכלוסין (קבלת פרטי רישום של נרשם), התשל"ה-1975, מצא בית המשפט כי הדבר נדרש לצורך טיפול בבקשה, הוא רשאי מיוזמתו, או לבקשת צד, לתת צו המסמיק את המבקש לקבל מפקיד הרישום ידיעה בנוגע לרישום נוכחי במרשם האוכלוסין לגבי מי מהצדדים, וכן תעודת לידה, תעודת פטירה, או תמצית מן המרשם לגבי מי מהצדדים או לגבי מי שהתביעה בעניינו.

סימן ה': סעדים זמניים והוראות נוספות

- תחולה 30. (א) פרק ט"ו לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי יחול על תובענות בענייני משפחה אם אינן סותרות סימן זה, בשינויים המחויבים ובשינויים שלהלן.
- (ב) תקנות אלה יחולו גם על הליכים לפי חוק להסדר התדיינויות, כל עוד לא נקבעו הוראות אחרות בעניינם בחוק האמור או בתקנות לפיו.
- מטרת הסעד הזמני יהיה כאמור בתקנה 94 לתקנות סדר הדין האזרחי; ואולם מטרתו של סעד זמני לפי תקנה 15(א)(2) שעניינו מזונות זמניים לקטין, או סעד זמני לפי תקנה 15(3) שעניינו זמני שהות זמניים, או סעד זמני אחר בעניין קטין לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות היא להבטיח את טובתו של הקטין, את צרכיו ואת מימוש האחריות ההורית בתקופה הזמנית; סעד זמני שעניינו מזונות זמניים לאדם בגיר – מטרתו להבטיח את צרכיו של אותו אדם, לפי הדין החל בעניין.
31. (א) על סעדים זמניים תחול תקנה 96 לתקנות סדר הדין האזרחי.
- (ב) בית משפט הדין בבקשה לפי תקנה 15(א)(2) שעניינו מזונות זמניים לקטין, או סעד זמני לפי תקנה 15(3) שעניינו זמני שהות זמניים, או סעד זמני אחר בעניין קטין לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, רשאי להורות על הגשת התחייבות עצמית או הפקדת ערובה, אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין.
- (ג) המבקש בקשה לצו עיכוב יציאה מהארץ במעמד צד אחד בתביעה למזונות או בקשה לצו עיכוב יציאה מהארץ נגד קטין לפי תקנה 35(ב), פטור מהפקדת ערובה, זולת אם בית המשפט הורה אחרת מטעמים שיירשמו.
- מזונות זמניים 33. (א) בעל דין שהגיש תביעה למזונות ומבקש שיפסקו לו מזונות זמניים יגיש בקשה לפסיקת מזונות זמניים (להלן בתקנה זו – הבקשה); בבקשה יפרט המבקש את טיעוניו, ויצרף תצהיר שבו יאמת את העובדות שביסוד הבקשה וכן האסמכתאות לבקשה.
- (ב) בקשה למזונות זמניים תוגש כבקשה לסעד ביניים, תצורף לתובענה שלגביה הוגשה, ותחול עליה תקנה 18(ב) ו-(ג).
- (ג) החליט בית המשפט שהבקשה מצריכה תשובה, המשיב רשאי להשיב לה בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהומצאה לו, או בתוך מועד אחר שהורה עליו בית המשפט; בתשובתו יפרט המשיב את טיעוניו כולל אסמכתאות, ויצרף לה תצהיר לאימות העובדות שביסוד התשובה.
- (ד) הורה בית המשפט כי בקשה תידון בעל פה או שיש לחקור את המצהירים על תצהיריהם, יורה על מועד לדיון שיהיה לא יאוחר משלושים ימים מיום קבלת תשובת המשיב לבקשה; בית המשפט רשאי לתת סעד זמני חלקי עד למועד הדיון בבקשה, על יסוד הבקשה והתשובה.
- (ה) החלטת בית המשפט בבקשה תינתן מוקדם ככל האפשר.
34. (א) צו עיקול בתביעת מזונות לא יעלה על סכום מזונות הנתבע לתקופה של שנתיים, זולת אם הורה בית המשפט אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו; בית המשפט רשאי להאריך צו זה מזמן לזמן, אם ראה שהנסיבות מצדיקות לעשות כן.
- (ב) ניתן צו עיקול בתביעת מזונות וזכה התובע בתביעתו, יפקע הצו בתום חמש שנים מיום מתן פסק הדין, זולת אם הורה בית המשפט אחרת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

- הוראות שונות בדבר צו עיכוב יציאה מהארץ
35. (א) בתביעת מזונות, רשאי בית המשפט לתת צו עיכוב יציאה מן הארץ אם השתכנע כי קיים חשש סביר שהיעדרו של המשיב מן הארץ עלול להכביד על ביצוע פסק הדין.
- (ב) הוגשה בקשה לצו עיכוב יציאה מן הארץ לקטין, רשאי בית המשפט לתת צו כאמור, אם שוכנע שקיים חשש סביר שהיעדרו של הקטין מן הארץ עלול לפגוע בשלומו של הקטין ובטובתו, לרבות בזכותו לשמירת קשר עם הורו, או עלול להכביד או לסכל ביצוע החלטה שיפוטית.
- (ג) עם מתן צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד קטין, יורה בית המשפט על תוקפו; לא הורה בית המשפט על תוקף כאמור, יעמוד הצו בתוקפו עד מלאת לקטין שמונה עשרה שנים.
- כונס נכסים
36. (א) כונס הנכסים ירשום הערת אזהרה בדבר מינויו על כל נכס שלגביו מתנהל פנקס לפי דין.
- (ב) בית המשפט יפסוק את שכרו של כונס נכסים; השכר שיפסוק לא יעלה על 4 אחוזים מתקבולי מימוש בדרך של מכירה, ולגבי ניהול נכס אחר, שאינו כרוך במכירה, לא יעלה על 2 אחוזים מתקבולי הכנסה.
- סימן ו' – יישוב סכסוך מחוץ לכותלי בית המשפט והפניה ליחידות הסיוע שלצד בית המשפט לענייני משפחה**
- הפניה ליחידת סיוע
37. (א) בית המשפט רשאי להפנות את בעלי הדין ליחידת הסיוע, כדי שתיתן להם, בעצמה או באמצעות אחרים, שירותי אבחון, ייעוץ, גישור, או טיפול בענייני משפחה (להלן בסימן זה – ייעוץ).
- (ב) הפנה בית המשפט את בעלי הדין ליחידת הסיוע, יעכב את ההליכים לתקופה של שלושים ימים.
- חיסיון סיוע
38. (א) בית המשפט יסביר לבעלי הדין כי יחולו על הדברים שיימסרו על ידם ליחידת הסיוע כללי החיסיון הקבועים בסעיף 5א לחוק.
- (ב) הפנה בית המשפט ליחידת הסיוע לשם מתן חוות דעת על בעלי הדין או מי מהם, יסביר להם כי לא יחול חיסיון כלפי בית המשפט על דברים שיימסרו ליחידת הסיוע, לצורך מתן חוות הדעת.
- בקשה ליישוב סכסוך בעניין קביעת דרכי קשר בין הורי הורה של קטין לבין הקטין, לפי סעיפים 28א ו-28ב לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תוגש בקשה ליישוב סכסוך לפי טופס 8 בתוספת הראשונה ובית המשפט יפנה את הצדדים ליחידת הסיוע לפי תקנה 37.
- (א) הודיעה יחידת הסיוע שאליה הופנתה בקשה לפי תקנת משנה (א), לבית המשפט כי הצדדים לא הגיעו ליישוב הסכסוך בהסכמה, רשאי מגיש הבקשה להגיש תובענה בעניין.
- (ג) הורה הורה של קטין שהגיש בקשה כאמור בתקנת משנה (א), רשאי להגיש תובענה בעניין קביעת דרכי קשר בינו לבין הקטין בלא שהגיש תחילה בקשה ליישוב סכסוך אם בשנה שקדמה להגשת התובענה, הוגשה כבר בקשה ליישוב סכסוך כאמור בין אותם צדדים.
- העברת עניין לייעוץ או לגישור
40. הסכימו בעלי הדין, לפי הצעת יחידת הסיוע, לפנות לייעוץ או לגישור כהגדרתו בסעיף 79ג לחוק בתי המשפט, תודיע על כך יחידת הסיוע לבית המשפט, והוא יורה על עיכוב ההליכים שלפניו לתקופה שיוורה.
- הפסקת הייעוץ או הגישור
41. הפסיק בעל דין את הייעוץ או הגישור כאמור בתקנה 37, ונמסרה על כך הודעה בכתב לבית המשפט, יורה בית המשפט על חידוש ההליכים לפניו.
- הסדר סכסוך
42. הגיעו בעלי הדין להסכם בדבר הסדר הסכסוך, רשאי בית המשפט לאשר את ההסכם ולתת לו תוקף של פסק דין, בכפוף להוראות הדין.
- אישור הסכם בענייני משפחה
43. (א) הוגשה תובענה לאישור הסכם או לשינוי הסכם בענייני משפחה לפי סעיף 3(ג) לחוק, יסביר בית המשפט לבעלי הדין, לפני אישור ההסכם, את משמעות הוראות ההסכם, ויברר שהם מבינים את הוראותיו ואת תוצאותיו וערכו אותו בהסכמה חופשית; אם ההסכם בעניינו של קטין יאשרו בית המשפט לאחר שנוכח כי ההסכם הוא לטובת הקטין.

(ב) ראה בית המשפט כי נבצר מבעל דין להתייצב לפניו, רשאי הוא לערוך את הבירור האמור בתקנת משנה (א) באמצעות בא כוחו או בדרך אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

סימן ז' – הערעור

44. פרק י"ז לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי יחול על כתב ערעור בענייני משפחה אם הוראותיו אינן סותרות סימן זה, בשינויים המחויבים ובשינויים שלהלן.
45. (א) המועד להגשת ערעור על פסק דין שניתן בבית המשפט לענייני משפחה הוא ארבעים וחמישה ימים מיום שהומצא פסק הדין.
- (ב) המועד להגשת בקשת רשות לערער על החלטת בית המשפט לענייני משפחה, ועל החלטת בית משפט המחוזי בערעור או בבקשת רשות לערער, על פסק דין או החלטה של בית משפט לענייני משפחה, לפי עניין, הוא שלושים ימים מיום שהומצאו למבקש.
- (ג) המועד להגשת ערעור על החלטת רשם בית המשפט או החלטת רשם ההוצאה לפועל הוא חמישה עשר ימים מהיום שהומצאה ההחלטה.
- (ד) תקנה 137 לתקנות סדר הדין האזרחי לא תחול.
46. (א) הורה בית המשפט שלערעור או בית משפט לענייני משפחה לפי העניין, על הגשת תשובה בכתב לערעור כאמור בתקנה 138 לתקנות סדר הדין האזרחי, תחול תקנה 140 בדבר תשובה בכתב והשלמה לסיכומים בכתב בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:
- (1) תשובה לערעור על פסק דין שהוגש לפי תקנה 45(א), תוגש בתוך ארבעים וחמישה ימים;
- (2) תשובה לבקשת רשות לערער שהוגשה לפי תקנה 45(ב), תוגש בתוך שלושים ימים;
- (3) תשובה לערעור שהוגש לפי תקנה 45(ג), תוגש בתוך חמישה עשר ימים מיום המצאת החלטת בית המשפט.
47. (א) כל עוד לא נקבע אחרת בכל דין, עם הגשת ערעור יפקיד המערער ערובה להבטחת הוצאות המשיבים בסכום הנקוב בתוספת השלישית לתקנות סדר הדין האזרחי וימציא להם הודעה על כך.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), בית המשפט רשאי להורות על פטור ממתן ערובה או על שינוי סכומה.
- (ג) לא קיים המערער הוראה בדבר הערובה, רשאי בית המשפט להורות על מחיקת הערעור או על דחיית המועד להפקדתה.
47. העתק של כתב הערעור בצירוף העתק ההחלטה שעליה מערערים יומצאו לכל אחד מן המשיבים ולאפוטרופוס לדין, אם מונה לקטין, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.
48. על דיון בערעור תחול תקנה 138 לתקנות סדר הדין האזרחי, ואולם הורה בית המשפט על קיום דיון בעל פה בערעור, בעת הדיון רשאי בית המשפט לאפשר לצד להשלים את טיעוניו בעל פה.

פרק ב': השתתפות ילדים

49. בית משפט הדין בתובענה כאמור בתקנה 15(א)(3), (6), (11) ו-(13) הנוגעת לילד, ייתן לילד הזדמנות להביע את רגשותיו, את דעותיו ואת רצונותיו בעניין הנדון לפניו (להלן בפרק זה – שמיעת הילד) וייתן להם משקל ראוי בהחלטתו, לפי גילו ולמידת בגרותו של הילד, אלא אם כן החליט בית המשפט, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, שהילד לא יישמע, לאחר ששוכנע כי מימוש זכותו של הילד להישמע יגרום לילד פגיעה העולה על הפגיעה שתיגרם לו משלילתה.
50. (א) בית המשפט יורה בקדם המשפט על שמיעת הילד ויפנה את הוריו ליחידת הסיוע באמצעות טופס 9 שבתוספת הראשונה, אלא אם כן החליט כאמור בתקנה 49 כי הילד לא יישמע; לטופס יצורפו דברי הסבר המיועדים לילד ולהוריו על הליך שמיעת הילד ומטרתו.
- (ב) בלי לגרוע מהוראת תקנת משנה (א), רשאי בית המשפט להחליט על שמיעת הילד בכל שלב של הדיון.

- אופן שמיעת הילד וגילו
51. (א) הילד ישמיע את דבריו לפני השופט הדין בעניין או לפני עובד יחידת הסיוע לפי תקנות אלה.
- (ב) בית המשפט ישמע ילד שגילו שש שנים לפחות, וכן ילד שטרם מלאו לו שש שנים אם ראה בית המשפט לנכון לעשות כן, במקרה שבו אחיו הגדולים של הילד הוזמנו להשמיע את דברם או מטעם אחר.
- (ג) ילד יישמע בלא נוכחות הוריו או באי כוחם.
- (ד) ילד יישמע, ככל האפשר, בנפרד מאחיו, ורשאי בית המשפט או עובד יחידת הסיוע, לפי העניין, להחליט על שמיעת כמה אחים יחדיו.
- פגישת הילד ביחידת הסיוע
52. בפגישה עם עובד יחידת הסיוע יסביר העובד לילד, באופן המותאם לגילו ולמידת בגרותו, על זכותו להישמע לפני השופט הדין בתיק או לפני עובד יחידת הסיוע לפי בחירתו של הילד, על מטרת השמיעה, אופן התנהלותה ועל כללי החיסיון והגילוי שיחולו על הפגישה ועל השמיעה, לרבות לפי תקנה 56; כמו כן יסביר העובד לילד כי הוא רשאי לוותר על זכותו להישמע או לבחור להעביר את דבריו לשופט בכתב או באופן אחר באמצעות עובד יחידת הסיוע.
- שמיעת הילד על ידי שופט
53. בחר הילד להשמיע את דבריו לפני שופט, רשאי השופט להחליט לשמוע את הילד בנוכחות עובד יחידת הסיוע, וכן רשאי הוא לאפשר נוסף עליו, גם נוכחות של האפוטרופוס לדין; תיערך תרשומת של עיקרי דבריו של הילד בלבד.
- שמיעת הילד באמצעות עובד יחידת הסיוע
54. בחר הילד להשמיע את דבריו לפני עובד יחידת הסיוע, יעביר העובד לבית המשפט תרשומת של הדברים שהילד ביקש למסור לבית המשפט, בצירוף התרשומות המקצועית של העובד לגבי התנהגותו ומצבו של הילד בעת השמעת הדברים.
- חיסיון דברי הילד
55. התרשומת של בית המשפט או של עובד יחידת הסיוע וכן דברים שהילד מסר יישמרו בכספת בית המשפט או באופן מאובטח אחר, ויהיו חסויים בפני כל אדם, למעט בית המשפט שלערוך; בית המשפט ששמע את הילד לא יפרט בהחלטתו את דברי הילד, אלא אם כן הסכים הילד לגילוי הדברים, כולם או חלקם, ובית המשפט מצא כי יהיה בגילוי כדי לקדם את טובת הילד.
- מתן החלטה בנוגע לילד
56. השופט ימסור את עיקרי ההחלטה הנוגעים לילד ליחידת הסיוע והיא תמסור אותם לילד, באופן המותאם לגילו ולמידת בגרותו, ובכלל זה זימון הילד והוריו ליחידת הסיוע.
- בחינת טובת הילד ושמיעתו באישור הסכם
57. במעמד אישור ההסכם, יברר בית המשפט אם נשמע הילד, ואם ראה בית המשפט כי יש צורך בשמיעת הילד, רשאי בית המשפט להפנות את הורי הילד ליחידת הסיוע כדי שתיתן להורים מידע והדרכה לגבי שמיעת הילד והדרכים לממשה, ובכלל זה הזמנת הילד ליחידת הסיוע.
- שמיעת הילד בבקשה ליישוב סכסוך או בהפניה ליחידות הסיוע
58. הפנה בית המשפט את בעלי הדין ליחידת הסיוע מיוזמתו לפי תקנה 37 או תקנה 2 לתקנות להסדר התדיינות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), התשע"ו-2016, רשאית יחידת הסיוע בהסכמת שני הוריו של הילד להזמין אותו להישמע לפניו; על דברי הילד יחולו הוראות החיסיון החלות על דברים הנאמרים ביחידת הסיוע, בכפוף לאמור בתקנה 38 ובסעיף 3א לצו ההקמה.
- שמיעת ילדים בהליכים אחרים
59. אין באמור בתקנות אלה כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לשמוע ילדים בכל הליך אחר המתנהל לפניו, לפי כל דין.

פרק ג': אימוץ

סימן א': הגדרות כלליות

- הגדרות לפרק ג'
60. בפרק זה –
- "חוק האימוץ" – חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981;
- "ילד", "מאומץ" – מאומץ או מועמד להיות מאומץ, לפי העניין;
- "מאמץ" – מאמץ או מועמד להיות מאמץ, לפי העניין;
- "עמותה מוכרת" – כמשמעותה בסעיף 28 לחוק האימוץ;
- "עובד סוציאלי לחוק" – מי ששר העבודה והרווחה הסמיכו להיות עובד סוציאלי ראשי או עובד סוציאלי לעניין חוק האימוץ;
- "רשות מוסמכת של מדינת חוץ" – כהגדרתה בסעיף 28א לחוק האימוץ;
- "רשות מרכזית" – כמשמעותה בסעיף 28ב לחוק האימוץ.

- בקשה להכרזת ילד ככבר-אימוץ ובקשה למתן צו אימוץ יוגשו, והדיון בהן יתנהל, לפי פרק זה.
- (א) 61. בקשה להכרזת ילד ככבר-אימוץ
- (ב) כתבי בידין ומסמכים לעניין הסכמת הורה לאימוץ או הכרזת ילד ככבר-אימוץ יתויקו בתיק אחד, ולעניין הבקשה למתן צו אימוץ – בתיק שני; שני התיקים יהיו נפרדים וכל אחד מהם יישא מספר רישום נפרד, הקשר ביניהם יסומן בפנקס האימוצים בידי הרשם האמור בסעיף 29 לחוק האימוץ; לא יעניין צד שאינו היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו באחד התיקים האמורים אלא אם כן קיבל רשות על כך מבית המשפט.
- (ג) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות שהדיון בשני התיקים יאוחד.
- (א) 62. חקירה ותסקיר
- (ב) לא ייתן בית משפט צו לפי חוק האימוץ או החלטה בערעור על צו כאמור, אלא לאחר שקיבל תסקיר בכתב מאת עובד סוציאלי לחוק.
- (ב) בית המשפט רשאי להורות לעובד סוציאלי לחוק לערוך חקירה בכל נושא הנוגע לאימוץ ילדים שייראה לבית המשפט ולהגיש לו תסקיר בדבר ממצאי החקירה.
- (א) 63. מינוי מומחה
- (א) מינוי מומחה לעניין פרק זה לפי תקנה 25(א) ייעשה בתוך חמישה עשר ימים מיום מתן ההחלטה על מינוי המומחה, בין אם הגיעו בעלי הדיון לידי הסכמה בדבר מינוי המומחה ובין אם לאו.
- (ב) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את המועד להגשת חוות דעת מומחה כאמור בתקנת משנה (א) לפי תקנה 25(ד) לתקופה שלא תעלה על חמישה עשר ימים.
64. תקופת פגרה טובא במניין הימים
- בהליכים המתנהלים לפי פרק זה, תובא גם תקופת פגרה של בית המשפט במניין הימים שנקבעו בתקנות אלה, או שנקבעו בידי בית המשפט, אלא אם כן הורה בית המשפט, לפי העניין, הוראה אחרת.
- סימן ב': הכרזת בר-אימוץ**
- (א) 65. מקום שיפוט
- (א) בקשה להכרזת ילד ככבר-אימוץ תוגש לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי הילד או מקום מגוריהם של הוריו, ואולם אם קיים חשש שבנסיבות העניין עלולה הגשה כאמור להביא לגילוי פרט שאסור לגלותו לפי סעיף 34 לחוק האימוץ, יכול שהבקשה תוגש לבית המשפט לענייני משפחה בירושלים, ואם הגשת בקשה לבית משפט בירושלים עלולה להביא לגילוי פרט כאמור, יכול שהבקשה תוגש לבית משפט לענייני משפחה בתל אביב.
- (ב) תקנת משנה (א) תחול גם על כל בקשה אחרת לפי חוק האימוץ.
- (א) 66. הגשת ותסקיר
- (א) בקשה להכרזת ילד ככבר-אימוץ תוגש בידי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, במספר עתקים מספיק בשביל בית המשפט ולשם המצאה למשיבים.
- (ב) בבקשה יפורטו שמו של הילד, שמם ומענם של הוריו – אם הדבר אפשרי, הנימוקים להכרזת הקטין ככבר-אימוץ וכן נימוקים בדבר צמצום או אי-צמצום תוצאי האימוץ.
- (ג) לבקשה יצורף תסקיר מאת עובד סוציאלי לחוק הכולל ידיעות מלאות, ככל האפשר, לעניין הפרטים הנקובים בטופס 10 לתוספת הראשונה והמראות כי התמלאו התנאים הדרושים להכרזה; כמו כן יצורפו לבקשה המסמכים הדרושים לשם הוכחת העובדות המצוינות בתסקיר; אין צורך לצרף לבקשה תצהיר לשם אימות העובדות האמורות.
- (ד) בית המשפט רשאי להורות על הגשת תגובת המשיב בכתב לבקשה.
- (א) 67. המשיבים
- (א) כל הורה שלא הסכים לאימוץ יהיה משיב לבקשה.
- (ב) הורה שנפטר או שאין אפשרות סבירה לזהותו או למצאו, אין צורך לציין בכתב הבקשה כמשיב, ורשאי בית המשפט להורות, לפי בקשת המבקש, אם יהיה משיב במקום ההורה האמור ומי יהיה משיב זה.
- (א) 68. המצאה אל מחוץ לתחום המדינה
- (א) התיר בית המשפט להמציא אל מחוץ לתחום המדינה בקשה להכרזת ילד ככבר-אימוץ או החלטה בבקשה כאמור, תומצא למשיב הודעה, בצירוף תרגומה לשפת המשיב, על דבר הגשת הבקשה או ההחלטה, לפי העניין, ויצוין בהודעה מען שבו יכול המשיב לקבל העתק של הבקשה או ההחלטה לפי העניין עם

תרגומה לשפת המשיב, והכול אלא אם כן הורה בית המשפט על תחליף המצאה.

(ב) התיר בית המשפט להמציא החלטה על הכרזת ילד כבראימוץ רשאי בית המשפט להורות כי אין בכך כדי לעכב את ביצועה.

69. לא תפורסם הודעה ברבים הנוגעת לבקשה להכרזת ילד כבראימוץ, אלא אם כן הורה על כך בית המשפט, ולא יורה בית המשפט על פרסום כאמור אלא אם כן ראה שיש צורך בכך כדי לגלות את עקבותיו של הורה או כדי לתת הזדמנות להורה להביע את דעתו בדבר האימוץ; בהודעה כאמור לא יפורש שמו של הילד אלא אם כן הורה על כך בית המשפט.

70. (א) עם הגשת בקשה להכרזת ילד כבראימוץ ייקבע מועד לשמיעתה שיהיה בתוך שלושים ימים מיום הגשתה.

(ב) עם הגשת ערעור על החלטה בבקשה להכרזת ילד כבראימוץ או על החלטה בערעור, ייקבע מועד לשמיעתו שיהיה בתוך שלושים ימים מיום הגשתו; הוגשה בקשת רשות לערער על החלטה בערעור, תינתן החלטה או ייקבע מועד לשמיעתה בתוך שלושים ימים מיום הגשתה.

(ג) בתום הדיון בערעור על החלטה בבקשה להכרזת ילד כבראימוץ או על ההחלטה בערעור ייתן בית המשפט את החלטתו; לא החליט בית המשפט בתום הדיון כאמור תינתן החלטתו בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום שלושה חודשים מיום הגשת הערעור.

(ד) בית המשפט רשאי לדחות מועדים לפי תקנה זו ולחזור ולדחותם, ובלבד שתקופת הדחייה לא תעלה על שבעה ימים, אלא מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

71. נפטר אחד מהורי הילד או שניהם, יזמין בית המשפט את הורי הנפטר כדי לשמוע את דעתם לעניין האימוץ.

72. (א) לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו או המשיב, ידון בית המשפט בשאלה אם טובת הקטין, בנסיבות המקרה, מצדיקה צמצום של תוצאי האימוץ, ויורה בצו להכרזתו של הקטין כבראימוץ אם טובת הקטין מצדיקה צמצום של תוצאי האימוץ אם לאו, ואם כן – באילו דרכים.

(ב) לא ייתן בית המשפט צו כאמור בתקנת משנה (א) אלא לאחר שנתן ליועץ המשפטי לממשלה ולאפוטרופוס לדין אם התמנה, הזדמנות להביע את דעתם על הצמצום ולא יורה על המשך קיומה של חובה, זכות או סמכות בין הקטין לבין הורה או קרובו, אלא לאחר שנתן להורה או לקרוב הזדמנות להביע את דעתו על כך.

73. לעניין שכר והוצאות של עורך דין שמינה בית המשפט לפי סעיף 24(ב) לחוק האימוץ ושל עדים, יחולו הוראות התוספות הראשונה והשנייה לתקנות הסיוע המשפטי, התשל"ג-1973.

סימן ג': מסירת ילד

74. (א) בקשה למתן צו המאשר פעולת עובד סוציאלי לחוק לפי סעיף 12(ג) לחוק האימוץ יכול שתוגש בידי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו או בידי עובד סוציאלי לחוק.

(ב) בבקשה יפורשו שמו של הילד ופרטי הנסיבות שחייבו את הפעולה, ויצורף לה תצהיר מאת עובד סוציאלי לחוק לאימות העובדות המשמשות יסוד לבקשה.

סימן ד': צו אימוץ

75. בקשה למתן צו אימוץ תוגש לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו של המאמץ.

76. (א) בקשה למתן צו אימוץ תוגש בידי המאמץ לפי טופס 11 לתוספת הראשונה או בדומה לו, כשהיא חתומה ביד המאמץ ומאושרת בתצהיר.

(ב) הבקשה תוגש בשלושה עותקים ורשאי בית המשפט לצוות על המאמץ להגיש עותקים נוספים.

77. היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יהיה המשיב לבקשת צו אימוץ.

78. בית המשפט ימציא עותקים של הבקשה –
המשיב
למי יומצאו עותקי
הבקשה

- (1) ליועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו ;
- (2) לעובד סוציאלי לחוק שמונה לעובד סוציאלי מחוזי באזור שיפוטו של בית המשפט.
- (א) 79. הומצאה לעובד סוציאלי לחוק בקשה לפי תקנה 78, יערוך העובד הסוציאלי לחוק לבית המשפט תסקיר הכולל ידיעות מלאות ככל האפשר לעניין הפרטים הנקובים בטופס 12 בתוספת הראשונה, ורשאי העובד הסוציאלי לחוק לכלול בו גם פרטים נוספים, אם נראה לו שיש בהם עניין להחלטה על האימוץ.
- (1א) העתק תסקיר כאמור בתקנת משנה (א) יוגש באמצעות היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.
- (ב) היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו ימציא תסקיר כאמור בסעיף קטן (א), לבית המשפט בצירוף מסמכים המעידים על התקיימות התנאים המנויים בסעיף 8 לחוק האימוץ.
80. בית המשפט רשאי להורות לעובד סוציאלי לחוק לערוך תסקיר נוסף, בין לגבי הפרטים הנקובים בטופס 12 לתוספת הראשונה ובין לגבי פרטים נוספים; העובד הסוציאלי לחוק ימסור את התסקיר הנוסף ליועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו שיגישו לבית המשפט בתוך המועד שיורה.
81. (בוטלה)
82. בית המשפט רשאי להרשות למאמץ לחזור בו מבקשתו לצו אימוץ, כל עוד לא ניתן הצו, ובתנאים שיורה.
83. חזר בו המאמץ מבקשתו או נדחתה הבקשה או בוטל צו האימוץ, צו המסירה או צו הביניים, יורה בית המשפט על מקום השמתו של הילד.
84. (א) לא יצמצם בית המשפט את תוצאי האימוץ, אלא אם כן הורה בית המשפט בצו להכרזת הקטין כבר-אימוץ, כאמור בתקנה 72, כי לטובת הקטין יש לצמצם את תוצאי האימוץ בדרכים שהורה בצו.
- (ב) הורה בית המשפט בצו להכרזתו של הקטין כבר-אימוץ כי לטובת הקטין יש לצמצם את תוצאי האימוץ, רשאי בית המשפט הדן בצו האימוץ לדון מחדש בצמצום תוצאי האימוץ ובדרכים לביצועו, אם ראה, בעצמו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, כי בשל נסיבות חריגות שיירשמו, טובת הקטין מחייבת לעשות זאת.
- (ג) לא ייתן בית המשפט החלטה בדיון מחדש לפי תקנת משנה (ב) ולא יורה על המשך קיומה או על ביטולה של חובה, זכות או סמכות, בין הקטין לבין הורו או קרובו, אלא לאחר שנתן ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו, למאמץ, לאפטרופוס לדין, אם התמנה, להורה או לקרוב, הזדמנות להביע את דעתם על כך.
85. צו האימוץ יערוך לפי טופס 13 לתוספת הראשונה או בדומה לו ככל האפשר, ולפי סעיף 5 לחוק השמות; ואולם אם ראה בית המשפט לצמצם את תוצאי האימוץ או להורות על המשך קיומה של חובה, זכות או סמכות בין המאומץ לבין הורו או קרובו, ייוספו לנוסח שבטופס הוראות בית המשפט לעניינים האמורים.
- סימן ה': אימוץ בין-ארצי**
86. בסימן זה –
"עמותה מוכרת" – העמותה המוכרת שטיפול באימוץ הבין-ארצי;
"צו אימוץ" – צו אימוץ של ילד ממדינת חוץ.
87. (א) בקשה למתן צו לאימוץ, תוגש בידי מאמץ לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו של המאמץ, כשהיא ערוכה לפי טופס 14 לתוספת הראשונה, חתומה ביד המאמץ ונתמכת בתצהיר.
- (ב) הבקשה תוגש בארבעה עותקים, ורשאי בית המשפט לצוות על המאמץ להגיש עותקים נוספים.
88. העמותה המוכרת והיועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יהיו המשיבים לבקשה.
89. עותקי הבקשה יומצאו –

תסקיר
סוציאלי
לחוק
כתשובה לבקשה

תסקיר נוסף

חזרה
אימוץ
מבקשת

הוראה
משמורתו
המאומץ
צמצום
האימוץ
בדבר
של
תוצאי

נוסח צו האימוץ

הגדרות לסימן ה'
בפרק ג'

בקשה
למתן צו
אימוץ

המשיב

למי יומצאו עותקי
הבקשה

(1)	ליועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו ;		
(2)	לעמותה המוכרת ;		
(3)	לעובד סוציאלי ראשי לחוק האימוץ.		
(א)	הומצאה לעמותה מוכרת בקשה לפי תקנה 89(2), תמסור העמותה לבית המשפט –	90.	תסקיר וחוות דעת כתשובה לבקשה
(1)	חוות הדעת שהוכנה מטעמה לפי סעיפים 28 ו-28יז לחוק האימוץ, בצירוף אישורה כי התמלאו כל הדרישות לפי סעיף 28יב(א) לחוק האמור וכן המסמכים המנויים באותו סעיף, כשהם מאומתים ביד נציג דיפלומטי או קונסולרי של מדינת החוץ בישראל ומתורגמים לעברית, והתרגום מאושר ביד נוטריון ;		
(2)	חוות דעת על קליטת הילד בבית המאמץ, שבה יפורט אם אימוצו של הילד אינו נוגד את טובת הילד.		
(ב)	הומצאה לעובד סוציאלי לחוק בקשה לפי תקנה 89(3), ימסור העובד הסוציאלי לבית המשפט תסקיר שבו חוות דעת על קליטת הילד בבית המאמץ, ויפורט אם אימוצו של הילד, אינו נוגד את טובת הילד.		
	בית המשפט רשאי להורות לעובד הסוציאלי לחוק לחקור חקירה נוספת, לגבי הפרטים המנויים בתקנה 90 ולהגיש תסקיר נוסף בתוך מועד שיוורה.	91.	תסקיר נוסף
(א)	העתק תסקיר לפי תקנה 90(ב) ולפי תקנה 91 והעתקים של חוות הדעת לפי תקנה 90(א), יימסרו ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.	92.	מסירת העתק תסקיר וחוות דעת
(ב)	העתק תסקיר לפי תקנה 90(ב) ולפי תקנה 91, יימסר לעובד הסוציאלי הראשי.		
	לא ייתן בית המשפט צו אימוץ אלא לאחר שראה כי הילד סמוך על שולחן המאמץ, שישה חודשים לפחות לפני מתן הצו ; מניין תקופה זו יחל ביום שהמאמץ קיבל את הילד לביתו.	93.	סייג למתן צו אימוץ
	נתן בית המשפט צו אימוץ, יורה על פקיעת האפוסטרופסות של העמותה המוכרת על הילד, אלא אם כן החליט אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.	94.	פקיעת אפוסטרופסות
	צו האימוץ ייערך לפי טופס 13 לתוספת הראשונה או בדומה לו ככל האפשר.	95.	נוסח צו אימוץ
(א)	בקשה למתן צו המאשר לרשות המרכזית לפעול לפי סעיף 28כא(א) לחוק האימוץ, יכול שתוגש בידי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו או בידי עובד סוציאלי לחוק.	96.	אמצעים להגנה על שלום הילד
(ב)	בבקשה יפורטו שמו של הילד ופרטי הנסיבות שחייבו את הפעולה, ויצורף לה תצהיר של עובד סוציאלי לחוק לאימות העובדות המשמשות יסוד לבקשה.		
(ג)	לא תוגש בקשה לפי תקנת משנה (א), אלא לאחר התייעצות עם העמותה המוכרת.		
פרק ד': החזרת ילדים חטופים לחוץ לארץ			
	בפרק זה –	97.	הגדרות לפרק ד'
"חוק אמנת האג" – חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), התשנ"א-1991 ;			
"חוק הסעד" – חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955 ;			
"ערעור על פסק דין" – ערעור על פסק דין בתביעה או בערעור ;			
"תביעה" – תובענה להחזרת ילד מחוץ לישראל לפי חוק אמנת האג.			
	תביעה תוגש לבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי הילד ; אם המקום לא ידוע לתובע יחולו תקנות 6 עד 8.	98.	בית המשפט שאליו תוגש התובענה
	המען להמצאת כתבי בידין לפי פרק זה לרשות המרכזית יהיה המחלקה הבינלאומית בפרקליטות המדינה.	99.	מען להמצאה למדינה
(א)	התביעה תוגש בתצהיר לפי טופס 15 שבתוספת הראשונה.	100.	כתב התביעה
(ב)	לתביעה יצורפו –		

(1) החלטה או הסכם מאומתים, בדבר זכותו של התובע שהילד יהיה במשמורתו או העתק מאומת שלהם ;		
(2) כל מסמך אחר לביסוס התביעה, לרבות תעודה בדבר הדין הנוהג במקום מגוריו הרגיל של הילד ;		
(3) תצהיר מאת כל אדם שהוא עד נדרש לדעת התובע.		
(ג) תקנה 16 תחול על תצהיר שיוגש לפי תקנה זו.		
(ד) לא הגיש התובע איזה מן המסמכים האמורים בתקנת משנה (ב), לרבות העדר אימות כאמור, ידון בית המשפט בתביעה, ואולם רשאי הוא לתת לכך משקל בהחלטתו.		
101. בכתב התביעה יצוין כמשיב לתביעה, מי שלדעתו של התובע מחזיק בילד ומי שהוא צד מעוניין.		המשיב לתביעה
(א) עם הגשת התביעה, יכול התובע להגיש כל בקשה לסעד ביניים.	102.	בקשה לסעד
(ב) בית המשפט יחליט בבקשה לסעד ביניים עם הגשתה במעמד צד אחד, בעניינים המפורטים להלן :		ביניים
(1) צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד הילד או נגד מי שמחזיק בו ;		
(2) צו האוסר על יציאתו של הילד ממקום המפורט בצו ;		
(3) צו להפקדת כל דרכון ותעודת מעבר על שם הילד או שהילד רשום בו ;		
(4) צו המורה למשטרת ישראל לחקור את נסיבות החטיפה, לאתר את מקום הימצאו של הילד ולסייע לעובד סוציאלי לפי חוק הסעד, להביא את הילד לפני בית המשפט ;		
(5) צו המופנה לרשויות שיפוטיות או מינהליות אחרות, שלא לדון בעניינו של הילד לפי סעיף 16 בתוספת לחוק אמנת האג ;		
(6) כל צו שלדעתו ימנע פגיעה נוספת בילד או בזכויות של צדדים מעוניינים או שיבטיח את החזרתו מרצון של הילד או למען יישוב מחלוקות בדרכי שלום.		
(ג) המבקש ימציא לרשות המרכזית העתק צו לפי תקנת משנה (ב)(4).		
103. פקיד בית המשפט או מי שבית המשפט הסמיך בכתב לעניין זה, ימציא למשיב הודעה על מועד הדיון בתביעה, והעתק מן התביעה ומצורפיה, וכן כל צו שבית המשפט נתן, בסמוך, ככל האפשר, לקביעת מועד הדיון בתביעה, הכול כפי שיוורה בית המשפט.	104.	המצאת תביעה
(א) תשובת המשיב תוגש בתוך שלושה עשר ימים מיום שהומצאה למשיב הודעה על מועד הדיון בתביעה ולא יאוחר מיומיים לפני מועד הדיון בתביעה, לפי המוקדם ; המשיב יצרף לתשובה תצהיר וכל מסמך שבא לבסס את תשובתו, וכן תצהיר מאת כל אדם שהוא עד נדרש לדעת המשיב ; תקנה 16 תחול על תצהיר שיוגש לפי תקנה זו.		תשובת המשיב
(ב) תשובת המשיב תוגש לבית המשפט והעתק ממנה ומצורפיה יומצאו, בו ביום, ואם הדבר בלתי אפשרי, סמוך ככל האפשר, במישרין לבעלי הדין האחרים.		
105. הדיון בתביעה יתקיים לא יאוחר מחמישה עשר ימים ממועד הגשת התביעה.	106.	מועד בתביעה
(א) ביקש בעל דין לחקור את מי שהצהיר מטעם בעל הדין שכנגד, או לזמן עדים מטעמו שלטענתו לא היה ניתן להגיש את עדותם בתצהירים, רשאי בית המשפט שלא להתיר את החקירה או את מתן העדות אם לא ראה צורך בכך לשם בירור העובדות והזמנתם אינה ניתנת להיעשות באופן מיידי.		הדיון עדים
(ב) בית המשפט רשאי לדרוש, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שבעל דין יתייבב לחקירה או להורות על דרך אחרת לחקירה.		הזמנת וחקירתם
(ג) חקירת העדים ומתן העדות לפי תקנות משנה (א) ו-(ב) יתקיימו לא יאוחר מחמישה ימים לאחר הדיון הראשון.		
(ד) לא התייבב לחקירה מצהיר, לרבות בעל דין שהצהיר, לא ידחה בית המשפט את התביעה וידון בה לגופה, ורשאי הוא לתת לכך משקל בפסק הדין.		

- (ה) אם הילד בגיל וברמת בגרות שמן הראוי להביא בחשבון את השקפותיו, לא יחליט בית המשפט בתביעה לפני שישמע אותו, אלא אם כן לא ראה בית המשפט צורך בכך מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- הדיון בתביעה 107. (א) במועד הדיון רשאי בית המשפט לתת צו להחזרת הילד לאלתר למקום מגוריו הרגיל, ואף לפי צד אחד, ובלבד שההזמנה לדיון הומצאה למשיב או לבא כוחו; לא התייצב התובע לדיון והמשיב התייצב, לא ידחה בית המשפט את התביעה וידון בה לגופה.
- (ב) עם מתן הצו לפי תקנת משנה (א) ייתן בית המשפט הוראות לאופן ביצוע החזרת הילד, לרבות מתן הוראות לעובד סוציאלי לפי חוק הסעד ולמשטרת ישראל.
- (ג) הדיון בתביעה לא יעוכב אף אם מתנהל דיון בעניין הנוגע לילד לפני רשות שיפוטית אחרת, ותקנה 109 תחול על תקנה זו.
- ראיות נוספות 108. (א) לפני מתן פסק הדין, רשאי בית המשפט, כאמור בסעיף 15 לתוספת לחוק אמנת האג, לדרוש מהתובע להמציא לו החלטה או קביעה מרשויות המדינה שבה נמצא מקום מגוריו הרגיל של הילד, כי הרחקתו או אי-החזרתו נעשתה שלא כדין כאמור בסעיף 3 בתוספת לחוק האמור.
- (ב) טען המשיב כי החזרת הילד תחשוף אותו לנזק כאמור בסעיף 13(ב) בתוספת לחוק אמנת האג, או כי החזרת הילד פוגעת בעקרונות המפורטים בסעיף 20 בתוספת לחוק האמור, יביא ראיות ברורות ומשכנעות לביסוס טענתו, ורשאי בית המשפט לדרוש ממנו להביא ראיות נוספות לשם כך.
- (ג) ראה בית המשפט כי נדרשת חוות דעת מומחה לצורך הכרעה בעניין שלפניו, ימנה בית המשפט מומחה לפי תקנה 25; חוות דעת המומחה תוגש בתוך ארבעה עשר ימים מיום החלטת בית המשפט למנותו או בתוך מועד אחר שיורה בית המשפט בהתחשב בחובה לתת פסק דין בתוך שישה שבועות כאמור בתקנה 110.
109. ניתנו צו או החלטה בנוגע לילד בידי רשות שיפוטית אחרת כאמור בסעיף 17 בתוספת לחוק אמנת האג, לא יביא בית המשפט בחשבון את עצם עובדת מתן הצו או ההחלטה, ואולם רשאי הוא להתחשב בנימוקים להחלטה או לצו בשיקוליו בעניין החזרת הילד.
- החלטת בית המשפט בתביעה 110. (א) בית המשפט ייתן פסק דין מנומק בתביעה לא יאוחר משישה שבועות מהיום שבו הוגשה התביעה.
- (ב) חלפו שישה שבועות מיום הגשת התביעה וטרם נתן בית המשפט פסק דין כאמור בתקנת משנה (א), ייתן על כך הודעה מנומקת לסגן נשיא בית המשפט והוא יודיע לנשיא בית המשפט העליון; מנהל בתי המשפט יעביר לרשות המרכזית, לפי בקשתה, מידע על סיבות העיכובים במתן פסקי דין לפי החוק.
- (ג) החליט בית המשפט להחזיר את הילד למקום מגוריו הרגיל, והתקיימו או עשויים להתקיים הליכים בעניינו של הילד לפני רשות שיפוטית אחרת, יורה בית המשפט בהחלטתו בעניין אותם הליכים כאמור בסעיף 16 לתוספת לחוק אמנת האג.
- ערעור 111. (א) ערעור על פסק דין ועל החלטה אחרת יוגש לא יאוחר משבעה ימים מיום המצאת פסק הדין או ההחלטה לידי המערער; כתב הערעור יימסר בידי המערער במישרין לבעלי הדין האחרים ביום הגשתו לבית המשפט.
- (ב) המועד שייקבע לדיון בערעור על פסק הדין יהיה לא יאוחר מעשרה ימים מהיום שבו הוגש הערעור, ועל החלטה אחרת – לא יאוחר משבעה ימים; עיקרי טיעון מטעם בעלי הדין יוגשו לבית המשפט לא יאוחר מיומיים לפני הדיון בערעור והעתק מהם יימסר במישרין לבעלי הדין האחרים ביום הגשתם לבית המשפט.
- (ג) בית המשפט שלערעור ייתן החלטה בערעור על פסק דין לא יאוחר משלושים ימים מיום הגשת הערעור, ובערעור על החלטה אחרת – בתוך עשרה ימים.
- (ד) ערעור על החלטה אחרת לא יעכב את הדיון בתביעה.
- (ה) תקנה 131 לתקנות סדר הדין האזרחי לעניין ביטול פסק הדין שניתן לפי צד אחד לא תחול על פסק דין לפי פרק זה.

112. פטור מערובה רשות שיפוטית לא תדרוש ערובה, התחייבות עצמית או ערבות של צד ג' לתשלום הוצאות הכרוכות בהליכים לפי האמנה, לרבות בקשות ביניים במסגרת התביעה והליכים לפי תקנה 111.
113. הוצאות התובע נתן בית המשפט פסק דין להחזרת הילד, רשאי בית המשפט להטיל על המשיב את הוצאותיו של התובע, לרבות הוצאות נסיעה, הוצאות הכרוכות באיתור הילד והוצאות הכרוכות בהחזרת הילד, וזאת בלי לגרוע מהוראות פרק י"ח לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי.
114. שפת המסמכים מסמכים שהוגשו לבית המשפט שאינם בעברית ילוו בתרגום מאושר לעברית, ואולם רשאי בית המשפט לפטור בעל דין מתרגום מסמך משפה אחרת לעברית; אין באמור כדי לפגוע בזכותו של בעל דין אחר לקבל, לפי בקשתו, תרגום של המסמך לעברית.
115. אימות מסמכים לעניין פרק זה, ובלי לגרוע מהאמור בתקנות 100 ו-114, כל מסמך אחר שיוגש לבית המשפט, אין לדרוש לגביו אימות נוטריוני, דיפלומטי או קונסולרי.
116. הכרה בהחלטות בית המשפט רשאי בפסק הדין להביא בחשבון בשיקוליו, החלטה שיפוטית או מינהלית שניתנה במדינה שבה נמצא מקום מגוריו הקבוע של הילד, גם אם לא התמלאו התנאים לכך לפי סעיף 11 לחוק אכיפת פסקי חוץ, התשי"ח-1958.
117. הארכת מועדים על אף האמור בתקנה 5, לא יאריך בית המשפט מועד שנקבע בפרק זה מטעמים מיוחדים שיירשמו, אלא באישור נשיא בית המשפט שדן בתביעה או בערעור.
118. בקשה לאכיפת זכות ביקור תביעה לפי פרק זה, בשינויים המחויבים לפי העניין. על תביעה לאכיפת זכות ביקור לגבי ילד הנמצא בישראל יחולו ההוראות החלות על תביעה לפי פרק זה.
119. הטוען כי ילד הורחק ממנו או לא הוחזר אליו שלא כדין, רשאי להגיש בקשה לקבלת החלטה בדבר הרחקה או איהחזרה שלא כדין, לפי סעיף 15 לתוספת לחוק אמנת האג, וזאת בין אם הייתה דרישה של הרשות המרכזית או בית משפט במדינת החוץ שאליה הורחק הילד ובין אם לאו.
- פרק ה': היתר נישואין**
120. בבקשה להיתר נישואין לפי סעיף 5א לחוק גיל הנישואין, יהיה המשיב היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו. בקשה להיתר נישואים
- פרק ו': התרת נישואין**
121. בגדרות פרק ו' – בפרק זה – "בית הדין הדתי" – בית הדין הדתי הנוגע בדבר כאמור בסעיף 3(א) לחוק התרת נישואין; "התרת נישואין" – כהגדרתה בסעיף 6 לחוק; "חוק התרת נישואין" – חוק שיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין לאומית), התשכ"ט-1969; "תובענה" – תובענה להתרת נישואין.
122. (א) הוגשה לבית המשפט תובענה בידי בן זוג, יהיה בן הזוג האחר הנתבע בה; הוגשה התובענה בידי שני בני הזוג – לא יצוין בה נתבע. (ב) התובענה תוגש בשלושה עותקים ותכליל פרטים אלה:
- (1) שמו של כל אחד מבני הזוג, דתו, ואם הוא נוצרי – העדה הדתית שאליה הוא משתייך, אזרחותו או אזרחויותו, מספר הזהות או מספר הדרכון שלו, מקום מושבו ומענו; אם לבני הזוג ילדים קטינים משותפים – ייכללו בתובענה פרטים כאמור גם לגביהם;
 - (2) מקום מושבם המשותף האחרון של בני הזוג;
 - (3) תאריך טקס או טקסי הנישואין של בני הזוג, מקום עריכתם והדין שלפיהם נערכו;
 - (4) הנימוקים שבעובדה ושבחוק שעליהם מתבססת התובענה;
 - (5) אם התובענה נסמכת על דין חוץ, תצורף לה חוות דעת של מומחה לדין החוץ, המבססת את העילה להתרת הנישואין.
123. לתובענה יצורפו מסמכים אלה:

(1) טופס 16 שבתוספת הראשונה, ממולא בידי התובע, בצירוף מסמכים המעידים על דתו של כל אחד מבני הזוג;

(2) תצהיר לאימות העובדות הכלולות בתובענה, ואם הוגשה בידי שני בני הזוג – תצהיר של שניהם; אם התובענה להכריז על ביטול הנישואין מעיקרם, יצורף לה תצהיר של אדם אחר לאימות העובדות שעליהן היא מתבססת;

(3) תעודות הנישואין של בני הזוג, אם הן מצויות בידי התובע או העתק צילומי מאומת שלהן, או תמצית רישום מאושרת של הנישואין ממדינת החוץ שבה נערכו;

(4) העתק או תמצית מאושרת מן הרישום לפי חוק מרשם האוכלוסין, לגבי התובע, לרבות תיקונים שנעשו ברישום ושאינם שינויי מען;

(5) תרגום לעברית של כל מסמך מצורף הכתוב בשפה אחרת, כשהוא מאושר.

הממצאה 124. (א) הוגשה התובענה בידי אחד מבני הזוג בלבד, והוא מבקש להמציא כתב טענות מחוץ לתחום המדינה, יגיש בקשה בכתב לשם קביעת דרך ביצוע ההמצאה, ובתצהיר התומך בבקשה יפורטו העובדות המבססות את עילת התביעה, העובדות המבססות את התקיימות אחת הזיקות המנויות בסעיף 2 לחוק התרת נישואין, ופירוט המקום שבו נמצא הנמען או ייתכן שנמצא; בית המשפט רשאי להורות שבנסיבות העניין אין להמציא את המסמכים מחוץ לתחום המדינה.

(ב) הורה בית המשפט על דרך ביצוע המצאת כתב התביעה כאמור, יצרף התובע לכתב התביעה, על מצורפיו, תרגום מאושר שלהם לשפת הארץ שאליה יומצא.

כתב הגנה יוגש בשלושה עותקים, ואם הנתבע מתנגד לתובענה הוא יפרט בו את נימוקיו. 125. (א) כתב הגנה יצרף לכתב ההגנה – (ב)

(1) מסמך ערוך לפי טופס 17 שבתוספת הראשונה שמילא ומסמכים המעידים על דתו, אם התובע לא צירף אותם;

(2) תצהיר לאימות העובדות הכלולות בו;

(3) העתק או תמצית מאושרת מן הרישום לפי חוק מרשם האוכלוסין, לגבי הנתבע, לרבות תיקונים שנעשו ברישום, שאינם שינויי מען;

(4) חוות דעת של מומחה אחר לדין החוץ, אם רצה הנתבע לחלוק על פרטים הכלולים בחוות הדעת של המומחה לדין החוץ שהגיש התובע כאמור בתקנה 122(ב)(5);

(5) כל מסמך אחר שבידו לביסוס טענותיו, אם לא צורף בידי התובע;

(6) תרגום לעברית של כל מסמך מצורף הכתוב בשפה אחרת, כשהוא מאושר.

(ג) הנתבע יעביר עותק מכתב ההגנה ומהמסמכים שצורפו לו.

פנייה לבית דין 126. (א) בית המשפט יפנה לראש בית הדין הדתי על יסוד כתבי הטענות, או אם ראה צורך בכך, לאחר חקירת המצהירים על תצהיריהם.

(ב) פנייה כאמור בתקנת משנה (א) תישלח ערוכה לפי טופס 18 שבתוספת הראשונה, בצירוף המסמכים האמורים בו; הודעה על הפנייה תישלח לצדדים.

(ג) מצא בית המשפט כי לא התקיימו התנאים האמורים בסעיף 3(א) לחוק התרת נישואין לצורך פנייה לבית הדין הדתי, או כי התקיימו התנאים לדין בבית המשפט לפי סעיף 3(ד) לחוק האמור, ישלח הודעה על כך לצדדים, בצירוף קביעת בית הדין הדתי לפי סעיף 3(ד) לחוק האמור, אם הייתה, ויקבע מועד לדין.

הודעה על העברת התובענה לבית דין 127. הועברה התובענה לבית דין דתי לפי סעיף 3(ג) לחוק, ישלח בית המשפט הודעה על כך לצדדים וליועץ המשפטי לממשלה, בצירוף הקביעה של בית הדין הדתי לפי הסעיף האמור.

הדיון בתובענה 128. (א) הוגש לבית המשפט הסכם גירושין, יברר בית המשפט אם הוא נעשה מרצון חופשי, יבדוק את ההסכם לפי הדין החל עליו, ורשאי הוא לאשר את ההסכם.

(ב) לא הוגש לבית המשפט הסכם גירושין יחליט בית המשפט בענייני התרת הנישואין לפי הדין החל לפי חוק התרת נישואין.

פסק דין להתרת נישואין 129. בתנו פסק דין לעניין התרת נישואין רשאי בית המשפט להורות מהו המועד שבו רואים את בני הזוג כפנויים לעניין עבירת ריבוי נישואין; לא עשה כן – רואים את בני הזוג כפנויים רק משעה שפסק הדין הוא חלוט.

בקשה לנשיא בית המשפט העליון 130. (א) בקשת בן זוג או שני בני הזוג מנשיא בית המשפט העליון לקבוע סמכות שיפוט לפי סעיף 3(ה) לחוק התרת נישואין, תהיה בכתב ותוגש לפי תקנה 50 לתקנות סדר הדין האזרחי; הבקשה האמורה תוגש בתוך ארבעה עשר ימים מיום המצאת ההודעה לפי תקנה 127, ויצורפו לה העתקים מכתבי הטענות בתובענה ומהודעות בית המשפט, והמסמכים שצורפו להם.

(ב) החליט נשיא בית המשפט העליון, לאחר שעייין בבקשה כאמור בתקנת משנה (א) שאין היא מצריכה תשובה, יידחנה מיד.

(ג) החליט נשיא בית המשפט העליון שהבקשה כאמור בתקנת משנה (א) מצריכה תשובה –

(1) ימציא המבקש עותק מן הבקשה לבן זוגו וליועץ המשפטי לממשלה, ויחולו תקנות 50 עד 52 לתקנות סדר הדין האזרחי בשינויים המחויבים;

(2) תומצא הודעה על הגשת הבקשה לבית הדין הדתי שאליו הועברה התובענה לפי סעיף 3(ג) לחוק התרת נישואין, ורשאי הנשיא להורות לבית הדין לעכב את המשך הדיון בה עד להחלטתו בעניין סמכות השיפוט; החלטה כאמור תומצא גם לבני הזוג.

(ד) בקשת היועץ המשפטי לממשלה לקבוע את סמכות השיפוט לפי סעיף 3(ה) לחוק התרת נישואין תהיה בכתב, ויחול עליה פרק זה, בשינויים המחויבים.

פרק ז': ברית הזוגיות

בקשה ליישוב סכסוך לפי סעיף 11(א) לחוק ברית הזוגיות תוגש לפי טופס 19 שבתוספת הראשונה, ותצורף לה הרצאת פרטים לפי טופס 3 בתוספת האמורה מאומת בתצהיר.

132. בקשה בעניינו של פסול דין או מי שמונה לו אפוטרופוס לאישור כי הוא מסוגל לתת הסכמה מדעת לבוא בברית הזוגיות לפי סעיף 2(7) לחוק ברית הזוגיות ובקשה בעניינו של אדם כאמור להתיר את ברית הזוגיות לפי סעיף 10(א) לחוק ברית הזוגיות, יומצא –

(1) לפסול הדין או למי שמונה לו אפוטרופוס;

(2) לאפוטרופוס שמונה לו;

(3) ליועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו;

(4) למי שבית המשפט הורה להמציא לו.

פרק ח': שינוי שם

133. (א) בבקשה לשינוי שמו של קטין או של אדם שמונה לו אפוטרופוס או שבית המשפט רשאי למנות לו אפוטרופוס לפי סעיפים 13 או 14 לחוק השמות, יהיה המשיב היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו; הורה של קטין שאינו מבקש בבקשה יצורף אליה כמשיב.

(ב) בית המשפט הבא לאשר שינוי שם של קטין לפי תקנת משנה (א), כשאחד מהוריו או שניהם נפטרו, יזמין, אם אפשר, את הורי הנפטר וייתן להם הזדמנות להשמיע את טענותיהם לעניין שינוי השם; ואולם רשאי בית המשפט שלא להזמין אם נראה הדבר מוצדק בנסיבות העניין.

פרק ט': קביעת גיל

134. בפרק זה, "הבקשה" – בקשה לקביעת גילו של אדם, לרבות גיל מזערי, גיל מרבי ומתח גילים – או לשינויה.

135. (א) הבקשה תוגש לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו של מי שמבקשים את קביעת גילו; באין לו מקום מגורים בישראל, תוגש הבקשה לבית המשפט לענייני משפחה בתל-אביב-יפו.

(ב) הבקשה תוגש במספר עותקים מספיק בשביל בית המשפט ולשם המצאה לכל המשיבים, ובלבד שיהיו שני עותקים בשביל היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.	
(א) בבקשת אדם המבקש קביעת גילו יהיה המשיב היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.	136. המשיבים
(ב) בבקשת אדם המבקש קביעת גילו של אדם אחר יהיו המשיבים האדם שמבקשים קביעת גילו והיועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.	
(ג) בבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יהיה המשיב האדם שמבקשים קביעת גילו.	
(ד) אדם העלול להיפגע על ידי החלטת בית המשפט יצוין בבקשה כמשיב.	
על המצאה של בקשות שחלות עליהם תקנות קביעת גיל (סוגי בקשות לפי סעיף 7 לחוק), התשל"ה-1975, יחולו הוראות אלה:	137. המשיבים בבקשת יוצאי צבא
(1) אם המבקש יוצא צבא כמשמעותו בחוק שירות ביטחון, התשי"ט-1959 [נוסח משולב], המשרת בשירות סדיר או נמנה עם כוחות המילואים, תומצא הבקשה לשליש הראשי של צבא הגנה לישראל;	
(2) אם המבקש מיועד לשירות ביטחון כמשמעותו בחוק האמור בפסקה (1), תומצא הבקשה לראש מרכז גיוס באגף כוח אדם של צבא הגנה לישראל.	
בית המשפט רשאי לצוות על צירוף משיבים נוספים.	138. צירוף משיבים
בבקשה יציין המבקש את מטרת הבקשה, ואם הוגשו לבית משפט בקשות לקביעת גילו לפני שהוגשה הבקשה הנדונה יפרט אותן ואת ההחלטות שניתנו בהן.	139. להליך בקשות קודמות לקביעת גיל
(א) המבקש קביעת גילו יצרף לבקשתו תצהיר לפי טופס 20 לתוספת הראשונה וכן תעודות אלה או תצלומים מהן:	140. צירוף תצהיר ומסמכים
(1) תעודת לידה של המבקש, וכן דרכון, תעודה או פנקס שרשום בהם תאריך לידתו;	
(2) תעודת נישואין או תעודת גירושין שלו, לפי העניין;	
(3) תעודות לידה של ילדיו;	
(4) כל מסמך אחר שברשותו שניתן ללמוד ממנו מהו גילו;	
(5) לגבי מבקש שנולד בארץ – אישור מלשכת מרשם התושבים שבה מוחזק תיק המרשם שלו, שאין בפנקס הלידות רישום לידה שלו בשנה הרשומה בתיק המרשם כשנת לידתו.	
(ב) אם אין בידי המבקש להמציא את התעודות המתאימות המפורטות בתקנת משנה (א)(1) עד (3) – ייתן הסבר לכך.	
(ג) בית המשפט רשאי בכל עת לדרוש מהמבקש שייתן בתצהיר פרטים נוספים ומפורטים יותר.	
פרק י': אבהות ואימהות	
העתק של כתב תובענה לאבהות או לאימהות ושל כל כתב הגנה בתובענה כאמור, יומצא ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.	141. המצאה ליועץ המשפטי לממשלה
בתובענה לקביעת אבהות או אימהות הצדדים להליך יהיו הורהו של הילד וההורה הנטען של הילד; ואולם ראה המבקש כי בן משפחה מדרגה ראשונה של הילד נדרש לצורך בירור התובענה, הוא רשאי לצרפו כצד להליך.	142. הצדדים להליך
תובענה לקביעת אבהות תוגש לפי טופס 21 שבתוספת הראשונה ויכול שתוגש יחד עם בקשה לצו עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה לפי חוק מידע גנטי, התשס"א-2000, כאמור בתקנה 15(א)(5), וכן יכול שתוגש בקשה לצו לעריכת בדיקה גנטית בטופס 21, אף בלא תובענה לקביעת אבהות.	142א. תובענה לקביעת אבהות
(א) המבקש יצרף לתובענה תצהיר לאימות טענותיו העובדתיות וכן את המסמכים האלה לפי העניין:	143. צירוף מסמכים
(1) הודעת לידת חי של הילד, אם הוא נולד בישראל ולא נרשם במרשם האוכלוסין;	

- (2) תעודת לידה מאומתת כדין, אם הילד נולד מחוץ לישראל ;
- (3) העתק מסמכי הזיהוי של מגיש הבקשה ושל הילד נושא הבקשה ; וכן העתק מסמכי הזיהוי של צדדים נוספים לבקשה, אם ניתן.
- (4) מסמכים נוספים לפי העניין כמפורט בטופס 21 שבתוספת.
- (ב) הוגשה תובענה לקביעת אבהות או אימהות טרם הלידה, תצורף הודעת לידת חי או תעודת לידה מאומתת כדין, לפי העניין, לאחר הלידה וטרם מתן פסק הדין.
- (ג) על אף האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), רשאי בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ובלבד שהוכח להנחת דעתו כי אין אפשרות לקבל תעודת לידה במדינת חוץ בנסיבות העניין, לאשר למבקש להגיש מסמכים חלופיים כפי שיוורה בהחלטתו, המעידים על דבר הלידה, מועדה, מיקומה, זהות הנולד ופרטי ההורים במדינת המקור.

פרק י"א: שונות

- מניין הימים 144. (א) המועד הקובע לתחילת מניין הימים לפרק הזמן שנקבע בתקנות אלה הוא יום המצאת המסמך, למעט אם נקבע אחרת בתקנות אלה ; אם ניתנה החלטה במעמד בעלי הדין, יימנה המועד ממועד הדיון.
- (ב) בלי לגרוע מהוראות אחרות בתקנות אלה, תקופת פגרה של בית המשפט לא תובא במניין הימים שנקבעו בתקנות אלה או שקבע בית המשפט, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.
- תחילה מעבר 145. (א) תחילתן של תקנות אלה, למעט האמור בתקנות משנה (ב), ביום תחילתן של תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, כאמור בתקנה 180(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי והן יחולו על הליכים שנפתחו ביום התחילה או לאחריו.
- (ב) תחילתה של תקנה 19 ובכלל זה החלת תקנה 33 לתקנות סדר הדין האזרחי, ביום י"ט בניסן התשפ"א (1 אפריל 2021) (להלן – תחילה מאוחרת).
- (ג) בלי לגרוע מתקנה 180(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי, על הליכים שנפתחו ערב יום התחילה יחולו תקנות אלה למעט תקנות 10, 18(א), 20 ו-21, ולמעט סימן ז' בפרק א' ; ואולם תקנה 33 לתקנות סדר הדין האזרחי תחול אף על הליכים שנפתחו ערב יום התחילה המאוחרת.

תוספת ראשונה

(לפי תקנה 11, 12, 13, 16, 25(א), 29, 39, 50, 66(ג), 76, 79, 80, 85, 87, 95, 100, 123, 125, 126, 131, 140)

טופס 1 (תקנה 11)

הזמנה לדין בתביעה בין בני משפחה (למעט תביעת מזונות)

הואיל ו _____ הגיש למחוז שיפוט זה כתב תביעה נגדך, המצורף בזאת, אתה מוזמן להגיש כתב הגנה בתוך שלושים ימים מיום שהומצאה לך הזמנה זו. לתשומת ליבך, אם לא תגיש כתב הגנה, לפי תקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, תהיה לתובע הזכות לקבל פסק דין שלא בפניך.

טופס 2 (תקנה 11)

הזמנה בתביעה למזונות

הואיל ו _____ הגיש נגדך תביעה למזונות וסעדים נוספים כמפורט בכתב התביעה המצורף בזה, על נספחיו. אם יש בדעתך להתגונן, אתה מוזמן להגיש כתב הגנה לתובענה, יחד עם הרצאת פרטים לפי טופס 4 שבתוספת הראשונה לתקנות בית המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), התשפ"א-2020, בתוך שלושים ימים מיום שהומצאה לך הזמנה זו. כתב ההגנה, על נספחיו, יאומת בתצהיר שלך ויוגש לבית המשפט תוך שלושים ימים מהיום שהומצאה לך הזמנה זו. אם לא תעשה כן, תהיה לתובע הזכות לקבל פסק דין שלא בפניך, לפי תקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.

טופס 2א (תקנה 11) טופס לתביעה עצמאית של קטין

טופס 3 (תקנה 12) הרצאת פרטים בתובענה בין בני זוג (למעט תביעת מזונות)

טופס 4 (תקנה 12 ו-13) הרצאת פרטים בתביעת מזונות

טופס 5 (תקנה 16) תצהיר לכתב טענות

טופס 6 (תקנה 25א) הצהרת מומחה מטעם בית המשפט

טופס 7 (תקנה 29)

צו לקבלת מידע מרשות האוכלוסין

לאחר שמצאתי כי הדבר נדרש לצורך טיפול בבקשה שלפני, אני מורה כדלקמן: המבקש רשאי לקבל מידע על כניסות ויציאות של המשיב _____ מספר זהות _____ לתקופה שבין _____ לבין _____ המבקש רשאי לקבל מידע על דבר הימצאותו של המשיב _____ מספר זהות _____ בישראל במועד מסוים, המבקש רשאי לקבל מידע על מענו של המשיב _____ מספר זהות _____ ניתן ביום _____

טופס 8 (תקנה 39) בקשה ליישוב סכסוך בעניין קביעת דרכי קשר בין הורי הורה לבין קטין

טופס 9 (תקנה 50) בבית המשפט לענייני משפחה ב _____

תיק מספר _____

לפני כב' השופט

התובע/המבקש נגד הנתבע/המשיב בעניין הילד/ים: _____

הפניית הורים ליחידת הסיוע לשם שמיעת הילד

1. אני מורה בזה על שמיעת הילד בתובענה זו ועל הפנייתו לצורך כך ליחידת הסיוע. 2. אני מורה בזה להורי הילד ליצור קשר עם יחידת הסיוע בתוך שבוע ימים, כדי לתאם מועד לפגישה של הילד עם עובד יחידת הסיוע, לפי הפרטים שלהלן. שופט _____

טופס 10 (תקנה 66ג) פרטים לתסקיר בבקשה להכרזת ילד כבר-אימוץ

טופס 11 (תקנה 76) בקשה למתן צו אימוץ

טופס 12 (תקנה 79, 80)

פרטים לתסקיר עובד סוציאלי לחוק האימוץ

כתשובה לבקשה למתן צו אימוץ

(א) פרטים על המאמץ/ים 1. סביבה, צורת ההתיישבות (עיר, כפר, קבוצה וכיוצא באלה) ותנאי הדיוור: 2. השכלה: 3. עיסוק המאמץ/ים (שכיר, משק עצמאי, בית מלאכה וכדומה; עבודה שבשלה המאמץ/ים שוהה מחוץ לבית מעבר לשעות העבודה המקובלות; היקף המשק או בית המלאכה של המאמץ וכיוצא באלה): 4. רכוש והכנסותיו של המאמץ: 5. מחלות שהמאמץ, או מישהו מבני ביתו, לוקה בהן ושנודעות להן חשיבות לעניין האימוץ: 6. אימות או תיקון הפרטים שבבקשת המאמץ: (ב) פרטים על המאומץ 1. השם: 2. תאריך הלידה: 3. מקום הלידה: 4. שנת העליה: 5. האזרחות: 6. הדת: 7. מחלות הילד בעבר וכיום: 8. שלום המאומץ אצל המאמץ והתקשרותו אליו במשך תקופת המבחן: 9. האם אפשר להניח שהמאומץ מבין בטיב האימוץ? 10. האם יודע המאומץ שהמאמץ אינו אחד מהוריו? 11. האם הסימנים מעידים שהמאומץ רוצה בהמשך הקשר עם המאמץ? 12. האם טובת המאומץ דורשת שלא לגלות לו את דבר האימוץ? 13. האם טובת המאומץ דורשת צמצום תוצאי האימוץ או המשך קיומה של חובה, זכות או סמכות בין המאומץ לבין הוריו או קרובו, והאם ניתנה החלטה שיפוטית בעניין?

טופס 13 (תקנה 85, 95)

צו אימוץ

בית המשפט לענייני משפחה ב _____ תיק אימוץ _____

המבקשים: _____

ע"י ב"כ עוה"ד _____

מרחוב _____

טל': פקס: _____

- נ ג ד -

המשיב:

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י ב"כ עוה"ד

מרחוב

טל': פקס:

צו אימוץ

לאחר שבית המשפט שוכנע כי נתמלאו התנאים הנדרשים בחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981, בקשר לשם המאומץ(ת) שלגביו הוגשה בקשה לבית המשפט בתיק האמור, מצווה בית המשפט כי שם המאומץ(ת) יליד (מלא תאריך הלידה) יאומץ לבן (למלא שמות המבקשים) ביום מתן צו זה ושמו יהיה ניתן ביום _____ חתימת השופט

טופס 14 (תקנה 87) בקשה למתן צו לאימוץ ילד ממדינת חוץ

טופס 15 (תקנה 100) תביעה להחזרת ילד חטוף או לאכיפת זכויות ביקור

טופס 16 (תקנה 123) תצהיר נלווה לתובענה להתרת נישואין לפי חוק שיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין לאומית), התשכ"ט-1969

טופס 17 (תקנה 125) תצהיר נלווה לכתב הגנה בתובענה להתרת נישואין לפי חוק שיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין לאומית), התשכ"ט-1969

טופס 18 (תקנה 126) פניה לבית דין דתי לעניין הצורך בגירושין לפי הדין הדתי

טופס 19 (תקנה 131) בקשה ליישוב סכסוך להתרת ברית הזוגיות

טופס 20 (תקנה 140) תצהיר בבקשה לקביעת גיל

טופס 21 (תקנה 142א) בקשה לצו לעריכת בדיקה גנטית והצהרת אבהות

תוספת שנייה

(תקנה 19)

- (1) בקשה לסעד זמני או ביטולו המוגשים במסגרת ההליך והתשובה לה;
- (2) בקשה לעיכוב הליכים או לעיכוב ביצוע החלטה והתשובה לה;
- (3) בקשה לגביית עדות מוקדמת והתשובה לה;
- (4) בקשה למינוי אפוטרופוס לצורך התערבות רפואית דחופה וכן בקשה למתן הוראות לפי סעיף 167(ב)(4) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, במקרה של מחלוקת בין אדם לאפוטרופסו בעניין רפואי או אישי מהותי;
- (5) בקשה לפי החוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991;
- (6) בקשה לצו למניעת הטרדה מאיימת לפי חוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001;
- (7) בקשות לסעדים דחופים בענייני אימוץ, ובכלל בקשה לפי סעיף 12(ג) לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981;
- (8) תובענה בעניין החזרתו של קטין חטוף, לרבות תובענה לפי חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), התשנ"א-1991;
- (9) בקשות לצו עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה לפי חוק מידע גנטי, התשס"א-2000 לקטין שנולד במסגרת הליך פונדקאות שהתבצע מחוץ לישראל;
- (10) בקשה לצו הורות לפי סעיף 11 לחוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996.

תוספת שלישית

(ההגדרה הסכם בין-לאומי בתקנה 3)

- (1) אמנה בדבר גביית מזונות בחו"ל, שנחתמה בניו יורק ביום י"א בתמוז התשט"ז (20 ביוני 1956) ונכנסה לתוקף בישראל ביום כ"ה באייר התשי"ז (26 במאי 1957).
- (2) מזכר הבנות בין ממשלת ארצות הברית של אמריקה ובין ממשלת מדינת ישראל לשיתוף פעולה לאכיפת תשלום מזונות ילדים מיום י"ב בשבט התשס"ט (5 בפברואר 2009).
- (3) מזכר הבנות בין ממשלת מחוז מניטובה של קנדה עם ממשלת מדינת ישראל בדבר שיתוף פעולה באכיפת חיובי מזונות, שנחתם ביום כ"א באייר התשפ"א (3 במאי 2021) וביום ו' בתמוז התשפ"א (16 ביוני 2021).

תקנות להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, תשע"ו-2016
תוכן עניינים

127	הגדרות	סעיף 1
127	הגשת בקשה ליישוב סכסוך	סעיף 2
127	הוראות למזכירות הערכאה השיפוטית	סעיף 2א
127	המצאת הבקשה ליישוב סכסוך והזמנת הצדדים לפגישות מהו"ת	סעיף 3
128	אי התייצבות צד לפגישות המהו"ת שנקבעו	סעיף 4
128	פגישות המהו"ת בתקופת עיכוב ההליכים	סעיף 5
129	חיסיון	סעיף 6
129	בחינה והמלצה על דרכים ליישוב הסכסוך בהסכמה	סעיף 7
130	הודעת הצדדים	סעיף 8
130	הודעה נלווית לתובענה בעניין של סכסוך משפחתי	סעיף 9
130	בקשה לסעד זמני לשמירת מצב קיים או לעיכוב יציאה מהארץ	סעיף 10
131	סדרי דין בבקשה לסעד זמני	סעיף 11
131	בקשה לסעד דחוף	סעיף 12
131	סדרי דין בבקשה לסעד דחוף	סעיף 13
132	הערכאה השיפוטית שאליה יוגשו בקשות לסעדים זמניים ודחופים	סעיף 14
132	הוראות מיוחדות	סעיף 15
132	קיצור תקופת עיכוב ההליכים או הארכתה	סעיף 16
133	תחילה תחולה והוראת מעבר	סעיף 17
133	שמירת דינים	סעיף 18
133	תוספת	

בתוקף סמכותי לפי סעיף 5 לחוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), התשע"ה-2014 (להלן – החוק), סעיף 26 לחוק בתי המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995, סעיפים 107 עד 109 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן – חוק בתי המשפט), סעיף 27 לחוק הדיינים, התשט"ו-1955, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת לעניין תקנות 10 עד 15, ובהתייעצות עם ראשי בתי הדין הדתיים לעניין תקנות 2 ו-10 עד 15 אני מתקינה תקנות אלה:

1. בתקנות אלה –

"בא כוח" – עורך דין, ולעניין בית דין רבני ובית דין שרעי – גם טוען רבני וטוען שרעי לפי העניין;
"גישור", "הסדר גישור", "יחידת הגישור", "מגשר" – כהגדרתם בתקנות רשימת המגשרים;

"הממונה הארצי על יחידות הסיוע" – כמשמעותו בסעיף 2 לצו בית המשפט לענייני משפחה (יחידת הסיוע – כישורים מקצועיים ופיקוח מקצועי), התשנ"ו-1996;

"סדרי הדין" – סדרי הדין לפי הערכאה השיפוטית המוסמכת לדון בעניין ושאליה הוגשה הבקשה או התובענה;

"פגישות מהו"ת" – פגישות מידע, היכרות ותיאום בסכסוך בענייני משפחה כמשמעותן בסעיף 3 לחוק;

"רשימת המגשרים בענייני משפחה" – לפי פסקה (3) להגדרה "רשימת המגשרים" בתקנות רשימת המגשרים;

"שכר טרחה מרבי" – לפי תקנה 12 לתקנות רשימת המגשרים;

"תקנות הסיוע המשפטי" – תקנות הסיוע המשפטי, התשל"ג-1973;
"תקנות רשימת המגשרים" – תקנות בתי המשפט (רשימת המגשרים), התשע"ח-2017.

2. בקשה ליישוב סכסוך תוגש למזכירות ערכאה שיפוטית בידי מבקש או בא כוחו ערוכה לפי טופס 1 שבתוספת, לפי כללי הסמכות המקומית הקבועים בסדרי הדין.

א2. (א) לא תקבל מזכירות ערכאה שיפוטית תובענה, לרבות בקשה לסעד זמני, בלא שהוגשה תחילה בקשה ליישוב סכסוך; ואולם בקשות לסעד דחוף לפי תקנה 12(א)(1), (2), (3) ו-(4) ובקשה לצו עיכוב יציאה מן הארץ של קטין תקבל מזכירות הערכאה השיפוטית אף בלא הגשת בקשה ליישוב סכסוך.

ב) לא תקבל מזכירות ערכאה שיפוטית בקשה ליישוב סכסוך אם כבר הוגשה בקשה ליישוב סכסוך בין הצדדים, בין באותה ערכאה ובין בערכאה אחרת, ולא חלפה תקופת עיכוב ההליכים כמשמעותה בסעיף 3(ה) לחוק לעניין הבקשה הראשונה.

ג) הערכאה השיפוטית וכן רשם בערכאה השיפוטית רשאים למחוק בקשה ליישוב סכסוך שהוגשה בעניינים שהחוק לא חל בהם או שהתברר כי היא התקבלה בניגוד להוראות תקנה זו.

3. א) מזכירות הערכאה השיפוטית תמציא למבקש הזמנה לפגישת המהו"ת הראשונה ערוכה לפי טופס 2 שבתוספת וכן דברי הסבר על הליך הבקשה ליישוב סכסוך, ועל פגישות המהו"ת ביחידת הסיוע שליד הערכאה השיפוטית; בסיום הפגישה הראשונה תזמן יחידת הסיוע את הצדדים לעד שלוש פגישות נוספות לפי הצורך.

ב) העתק של הבקשה, וכן ההזמנה ודף מידע ובו דברי ההסבר יומצאו

הגדרות

תק' תשפ"א-א-2021

תק' תשפ"א-א-2021

תק' תשפ"א-א-2021

תק' תשפ"א-א-2021

הגשת בקשה ליישוב סכסוך

הוראות למזכירות הערכאה השיפוטית תק' תשע"ז-2017
תק' תשפ"ב-2022

תק' תשפ"ב-2022

המצאת הבקשה ליישוב סכסוך והזמנת הצדדים לפגישות מהו"ת

למשיב באחת הדרכים האלה :

(1) בהמצאה על ידי הערכאה השיפוטית למען שימסור המבקש בדואר רשום עם אישור מסירה, או באמצעי אלקטרוני לכתובת דואר אלקטרוני של המשיב שימסור המבקש, בדרך מאובטחת המאפשרת גישה לבקשה על ידי המשיב בלבד, והמתעדת את קבלת הבקשה וההזמנה על ידו;

(2) במסירה אישית על ידי הערכאה השיפוטית לפי סדרי הדין;

(3) באמצעות בא כוחו של המבקש, אם סדרי הדין האמורים מאפשרים המצאה בדרך זו; אם ההמצאה היא באמצעות בא כוח, תמסור לו מזכירות הערכאה השיפוטית הזמנה אישית ודברי הסבר כדי שימסרם למבקש, וכן מעטפה ובה העתק הבקשה בצירוף ההזמנה ודברי ההסבר כדי שימציאם למשיב בתוך שלושה ימים מיום הגשת הבקשה.

(ג) בהמצאת בקשה ליישוב סכסוך והזמנה לפגישת מהו"ת ראשונה, מחוץ לתחום השיפוט של מדינת ישראל יחולו ההוראות לעניין המצאה מחוץ לתחום השיפוט החלים בערכאה השיפוטית שבה הוגשה הבקשה; נדרש לפי אותן הוראות היתר המצאה אל מחוץ לתחום השיפוט, תהיה הבקשה למתן היתר קצרה ותמציתית ותכלול רק את עיקרי העובדות הדרושות לצורך מתן ההיתר, ורשאית הערכאה השיפוטית למחוק או להורות על תיקון בקשה להיתר המצאה שהוגשה לה שלא נערכה בצורה קצרה ותמציתית או שכללה עובדות שאינן דרושות לצורך הדיון בבקשה, ולחייב את מגישה בהוצאות משפט.

(ד) על אף האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), בקשות ליישוב סכסוך המוגשות יחד עם בקשה לקיצור תקופת עיכוב ההליכים לפי תקנה 16(א)(3), (5), (6), (6א), (7), (8), (8א) ו-(9), יומצאו למשיב בצירוף דברי ההסבר כאמור בתקנה 3, בלא הזמנה לפגישת מהו"ת ראשונה; דחתה הערכאה השיפוטית את הבקשה לקיצור תקופת עיכוב ההליכים או שקיבלה את הבקשה בעניין מסוים, תומצא לצדדים הזמנה לפגישת מהו"ת הראשונה מיד לאחר קבלת ההחלטה בבקשה, כאמור בתקנות משנה (א) ו-(ב).

תק' תשע"ז-2017

(ה) הוגשה בקשה ליישוב סכסוך עם בקשה לסעד דחוף לפי תקנה 12(א)(1), (2), (3ב) ו-(4), יודיע המבקש למזכירות הערכאה השיפוטית וליחידת הסיוע, לאחר קבלת ההחלטה בסעד הדחוף ובסמוך לכך, אם יש עניינים נוספים שאותם הוא מבקש ליישב; לא ניתנה הודעה כאמור ולא הגיע המבקש לישיבת המהו"ת, תימחק הבקשה ליישוב סכסוך בתוך 60 ימים מיום מתן ההחלטה בסעד הדחוף.

תק' תשע"ח-2018
תק' תשפ"ב-2022

4. (א) דינה של הזמנה לפגישת מהו"ת כדין הזמנה לבית המשפט; לא התייצב צד לפגישת המהו"ת לפי ההזמנה, תדווח על כך יחידת הסיוע לערכאה השיפוטית; הודעת יחידת הסיוע תישמר בתיק שנפתח בערכאה השיפוטית, ורשאית הערכאה השיפוטית, להטיל הוצאות על הצד שלא התייצב, להאריך את תקופת עיכוב ההליכים לפי תקנה 16, וכן למחוק את הבקשה או התובענה שהוגשה על ידי הצד שלא התייצב.

אי-התייצבות צד
לפגישות המהו"ת
שנקבעו
תק' תשפ"א-2021

(ב) לא התייצב צד לפגישת המהו"ת לפי הזמנה, וחלפה תקופת עיכוב ההליכים, רשאית ערכאה שיפוטית להטיל הוצאות בין אם הוגשה לה תובענה לפי סעיף 4 לחוק ובין אם לאו, וכן רשאית ערכאה אחרת שהוגשה לה תובענה להטיל הוצאות כאמור; בסעיף קטן זה, "ערכאה שיפוטית" – לרבות רשם בבית המשפט לענייני משפחה.

5. (א) במסגרת פגישות המהו"ת תיתן יחידת הסיוע לצדדים מידע ושירותים כאמור בסעיף 3(ג) לחוק ותסייע להם לבחון את התאמתם של דרכים ושירותים כאמור באותו סעיף ליישוב הסכסוך שביניהם.

פגישות המהו"ת
בתקופת עיכוב
ההליכים

(ב) הפגישה הראשונה תיועד להיכרות עם הצדדים ולהערכת הסכסוך כדי לבחון דרכים ליישוב הסכסוך בהסכמה והצדדים יתייצבו בה לבדם; בפגישה זו לא ייעשה ניסיון ליישוב הסכסוך המשפטי, למעט ניסיון להגיע להסכמה בעניין הסדרים זמניים כאמור בסעיף 3(ג)(4) לחוק בלבד, אם הצדדים מעוניינים בכך ולאחר שניתנה להם הזדמנות להתייעץ עם באי כוחם בעניין.

(ג) המשך הפגישות לפי שיקול דעת יחידת הסיוע, ייועד להמשך מימוש

תפקידי יחידת הסיוע כאמור בסעיף 3(ג) לחוק ויחידת הסיוע תחליט על אופייה של כל אחת מהפגישות, ככל האפשר בהתייעצות עם עורך דין מיחידת הסיוע; יועדה פגישה אחת או יותר במסגרת פגישות המהו"ת לנסות לסייע לצדדים ליישב את הסכסוך המשפטי ביניהם כולו או מקצתו, יהיו הצדדים רשאים לצרף לישיבה כאמור את באי כוחם.

(ד) על אף האמור בתקנה זו יחידת הסיוע רשאית להזמין לפגישה אחת או יותר כל אדם שנוכחותו עשויה לתרום ליישוב הסכסוך ובלבד שהסכים לכך, ושהצדדים הסכימו לנוכחותו.

(ה) לא יחתמו הצדדים בעת פגישות המהו"ת ביחידת הסיוע על הסכם בעניין הסכסוך המשפטי, ולא יקבלו על עצמם התחייבות משפטית, לרבות לעניין הסדרים זמניים לתקופה עיכוב ההליכים והסכמה להמשך יישוב הסכסוך בהסכמה אלא לאחר שניתנה להם הזדמנות להיוועץ בבאי כוחם או בכל אדם אחר, לרבות בנוגע לניסוח ההסכם; עובד יחידת הסיוע יביא לפני הצדדים את זכותם להיוועץ בבא כוח ובכל אדם אחר כאמור בתקנה זו וכן ימסור להם מידע בדבר האפשרות לקבל סיוע משפטי לפי חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972, ותקנות הסיוע המשפטי, למי שזכאי לכך.

(ו) הממונה הארצי על יחידות הסיוע או מי שיסמך לכך רשאי לאשר במקרים חריגים בהחלטה מנומקת בכתב לקיים את הפגישות או חלק מהן במקום שמחוץ ליחידות הסיוע, או באמצעות שימוש באמצעי תקשורת ובלא התייצבות צד מהצדדים.

(ז) יחידת הסיוע רשאית בהסכמת שני הוריו של קטין להזמין לדבר לפנייה אם ראתה כי הדבר הוא לטובתו, וזאת בלי לגרוע מהצורך בהזמנת קטין המגיש בקשה עצמאית ליישוב סכסוך שלא באמצעות הוריו; על דברי קטין יחולו הוראות החיסיון החלות על דברים הנאמרים על ידי קטין ביחידת הסיוע לפי כל דין.

(ח) יחידת הסיוע רשאית במקרים מיוחדים לפנות לערכאה השיפוטית בהמלצה על מינוי אפוטרופוס לדין לקטין שישתתף בפגישות המהו"ת ובהליכים להמשך יישוב הסכסוך, במקרים שבהם בהעדר מינוי כאמור עלולה זכותו של קטין להיפגע פגיעה של ממש.

(ט) יחידת הסיוע רשאית להפסיק את פגישת המהו"ת בשל התנהגות לא ראויה של אחד הצדדים כלפי הצד שכנגד או כלפי עובד יחידת הסיוע; הופסקה פגישת מהו"ת בשל האמור, תדווח על כך יחידת הסיוע לערכאה השיפוטית שרשאית להטיל הוצאות עקב כך.

תק' תשפ"א-2021

6. סעיף 5א לחוק בתי המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995, וסעיף 3 לחוק בתי דין דתיים (יחידות סיוע), התשע"א-2011, יחולו על פגישות המהו"ת לעניין איסור פרסום, חיסיון ואי-קבילות של מידע שנמסר ליחידת הסיוע, ואולם יחידת הסיוע תדווח לערכאה שיפוטית על התייצבות או על אי-התייצבות הצדדים לפגישות אלה.

7. (א) בתום ישיבת המהו"ת האחרונה, ועל בסיס היכרות יחידת הסיוע עם הצדדים, כאמור בסעיף 3(ג) לחוק, תמליץ יחידת הסיוע לצדדים בעניין ההליך המתאים לדעתה ליישוב הסכסוך ביניהם ובכלל זה בדרך של ייעוץ, גישור, גירושין בשיתוף פעולה, וטיפול משפחתי או זוגי, וכן רשאית יחידת הסיוע להציע לצדדים לסייע להם בעצמה ליישב את הסכסוך בלי להפנותם להמשך הליך ליישוב הסכסוך מחוץ ליחידת הסיוע במקרים מיוחדים ולפי נהלים שיורה הממונה הארצי על יחידות הסיוע לעניין זה, ובלבד שהצדדים הודיעו על הסכמתם להאריך את תקופת עיכוב ההליכים לתקופה נוספת כאמור בתקנה 8(א); בתקנת משנה זו, "גירושין בשיתוף פעולה" – משא ומתן שבו כל אחד מהצדדים מיוצג על ידי עורך דין בשיתוף פעולה עם אנשי מקצוע נוספים אם יש צורך, ובלבד שאותם עורכי דין לא יוכלו לייצג את הצדדים בהליך המשפטי שיתנהל ביניהם, אם המשא ומתן ייכשל.

בחינה והמלצה על דרכים ליישוב הסכסוך בהסכמה

(1א) הסכימו הצדדים ליישב את הסכסוך ביניהם בדרך של גישור, תביא לפנייהם יחידת הסיוע שם של מגשר מתוך רשימת המגשרים בענייני משפחה המתאים למאפייני הסכסוך, ובלבד ששכר טרחתו אינו עולה על שכר הטרחה המרבי.

תק' תשפ"א-2021

(2א) סברה יחידת הסיוע בתום ישיבת המהו"ת האחרונה כי ישנו סיכוי סביר ששני הצדדים זכאים לסיוע משפטי לפי חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-

תק' תשפ"ד-2024

1972, רשאית היא להפנותם להליכי יישוב סכסוך ממצי זכויות באמצעות הסיוע המשפטי, במקרים המתאימים, ולפי נהלים שיורה הממונה הארצי על יחידות הסיוע, ליחידות הסיוע, לעניין זה.

(ב) המלצת יחידת הסיוע על מגשר מרשימת המגשרים לפי תקנות רשימת המגשרים תיעשה על יסוד השיקולים המפורטים להלן:

- (1) תחומי התמחותם של מי שפועלים ליישוב הסכסוך ותחומי עיסוקם;
- (2) אזורי פעילותם;
- (3) השפות שאותן הם דוברים;

(4) מאפיינים מיוחדים הנדרשים לדעת יחידת הסיוע לצורך יישוב הסכסוך, בשים לב בין השאר לטובת ילדיהם של הצדדים זכויותיהם וצרכיהם;

(5) זכאותם של הצדדים לסיוע משפטי לפי חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972.

(ג) המלצת יחידת הסיוע על מגשר מסוים תיעשה, ככל האפשר, באופן שוויוני ובכפוף לשיקולים המפורטים בתקנת משנה (ב).

(ד) אין באמור בתקנת משנה (ב) כדי לפגוע בזכותם של בעלי הדין לבחור מגשר אחר מתוך רשימת המגשרים או מגשר שאינו נכלל ברשימת המגשרים.

8. (א) שני הצדדים יודיעו ליחידת הסיוע ולצד שכנגד בתוך חמישה ימים מיום פגישת המהוו"ת האחרונה שיבואו במניין הימים המנויים בסעיף 3(ב) לחוק אם הם מעוניינים להמשיך בהליך חלופי ליישוב הסכסוך שהציעה להם יחידת הסיוע או בהליך חלופי אחר שיצינו, ולחלופין יודיעו אם לא הגיעו לידי הסכמה על המשך ההליך ליישוב הסכסוך; הסכימו הצדדים להמשיך בהליך חלופי ליישוב סכסוך יצינו את תקופת ההארכה המוסכמת עליהם לעיכוב ההליכים (להלן – תקופת ההארכה המוסכמת) שבה לא היה ניתן להגיש תובענות כאמור בסעיף 3(ה) לחוק.

(ב) הודעות הצדדים לפי תקנת משנה (א) ייערכו לפי טופס 3 שבתוספת; יחידת הסיוע תדווח על כך לערכאה השיפוטית; בהעדר הסכמת הצדדים, רשאי המבקש להגיש תובענה לערכאה שיפוטית מוסמכת לפי סעיף 4 לחוק.

(ג) בתום תקופת ההארכה המוסכמת יודיעו שני הצדדים בנוסח ערוך לפי טופס 3 שבתוספת לערכאה השיפוטית המוסמכת, בצירוף העתק ליחידת הסיוע אם הגיעו לידי יישוב הסכסוך שביניהם בהסכמה, ורשאים הם להודיע באמצעות הטופס האמור על הסכמתם להאריך את התקופה לתקופה נוספת שעליה יחליטו; לא הגיעו הצדדים לידי הסכמה וחלפה תקופת ההארכה המוסכמת רשאי המבקש להגיש תובענה לערכאה שיפוטית מוסמכת לפי סעיף 4 לחוק בתוך חמישה עשר ימים מהיום שבו תמה תקופת ההארכה המוסכמת.

(ד) ביקש צד להפסיק את ההליך ליישוב הסכסוך לפני תום תקופת ההארכה מוסכמת יודיע על כך בכתב לצד שכנגד עם העתקים לערכאה השיפוטית וליחידת הסיוע; ניתנה הודעה כאמור רשאי המבקש להגיש תובענה לערכאה שיפוטית מוסמכת לפי סעיף 4 לחוק, בתוך חמישה עשר ימים מיום מתן ההודעה לצד שכנגד.

9. לכל תובענה בעניין של סכסוך משפחתי המוגשת לערכאה מוסמכת בחלוף תקופות עיכוב ההליכים שלפי חוק זה, תצורף הודעה נלווית ערוכה לפי טופס 4 שבתוספת שבה יציין התובע את מקום הגשת הבקשה ליישוב סכסוך שקדמה לתובענה, האם התייצב לפגישת מהוו"ת, את מועד הגשתה ואת מספרה, וכן אם הוארכה תקופת עיכוב ההליכים – את תקופת ההארכה המוסכמת, ויצרף בקשות והחלטות בעניין סעדים זמניים ודחופים אם הוגשו בתקופת עיכוב ההליכים.

10. (א) בקשה לסעד זמני לשמירת המצב הקיים לפי סעיף 3(ז) לחוק (להלן – סעד זמני) ובכלל זה צו לעיכוב יציאה מן הארץ או צו עיקול, תיערך לפי טופס 5 שבתוספת; מזכירות הערכאה השיפוטית לא תקבל בקשה שאינה ערוכה לפי טופס זה; הבקשה תיערך בצורה קצרה ותמציתית ותכלול אך ורק את עיקרי העובדות הדרושות לצורך הדיון בה; לבקשה יצורפו אסמכתאות ותצהיר.

תק' תשפ"א-2021

תק' תשפ"א-2021

תק' תשפ"א-2021

תק' תשפ"א-2021

הודעת הצדדים
תק' תשפ"א-2021

הודעה נלווית
לתובענה בעניין
של סכסוך משפחתי
תק' תשפ"א-2021

בקשה לסעד זמני
לשמירת מצב קיים
או לעיכוב יציאה
מהארץ
תק' תשע"ח-2018

(ב) הוגשה בקשה לסעד זמני לערכאה שיפוטית אחרת מזו שאליה הוגשה בקשה ליישוב סכסוך, יציין מגיש הבקשה בטופס הערוך לפי טופס 5 את קיומה של הבקשה ליישוב סכסוך שהוגשה לערכאה הראשונה, וכן בקשות לסעד זמני אם הוגשו לערכאה הראשונה והחלטות שניתנו בהן; צד שהגיש בקשה לסעד זמני לאחר הגשת בקשה כאמור לערכאה שיפוטית אחרת יעביר העתק ממנה ומכל החלטה שניתנה בה לשתי הערכאות.

11. (א) תשובת המשיב לבקשה לסעד זמני לפי תקנה 10 תוגש בתוך עשרה ימים, בצירוף אסמכתאות ותצהיר; התשובה תיערך בצורה קצרה ותמציתית ותכלול אך ורק את עיקרי העובדות בתגובה לבקשה.

סדרי דין בבקשה לסעד זמני

(ב) הערכאה השיפוטית רשאית למחוק או להורות על תיקון בקשה או תשובה לסעד זמני שהוגשה לה שלא נערכו בצורה קצרה ותמציתית או שכללו עובדות שאינן דרושות לצורך הדיון בבקשה או שנכתבו בלשון פוגענית, ולחייב את מגישה בהוצאות משפט, וכן רשאית היא למחוק את הבקשה או לדחות את הדיון בה אם מגיש הבקשה לא התייצב לפגישות המהו"ת.

(ג) בכפוף לאמור בתקנות אלה יחולו על בקשה לסעד זמני סדרי הדיון, ובכלל זה האפשרות למתן סעד זמני במעמד צד אחד אם סדרי הדיון מאפשרים זאת.

12. (א) צד רשאי להגיש בכל עת לערכאה שיפוטית המוסמכת לכך לפי דין בקשה לסעד דחוף ערוכה לפי טופס 6 שבתוספת בעניינים האלה:

בקשה לסעד דחוף

(1) בקשה לאישור פעולה דחופה רפואית בקטין לרבות בדיקה, טיפול ואשפוז פסיכיאטרי דחופים כשאין הסכמה בין ההורים;

(2) בקשה להנפקת דרכון ולאישור ליציאת קטין לחוץ לארץ לפעילות חינוכית קבוצתית או לצורך אחר שלא היה צפוי קודם לכן כשהיציאה אמורה להתקיים בתוך 30 ימים ממועד הגשת הבקשה;

(3) בקשה לסעד דחוף בעניין מזונות או בעניין הבטחת קשר של קטין עם כל אחד מהוריו, במקרים חריגים שבהם המתנה לפגישת המהו"ת הראשונה תגרום נזק של ממש לצדדים או לילדיהם, לפי העניין;

(3א) בקשה של אישה ששוהה במקלט לנשים מוכות כהגדרתו בסעיף 7(ג)(5) לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, להחזיק בילדיה עימה ולקבל החלטות נדרשות לתקופת השהות;

תק' תשפ"ב-2022

(3ב) בקשה לסעד דחוף לרישום ילד למוסד לימודים אשר מוגשת בסמוך לתחילת הלימודים;

תק' תשפ"ב-2022

(4) תובענה דחופה לגירושין כשהנתבע המתגורר מחוץ לישראל נמצא בישראל, או בנסיבות מיוחדות אחרות, והכול ובלבד שהמתנה לתום תקופת עיכוב ההליכים עשויה למנוע את התרת הנישואין.

(ב) לבקשה לסעד דחוף יצורפו אסמכתאות לרבות לעניין הדחיפות; הבקשה והתשובה לה ייערכו בצורה קצרה ותמציתית ויכללו אך ורק את עיקרי העובדות הדרושות לצורך הדיון בהן, היתה הבקשה לפי תקנת משנה (א)(3) תכלול אך ורק פרטים בעניין הכנסות הצדדים וצורכי הילדים.

(ג) אין באמור בתקנה זו כדי לגרוע מאפשרות מבקש להגיש בקשה ליישוב סכסוך גם בעניינים המפורטים בה.

(ד) הגיש צד בקשה לסעד דחוף בעניינים המפורטים בתקנת משנה (א)(1), (2), (3) ו-(4) או לצו עיכוב יציאה מן הארץ של קטין, יציין בטופס 6 אם הוא מעוניין ליישב את הסכסוך עם הצד האחר בעניינים נוספים ובמקרה כאמור יגיש לערכאה השיפוטית בקשה ליישוב סכסוך.

תק' תשע"ח-2018
תק' תשפ"ב-2022

(ה) בקשה בעניין מזונות זמניים או הבטחת קשר של קטין עם כל אחד מהוריו לא תוגש בתקופת עיכוב ההליכים אלא בדרך של בקשה לסעד דחוף לפי תקנה 12(א)(3).

תק' תשפ"ב-2022

13. (א) ראתה ערכאה שיפוטית כי לא היתה דחיפות בבקשה לסעד דחוף, רשאית היא למחוק את הבקשה או להימנע מלדון בה ולהורות למבקש להגיש בקשה ליישוב סכסוך; אם בקשה ליישוב סכסוך היתה תלויה ועומדת בין הצדדים וטרם חלפה תקופת עיכוב ההליכים תפנה את המבקש ליחידת הסיוע כדי שתידרש גם לעניין שלגביו הוגשה הבקשה לסעד הדחוף.

סדרי דין בבקשה לסעד דחוף

(ב) הערכאה השיפוטית רשאית למחוק או להורות על תיקון של בקשה לסעד דחוף שהוגשה לה שלא נערכה בצורה קצרה ותמציתית או שכללה עובדות שאינן דרושות לצורך הדיון בה או שנכתבה בלשון פוגענית ולחייב את מגישה בהוצאות משפט.

14. בקשה לסעד זמני ובקשה לסעד דחוף לפי תקנות 10 ו-12 תוגש לערכאה שיפוטית המוסמכת לכך לפי דין, ובלבד שצד המגיש כמה בקשות יגישן לאותה ערכאה אם היא מוסמכת לכך לפי דין.

הערכאה השיפוטית
שאליה יוגשו בקשות
לסעדים זמניים
ודחופים

הוראות מיוחדות

15. (א) בקשה לסעד זמני לפי סעיף 3(ו) לחוק בעניין מזונות והחזקת ילדים והתשובה לה, ייערכו בצורה תמציתית ויכללו רק עובדות הדרושות לצורך הדיון בהן; הערכאה השיפוטית רשאית למחוק או להורות על תיקון בקשה להסדרים זמניים או תשובה לה שהוגשו לה הכוללות עובדות שאינן דרושות לצורך הדיון בבקשה ולחייב את מגישה בהוצאות משפט.

(ב) הוגשה לערכאה שיפוטית תובענה בעניין מזונות או מדור בתום תקופת עיכוב ההליכים יראו אותה כאילו הוגשה במועד הגשת הבקשה ליישוב הסכסוך, ואולם מועד הגשת התגובה של הצד שכנגד יחול לפי סדרי הדין ממועד ההגשה בפועל.

16. (א) בעניינים אלה רשאית הערכאה השיפוטית בעקבות בקשה שהוגשה לה על ידי אחד הצדדים לפי תקנת משנה (ד) או בעקבות פנייה מיחידת הסיוע לקצר את תקופת עיכוב ההליכים:

קיצור תקופת עיכוב
ההליכים או הארכתה
תק' תשע"ז-2017

(1) לצורך הגשת בקשה דחופה בעניין העברת ילד למסגרת חינוכית;

(2) לצורך הגשת בקשה דחופה לעניין טיפול פסיכולוגי או בקשה שאינה דחופה בעניין בדיקה, טיפול או אשפוז פסיכיאטרי בקטין;

(3) לצורך תובענה בעניין של סכסוך משפחתי אם הוגשה בקשה חדשה ליישוב סכסוך בתוך שנה מהגשת בקשה קודמת כאמור שלגביה חלפה התקופה המנויה בסעיף 3(ה) לחוק, או אם מתקיימת בין הצדדים התדיינות שיפוטית בעניין אחר של סכסוך משפחתי בערכאה שיפוטית כלשהי;

תק' תשע"ז-2017
תק' תשפ"א-2021

(4) בקשה לסעד דחוף בעניין מזונות או החזקת ילדים וסדרי קשר, במקרים חריגים שבהם המתנה לתום תקופת עיכוב ההליכים תגרום נזק של ממש לצדדים או לילדיהם;

(5) לצורך הגשת תובענה בעניין של סכסוך משפחתי אם כתובת הצד השני אינה ידועה או שוהה מחוץ לישראל לתקופה שאיננה מאפשרת את קיום פגישות המהו"ת;

תק' תשפ"א-2021

(6) לצורך הגשת תובענה בעניין של סכסוך משפחתי אם נגד הצד השני הוגש כתב אישום, עקב עבירות אלימות או מין כנגד בן או בת הזוג או כנגד ילדם של בני הזוג או של אחד מהם;

תק' תשע"ז-2017

(6א) לצורך הגשת תובענה בעניין של סכסוך משפחתי, אם אחד הצדדים הוא אסיר או עצור עד תום ההליכים;

תק' תשע"ז-2017

(7) לצורך הגשת תובענה של אישה הנמצאת במקלט לנשים מוכות כהגדרתו בסעיף 7ג(5) לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954;

(8) (נמחקה);

תק' תשפ"א-2021

(9) לצורך הגשת תובענה לחלוקת רכוש או לפסיקת מזונות אם לאחד הצדדים הוצא צו כינוס או מתנהל בעניינו הליך פשיטת רגל;

(10) במקרה חריג שבו המליצה יחידת הסיוע לאפשר הגשת תובענה בעניין מסוים מן הטעם שהמתנה לתום תקופת עיכוב ההליכים תגרום נזק של ממש לצדדים או לילדיהם.

(ב) בעניינים אלה רשאית הערכאה השיפוטית להאריך את תקופת עיכוב ההליכים:

(1) הצד השני גרם לביטול פגישות מהו"ת או לא הופיע אליהן בחוסר תום לב;

(2) נבצר מאחד מהצדדים להשתתף בפגישות המהו"ת בתוך התקופה שנועדה לכך בשל אבל, מחלה או מחלה של בן משפחה מדרגה ראשונה;

(3) מקרים שבהם אחד הצדדים לבקשה ליישוב סכסוך היה מחוץ

לישראל במועד הגשת הבקשה והארכת תקופת עיכוב ההליכים נדרשת כדי לאפשר את קיומן של פגישות המהו"ת ובלבד שאותו צד צפוי לשוב בתוך זמן קצר.

(ג) הוגשה בקשה לקיצור או להארכה של תקופת עיכוב ההליכים, בעניינים המנויים בתקנת משנה (א)(1), (2), (4), (10) ובעניינים המנויים בתקנת משנה (ב)(1), תעביר יחידת הסיוע את עמדתה לערכאה השיפוטית שאליה הוגשה הבקשה; בהחלטה תשקול הערכאה השיפוטית, בין השאר, את המלצת יחידת הסיוע; עמדת יחידת הסיוע תינתן ככל האפשר לאחר קיומה של פגישת מהו"ת אחת לפחות עם הצדדים, ומי שלא התייצב לפגישה לא יהיה רשאי להגיש בקשה לקיצור תקופת ההליכים, אלא באישור בית המשפט מטעמים מיוחדים שירשמו.

תק' תשע"ז-2017

(ד) בקשה לקיצור או להארכה של תקופת עיכוב ההליכים, תיערך לפי טופס 7 שבתוספת בצורה תמציתית ותכלול רק עובדות דרושות לצורך הדיון בהן; הערכאה השיפוטית רשאית למחוק או להורות על תיקון בקשה כאמור שהוגשה לה הכוללת עובדות שאינן דרושות לצורך הדיון בבקשה ולחייב את מגישה בהוצאות משפט.

(ה) הארכה ערכאה שיפוטית או קיצרה את תקופת עיכוב ההליכים לפי תקנות משנה (א)(3), (ב)(1) או (3) וראתה כי ההארכה נדרשה בשל התנהגות שלא בתום לב של אחד מהצדדים, רשאית היא או הרשם לחייבו בהוצאות משפט.

(ו) קיצרה או הארכה ערכאה שיפוטית את תקופת עיכוב ההליכים יחולו המועדים שבחוק לעניין הגשת תובענות ולעניין בקשה לקביעת הסדרים זמניים המוגשת לפי סעיף 3(ו) לחוק, מתום תקופת עיכוב ההליכים המקוצרת או המוארכת לפי העניין; קיצרה ערכאה שיפוטית את תקופת עיכוב ההליכים לעניין מסוים, לא יוכל צד להגיש תובענה בכל עניין אחר, עד לתום תקופת עיכוב ההליכים או המועדים הקבועים בחוק, לפי העניין.

(ז) החלטת הערכאה השיפוטית בעניין הארכה או קיצור ההליכים תועבר על ידי מזכירות הערכאה השיפוטית ליחידת הסיוע.

תק' תשע"ז-2017

17. (א) תחילתן של תקנות אלה למעט תקנה 7(ב) ו-7(ג) ביום י"א בתמוז התשע"ו (17 ביולי 2016) (להלן – יום התחילה).

תחילה תחולה והוראת מעבר

(ב) תקנות אלה לא יחולו על תובענות בעניין של סכסוך משפחתי שהוגשו לערכאה שיפוטית לפני יום התחילה.

(ג) תחילתה של תקנה 7(ב) ו-7(ג) ביום תחילתן של תקנות רשימת המגשרים, ואולם עד יום זה, יופנו הצדדים לרשימת מגשרים זמנית שתפורסם באתר האינטרנט של משרד הרווחה והשירותים החברתיים.

(ד) בתקופה שעד תום 3 שנים מיום תחילתן של תקנות להסדר התדיינות בסכסוכי משפחה (תיקון), התשפ"א-2021, יראו כאילו בתקנה 7 לתקנות העיקריות, אחרי תקנת משנה (א) יבוא:

תק' תשפ"א-2021

"(2א) סברה יחידת הסיוע בתום ישיבת המהו"ת האחרונה כי ישנו סיכוי סביר ששני הצדדים זכאים לסיוע משפטי לפי חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972, רשאית היא להפנותם לגישור פנימי באמצעות הסיוע המשפטי או ליישוב הסכסוך בדרך אחרת, במקרים המתאימים ולפי נהלים שיורה הממונה הארצי על יחידות הסיוע, ליחידות הסיוע, לעניין זה."

18. (א) בכל מקום שבו אין בתקנות אלה הוראה סותרת, ימשיכו לחול סדרי הדין הנהוגים בערכאה השיפוטית.

שמירת דינים

(ב) (נמחקה).

תק' תשפ"א-2021

תוספת

(תקנות 2, 3, 8, 9, 10, 12 ו-16)

טופס 1

(תקנה 2)

תק' תשע"ז-2017
תק' תשפ"א-2021

בקשה ליישוב סכסוך לפי תקנה 2 לתקנות להסדר התדיינות בסכסוכי

משפחה, התשע"ו-2016

תאריך

בערכאה השיפוטית

ב

בעניין שבין המבקש :

מס' זהות : מרח' : טלפון :

אם המבקש מיוצג על ידי בא כוח :

בא כוח המבקש : מרח' : טלפון :

פקסימילה : דואר אלקטרוני :

לבין המשיב :

מס' זהות : מרח' : טלפון :

פקסימילה : דואר אלקטרוני :

הואיל ונתגלע סכסוך ביני לבין שהוא בן זוגי/הורהו של ילדי/ילדי/אבי/אמי/אחר (פרט) (מחק את המיותר)

אני פונה לערכאה השיפוטית בבקשה ליישוב הסכסוך בלא התדיינות משפטית, ולהפניה ליחידת הסיוע שליד הערכאה השיפוטית.

אם אינך דובר את השפה העברית נא ציין את השפות שאתה דובר.

☐ למיטב ידיעתי, לא הוגשה בקשה ליישוב סכסוך ביני ובין המשיב אשר עודנה תלויה ועומדת בערכאה זו או בכל ערכאה אחרת.

חתימת המבקש

טופס 2

תק' תשפ"א-2021

(תקנה 3)

**יחידת הסיוע שליד בית המשפט לענייני משפחה/בית הדין ה
הזמנה לפגישת מהו"ת לבחינת האפשרות ליישוב סכסוך משפחה בהסכמה**

תאריך

מס' תיק

(שמות הצדדים)

(1) לפי סעיף 3 לחוק להסדר התדיינות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), התשע"ה-2014, אתה מוזמן לפגישות מידע, היכרות ותיאום (להלן – פגישות מהו"ת) ביחידת הסיוע שליד בית המשפט לענייני משפחה/בית הדין ה ;

(2) מצורף עלון הסבר על פגישות המהו"ת ועל ההליך ליישוב סכסוכי משפחה בהסכמה ;

(3) מועד פגישת המהו"ת הראשונה נקבע לתאריך בשעה ;

(4) בפגישות ייקבעו מועדים לעד שלוש פגישות מהו"ת נוספות לפי הצורך ;

(5) פגישות המהו"ת אינן כרוכות בתשלום ;

(6) בפגישה הראשונה עליך להתייצב לפגישות המהו"ת בלא עו"ד ;

(7) דינה של הזמנה זו כדין הזמנה לדיון בבית המשפט ; אם לא תתייצב לפגישות המהו"ת, בית המשפט/בית הדין ה יהיה רשאי, בין השאר לחייב אותך בהוצאות.

כתובת יחידת הסיוע :

טלפון לבירורים :

אם ישנו צורך בתרגום פגישות המהו"ת, נא לעדכן את יחידת הסיוע.

תאריך : חתימת מזכירות בית המשפט/עובד יחידת הסיוע

**הודעת הצדדים על החלטתם בעניין הליך יישוב סכסוך בהסכמה
(אם הצדדים מגישים את הטופס בנפרד, ישלחו העתק לצד שכנגד)**

תאריך

מס' תיק

בעניין שבין:

הטופס יוגש באמצעות יחידות הסיוע, בהמשך לפגישות ביחידת הסיוע

(נא לסמן במקום המתאים)

☐ א. אנו מודיעים כי אנו מעוניינים להמשיך בהליך ליישוב הסכסוך בהסכמה ומסכימים להאריך את התקופה לעיכוב ההליכים לפני הערכאה השיפוטית בתקופה נוספת, עד יום _____ (להלן – תקופת ההארכה המוסכמת)

1. ידוע לנו כי בתקופת ההארכה המוסכמת לא נוכל להגיש תובענות בעניין של סכסוך משפחתי בינינו לכל ערכאה שיפוטית, ולא תדון ערכאה שיפוטית בתובענה בעניין של סכסוך משפחתי בינינו.

2. ידוע לנו כי אם יבקש מי מאתנו להפסיק את ההליך ליישוב הסכסוך לפני תום תקופת ההארכה המוסכמת יודיע על כך בכתב לצד שכנגד עם העתקים לערכאה השיפוטית וליחידת הסיוע ומי שהגיש את הבקשה ליישוב הסכסוך יהיה רשאי להגיש כתב תביעה לערכאה שיפוטית מוסמכת לפי סעיף 4 לחוק בתוך 15 ימים מיום מתן ההודעה האמורה.

3. הארכת תקופת עיכוב ההליכים היא לצורך: גישור/טיפול (נא לציין שם מגשר/מטפל) / משא ומתן בין באי כוח/אחר.

חתימת הצדדים: _____ (צד א') _____ (צד ב')

☐ ב. אנו מודיעים כי הגענו להסכם בעניין הסכסוך המשפחתי.

חתימת הצדדים

_____ (צד א')

_____ (צד ב')

תאריך

(לעניין החלופות הקבועות בסעיפים א ו-ב לטופס, לא ניתן להגיש את הטופס בלא חתימת שני הצדדים)

☐ ג. אנו מודיעים כי לא הגענו להסכמה על המשך ההליך ליישוב הסכסוך בהסכמה, ועל הארכת תקופת עיכוב ההליכים.

_____ (צד א')

_____ (צד ב')

תאריך

(לעניין החלופה הקבועה בסעיף ג' לטופס, לא נדרשת חתימת שני הצדדים, וניתן להגיש את הטופס גם עם חתימת אחד הצדדים).

תקופות

עיכוב ההליכים, לפי תקנה 9 לתקנות להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, התשע"ו-2016

שם התובע: מס' זהות

הנתבע: מס' זהות

מגיש התובענה הוא המבקש/המשיב (מחק את המיותר) בבקשה ליישוב סכסוך.

סמן אחד מאלה:

בתוך השנה שקדמה להגשת תובענה זו (ביום) הוגשה לערכאה שיפוטית בקשה ליישוב סכסוך ביני ובין הצד שכנגד

בבית משפט/בית הדין ב תיק מס' ואני מצהיר כי –

(1) הגעתי לכל פגישות המהו"ת ביחידת הסיוע / לא הגעתי לכל פגישות המהו"ת ביחידת הסיוע;

(2) עיכוב ההליכים הסתיים ביום ;

(3) חלפו 15 ימים מיום סיום תקופת עיכוב ההליכים / טרם חלפו 15 ימים מיום סיום תקופת עיכוב ההליכים ;

הוגשה בקשה ליישוב סכסוך בינינו לפני יותר משנה, אך –

(1) נכון להיום מתנהל בינינו הליך משפטי בעניין סכסוך משפחתי ;

(2) ההליכים בתובענה בינינו הסתיימו בשנה האחרונה ;

(3) מצורפים בזה בקשות והחלטות בעניין סעדים זמניים ודחופים שהוגשו בתקופת עיכוב ההליכים.

טופס 5

(תקנה 10)

בקשה לסעד זמני לשמירת מצב קיים או לעיכוב יציאה מן הארץ לפי תקנה 10 לתקנות

להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, התשע"ו-2016

בערכאה השיפוטית ב

בעניין שבין המבקש:

מס' זהות מרח' טל' פקסימילה:

דואר אלקטרוני:

אם המבקש מיוצג על ידי בא כוח:

מרח' בעיר טל' פקסימילה:

מס' רישיון

לבין המשיב:

מס' זהות מרח' טל' פקסימילה

דואר אלקטרוני:

ואם המשיב מיוצג על ידי בא כוח:

מרחוב בעיר טלפון: פקסימילה:

מס' רישיון:

סוגי הסעדים הזמניים המבוקשים (יש לסמן):

☐ צו לשמירת המצב הקיים כדלקמן: (ציין את תוכן הצו המבוקש).

☐ צו לעיכוב יציאה מן הארץ.

☐ צו עיקול.

להלן הנימוקים לבקשה:

(לתשומת לבך, יש לנמק את הבקשה באופן קצר ותמציתי, ולכלול רק את עיקרי העובדות הנדרשות לצורך הדיון בה; הערכאה השיפוטית רשאית למחוק או להורות על תיקון בקשה לסעד זמני שתוגש לה שלא נערכה בצורה קצרה ותמציתית או שכללה עובדות שאינן דרושות לצורך הדיון בה ולחייב את מגישה בהוצאות משפט).

נא לצרף אסמכתאות לבקשה.

הרצאת פרטים :

1. פרטים אישיים :
 - מס' זהות : תאריך לידה : כתובת :
 - טל' בבית : נייד : טל' בעבודה :
 - מקום העבודה : כתובת העבודה :
 - * פרטי בן הזוג ימולאו לגבי בן הזוג המשיב.
 - * בתביעה בעניינו של קטין באמצעות הורה ימולאו הפרטים של אותו הורה נוסף על פרטי הקטין שהתביעה בעניינו.
 - * בתביעה עצמאית של קטין, באמצעות אפוטרופוס לדין או בא כוח, יש למלא את פרטי שני ההורים, נוסף על פרטי הקטין.
 - בן/בת הזוג : מס' זהות : תאריך לידה : כתובת :
 - טלפון בבית : נייד : טלפון בעבודה :
 - מקום העבודה : כתובת העבודה :
2. ילדים אם הסעד הדחוף נוגע להם :
 - שם : תאריך לידה : מקום מגורי הילד :
3. מידע על בקשה פתוחה ליישוב סכסוך (אם הוגשה בקשה ליישוב סכסוך בערכאה שיפוטית אחרת, יש לציין אף זאת, ולשלוח עותק של טופס זה והחלטות שניתנו בו לערכאה האמורה) :
 - ☐ אין כרגע בקשה פתוחה ליישוב סכסוך בהסכמה.
 - ☐ בקשה ליישוב סכסוך בהסכמה פתוחה ביחידת הסיוע שליד בית המשפט למשפחה/בית הדין ב
 - מס' התיק
 - הסעד מבוקש
 - החלטות שניתנו בבקשה

הצהרה :

אני החתום מטה מס' זהות _____ לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה לאמור :
אני המבקש
תצהירי זה ניתן לתמיכה בבקשה לסעד ביניים בתיק
האמור ידוע לי בידעה אישית/לפי מיטב ידיעתי ואמונתי/נסמך על אסמכתאות
אני מצהיר בזה כי תוכן תצהירי זה אמת,

חתימה _____ תאריך _____

אישור

אני החתום מטה, מאשר בזה כי ביום _____ הופיע בפני המוכר לי אישית/שזיהיתי לפי מס' זהות _____ ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת וכולה ואת האמת בלבד, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל, וחתם עליה בפני.

חתימת מקבל התצהיר _____

טופס 6

(תקנה 12)

בקשה לסעד דחוף לפי תקנה 12 לתקנות להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה,

התשע"ו-2016

בערכאה השיפוטית

ב

תאריך :

מס' תיק

בעניין שבין המבקש :

מס' זהות

ואם המבקש מיוצג על ידי בא כוח

באמצעות מרח'

טלפון : פקסימילה :

לבין המשיב :

מס' זהות

ואם המשיב מיוצג על ידי בא כוח :

באמצעות מרח' טלפון : פקסימילה :

מוגשת בזה בקשה לסעד דחוף בלא בקשה ליישוב סכסוך לפי סעיף 3(ז)(1) לחוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), התשע"ה-2014 (להלן – התקנות)

☐ קיימים עניינים נוספים ביני ובין המשיב מלבד אלה המפורטים בבקשה זו לסעד דחוף שברצוני ליישבם עם המשיב וידוע לי כי לשם כך עלי להגיש גם בקשה ליישוב סכסוך לפי תקנה 2 לתקנות להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), התשע"ו-2016.

☐ ידוע לי כי לאחר הדיון בסעד הדחוף עלי להודיע ליחידת הסיוע אם יש צורך בבקשה ליישוב סכסוך.

סוג הסעד הדחוף :

☐ בקשה לטיפול רפואי דחוף בקטין

סיבת הדחיפות :

☐ בקשת דרכון ויציאה מחוץ לישראל של קטין לפעילות חינוכית או לצורך אחר שלא היה צפוי לפי התנאים הקבועים בתקנה 12(א)(2) לתקנות

סיבת הדחיפות :

☐ בקשה לסעד דחוף בעניין מזונות או הבטחת קשר של קטין עם כל אחד מהוריו, במקרים חריגים שבהם המתנה לפגישת המהו"ת הראשונה תגרום נזק של ממש לצדדים או לילדיהם. לשם הגשת בקשה זו נדרשת גם הגשת בקשה ליישוב סכסוך ;

סיבת הדחיפות :

☐ בקשה של אישה ששווהה במקלט לנשים מוכות כהגדרתו בסעיף 7(ג)(5) לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, להחזיק בילדיה עימה ולקבל החלטות נדרשות לתקופת השהות ;

סיבת הדחיפות :

☐ בקשה לסעד דחוף לרישום ילד למוסד לימודים שמוגשת בסמוך לתחילת הלימודים ;

סיבת הדחיפות :

☐ תובענה דחופה בענייני גירושין כשנתבע המתגורר מחוץ לישראל נמצא בישראל.

סיבת הדחיפות :

☐ תובענה דחופה בענייני גירושין בנסיבות מיוחדות אחרות.

סיבת הדחיפות :

אסמכתאות מצורפות לעניין הבקשה ודחיפותה :

1. פרטי המבקש :

מס' זהות : תאריך לידה : כתובת :

- טל' בבית : נייד : טל' בעבודה :
מקום העבודה : כתובת העבודה :
* פרטי בן הזוג ימולאו לגבי בן הזוג המשיב.
* בתביעה בעניינו של קטין באמצעות הורה ימולאו הפרטים של אותו הורה נוסף על פרטי הקטין.
* בתביעה עצמאית של קטין באמצעות אפוטרופוס לדין או עורך דין, ימולאו פרטי שני ההורים, נוסף על פרטי הקטין.
פרטי המשיב : מס' זהות : תאריך לידה :
כתובת : טל' בבית : נייד : טל' בעבודה :
מקום העבודה : כתובת העבודה :
2. ילדים אם הסעד הדחוף נוגע להם :
שם : מס' זהות : תאריך לידה : מקום מגורי הילד :

- 3. הצהרה**
אני החתום מטה מס' זהות _____ לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה לאמר :
אני המבקש
תצהירי זה ניתן לתמיכה בבקשה לסעד דחוף בתיק
האמור ידוע לי בידיעה אישית/לפי מיטב ידיעתי ואמונתי/נסמך על אסמכתאות
אני מצהיר בזה כי תוכן תצהירי זה אמת,

חתימה _____ תאריך _____

- אישור**
אני החתום מטה, מאשר בזה כי ביום _____, הופיע לפני המוכר לי אישית/שזיהיתיו לפי מס' זהות _____ ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת וכולה ואת האמת בלבד, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל, וחתם עליה בפני.
חתימת מקבל התצהיר _____

טופס 7
(תקנה 16)

תק' תשע"ז-2017
תק' תשפ"א-2021

בקשה לקיצור או להארכה של תקופת עיכוב ההליכים

בערכאה השיפוטית

ב

תאריך :

מס' תיק

בעניין שבין המבקש :

ואם המבקש מיוצג על ידי בא כוח

באמצעות מרח'

טלפון : פקסימילה :

לבין המשיב :

ואם המשיב מיוצג על ידי בא כוח :

באמצעות מרח' טלפון : פקסימילה :

מוגשת בזה בקשה לקיצור/להארכה של תקופת עיכוב ההליכים לפי תקנה 16

לתקנות להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, התשע"ו-2016.

עילת הבקשה לקיצור התקופה :

- ☐ הגשת בקשה דחופה בענין העברת ילד למסגרת חינוכית ;
סיבת הדחיפות :
- ☐ הגשת בקשה דחופה לעניין טיפול פסיכולוגי או בקשה שאינה דחופה בעניין בדיקה, טיפול או אשפוז פסיכיאטרי בקטין ;
סיבת הדחיפות :
- ☐ לצורך תובענה בעניין של סכסוך משפחתי אם הוגשה בקשה חדשה ליישוב סכסוך בתוך שנה מהגשת בקשה קודמת כאמור שלגביה חלפו התקופות המנויות בסעיף 3(ה) לחוק, או אם מתקיימת בין הצדדים התדינויות שיפוטיות בעניין אחר של סכסוך משפחתי בערכאה שיפוטית כלשהי ;
- ☐ בקשה לסעד דחוף בעניין מזונות או החזקת ילדים וסדרי קשר, במקרים חריגים שבהם המתנה לתום תקופת עיכוב ההליכים תגרום נזק של ממש לצדדים או לילדיהם ;
סיבת הדחיפות :
- ☐ הגשת תובענה בעניין של סכסוך משפחתי אם כתובת הצד השני אינה ידועה ;
- ☐ לצורך הגשת תובענה בעניין של סכסוך משפחתי אם נגד הצד השני הוגש כתב אישום עקב עבירות אלימות או מין כנגד בן או בת הזוג או כנגד ילדם של בני הזוג או של אחד מהם ;
- ☐ לצורך הגשת תובענה בעניין של סכסוך משפחתי, אם אחד הצדדים הוא אסיר או עצור עד תום ההליכים ;
- ☐ הגשת תובענה בעניין של סכסוך משפחתי של אישה הנמצאת במקלט לנשים מוכות ;
- ☐ הגשת בקשה לאכיפה והכרה של פסק דין זר שבסמכות בית משפט לענייני משפחה ;
- ☐ הגשת תובענה לחלוקת רכוש או לפסיקת מזונות אם לאחד הצדדים הוצא צו כינוס או מתנהל בעניינו הליך פשיטת רגל ;
- ☐ הגשת תובענה בעניין מסויים שבו המתנה לתום תקופת עיכוב ההליכים תגרום נזק של ממש לצדדים או לילדיהם בהמלצת יחידת הסיוע (יש לצרף את ההמלצה).

עילת הבקשה להארכת התקופה :

- ☐ הצד השני גרם לביטול פגישות מהו"ת או לא הופיע אליהן בחוסר תום לב ;
- ☐ נבצר מאחד מהצדדים להשתתף בפגישות המהו"ת בתוך התקופה שנועדה לכך בשל אבל, מחלה או מחלה של בן משפחה מדרגה ראשונה ;
- ☐ אחד הצדדים לבקשה ליישוב סכסוך היה מחוץ לישראל במועד הגשת הבקשה והארכת תקופת עיכוב ההליכים נדרשת כדי לאפשר את קיומן של פגישות המהו"ת ובלבד שאותו צד צפוי לשוב בתוך זמן קצר.
אסמכתאות מצורפות לעניין הבקשה ודחיפותה :

1. פרטים אישיים :

- מס' זהות : תאריך לידה : כתובת :
טל' בבית : נייד : טל' בעבודה :
מקום העבודה : כתובת העבודה :
* פרטי בן הזוג ימולאו לגבי בן הזוג המשיב.
* בתביעה בעניינו של קטין באמצעות הורה ימולאו הפרטים של אותו הורה נוסף על פרטי הקטין.
* בתביעה עצמאית של קטין, באמצעות אפוטרופוס לדין או עורך דין, ימולאו פרטי שני ההורים, נוסף על פרטי הקטין.
בן/בת הזוג : מס' זהות : תאריך לידה : כתובת :

טלפון בבית : נייד : טלפון בעבודה :

מקום העבודה : כתובת העבודה :

2. **ילדים אם הבקשה נוגעת להם :**

שם : תאריך לידה : מקום מגורי הילד :

3. **הצהרה**

אני החתום מטה מס' זהות _____ לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה לאמר :

אני המבקש

תצהירי זה ניתן לתמיכה בבקשה לקיצור או הארכת תקופת עיכוב ההליכים בתיק

האמור ידוע לי בידיעה אישית/לפי מיטב ידיעתי ואמונתי/נסמך על אסמכתאות אני מצהיר בזה כי תוכן תצהירי זה אמת,

חתימה _____ תאריך _____

אישור

אני החתום מטה , מאשר בזה כי ביום _____ הופיע לפני המוכר לי אישית/שזיהיתיו לפי מס' זהות _____ ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות על הצהרתו דלעיל, וחתם עליה בפני.

חתימת מקבל התצהיר _____

כ"ג בסיוון התשע"ו (29 ביוני 2016)

תקנות למניעת אלימות במשפחה (סדרי דין), תשנ"א-1991
תוכן עניינים

143	פרק א': פרשנות הגדרות	סעיף 1
143	פרק ב': פתיחת ההליך הגשת בקשה	סעיף 2
143	ערובה	סעיף 3
143	מועד לדיון	סעיף 4
143	הודעה למשיב	סעיף 5
143	פרק ג': מהלך הדיון ומתן הצו התייצבות	סעיף 6
144	צו הגנה	סעיף 7
144	הערכת מסוכנות	סעיף 7א
144	הודעת היחידה לפיקוח טכנולוגי	סעיף 7ב
144	בקשה להארכת הצו והדיון בה	סעיף 8
144	פרק ג'1: בקשות בקשר להחזקה או נשיאה של נשק הגדרות	סעיף 8א
144	בקשה להיתר נשיאת נשק	סעיף 8ב
145	בקשה לביטול איסור נשיאת נשק	סעיף 8ג
145	בקשה לביטול תנאים והסדרים לנשיאת נשק	סעיף 8ד
145	הודעה על דיון	סעיף 8ה
145	התייצבות לדיון	סעיף 8ו
145	פרק ד': הפרת צו הגנה הפרת צו הגנה	סעיף 9
145	מועד להגשת בקשה בשל הפרת צו הגנה	סעיף 10
145	פרק ה': הוראות שונות	
145		סעיף 11
145	המצאת כתבי בי-דין	סעיף 12
146	החלת תקנות סדר הדין האזרחי	סעיף 13
146	סייג לתחולה	סעיף 14
146	תוספת	

בתוקף סמכותי לפי סעיף 13 לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991 (להלן – החוק), אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': פרשנות

1. בתקנות אלה –
- "בקשה" – בקשה למתן צו הגנה;
- "יחידת הפיקוח הטכנולוגי" – יחידה שהוקמה לפי סעיף 3ג(א) לחוק;
- "מבקש" – מי שרשאי לבקש צו הגנה;
- "מוגן" – מי שלטובתו מבוקש צו הגנה;
- "מעריך מסוכנות" – מי שמונה לפי סעיף 6ב לחוק;
- "משיב" – האדם שמפניו מתבקש צו הגנה;
- "פרטי זיהוי" –
- (1) שם פרטי, שם האב ושם משפחה;
 - (2) מספר זיהוי וסוג התעודה שממנה נרשם המספר, אם הדבר ידוע;
 - (3) המען הקבוע.

פרק ב': פתיחת ההליך

2. בקשה לפי פרק זה וכל בקשה אחרת לפי תקנות אלה יוגשו לבית המשפט בכתב, בצירוף הנימוקים להן וכן תצהיר לשם אימות העובדות שביסודן, כאמור בתקנות אלה
- (א) בקשה תוגש לבית המשפט שבאזור שיפוטו מצוי מקום המגורים הקבוע של המוגן, לפי טופס 1 שבתוספת, ויצורף לה תצהיר מטעם המבקש או מאת יודע הפרטים הקשורים לבקשה, לפי טופס 2 שבתוספת.
- (ב) (נמחקה)
- (1ב) בקשה למתן צו הגנה הכוללת הוראה לתנאי פיקוח טכנולוגי תוגש לפי תקנת משנה (1א) ותצורף לה גם הסכמת המוגן לפי טופס 2 שבתוספת.
- (ג) על אף האמור בתקנות משנה (1א) ו-(ב), רשאי בית המשפט לדון בבקשה, אם ראה לנכון לעשות כן מטעמים שיירשמו, אף אם מקום המגורים של המוגן לא נמצא באזור השיפוט.
- (ד) ניתן צו הגנה בבית משפט שמקום המגורים של המוגן לא נמצא באזור שיפוטו, יורה בית המשפט על העברת הענין לבית המשפט שבאזור שיפוטו נמצא מקום המגורים של המוגן, אלא אם כן ראה שלא להורות כן מטעמים שיירשמו; הורה בית המשפט על העברת הענין – כל בקשה שלפי תקנות אלה יש להגיש לבית המשפט שנתן את צו ההגנה, תוגש לבית המשפט שהועבר אליו הענין.
3. הוגשה הבקשה בידי בן משפחה, יצורף כתב ערובה חתום בידו, לפי טופס 4 שבתוספת, לשם פיצוי המשיב על כל נזק שייגרם לו מהוצאת צו ההגנה, כפי שיראה בית המשפט לנכון, אם יקבע בית המשפט כי הבקשה קנטרנית.
4. במעמד הגשת הבקשה ייקבע המועד לדיון בה, מוקדם ככל האפשר ולא יאוחר משבעה ימים ממועד הגשת הבקשה, והודעה עליו תימסר למבקש; אם במועד קבלת הבקשה או בסמוך לכך, הורה בית המשפט על הגשת הערכת מסוכנות לפי סעיף 6א לחוק, יורה על מועד דיון, מוקדם ככל האפשר ולא יאוחר מעשרה ימים.
5. (א) הוגשה בקשה ונקבע מועד לדיון במעמד שני הצדדים, תומצא למשיב הודעה ערוכה לפי טופס 5 שבתוספת ובה יפורט המועד הקבוע לדיון, וכן יוזמן המשיב להגיש תצהיר נגדי עד למועד הדיון.
- (ב) ניתן צו במעמד צד אחד בהתאם לסעיף 4(א) לחוק, יומצא למשיב העתק הצו יחד עם הבקשה ונספחיה, בצירוף הודעה כאמור בתקנת משנה (א).
- פרק ג': מהלך הדיון ומתן הצו**
6. (א) בתאריך שנקבע לדיון במעמד שני הצדדים, יתייצבו המצהירים כדי לאפשר חקירתם על תצהיריהם.

- (ב) לא התייצב המבקש לאחר שנמסרה לו הודעה על מועד הדיון, רשאי בית המשפט למחוק את הבקשה או לדחותה ולחייב את המבקש בהוצאות כפי שיראה לנכון, אלא אם כן נמנע מן המבקש להופיע מסיבות שאינן תלויות בו.
- (ג) לא התייצב המשיב ינהג בית המשפט בהתאם לאמור בסעיף 4(ב) לחוק.
- (ד) לא התייצב איש מבעלי הדין, רשאי בית המשפט לדחות את הדיון למועד אחר או למחוק את הבקשה או לדחותה, ולפסוק הוצאות לטובת המדינה כאמור בסעיף 11 לחוק.
7. צו הגנה יהא ערוך לפי טופס 6 שבתוספת.
- (א) הודעה לפי סעיף 12 לחוק, תימסר לפי טופס 7 שבתוספת.
- (ג) הורה בית המשפט על צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי מותנה, יובהר לצדדים כי לצורך מימוש הוראות הצו, יחידת הפיקוח הטכנולוגי תיצור עימם קשר בהמשך.
- 7א. הועברה הערכת מסוכנות למי מהצדדים לפי סעיף 6א(ה) לחוק, לא יזומן מעריך מסוכנות להיחקר על חוות דעתו, אלא ברשות בית המשפט, וזאת לאחר שהוגשה בקשה מנומקת לחקור אותו.
- 7ב. (א) הוגשה בקשה למתן צו הגנה הכוללת הוראה לתנאי פיקוח טכנולוגי ובית המשפט סבר כי מתקיימים התנאים למתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי או שקיימת עילה לכאורה לקביעת תנאי פיקוח כאמור, בית המשפט יעדכן את היחידה לפיקוח טכנולוגי על הבקשה, ימסור לה את המידע הנוגע לעניין, ויורה לה למסור הודעה כאמור בסעיף 3ב(ו) לחוק.
- (ב) התגלה שינוי נסיבות שיש בו כדי להשפיע על התנאים שנקבעו בצו, היחידה לפיקוח טכנולוגי תעביר לבית המשפט הודעה עדכנית כאמור בסעיף 3ב(ו) לחוק בהקדם האפשרי; קיבל בית המשפט הודעה כאמור, ישקול אם יש צורך בשינוי הצו, בקביעת דיון או ינקוט דרך אחרת המתאימה בנסיבות העניין.
8. (א) נתן בית המשפט צו הגנה לתקופה קצרה מהתקופה המרבית הכוללת הקבועה בסעיף 5 לחוק, רשאי המבקש להגיש לבית המשפט שנתן את הצו בקשה להארכת תקפו (להלן – בקשת הארכה) לפי טופס 8 שבתוספת, ויצורף לה תצהיר מטעם המבקש או מאת יודע הפרטים הקשורים לבקשת ההארכה, לפי טופס 2 שבתוספת.
- (ב) הוגשה בקשת ההארכה עד שבעה ימים לפני מועד פקיעת צו ההגנה, ידון בית המשפט בבקשת ההארכה ויחליט בה לפני מועד פקיעתו של הצו.
11. (ב) על אף האמור בתקנת משנה (ב), בקשת הארכת צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, תוגש עד ל-21 ימים לפני מועד פקיעת הצו; בית המשפט ידון בבקשת ההארכה ויחליט בה לא יאוחר משבעה ימים לפני מועד פקיעת הצו.
- (ג) הודעה על דיון בבקשת ההארכה תישלח למשיב לפי טופס 5 שבתוספת.
- 11ג. הורה בית המשפט כאמור בסעיף 3ב(ו) לחוק, יורה על מועד הגשת הערכת המסוכנות הנוספת או מסירת ההודעה הנוספת, ככל האפשר כאמור בסעיפים 3ב(ו) ו-6א לחוק ובלבד שאלה יוגשו טרם הדיון בבקשת ההארכה.
- (ד) הוראות תקנה 6 יחולו, בשינויים המחוייבים, לענין התייצבות בעלי הדין לדיון בבקשת ההארכה.

פרק ג'1: בקשות בקשר להחזקה או נשיאה של נשק

- הגדרות 8א. בפרק זה –
- "בית המשפט" – בית המשפט שדן בבקשה למתן צו הגנה או שנתן את צו ההגנה, לפי הענין;
- "מבקש" – המחויב בצו הגנה, למעט לענין תקנה 8ב(ג) ותקנה 8ג(ב);
- "משיב" – מי שלטובתו ניתן צו הגנה.
- 8ב. (א) מחויב בצו הגנה, המבקש להתיר לו המשך החזקה או נשיאה של נשק לפי סעיף 2ג(א) לחוק, יגיש לבית המשפט בקשה בטופס 8א שבתוספת.

(ב)	טען המבקש כי התקיימו בענינו הוראות סעיף 2(א) או (3) לחוק, יצרף לבקשתו גם בקשה מנומקת בכתב מאת הממונה עליו, כמשמעותו באותן פסקאות, לפי הענין (להלן – הממונה); בקשת הממונה תוגש לפי טופס 8 שבתוספת.			
(ג)	בקשת מפקד יחידה כאמור בסעיף 2(ב) לחוק, תוגש לבית המשפט לפי טופס 8 שבתוספת.			
(א)	בקשת המחויב בצו הגנה לביטול איסור נשיאה או החזקה של נשק, לפי סעיף 5(ב) לחוק, תוגש לבית המשפט לפי טופס 8 שבתוספת.	ג.8.	לביתול איסור נשיאת נשק	בקשה
(ב)	בקשה לביטול איסור נשיאה או החזקה של נשק לפי סעיף 5(ב) לחוק, שמגיש מפקד יחידה כמשמעותו באותו סעיף תוגש לבית המשפט לפי טופס 8 שבתוספת.			
(א)	בקשת המחויב בצו לביטול תנאים והסדרים שבהם הותרו נשיאה או החזקה של נשק לפי סעיף 5(ג) לחוק, תוגש לבית המשפט לפי טופס 18 שבתוספת.	ד.8.	לביתול תנאים והסדרים לנשיאת נשק	בקשה
(ב)	בקשה כאמור, שמגיש מפקד יחידה כמשמעותו באותו סעיף תוגש לבית המשפט לפי טופס 18 שבתוספת.			
(א)	הודעה על דיון בבקשה לפי פרק זה תהיה ערוכה לפי טופס 8 שבתוספת, ותומצא למבקש ולמשיב, וכן –	ה.8.	הודעה על דיון	
(1)	בבקשה לפי סעיף 2(א) או (3) לחוק – גם לממונה על המבקש, לפי הענין, כמשמעותו בסעיף האמור;			
(2)	בבקשה לפי סעיפים 2(ב) ו-5(ב) או (ג) לחוק, שמגיש מפקד היחידה, כמשמעותו באותם סעיפים – גם למפקד היחידה.			
(ב)	המשיב בבקשות לפי פרק זה וכן מי שהומצאה לו הודעה על הדיון בהן לפי תקנת משנה (א), יוזמנו להגיש תצהיר נגדי עד למועד הדיון.			
(א)	הוראות תקנה 6(א), (ב) ו-(ד) יחולו, בשינויים המחויבים, גם על התייצבות בעלי הדין והמצהירים לדיון לפי פרק זה.	ו.8.	התייצבות לדיון	
(ב)	זומן המשיב לדיון כדין ולא הופיע, רשאי בית המשפט לדחות את הדיון למועד אחר או לדון בבקשה; לצורך החלטתו ישקול בית המשפט את דחיפות הבקשה והחשיבות שבנוכחות המשיב בנסיבות הענין.			
פרק ד': הפרת צו הגנה				
(א)	בקשה בשל הפרת צו הגנה תוגש לפי טופס 9 שבתוספת ויצורף לה תצהיר לפי טופס 10 שבתוספת; הבקשה תוגש לבית המשפט שנתן את הצו והודעה על הדיון בבקשה תומצא למשיב לפי טופס 11 שבתוספת.	9.	הפרת צו הגנה	
(ב)	(נמחקה)			
(ג)	הוראות תקנה 6 יחולו, בשינויים המחויבים, לענין התייצבות בעלי הדין לדיון בבקשה בשל הפרת צו הגנה.			
(א)	בקשה כאמור בתקנה 9(א) תוגש תוך שבעה ימים מיום הפרת צו ההגנה.	10.	מועד להגשת בקשה בשל הפרת צו הגנה	
(ב)	הוגשה תלונה למשטרה בשל הפרת צו הגנה הכולל איסור לפי סעיף 2(א) או (4) לחוק, תוגש הבקשה תוך ארבעים ושמונה שעות מזמן הגשת התלונה, אלא אם כן נמנע מהמבקש להגיש בשל סיבות שאינן תלויות בו; במנין השעות לא יבואו בחשבון שבתות וחגים; לבקשה יצורף העתק מהתלונה שהוגשה במשטרה.			
פרק ה': הוראות שונות				
(נמחקה)		11.		
	כתבי בי-דין והודעות לענין הליכים לפי חוק זה יומצאו בהתאם לסעיף 9 לחוק, בדרך שתבטיח את מסירתם לפי דחיפות ההליך בהתאם לכתובת למסירת כתבי בי-דין כמפורט בתצהיר המבקש.	12.	המצאת כתבי בי-דין	

13. תקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין), התשפ"א-2020, יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, בכל ענין הנוגע לצו הגנה שאינו מוסדר בתקנות אלה.
14. תקנות אלה לא יחולו לענין צו הגנה לפי סעיף 44 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, או לפי סעיף 3א לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960.
- החלת תקנות סדר הדין האזרחי
סייג לתחולה

תוספת

- טופס 1 (תקנה 2(א)) בקשה לצו הגנה
- טופס 2 (תקנות 2(א) ו-8(א)) תצהיר לבקשה לצו הגנה
- טופס 2א (תקנה 2(ב1)) הסכמה למתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי
- טופס 3 (נמחק)
- טופס 4 (תקנה 3) כתב ערובה
- טופס 5 (תקנות 5 ו-8(ג)) הודעה על דיון בבקשה לצו הגנה
- טופס 6 (תקנה 7(א)) צו הגנה
- טופס 7 (תקנה 7(ב))

"טופס 7

(תקנה 7(ב))

הודעה על צו הגנה*

[מחק את המיותר, סמן ומלא את הפרטים לפי העניין]

בבית המשפט לענייני משפחה/השלום
.....
ב.....

המבקש

נגד

המשיב

הודעה על צו הגנה

(לפי סעיף 12 לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991)

אל: (1) הגורם במשטרת ישראל בתחנה הקרובה לבית המשפט או למקום המגורים של המבקש.

(2) פקיד הרישוי לכלי ירייה במשרד לביטחון לאומי.

(3) מפקדת המשטרה הצבאית החוקרת, מדור פיקוח חקירות, חוליית אלימות במשפחה, צבא הגנה לישראל (אם המחויב בצו נמנה עם כוחות המילואים של צבא הגנה לישראל או אם נמסר לו נשק מטעם צבא הגנה לישראל או בהסכמתו כדי להחזיקו, לרבות נשק שנמסר לו לפי תעודת הרשאה כאמור בסעיף 5ב(ג) לחוק כלי הירייה, התש"ט-1949²).

(4) (רשות ביטחון שעימה נמנה המחויב בצו).

(5) ליחידה לפיקוח טכנולוגי – אם ניתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, לרבות צו מותנה.

דע לך שביום נתן בית משפט זה צו הגנה שהעתק ממנו מצורף, שבו הורה על איסורים שחלים על המשיב כמפורט בצו, המצורף להודעה זו.

כמו כן הורה בית המשפט כדלקמן:

- ☐ (1) אסר על המשיב להחזיק או לשאת נשק.
- ☐ (2) התיר למשיב להמשיך להחזיק או לשאת נשק בתנאים אלה:
- ☐ (3) הורה ל..... (בעל רישיון מיוחד/בעל מפעל ראוי/רשות ביטחון) לנקוט צעדים אלה להבטחת קיומם של התנאים להמשך החזקת או נשיאת הנשק:
- תוקף הצו, לרבות הצו המותנה, עד יום
- איסור החזקת או נשיאת הנשק/ההוראות בקשר להמשך החזקת או נשיאת הנשק ימשיכו לעמוד בתוקפם גם לאחר פקיעת תוקפו של צו ההגנה, כל עוד בית המשפט לא ביטל אותם.
- תאריך

.....
חתימת מזכיר בית המשפט;

- טופס 8 (תקנה 8א)) בקשה להארכת תוקפו של צו הגנה
- טופס 8א (תקנה 8בא)) בקשה להתיר המשך החזקה או נשיאת נשק למחויב בצו הגנה
- טופס 8ב (תקנה 8בב)) בקשת ממונה להתיר החזקה או נשיאה של נשק על ידי מחויב בצו הגנה
- טופס 8ג (תקנה 8בג)) בקשת מפקד יחידה בצה"ל להתיר למחויב בצו להחזיק או לשאת נשק
- טופס 8ד (תקנה 8גא)) בקשת מחויב בצו לביטול איסור החזקה או נשיאה של נשק
- טופס 8ה (תקנה 8גב)) בקשת מפקד יחידה בצה"ל לביטול איסור החזקה או נשיאה של נשק
- טופס 8ו (תקנה 8דא)) בקשת מחויב בצו לביטול תנאים להחזקה או נשיאת נשק
- טופס 8ז (תקנה 8דב)) בקשת מפקד יחידת לביטול תנאים/הסדרים להחזקה או נשיאת נשק
- טופס 8ח (תקנה 8הא)) הודעה על דיון בבקשה בקשר להחזקה או נשיאה של נשק
- טופס 9 (תקנה 9א)) בקשה בשל הפרת צו הגנה
- טופס 10 (תקנה 9א)) תצהיר
- טופס 11 (תקנה 9א)) הודעה על דיון בבקשה בשל הפרת צו הגנה

תקנות למניעת אלימות במשפחה (סדרי דין בבתי דין רבניים),

תשנ"ט-1999

תוכן עניינים

	פרק א': פרשנות	
149	הגדרות	סעיף 1
	פרק ב': פתיחת ההליך	
149	הגשת בקשה	סעיף 2
149	מועד לדיון	סעיף 3
149	הודעה למשיב	סעיף 4
	פרק ג': מהלך הדיון ומתן הצו	
149	התייצבות	סעיף 5
149	צו הגנה	סעיף 6
150	הערכת מסוכנות	סעיף 6א
150	הודעת היחידה לפיקוח טכנולוגי	סעיף 6ב
150	בקשה להארכת צו והדיון בה	סעיף 7
150	דיון בבקשה במעמד צד אחד	סעיף 8
	פרק ד': הפרת צו הגנה	
150	הפרת צו הגנה	סעיף 9
150	מועד להגשת בקשה בשל הפרת צו	סעיף 10
	פרק ה': הוראות שונות	
151	הגשת בקשות	סעיף 11
151	מסירת כתבי בי-דין	סעיף 12
151	החלת תקנות הדיון של בתי הדין הרבניים	סעיף 13
151	פטור מאגרה	סעיף 14
151	תוספת	

בתוקף סמכותי לפי סעיף 13(ב) לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991 (להלן – החוק), ובהסכמת שר המשפטים, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': פרשנות

1. בתקנות אלה –
- "בית דין" – בית דין רבני;
- "בקשה" – בקשה למתן צו הגנה;
- "יחידת הפיקוח הטכנולוגי" – יחידה שהוקמה לפי סעיף 3ג(א) לחוק;
- "מבקש" – מי שרשאי לבקש צו הגנה;
- "מוגן" – מי שלטובתו מבוקש צו הגנה;
- "מעריך מסוכנות" – מי שמונה לפי סעיף 6ב לחוק;
- "משיב" – האדם שמפניו מתבקש צו הגנה;
- "פרטי זיהוי" –
- (1) שם פרטי, שם האב ושם משפחה;
- (2) מספר זיהוי וסוג התעודה שממנה נרשם המספר, אם הדבר ידוע;
- (3) המען הקבוע.

פרק ב': פתיחת ההליך

2. בקשה תוגש בכתב לבית הדין שבאזור שיפוטו מצוי מקום המגורים של המוגן, לפי טופס 1 שבתוספת, ויצורף לה תצהיר מטעם המבקש או מאת יודע הפרטים הקשורים לבקשה, לפי טופס 2 שבתוספת.
- (א) בקשה למתן צו הגנה הכוללת הוראה לתנאי פיקוח טכנולוגי תוגש לפי תקנת משנה (א) ותצורף לה גם הסכמת המוגן לפי טופס 2א שבתוספת.
- (ב) בית הדין רשאי, בנסיבות מיוחדות לפי שיקול דעתו, לדון בבקשה שהוגשה אף שלא באזור השיפוט שבו מקום המגורים של המוגן.
- (ג) (נמחקה)
3. במעמד הגשת הבקשה ייקבע המועד לדיון בה, מוקדם ככל האפשר ולא יאוחר משבעה ימים מיום הגשת הבקשה, והודעה עליו תימסר למבקש; אם במועד קבלת הבקשה או בסמוך לכך, הורה בית הדין על הגשת הערכת מסוכנות לפי סעיף 6א לחוק, יורה על מועד דיון, מוקדם ככל האפשר ולא יאוחר מעשרה ימים.
4. הוגשה בקשה ונקבע מועד לדיון במעמד שני הצדדים, תומצא למשיב הודעה ערוכה לפי טופס 4 שבתוספת ובה יפורט המועד הקבוע לדיון.
- (א) ניתן צו במעמד צד אחד בהתאם לסעיף 4(א) לחוק, יומצא למשיב העתק הצו יחד עם הבקשה ונספחיה, בצירוף הודעה כאמור בתקנת משנה (א).
- (ב) בתאריך שנקבע לדיון במעמד שני הצדדים, יתייצבו המצהירים כדי לאפשר את חקירתם על תצהיריהם.
- (ג) (נמחקה)

פרק ג': מהלך הדיון ומתן הצו

5. לא התייצב המבקש לאחר שנמסרה לו הודעה על מועד הדיון, רשאי בית הדין למחוק את הבקשה או לדחותה ולחייב את המבקש בהוצאות כפי שיראה לנכון, אלא אם כן נמנע מן המבקש להופיע מסיבות שאינן תלויות בו.
- (א) לא התייצב איש מבעלי הדין, רשאי בית הדין לדחות את הדיון למועד אחר או למחוק את הבקשה או לדחותה, ולפסוק הוצאות לטובת המדינה כאמור בסעיף 11 לחוק.
- (ב) לא התייצב המשיב ינהג בית הדין בהתאם לאמור בסעיף 4(ב) לחוק.
6. צו הגנה יהא ערוך לפי טופס 5 שבתוספת.
- (א) כלל צו ההגנה איסור לשאת או להחזיק נשק תימסר הודעה על כך לפקיד רישוי כלי יריה במשרד הפנים, לפי טופס 6 שבתוספת; היה המשיב איש רשות ביטחון תימסר הודעה על כך גם לרשות הביטחון הנוגעת לענין לפי אותו טופס.
- (ב) (נמחקה)

(ג) הורה בית הדין על צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי מותנה, יובהר לצדדים כי לצורך מימוש הוראות הצו, יחדת הפיקוח הטכנולוגי תיצור עימם קשר בהמשך.

הערכת מסוכנות 6א. הועברה הערכת מסוכנות למי מהצדדים לפי סעיף 6א(ה) לחוק, לא יזומן מעריך מסוכנות להיחקר על חוות דעתו, אלא ברשות בית הדין, וזאת לאחר שהוגשה בקשה מנומקת לחקור אותו.

הודעת היחידה לפיקוח טכנולוגי 6ב. (א) הוגשה בקשה למתן צו הגנה הכוללת הוראה לתנאי פיקוח טכנולוגי ובית הדין סבר כי מתקיימים התנאים למתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי או שקיימת עילה לכאורה לקביעת תנאי פיקוח כאמור, בית הדין יעדכן את היחידה לפיקוח טכנולוגי על הבקשה, ימסור לה את המידע הנוגע לעניין, ויורה לה למסור הודעה כאמור בסעיף 3ב(ו) לחוק.

(ב) התגלה שינוי נסיבות שיש בו כדי להשפיע על התנאים שנקבעו בצו, היחידה לפיקוח טכנולוגי תעביר לבית הדין הודעה עדכנית כאמור בסעיף 3ב(ו) לחוק בהקדם האפשרי; קיבל בית הדין הודעה כאמור, ישקול אם יש צורך בשינוי הצו, בקביעת דיון או ינקוט דרך אחרת המתאימה בנסיבות העניין.

בקשה להארכת צו והדיון בה 7. (א) נתן בית הדין צו הגנה לתקופה קצרה מהתקופה המרבית הכוללת הקבועה בסעיף 5 לחוק, רשאי המבקש להגיש לבית הדין שנתן את הצו, בקשה להארכת תוקפו (להלן – בקשת הארכה) לפי טופס 7 שבתוספת, ויצורף לה תצהיר מטעם המבקש או מאת יודע הפרטים הקשורים לבקשת ההארכה, לפי טופס 2 שבתוספת.

(ב) ניתן צו הגנה במעמד שני הצדדים, שלא במקום המגורים הקבוע של המוגן, יחליט בית הדין באותו מעמד על העברת הדיון לענין בקשות הארכת הצו, לבית הדין במקום המגורים הקבוע של המוגן, אלא אם כן מצא טעמים מיוחדים שלא לעשות כן.

(ג) הוגשה בקשת ההארכה עד שבעה ימים לפני מועד פקיעת צו ההגנה, ידון בית הדין בבקשת ההארכה ויחליט בה לפני מועד פקיעתו של הצו.

(1ג) על אף האמור בתקנת משנה (ג), בקשת הארכת צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, תוגש עד ל-21 ימים לפני מועד פקיעת הצו; בית הדין ידון בבקשת ההארכה ויחליט בה לא יאוחר משבעה ימים לפני מועד פקיעת הצו.

(ד) הודעה על דיון בבקשת ההארכה תישלח למשיב לפי טופס 4 שבתוספת.

(1ד) הורה בית הדין כאמור בסעיף 3ב(ו) לחוק, יורה על מועד הגשת הערכת המסוכנות הנוספת או מסירת ההודעה הנוספת, ככל האפשר כאמור בסעיפים 3ב(ו) ו-6א לחוק ובלבד שאלה יוגשו טרם הדיון בבקשת ההארכה.

(ה) הוראות תקנה 5 יחולו, בשינויים המחויבים, לענין התייצבות בעלי הדין לדיון בבקשת ההארכה.

8. בקשה למתן צו במעמד צד אחד, יכול שתידון בפני דיין יחיד. דיון בבקשה במעמד צד אחד

פרק ד': הפרת צו הגנה

9. (א) בקשה בשל הפרת צו הגנה תוגש לפי טופס 8 שבתוספת ויצורף לה תצהיר לפי טופס 9 שבתוספת והודעה על הדיון בבקשה תומצא למשיב לפי טופס 10 שבתוספת. הבקשה תוגש לבית הדין שנתן את הצו, אלא אם כן הועבר התיק, בהתאם לתקנה 7(ב).

(ב) הוראות תקנה 5 יחולו, בשינויים המחויבים, לענין התייצבות בעלי הדין לדיון בבקשה בשל הפרת צו הגנה.

10. (א) בקשה כאמור בתקנה 9(א) תוגש בתוך שבעה ימים מיום הפרת צו ההגנה. מועד להגשת בקשה בשל הפרת צו

(ב) הוגשה תלונה למשטרה בשל הפרת צו הגנה הכולל איסור לפי סעיף 2(א)(1) או (4) לחוק, תוגש הבקשה בתוך ארבעים ושמונה שעות מזמן הגשת התלונה, אלא אם כן נמנע מהמבקש להגיש בשל סיבות שאינן תלויות בו; במנין השעות לא יבואו בחשבון שבתות וחגים; לבקשה יצורף העתק מהתלונה שהוגשה במשטרה.

פרק ה': הוראות שונות

11.	בקשות לפי תקנות אלה, לרבות תצהיר ונספחים אחרים, יוגשו בשלושה עותקים.	הגשת בקשות
12.	כתבי בי-דין והודעות לענין הליכים לפי חוק זה יומצאו בהתאם לסעיף 9 לחוק, בדרך שתבטיח את מסירתם לפי דחיפות ההליך, בהתאם לכתובת למסירת כתבי בי-דין כמפורט בתצהיר המבקש.	מסירת כתבי בי-דין
13.	תקנות הדיון בבתי-דין רבניים, התשנ"ג, יחולו בשינויים המחויבים לפי הענין, בכל ענין הנוגע לצו הגנה שאינו מוסדר בתקנות אלה.	החלת תקנות הדיון של בתי הדין הרבניים
14.	ההליכים לפי החוק פטורים מאגרת בית דין.	פטור מאגרה

תוספת

- טופס 1 (תקנה 2(א)) בקשה לצו הגנה
- טופס 2 (תקנות 2(א) ו-7(א)) תצהיר לבקשה לצו הגנה
- טופס 2א (תקנה 2(א1)) הסכמה למתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי
- טופס 3 (נמחק)

טופס 4

(תקנות 4 ו-7(ד))

הודעה על דיון בבקשה לצו הגנה/להארכת תוקפו של צו הגנה

תיק מס'

בבית הדין הרבני

ב.....

המבקש

נגד

המשיב

אל:
(מרטי הזיהוי של המשיב)

דע כי:
(פרטי הזיהוי של המבקש)

☐ חגיש נגדך בקשה לצו הגנה בהתאם לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א 1991, כנופוט בבקשה על נספחיה המצורפת בזה:

☐ חגיש בקשה לפיה ניתן נגדך צו הגנה במעמד צד אחד, שהעתק ממנו ומהבקשה מצורפים בזה:

☐ חגיש בקשה להארכת תקפו של צו הגנה, כמפורט בבקשת ההארכה על נספחיה, המצורפת בזה.

☐ חבקשה נקבעה לדיון במעמד שני חצדדים ביום בשעה.....
חגך רשאי לחגיש תצהיר נגדי עד למועד הדיון בבקשה. אם לא תופיע לדיון במועד חגיל, ידון בית הדין בבקשה בהעדרך.

תאריך:

.....
חתימת פקיד ביה"ד

.....
מריק את המיותר

"טופס 5

(תקנה 6(א))

צו הגנה

תיק מספר

בבית הדין הרבני

ב.....

המבקש

נגד

המשיב

- ☐ לאחר דיון במעמד שני הצדדים אני מצווה כלהלן:
- ☐ לאחר עיון בבקשה ובתצהיר ולאחר שהומצאה ערובה להנחת דעתי אני מצווה במעמד צד אחד, כלהלן:
- (1) אני אוסר על המשיב (פרטי זיהוי של המשיב)
- ☐ להיכנס לבית מספר דירה מספר ברחוב בעיר
- ☐ להימצא בתחום של מהבית/הדירה/העיר;
- ☐ להטריד את (פרטי המוגן)
- בכל דרך לרבות (פירוט דרכי ההטרדה)
- ובכל מקום לרבות (מקום העבודה, חינוך או מקום אחר);

- ☐ למנוע שימוש ב..... (דירה, רכב, מיטלטלין אחרים);
- ☐ למכור את הנכסים (דירה, רכב, מיטלטלין אחרים);
- ☐ כמו כן אני מצווה על המשיב:
- קשר עם גורם טיפולי/הוראה אחרת להבטחת שלומו וביטחונו של המוגן;
- (2) להורות על צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, ולאסור על המשיב –
- ☐ (א) להימנע בתחום של (להלן – טווח ההפרה) מהבית/מהדירה/מהעיר/ממקום אחר שבו שוהה בן המשפחה באופן קבוע; פרט כתובת: דירה מספר ברחוב בעיר
- ☐ (ב) להימנע בתחום של (להלן – טווח ההפרה) ממקום הימצאו של המבקש/בן המשפחה המוגן.
- (2א) להורות על טווח אזהרה של הסמוך גאוגרפית לטווח ההפרה שבו יתנהל מעקב אחר מיקומו של המשיב.
- ☐ להורות על איסור מותנה כאמור בסעיפים (2) ו-(2א), עד לזמירות אמצעי פיקוח טכנולוגי לפי המכסה הקיימת ביחידת הפיקוח הטכנולוגי.
- (3) המשיב ייתן ערובה/ערובה בנקאית/ערובה צד ג' בסכום
- (4) הערובה תחולט כולה/חלקה (פירוט החלק) עם החלטת בית המשפט כי –
- ☐ הופר הצו
- ☐ הופר איסור (פירוט האיסור) של הצו.
- (5) הערובה תפקע עם פקיעת הצו.
- (6) כמו כן אני מחייב את המשיב בהוצאות בסכום שיח לטובת המבקש.
- (7) צו זה יעמוד בתוקפו עד
- (8) על אף האיסור להיכנס ולהתקרב לבית, רשאי המשיב להיכנס לבית נושא הצו ביום בשעה בליווי/בלי ליווי משטרה/אדם אחר (פרטי הזיהוי של המלווה האחר) כדי לקחת (פירוט המיטלטלין).
- (9) הוראות בדבר נשיאת נשק
- ☐ אני אוסר על המשיב לשאת או להחזיק בנשק ומורה למשטרה על תפיסת הנשק לאלתר.
- איסור נשיאת הנשק ימשיך לעמוד בתוקפו גם לאחר פקיעת צו ההגנה, כל עוד לא ביטל אותו בית המשפט.

☐ אני מתיר למשיב להמשיך לשאת או להחזיק בנשק בתנאים אלה:

התנאים האמורים ימשיכו לעמוד בתוקפם גם לאחר פקיעת צו ההגנה, כל עוד לא ביטל אותם בית המשפט.

☐ בעל מפעל ראוי/בעל רישיון מיוחד/רשות ביטחון (מחקר/ את המיותר) יפעלו כמפורט להלן להבטחת קיום התנאים להיתר נשיאת הנשק (הוראות אלה יינתנו אם ההיתר לנשיאת הנשק ניתן לפי בקשה לפי סעיף 2(א) או (3) או (ב) לחוק):

הוראה זו תמשיך לעמוד בתוקפה גם לאחר פקיעת צו ההגנה, כל עוד לא ביטל אותה בית המשפט.

(10) שונות

ניתן היום

דין

אל: מזכירות בית הדין

נא להודיע על הצו ל-

☐ (א) משטרת ישראל;

☐ (ב) פקיד הרישוי לכלי ירייה במשרד לביטחון לאומי;

☐ (ג) שירות הביטחון הכללי/צה"ל/שירות בתי הסוהר;

☐ (ד) יחידה לפיקוח טכנולוגי שבשירות בתי הסוהר – אם ניתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי;

"טופס 6

(תקנה 6(ב))

הודעה על צו הגנה

[מחק את המיותר, סמן ומלא את הפרטים לפי העניין]

תיק מספר

בבית הדין הרבני

ב

המבקש

נגד

המשיב

הודעה על צו הגנה

(לפי סעיף 12 לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991)

אל: (1). הגורם במשטרת ישראל בתחנה הקרובה לבית הדין או למקום המגורים של המבקש.

(2) פקיד הרישוי לכלי ירייה במשרד לביטחון לאומי.

(3) מפקדת המשטרה הצבאית החוקרת, מדור פיקוח חקירות, חוליית אלימות במשפחה, צבא הגנה לישראל (אם המחויב בצו נמנה עם כוחות המילואים של צבא הגנה לישראל או אם נמסר לו נשק מטעם צבא הגנה לישראל או בהסכמתו כדי להחזיקו, לרבות נשק שנמסר לו לפי תעודת הרשאה כאמור בסעיף 5ב(ג) לחוק כלי הירייה, התש"ט-1949).

(4) (רשות ביטחון שעומדה נמנה המחויב בצו).

(5) ליחידה לפיקוח טכנולוגי – אם ניתן צו הגנה בתנאי פיקוח טכנולוגי, לרבות צו מותנה.

דע לך שביום נתן בית דין זה צו הגנה שהעתק ממנו מצורף, שבו הורה על איסורים שחלים על המשיב כמפורט בצו, המצורף להודעה זו.

כמו כן הורה בית הדין כדלקמן:

☐ (1) אסר על המשיב להחזיק או לשאת נשק.

☐ (2) התיר למשיב להמשיך להחזיק או לשאת נשק בתנאים אלה:

.....
☐ (3) הורה ל..... (בעל רישיון מיוחד/בעל מפעל ראוי/רשות ביטחון) לנקוט צעדים אלה להבטחת קיומם של התנאים להמשך החזקת או נשיאת הנשק:

תוקף הצו, לרבות הצו המותנה, עד יום

איסור החזקת או נשיאת הנשק/ההוראות בקשר להמשך החזקת או נשיאת הנשק ימשיכו לעמוד בתוקפם גם לאחר פקיעת תוקפו של צו ההגנה, כל עוד בית הדין לא ביטל אותם.

..... תאריך

.....
חתימת מזכיר בית הדין;

טופס 7 (תקנה 7(א)) בקשה להארכת תוקפו של צו הגנה

טופס 8 (תקנה 9(א)) בקשה בשל הפרת צו הגנה

טופס 9 (תקנה 9(א)) תצהיר

טופס 10
(תקנה 10א)

הודעה על דיון בבקשה בשל הפרת צו הגנה

תיק מס'.....

בבית הדין הרבני
ב.....

המבקש

.....

נגד

המשיב

.....

אל:
(פרטי הזיהוי של המשיב)

דע כי
(פרטי הזיהוי של המבקש)

1. הגיש נגדך בקשה בשל הפרת צו הגנה בהתאם לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א - 1991, כמפורט בבקשה, על נספחית, המצורפת בזה.

2. הביקשה נקבעה לדיון במעמד שני הצדדים ב..... בשעה.....
אם לא תופיע לדיון יורה בית הדין על הבאתך בפניו לצורך קיום הדיון.

תאריך.....

.....
חתימת פקיד בית הדין